

**RADA POWIATU
W KĘTRZYNIE**

Załącznik do uchwały Nr XXIX/256/2014
Rady Powiatu w Kętrzynie
z dnia 20 marca 2014 r.

**PROGRAM
OPIEKI NAD ZABYTKAMI POWIATU KĘTRZYŃSKIEGO
NA LATA 2014-2017**

Kętrzyn, marzec 2014

SPIS TREŚCI

I. WPROWAZDZENIE.....	4
1. Przedmiot i zakres opracowania.....	4
2. Uwarunkowania formalno - prawne ochrony i opieki nad zabytkami.....	6
2.1. Obowiązek konstytucyjny ochrony zabytków.....	6
2.2. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.....	6
2.3. Inne uregulowania prawne.....	12
2.4. Zadania i kompetencje organów powiatu w zakresie opieki nad zabytkami.....	14
2.5. Organy ochrony zabytków.....	17
2.6. Prawne formy ochrony zabytków.....	19
II. KRAJOWA I REGIONALNA POLITYKA W ZAKRESIE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO.....	19
1. Założenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.....	19
2. Polityka ochrony dziedzictwa kulturowego województwa warmińsko-mazurskiego.....	22
3. Ochrona zabytków w dokumentach programowych powiatu kętrzyńskiego.....	24
4. Ochrona zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.....	24
4.1. Charakterystyka zagrożeń.....	24
4.2. Organizacja ochrony dóbr kultury na wypadek szczególnych zagrożeń.....	25
III. CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO POWIATU KĘTRZYŃSKIEGO.....	26
1. Zarys historii obszaru powiatu.....	27
2. Zabytki nieruchome.....	30
2.1. Zespoły urbanistyczne i ruralistyczne.....	30
2.1.1. Zespoły urbanistyczne.....	30
2.1.2. Zespoły ruralistyczne.....	32
2.2. Obiekty architektury obronnej.....	32
2.3. Obiekty architektury techniki i przemysłu.....	33
2.4. Obiekty sakralne.....	33
2.5. Zespoły pałacowe i dworsko - folwarczne.....	34
2.6. Cmentarze.....	34
2.7. Aleje.....	35
2.8. Wykaz zabytków nieruchomych na terenie powiatu.....	40
3. Zabytki nieruchome stanowiące własność powiatu.....	162
4. Zabytki o największej wartości dla powiatu kętrzyńskiego.....	169
5. Zabytki ruchome.....	174
6. Zasoby archeologiczne.....	174

IV. OCENA STANU ZABYTEKÓW. ANALIZA SZANS I ZAGROŻEŃ.....	213
V. KIERUNKI I ZADANIA PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTEKAMI POWIATU KĘTRZYŃSKIEGO NA LATA 2013-2016.....	215
1. Założenia programu opieki nad zabytkami.....	215
2. Cele powiatowego programu opieki nad zabytkami.....	215
3. Instrumenty wdrażania i źródła finansowania programu.....	220
4. Monitorowanie i ocena realizacji programu.....	220
Literatura.....	222

I. WPROWADZENIE

1. Przedmiot i zakres opracowania.

Dziedzictwo kulturowe jest niezwykle ważnym składnikiem środowiska człowieka. Stanowi element wpływający na świadomość i tożsamość społeczeństwa. Kształtowana przez stulecia zabytkowa materia i wartości są świadkami historii i obiektami przekazanymi nam w spadku. Zabytki stanowią nieodłączną część naszej cywilizacji, tworzą swoisty dokument historii danej społeczności i narodu. Obok pełnienia roli ideowych i symbolicznych mają one równoległe znaczenie promocyjne, gospodarcze i turystyczne. Stanowią też zasób dziedzictwa narodowego, które jesteśmy obowiązani chronić i zachować dla przyszłych pokoleń. Zachowane i dobrze zagospodarowane dziedzictwo kulturowe stanowi niezwykle istotny czynnik wpływający na budowanie tożsamości mieszkańców powiatu oraz jego promocję turystyczną. Dlatego należy uznać, że zachowanie dziedzictwa kulturowego powiatu leży w interesie nie tylko władz publicznych ale też mieszkańców.

Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Kętrzyńskiego na lata 2014-2017 został opracowany w celu realizacji zadań wynikających z postanowień ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.). Art. 87 nakłada na Zarząd Powiatu obowiązek przygotowania programu opieki nad zabytkami na okres 4 lat, który przyjmuje rada powiatu, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Program jest dokumentem o charakterze uzupełniającym w stosunku do innych aktów planowania i wspierania działań z zakresu ochrony zabytków. Niniejszy Program otwiera początek wieloletnich procesów, które mogą uchronić istniejące na terenie powiatu zabytki przed degradacją i zniknięciem oraz uwrażliwią lokalne społeczności na zagadnienia z nimi związane.

Program zakłada, iż samorząd powiatu sprawuje opiekę, przede wszystkim nad zabytkami będącymi jego własnością. Podejmuje działania własne, sprawuje nadzór nad własnymi inwestycjami związanymi z zabytkami oraz nad instytucjami i jednostkami zarządzającymi zabytkowym mieniem w imieniu samorządu powiatu. Nad pozostałymi zabytkami leżącymi w granicach administracyjnych powiatu, samorząd powiatu sprawuje ochronę, inicjując, wspierając i koordynując działania. Za obiekty zabytkowe, mające swoich właścicieli i użytkowników prywatnych, wyznaniowych, instytucjonalnych, państwowych, samorząd powiatu nie może ponosić odpowiedzialności. Może jednak wobec tych podmiotów pełnić funkcję wspomagającą, doradczą, opiniodawczą, a także - zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych - pomocniczą w kwestiach finansowania. Władze samorządowe powiatu kętrzyńskiego wykonując ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami, współpracują w tym zakresie z właścicielami i użytkownikami zabytków, wspólnotami i władzami lokalnymi, instytucjami, stowarzyszeniami i związkami wyznaniowymi, a także z organami administracji państwowej. Samorząd podejmować będzie działania ochrony i opieki nad zabytkami w ramach swoich możliwości prawnych, finansowych i organizacyjnych.

Świadomość potrzeby ochrony zabytków dla nas jak i przyszłych pokoleń jest coraz powszechniejsza wśród mieszkańców. Dlatego stworzenie programu opieki i ochrony zabytków przez powiat jest ważnym czynnikiem w upowszechnianiu wiedzy i pomaganiu właścicielom zabytków w dbaniu o ich należyty wygląd. Umiejętne zaadaptowanie obiektów

zabytkowych (stare magazyny, budynki, hale fabryczne) podnosi atrakcyjność nie tylko tych obiektów ale też i miejscowości, w których się znajdują. Ważnym celem niniejszego programu jest dążenie do osiągnięcia akceptowanej społecznie poprawy w zakresie stanu zachowania i utrzymania obiektów zabytkowych znajdujących się na obszarze powiatu kętrzyńskiego oraz poprawy zachowania krajobrazu kulturowego. Istotnym jest, aby w tych działaniach uczestniczyli nie tylko przedstawiciele władz publicznych ale przede wszystkim mieszkańcy powiatu będący w dużej części właścicielami obiektów zabytkowych. Pewnym utrudnieniem w opracowaniu niniejszego programu jest fakt, iż większość gmin powiatu kętrzyńskiego nie posiada gminnego programu opieki nad zabytkami w związku z czym brak jest odniesienia się do polityki gmin w zakresie ochrony zabytków.

Przyjęcie przez Radę Powiatu w formie uchwały Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami jest dokumentem polityki władz powiatu i ma służyć podejmowaniu planowych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków, kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego, a także edukacji i budowania tożsamości kulturowej. Program opieki nad zabytkami, zgodnie z ustawą, wymagać będzie monitorowania jego realizacji i cyklicznej aktualizacji, przy czym opracowany jako pierwszy na okres 4 lat jest dokumentem kluczowym dla dalszych programów w tym zakresie. Modyfikacja programu w przyszłości powinna zatem uwzględniać pojawiające się nowe uwarunkowania prawne i administracyjne, a także zmieniające się warunki społeczne czy kulturowe. Wskazane w programie działania nie stanowią nakazów, a wyznaczają jedynie cele strategiczne, kierunki działań wynikające z diagnozy zasobów dziedzictwa powiatu. Zaproponowane zadania i rozwiązania odpowiadają ustawowym regulacjom z dziedziny ochrony zabytków w Polsce, a rolą władz samorządowych kętrzyńskiego powiatu jest prowadzenie polityki zrównoważonego rozwoju powiatu, zapewniającego powiązanie zagadnienia ochrony zabytków z ładem przestrzennym i ochroną środowiska przyrodniczego. Stanowi on też punkt wyjścia do stworzenia możliwości współpracy przede wszystkim między powiatem, a gminami oraz właścicielami w celu jak największej dbałości o wspólne dziedzictwo kulturowe.

Niniejszy program zawiera wykaz zabytków nieruchomych na terenie powiatu ewidencjonowanych w księdze rejestru A i C, prowadzonych przez Warmińsko-Mazurskiego Konserwatora Zabytków. Program zawiera także wykaz wszystkich obiektów zabytkowych, ujętych w prowadzonych przez gminy ewidencjach zabytków.

Ilekcroć w dalszej części niniejszego programu będzie mowa o:

- **programie** – oznaczać on będzie Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Kętrzyńskiego,
- **ustawie** – oznaczać będzie ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Program opracował zespół w składzie:

Zbigniew Nowak – wicestarosta (przewodniczący zespołu)

Agata Kowalska-Skórka - Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska

Beata Obolewicz – Naczelnik Wydziału Geodezji, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami

Janusz Czeszun – Naczelnik Wydziału Architektoniczno-Budowlanego i Rozwoju

2. Uwarunkowania formalno - prawne ochrony i opieki nad zabytkami.

Obowiązujący w Polsce system ochrony zabytków i opieki nad nimi uwarunkowany jest różnorodnymi aktami prawnymi, funkcjonującymi na poziomie międzynarodowym, unijnym, ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym. Wielość przepisów prawnych daje przeświadczenie, że stan polskiego ustawodawstwa dotyczącego tego obszaru budzi wiele zastrzeżeń i wymaga radykalnych zmian. W obowiązującym systemie samorząd powiatu jest jednym z wielu podmiotów zobowiązanych przepisami prawa do ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami.

2.1. Obowiązek konstytucyjny ochrony zabytków.

O wadze ochrony dziedzictwa narodowego świadczy uwzględnienie jej w preambule która mówi, że „wszyscy obywatele Rzeczypospolitej (...) [są] zobowiązani, by przekazać przyszłym pokoleniom wszystko, co cenne z ponad tysiącletniego dorobku”. Rozwijając to przesłanie, Konstytucja w artykule 5 uznaje, jako jedną z ważniejszych funkcji państwa i kierunku jego działania, ochronę dziedzictwa narodowego, natomiast w art. 6 wprowadza dwie ważne zasady działania państwa w tej dziedzinie. Pierwsza z nich to zasada upowszechniania dóbr kultury, co ma istotne znaczenie w jej poznawaniu, w procesie patriotycznego wychowania społeczeństwa, w kształtowaniu postaw obywatelskich. Druga to zapewnienie równego dostępu do tych dóbr, które stanowią źródło tożsamości Narodu, jego trwania i rozwoju.

Konstytucja szeroko pojmuje obowiązki państwa w upowszechnianiu kultury, bowiem zobowiązuje Rzeczypospolitą do udzielania pomocy Polakom zamieszkałym poza granicami w zachowaniu ich związku z narodowym dziedzictwem kulturalnym.

2.2. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Dokumentem prawnym zawierającym podstawowe regulacje w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego jest **ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami** (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), która w sposób kompleksowy reguluje kwestie związane z prawną ochroną zabytków. Ustawa określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad zabytkami, zasady finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków. Ustawa nakłada też na organy administracji rządowej i samorządowej obowiązek zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych ochrony dóbr kultury.

W świetle zapisów ustawy ochrona zabytków polega na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) zapewnieniu warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremnienie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;

6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Ustawa w art. 3 definiuje pojęcie zabytku rozumianego jako nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Zgodnie natomiast z treścią art. 5 ustawy opieka nad zabytkami sprawowana przez właściciela lub posiadacza polega na zapewnieniu warunków;

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowanie i upowszechnianie wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury;

Zgodnie z ustawą ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania;

1) **zabytki nieruchome** będące, w szczególności;

- a) krajobrazami kulturowymi,
- b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
- c) dziełami architektury i budownictwa,
- d) dziełami budownictwa obronnego,
- e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
- f) cmentarzami,
- g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
- h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;

2) **zabytki ruchome** będące, w szczególności;

- a) dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
- b) kolekcjami stanowiącymi zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje,
- c) numizmatami oraz pamiątkami historycznymi, a zwłaszcza militariami, sztandarami, pieczęciami, odznakami, medalami i orderami,
- d) wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującymi poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
- e) materiałami bibliotecznymi, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach,
- f) instrumentami muzycznymi,
- g) wytworami sztuki ludowej i rękodzieła oraz innymi obiektami etnograficznymi,
- h) przedmiotami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;

3) **zabytki archeologiczne** będące, w szczególności;

- a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
- b) cmentarzyskami,

c) kurhanami,

d) reliktnami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Ochronie podlegać mogą nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

Ustawodawca wymienia następujące formy ochrony zabytków:

- 1) wpis do rejestru zabytków;
- 2) uznanie za pomnik historii;
- 3) utworzenie parku kulturowego;
- 4) ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, linii kolejowej lub lokalizacji lotniska.

Zgodnie z treścią art. 9 ustawy do **rejestru zabytków** wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy. Do rejestru może być też wpisane otoczenie zabytku wpisanego do rejestru, a także nazwa geograficzna, historyczna lub tradycyjna tego zabytku. Wpisanie zabytku nieruchomego do rejestru ujawnia się w księdze wieczystej danej nieruchomości na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków. Zabytek ruchomy wpisuje się do rejestru na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków na wniosek właściciela zabytku. W przypadku uzasadnionej obawy zniszczenia, uszkodzenia lub nielegalnego wywiezienia zabytku ruchomego za granicę Wojewódzki Konserwator Zabytków może z urzędu wydać decyzję o wpisie zabytku ruchomego do rejestru.

Do rejestru nie wpisuje się zabytku wpisanego do inwentarza muzeum lub wchodzącego w skład narodowego zasobu bibliotecznego. Starosta, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, może umieszczać na zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru znak informujący o tym, że zabytek ten podlega ochronie.

Zabytek wpisany do rejestru, który uległ zniszczeniu w stopniu powodującym utratę jego wartości historycznej, artystycznej lub naukowej, może zostać wykreślony z rejestru.

Szczególną formą ochrony jest uznanie za **pomnik historii**. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia może uznać za pomnik historii zabytek nieruchomy wpisany do rejestru lub park kulturowy o szczególnej wartości dla kultury.

Kolejną formą ochrony jest utworzenie **parku kulturowego** celem ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej. Park kulturowy tworzony jest uchwałą rady gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Zgodnie z art. 18 ustawy ochronę i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu i aktualizacji koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłączonej strefy ekonomicznej, analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia te dotyczą w szczególności zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia, zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków i parków kulturowych.

Ustawa określa także obowiązki właścicieli i posiadaczy obiektów zabytkowych w zakresie ich zagospodarowania, prowadzenia badań, prac i robót oraz podejmowania działań przy zabytkach. I tak:

Zgodnie z treścią art. 25 ustawy zagospodarowanie na cele użytkowe zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru wymaga posiadania przez jego właściciela lub posiadacza:

- 1) dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości zabytku;
- 2) uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu konserwatorskich prac przy zabytku nieruchomym, określającego zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazującego niezbędne do zastosowania materiały i technologie;
- 3) uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu zagospodarowania zabytku nieruchomego wraz z otoczeniem oraz dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości.

Według art. 26 ustawy, w umowie sprzedaży, zamiany, darowizny lub dzierżawy zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, stanowiącego własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, przy określaniu sposobu korzystania z tego zabytku należy nałożyć, jeżeli stan zachowania zabytku tego wymaga, na nabywcę lub dzierżawcę obowiązek przeprowadzenia w określonym terminie niezbędnych prac konserwatorskich przy tym zabytku. Przepis ten stosuje się odpowiednio do decyzji o oddaniu w trwały zarząd zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru.

Zgodnie z art. 27 ustawy na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku wojewódzki konserwator zabytków przedstawia, w formie pisemnej, zalecenia konserwatorskie, określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku - we wniosku należy wskazać zakres planowanych prac, ze wskazaniem zaplanowanych do zastosowania materiałów budowlanych i rozwiązań technicznych.

Według art. 28 niezależnie od obowiązków wynikających z opieki nad zabytkami, określonych w art. 5 ustawy, właściciel lub posiadacz zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

- 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;
- 2) zagrożeniu dla zabytku, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;
- 3) zmianie miejsca przechowania zabytku w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany;
- 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości.

Ochronę dziedzictwa archeologicznego podczas prowadzonych robót budowlanych i ziemnych regulują przepisy art. 31-33 ustawy. I tak:

Zgodnie z art. 31 osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować:

- 1) roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków albo
- 2) roboty ziemne lub dokonać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego –

jest obowiązana, z zastrzeżeniem art. 82a ust 1 ustawy, pokryć koszty archeologicznych badań oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków. Zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane albo roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny.

Zgodnie z art. 32 każdy, kto w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany:

- 1) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
- 2) zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsc jego odkrycia;
- 3) niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeżeli nie jest to możliwe, właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta), który jest obowiązany w terminie 3 dni zawiadomić wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Po dokonaniu oględzin odkrytego przedmiotu wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję:

- 1) pozwalającą na kontynuację przerwanych robót, jeżeli odkryty przedmiot nie jest zabytkiem;
- 2) pozwalającą na kontynuację przerwanych robót, jeżeli odkryty przedmiot jest zabytkiem, a kontynuacja robót nie doprowadzi do jego zniszczenia lub uszkodzenia;
- 3) nakazującą dalsze wstrzymanie robót i przeprowadzenie, na koszt osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej finansującej roboty, badań archeologicznych w niezbędnym zakresie.

Jeżeli w trakcie badań archeologicznych zostanie odkryty zabytek posiadający wyjątkową wartość, wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję o przedłużeniu okresu wstrzymania robót, który nie może być dłuższy niż 6 miesięcy.

Według art. 33 każdy kto przypadkowo znalazł przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, jest obowiązany, przy użyciu dostępnych środków, zabezpieczyć ten przedmiot i oznakować miejsce jego znalezienia oraz niezwłocznie zawiadomić o znalezieniu tego przedmiotu właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta (burmistrza, prezydenta

miasta). Wojewódzki konserwator zabytków w terminie 3 dni od przyjęcia zawiadomienia jest obowiązany dokonać oględzin znalezionej przedmiotu i miejsca jego znalezienia i w razie potrzeby zorganizować badania archeologiczne.

W przypadku obiektów wpisanych do rejestru zabytków ustawa, w art. 36, narzuca określone obostrzenia i zawiera katalog działań wymagających pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. Zgodnie zatem z tym przepisem pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga:

- 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru;
- 2) wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- 3) prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru;
- 4) prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru;
- 5) prowadzenie badań archeologicznych;
- 6) przemieszczenie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
- 7) trwałe przeniesienie zabytku ruchomego wpisanego do rejestru, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;
- 8) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
- 9) zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- 10) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1 ustawy.
- 11) podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru;
- 12) poszukiwanie ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.

Pozwolenia, o których wyżej mowa wojewódzki konserwator zabytków wydaje na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego.

Kontrolę w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, w tym w trakcie prac konserwatorsko-budowlanych, prowadzi wojewódzki konserwator zabytków lub działający z jego upoważnienia pracownicy wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków. Zgodnie z treścią art. 43 ustawy wojewódzki konserwator zabytków postanawia, w drodze decyzji, o wstrzymaniu wykonywanych bez jego pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu:

- 1) prac konserwatorskich, restauratorskich, badań konserwatorskich lub architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru;
- 2) robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru lub w jego otoczeniu;
- 3) badań archeologicznych.

Osoba, która dopuściła się naruszenia przepisów o zabytkach lub naruszyła zakres i warunki określone w pozwoleniu, jest obowiązana na swój koszt wykonać czynności nakazane w decyzji, o której mowa wyżej (art. 44 ust.4 ustawy).

W przypadku gdy bez wymaganego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu przy zabytku wpisanym do rejestru prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, badania konserwatorskie, architektoniczne lub podjęto inne działania, wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję:

- 1) nakazującą przywrócić zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, określając termin wykonania tych czynności, albo
- 2) zobowiązującą do doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazany sposób i w określonym terminie.

W przypadku wystąpienia zagrożenia zniszczenia lub uszkodzenia zabytku wpisanego do rejestru wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku, wynikający z prawa własności, użytkownika wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego, przeprowadzenie w określonym terminie niezbędnych prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku (art. 49 ust. 1 ustawy). Natomiast w przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku ruchomego wpisanego do rejestru, polegającego na możliwości jego zniszczenia, uszkodzenia, kradzieży, zaginięcia lub nielegalnego wywiezienia za granicę, wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia (art. 50 ust. 1 ustawy).

Planując prace remontowo-budowlane obiektu zabytkowego należy mieć na uwadze obowiązującą zasadę kontynuacji tradycyjnych materiałów i technologii, charakterystycznych dla okresu powstania obiektu. Ta główna zasada konserwatorska nakazuje minimalną ingerencję w substancję zabytkową. Zatem niedopuszczalne jest stosowanie np. przy elewacji, klatkach schodowych, dachach, balustradach, schodach, oknach czy drzwiach tzw. ahistorycznych materiałów budowlanych, bowiem obniżają one w znaczący sposób wartość historyczną zabytku.

2.3. Inne uregulowania prawne.

W polskim ustawodawstwie problematykę związaną z ochroną zabytków obok ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami regulują następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2010, Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012, poz. 647 z późn. zm.)
- 3) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2009 Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.),
- 4) rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, i innych działań przy zabytku wpisanym

- do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. Nr 165, poz. 987),
- 5) rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. U. Nr 112, poz. 940 z późn. zm.).
 - 6) rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. Nr 212, poz. 2153).
 - 7) rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie wywozu zabytków za granicę (Dz. U. Nr 89, poz. 510).
 - 8) rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. Nr 113, poz. 661).
 - 9) rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 lutego 2004 r. w sprawie wzoru znaku informacyjnego umieszczanego na zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków (Dz. U. Nr 30, poz. 259),
 - 10) rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie udzielania dotacji na badania archeologiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 396).

Konwencje i porozumienia międzynarodowe.

1. Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego przyjęta 16 listopada 1972 r. w Paryżu, ratyfikowana przez Polskę 6 maja 1976 r.
2. Konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy przyjęta 3 października 1985 r. w Grenadzie, podpisana przez Polskę 18 marca 2010 r.
3. Europejska konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego przyjęta w La Valetta 16 stycznia 1992 r. ratyfikowana przez Polskę 13 grudnia 1995 r.
4. Europejska konwencja krajobrazowa przyjęta we Florencji 22 października 2000 r. i ratyfikowana przez Polskę 24 czerwca 2004 r.
5. Konwencja w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego przyjęta w Paryżu w 2000 r.
6. Konwencja w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego przyjęta w Paryżu 17 października 2003 r.

Dokumenty Parlamentu Europejskiego dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego.

W 1974 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję wyrażającą potrzebę działania Wspólnoty w obszarze kultury, w szczególności w celu ochrony dziedzictwa kulturowego. Od 1993 r. Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską jest podstawą prawną działań dotyczących ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego. Art. 151 Traktatu stanowi, że Wspólnota wspiera oraz uzupełnia działania państw członkowskich w celu zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim. Początkowe działania Wspólnoty wspierania prac restauratorskich zostały rozszerzone na muzea, zbiory, biblioteki, archiwa, następnie zaś na dziedzictwo archeologiczne i architektoniczne, dziedzictwo przyrody (krajobrazy i tereny przyrodnicze), dziedzictwo językowe i kulinarne oraz

tradycyjne zajęcia.

Działania Wspólnoty w obszarze kultury realizowane są m.in. przez Program Kultura 2007-2013. Celem programu jest wzmocnienie przestrzeni kulturowej wspólnej dla Europejczyków, opartej na wspólnym dziedzictwie kulturowym oraz rozwój współpracy między twórcami, uczestnikami życia kulturalnego oraz instytucjami kulturalnymi krajów uczestniczących w programie. W dokumencie wskazano trzy szczegółowe priorytety:

- Wspieranie ponadnarodowej mobilności osób działających w sektorze kultury,
- Wspieranie ponadnarodowego obiegu dzieł oraz wyrobów artystycznych,
- Wspieranie dialogu między kulturami.

Przy realizacji zadań związanych ze sprawowaniem ochrony i opieki nad zabytkami znaczenie mają również inne prócz opisanych dokumenty międzynarodowe, m.in.:

- Konwencja o ochronie dóbr kultury w razie konfliktu zbrojnego przyjęta w Hadze w 1954 r.,
- Konwencja dotycząca środków zmierzających do zakazu i zapobiegania nielegalnemu wywozowi, przewozowi i przenoszeniu dóbr kultury, przyjęta w Paryżu w 1970 r.

2. 4. Zadania i kompetencje organów powiatu w zakresie opieki nad zabytkami.

Zakres zadań oraz kompetencji organów samorządu powiatowego w odniesieniu do problematyki ochrony dóbr kultury uregulowany został przede wszystkim w trzech ustawach, a mianowicie:

- 1) ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- 2) ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- 3) ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

W art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym ustawodawca wyraził generalną zasadę, z której wynika, że powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym. Wśród 22 kategorii zadań publicznych, ustawodawca wymienia też ochronę dóbr kultury. Wymieniony w art. 4 ustawy katalog zadań ma charakter zamknięty, a jedynie przepis ustawy szczególnej może go rozszerzyć.

Kompetencje starosty ustanawia też ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w zakresie stosowania niektórych przepisów ustawy. I tak: zgodnie z art. 12 ustawy starosta, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, może umieszczać na zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków znak informujący o tym, iż zabytek ten podlega ochronie. Art. 17 określa, iż na terenie parku kulturowego, w razie ustanowienia zakazów i ograniczeń w zakresie prowadzenia robót i zmian w sposobie użytkowania zabytków nieruchomych, stosuje się odpowiednio inne przepisy, z których wynika m.in. prawo do odszkodowania za zmiany użytkowe. Należności te wypłaca powiat. Z kolei art. 18 określa, iż ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się w analizach i studiach z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu oraz w decyzjach o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych, linii kolejowych, lotnisk, natomiast art. 21 wskazuje potrzebę sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy na podstawie ewidencji zabytków.

Zgodnie z treścią art. 50 ust. 3 ustawy w przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, polegającego na możliwości jego zniszczenia

lub uszkodzenia, starosta, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia. W przypadku, gdy nie jest możliwe usunięcie zagrożenia zabytek nieruchomy może być na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków wywłaszczony przez starostę na rzecz Skarbu Państwa lub gminy właściwej ze względu na miejsce położenia tego zabytku, w trybie i na zasadach przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami.

W art. 81 ustawodawca dopuszcza możliwość udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru przez organ stanowiący powiatu, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane zgodnie z art. 77 może obejmować nakłady konieczne na:

- 1) sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich;
- 2) przeprowadzenie badań konserwatorskich lub architektonicznych;
- 3) wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- 4) opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich;
- 5) wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami prawa budowlanego;
- 6) sporządzenie projektu odtworzenia kompozycji wnętrza;
- 7) zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku;
- 8) stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenie w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku;
- 9) odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki;
- 10) odtworzenie zniszczonej przynależności zabytku, jeżeli odtworzenie to nie przekracza 50% oryginalnej substancji tej przynależności;
- 11) odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych drzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych;
- 12) modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe i przynależności;
- 13) wykonanie izolacji przeciwwilgociowej;
- 14) uzupełnianie narysów ziemnych dzieł architektury obronnej oraz zabytków archeologicznych nieruchomości o własnych formach krajobrazowych;
- 15) działania zmierzające do wyeksponowania istniejących, oryginalnych elementów zabytkowego układu parku lub ogrodu;
- 16) zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych, niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku wpisanym do rejestru, o których mowa w pkt 7-15;
- 17) zakup i montaż instalacji przeciwwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej.

Dotacja może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie przez wnioskodawcę prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru. Łączna kwota dotacji udzielonych przez organ stanowiący powiatu nie może przekroczyć wysokości 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót. Organy uprawnione do udzielania dotacji prowadzą wykazy udzielonych dotacji oraz informują się wzajemnie o udzielonych dotacjach. Z kolei art. 87

ustawy wskazuje, że zarząd województwa, powiatu lub gminy sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami, który jest dokumentem o charakterze planistycznym, mającym na celu włączenie problemów ochrony zabytków do systemu działań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju i regionu. Powiatowy program opieki nad zabytkami przyjmuje w drodze uchwały Rada Powiatu po uprzednim uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Z realizacji programu sporządza się co 2 lata sprawozdanie i przedstawia radzie powiatu. Artykuł 87 ust. 2 określa cele planu, m.in. powinien on zawierać zestawienie zabytków, ocenę ich wartości, jako wartości danego regionu, określenie warunków współpracy, promocji, budżetowania. Natomiast art. 88 ust.2 nakłada obowiązek sporządzenia planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych stosownie do stopnia administracji rządowej i samorządowej

Zgodnie z art. 103 ustawy starosta ustanawia, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, społecznego opiekuna zabytków, którego zadaniem jest podejmowanie działań związanych z zachowaniem wartości zabytków i utrzymaniem ich w jak najlepszym stanie oraz upowszechnianie wiedzy o zabytkach. Społeczny opiekun zabytków współdziała z wojewódzkim konserwatorem zabytków i starostą w sprawach ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Listę społecznych opiekunów zabytków prowadzi starosta. Na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków starosta cofa ustanowienie społecznego opiekuna zabytków, który niewłaściwie wykonuje swoje zadania.

Zadania i kompetencje Powiatu w odniesieniu do obiektów zabytkowych, objętych procesem remontowo-budowlanym, wynikają także z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Przepisy tej ustawy regulują w sposób szczegółowy obowiązki właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych w procesie poprzedzającym rozpoczęcie robót budowlanych. I tak, zgodnie z art. 39 ustawy:

- prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 39 ust 1);
- pozwolenie na rozbiórkę obiektu budowlanego wpisanego do rejestru zabytków może być wydane po uzyskaniu decyzji generalnego Konserwatora Zabytków działającego w imieniu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o skreśleniu tego obiektu z rejestru zabytków (art. 39 ust. 2);
- w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów nie wpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków (art. 39 ust. 3).

Przepisy art. 29, 29a, 30 i 31 ustawy określają także katalog działań obowiązujących właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych na roboty budowlane, na które nie jest wymagane pozwolenie, a jedynie podlegają one zgłoszeniu organowi budowlanemu. Uwagę szczególną należy zwrócić na następujące zapisy ustawy:

- a) art. 29 ust. 2, z którego wynika, że pozwolenia na budowę nie wymaga wykonywanie robót budowlanych polegających na:

- remoncie istniejących obiektów budowlanych i urządzeń budowlanych, z wyjątkiem obiektów wpisanych do rejestru zabytków (art. 29 ust. 2 pkt 1),
 - instalowaniu tablic i urządzeń reklamowych, z wyjątkiem usytuowanych na obiektach wpisanych do rejestru zabytków w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 29 ust. 6 pkt 1).
- b) art. 30 ust. 2 stanowiącego, że do zgłoszenia robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na obszarze wpisanym do rejestru zabytków należy dołączyć pozwolenia, uzgodnienia i opinie wymagane odrębnymi przepisami (np. pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków).
- c) art. 30 ust. 7, zgodnie z którym właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji, o której mowa w art. 30 ust. 5 ustawy, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych objętych obowiązkiem zgłoszenia, jeżeli ich realizacja może naruszać ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub spowodować pogorszenie stanu środowiska lub stanu zachowania zabytków.
- d) art. 31 ust. 1 pkt 1 i 2 stanowiącego, że pozwolenia nie wymaga rozbiórka budynków i budowli nie wpisanych do rejestru zabytków oraz nieobjętych ochroną konserwatorską o wysokości poniżej 8 m, jeżeli ich odległość od granicy działki jest nie mniejsza niż połowa wysokości jak też obiektów i urządzeń budowlanych, na budowę których nie jest wymagane pozwolenie na budowę, jeżeli nie podlegają ochronie jako zabytki.

2.5. Organy ochrony zabytków.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm), organami ochrony zabytków są:

- 1) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Generalny Konserwator Zabytków;
- 2) wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Do zadań **Generalnego Konserwatora Zabytków** należy, w szczególności:

- 1) opracowywanie krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- 2) realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz z koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju,
- 3) podejmowania działań związanych z wspieraniem rozwoju regionalnego i realizacją kontraktów wojewódzkich w sprawach opieki nad zabytkami,
- 4) prowadzenie krajowej ewidencji zabytków i krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem,
- 5) wydawanie decyzji, postanowień i zaświadczeń w sprawach określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych,
- 6) organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania oraz stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- 7) sprawowanie nadzoru nad działalnością wojewódzkich konserwatorów zabytków,
- 8) promowanie badań naukowych w zakresie konserwacji zabytków,
- 9) organizowanie szkoleń dla służb konserwatorskich,
- 10) organizowanie konkursów promujących opiekę nad zabytkami, w tym przyznawanie wyróżnień, nagród pieniężnych lub rzeczowych,

- 11) opiniowanie wniosków o nadanie odznaki „Za opiekę nad zabytkami”,
- 12) współpraca z organami administracji publicznej w sprawach ochrony zabytków,
- 13) organizowanie szkoleń w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- 14) podejmowanie działań dotyczących troski o zabytki związane z historią Polski, pozostające poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Do zadań i kompetencji **Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków** należy w szczególności:

- 1) realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- 2) sporządzanie, w ramach przyznaných środków budżetowych, planów finansowania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- 3) prowadzenie rejestru i wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz gromadzenie dokumentacji w tym zakresie,
- 4) wydawanie, zgodnie z właściwością, decyzji, postanowień i zaświadczeń w sprawach określonych w ustawie oraz w przepisach odrębnych,
- 5) sprawowanie nadzoru nad prawidłowością prowadzonych badań konserwatorskich, architektonicznych, prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i innych działań przy zabytkach oraz badań archeologicznych,
- 6) organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- 7) opracowanie wojewódzkich planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych oraz koordynacja działań przy realizacji tych planów,
- 8) upowszechnianie wiedzy o zabytkach,
- 9) współpraca z innymi organami administracji publicznej w sprawach ochrony zabytków.

Przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego działa **Rada Ochrony Zabytków**, będąca organem opiniodawczo-doradczym w sprawach realizacji polityki Rady Ministrów w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Do zadań Rady należy wydawanie opinii w sprawach dotyczących w szczególności:

- 1) założeń do projektu krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami i projektu tego programu,
- 2) oceny realizacji zadań wynikających z koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju w odniesieniu do zabytków,
- 3) ochrony pomników historii,
- 4) projektów aktów prawnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Przy Generalnym Konserwatorze Zabytków działa natomiast **Główna Komisja Konserwatorska**, która jako organ opiniodawczy wydaje, w szczególności, opinie w sprawach:

- 1) stosowania metod, technologii i materiałów niezbędnych do ratowania zabytków,
- 2) prawidłowości i zasadności planowanych oraz przeprowadzanych prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach oraz badań archeologicznych,
- 3) sposobu i zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń dla poszczególnych zabytków.

Przy wojewódzkim konserwatorze zabytków działa **Wojewódzka Rada Ochrony Zabytków**, która jest organem opiniodawczym w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Bardzo istotną rolę w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami odgrywa

Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, posiadający ośrodki regionalne w poszczególnych województwach. Ośrodki zajmują się problematyką rozpoznawania, dokumentacji i ochrony dziedzictwa kulturowego.

2. 6. Prawne formy ochrony zabytków.

Aby opieka nad zabytkami i ich ochrona były skuteczne niezbędna jest rzetelna wiedza dotycząca zasobu zabytków na obszarze powiatu a przede wszystkim wiedza o ich wartości i znaczenia nie tylko dla powiatu ale też regionu Warmii i Mazur. By skutecznie chronić zabytki i prowadzić właściwą politykę zarządzania nimi niezbędne jest posiadanie wiedzy na temat stanu zachowania poszczególnych obiektów zabytkowych oraz podejmowania odpowiednich działań przeciwdziałających wszelkim przejawom degradacji obiektów zabytkowych.

Niniejszy program w swojej treści zawiera zarówno ogólną charakterystykę całości zasobu, jak też przedstawia analizę i ocenę jego aktualnego stanu. Szczególnej analizie i ocenie poddana została ta część zasobu obiektów zabytkowych, która stanowi własność powiatu kętrzyńskiego.

Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jedną z form ochrony zabytków na obszarze powiatu jest **rejestr zabytków**, który prowadzi Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Olsztynie. Rejestr ten prowadzi się dla trzech kategorii zabytków:

- księga rejestru **A** - dla zabytków nieruchomych
- księga rejestru **B** - dla zabytków ruchomych
- księga rejestru **C** - dla zabytków archeologicznych

W ewidencji zabytków prowadzonej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie oraz gminy powiatu kętrzyńskiego zaewidencjonowanych jest **2493** obiektów zabytkowych znajdujących się na obszarze kętrzyńskiego powiatu, z tego **405** zabytków nieruchomych wpisanych jest do księgi rejestru **A**. Szczegółowe rozmieszczenie zabytków nieruchomych przedstawia tabela 3. Powiat kętrzyński nie posiada natomiast zabytków ruchomych. Natomiast w rejestrze **C** zaewidencjonowane są **32** stanowiska archeologiczne, co prezentuje tabela 10. Szczegółowy wykaz zabytków nieruchomych na terenie gmin powiatu kętrzyńskiego przedstawiają tabele 4 - 9.

Ewidencja zabytków prowadzona na szczeblu województwa, jak i gminy, a będąca także w posiadaniu przez powiat obejmuje zarówno zabytki wpisane do rejestrów jak i nie wpisane i stanowi podstawę dla sporządzenia niniejszego programu opieki nad zabytkami.

II. KRAJOWA I REGIONALNA POLITYKA W ZAKRESIE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

1. Założenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

W ramach przygotowania strategicznych dokumentów programowych społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, Rada Ministrów przyjęła dnia 21 września 2004 r. „Narodową Strategię Kultury na lata 2004-2013”. Natomiast w roku 2005 roku Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przygotowało „Uzupełnienie Narodowej

Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020". Oba te dokumenty rządowe stanowią ramę dla mecenatu państwa w sferze kultury i polityki kulturalnej w warunkach rynkowych i wspólnoty Polski z Unią Europejską. Realizacji Strategii w części dotyczącej ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego służy Narodowy Program Kultury „**Ochrona Zabytków i Dziedzictwa Kulturowego na lata 2004-2013**”. Program ten jest zgodny nie tylko z istniejącym prawodawstwem polskim ale też przyjętymi i ratyfikowanymi przez Polskę porozumieniami i konwencjami oraz polityką Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego.

Program koncentruje się na działaniach o charakterze ponadregionalnym ważnych z punktu widzenia polityki kulturalnej państwa. Ma on być uzupełnieniem działań w ramach programów regionalnych oraz komplementarny do działań z zakresu kultury, możliwych do realizacji w ramach innych programów sektorowych.

Celem strategicznym programu jest intensyfikacja ochrony i upowszechnienie dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie kompleksowa poprawa stanu zabytków nieruchomych

Natomiast celami częściowymi programu są:

- poprawa warunków instytucjonalnych, prawnych w sferze dokumentacji i ochrony zabytków,
- kompleksowa rewaloryzacja zabytków i ich adaptacja na cele kulturalne, turystyczne, edukacyjne, rekreacyjne i inne cele społeczne,
- zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości poprzez tworzenie zintegrowanych narodowych produktów turystycznych,
- promocja polskiego dziedzictwa kulturowego w Polsce i za granicą,
- rozwój zasobów ludzkich oraz podnoszenie świadomości społecznej w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego,
- tworzenie warunków dla rozwoju i ochrony dziedzictwa kultury ludowej,
- zabezpieczenie zabytków przed degradacją i niszczeniem.

Cele programu realizowane są w ramach 2 priorytetów i 5 działań.

PRIORYTET 1.

Aktywne zarządzanie zasobem stanowiącym materialne dziedzictwo kulturowe.

Działania obejmujące ten priorytet mają na celu materialną poprawę stanu zabytków, ich adaptację i rewitalizację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców, turystów i inwestorów, a przez to zwiększanie atrakcyjności regionów oraz wykorzystanie potencjału związanego z posiadanym dziedzictwem kulturowym. Priorytet obejmuje przede wszystkim działania w zakresie budowy nowoczesnych rozwiązań organizacyjno-prawnych w sferze ochrony zabytków oraz kompleksowej rewaloryzacji zabytków i ich adaptacji na cele kulturalne, turystyczne, edukacyjne, rekreacyjne i społeczne. W tym celu został zainicjowany i uruchomiony w 2003 r. program Ministra Kultury „**Polskie regiony w europejskiej**

przestrzeni kulturowej”. Program ten realizowany jest przez Narodowe Centrum Kultury w ramach istniejących sektorowych programów operacyjnych z udziałem funduszy strukturalnych przyznanych z Unii Europejskiej. Głównym celem programu jest przygotowanie potencjalnych wnioskodawców do opracowania kompleksowych projektów do współfinansowania ze środków funduszy strukturalnych. W tym celu organizowane są szkolenia do przygotowywania projektów w poszczególnych regionach. Elementem programu „*Polskie regiony w europejskiej przestrzeni kulturowej*” jest program „*Promesa Ministra Kultury*”, który umożliwia beneficjentom ubieganie się o dofinansowanie wkładu własnego do wybranych projektów kulturalnych, realizowanych w dziedzinie ochrony polskiego dziedzictwa narodowego.

PRIORYTET 2.

Edukacja i administracja na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Podstawowe działania tego priorytetu to rozwój zasobów ludzkich i podnoszenie świadomości społecznej w sferze ochrony zabytków. Realizowane mają być poprzez podnoszenie wykształcenia kadr zatrudnionych w sferze ochrony zabytków. Działania obejmują również podnoszenie zainteresowania społeczeństwa problematyką ochrony zabytków, poprzez dokumentację, popularyzację dziedzictwa kultury narodowej i ludowej oraz aktywizację społeczności. Działania priorytetu 2 mają na celu również ochronę i zachowanie dziedzictwa kulturowego przed nielegalnym wwozem i wywozem poza granice Polski. W tym celu w ramach podprogramu „Absent Patrymonium” budowany jest system informacji wirtualnej o wywożonych i zaginionych zabytkach. Kwestię wywozu zabytków za granicę reguluje rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18 kwietnia 2011 r. (Dz. U. 2011 Nr 89, poz. 510), i Rozporządzenie Rady (WE) Nr 116/2009 natomiast sprawę zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium Państwa Członkowskiego reguluje Dyrektywa Rady Nr 93/7/EWG Zgodnie zatem z obowiązującymi przepisami wojewódzkie oddziały Służby Ochrony Zabytków wyposażone zostały w instrumenty techniczne, by wojewódzcy konserwatorzy zabytków oraz pozostałe instytucje mogły skutecznie kontrolować proces wywozu zabytków za granicę oraz uczestniczyć w procesie restytucyjnym. Projekt jest realizowany w ramach stworzonej sieci informatycznej, zintegrowanej z Internetem, obejmującej: ministerstwo kultury (departament ochrony zabytków), Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych, ośrodki konserwatorskie, bibliotekę narodową, dyrekcję archiwów państwowych, komendę straży granicznej, strażnice SG na granicy zachodniej i południowej.

Strategiczny dokument z 6 września 2005 roku przyjęty przez Radę Ministrów sektorowy program operacyjny: „**Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego**” rozwija cele, określa priorytety i wysokość środków na realizację zadań z zakresu kultury i szkolnictwa wyższego o charakterze ponadregionalnym. Zasady wdrażania programu opierają się na regułach określonych dla funduszy strukturalnych i krajowych regulacjach dotyczących finansów publicznych. Ponadto określone są podziały odpowiedzialności w realizacji polityki dotyczącej ochrony zabytków i zachowania dziedzictwa kultury pomiędzy samorządami, a Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Program koncentruje się na działaniach o charakterze ponadregionalnym, ważnych z punktu widzenia polityki kulturalnej państwa. Za cel strategiczny programu operacyjnego uznaje się tworzenie

warunków dla wzrostu konkurencyjności i znaczenia kultury jako czynnika rozwoju społeczno-ekonomicznego.

2. Polityka ochrony dziedzictwa kulturowego województwa warmińsko-mazurskiego.

Polityka ochrony dziedzictwa kulturowego określona została w kilku dokumentach o strategicznym znaczeniu dla rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego, a mianowicie:

1. *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020*, która zmierzając do wzrostu potencjału turystycznego z uwzględnieniem znaczenia zasobu kulturowego zakłada m.in.:
 - badania możliwości rozwoju różnych form turystyki z uwzględnieniem oferty kulturalnej i sportowej,
 - opracowanie i wdrożenie marketingowej strategii w regionie, identyfikującej rynki, produkty i kanały komunikacji,
 - stałe badania rynku turystycznego, w tym ewidencja i badania wszystkich kategorii zabytków (w celu rozwoju, konserwacji, rewaloryzacji i zagospodarowania dóbr kultury),
 - eksponowanie specyfiki i promowanie tradycji regionu, opracowanie szerokiej i urozmaiconej oferty turystycznej opartej o tradycje wydarzeń historycznych w regionie, posiadane obiekty zabytkowe i regionalną kuchnię, (...).
2. *Strategia rozwoju kultury województwa warmińsko-mazurskiego do 2015 r.*, który jest rozwinięciem jednego ze strategicznych celów regionu, który brzmi: „*Bogactwo dziedzictwa i kultury istotnym czynnikiem rozwoju społeczno-gospodarczego*”.

Dokument zakłada kontynuowanie i rozwijanie działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym działania związane z ochroną i konserwacją zabytków, badaniami archeologicznymi i kulturoznawczymi.

Głównymi założeniami tego projektu są:

- tworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju muzealnictwa,
- ochrona i konserwacja zabytków,
- badania archeologiczne i kulturoznawcze,
- ochrona krajobrazu kulturowego i kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego,
- organizowanie i wspieranie przedsięwzięć kulturalnych o szczególnej randze służących promocji regionu,
- zachowanie kultury niematerialnej, w tym tradycji ludowych, mieszczańskich,
- dostosowanie sieci placówek i instytucji kultury do potrzeb społeczności lokalnych.

Jednym z obszarów strategii jest *Ochrona Dziedzictwa kulturowego*, w ramach której realizowane są cele szczegółowe:

1. Prawidłowe warunki ochrony dziedzictwa regionalnego.
2. Odpowiednie warunki funkcjonowania muzeów.
3. Ochrona krajobrazu kulturowego i kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego.

3. **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego**, który w rozdziale IV. Polityka Zagospodarowania Przestrzennego Województwa zawiera szereg zasad jakimi się należy kierować kształtując współcześnie przestrzeń i krajobraz kulturowy regionu, a uwzględniających konieczność pielęgnacji spuścizny powstałej na przestrzeni wielu stuleci. Podstawowe z tych zasad to:

- ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego jako filaru turystyki,
- otoczenie szczególną troską obiektów zabytkowych o randze krajowej i międzynarodowej, a także obiektów o mniejszym znaczeniu,
- przywrócenie zespołom staromiejskim ich historycznego charakteru,
- zachowanie historycznej zabudowy wiejskiej z układem drożnym oraz zabytkowych założeń placowych, dworskich i parkowych,
- respektowanie w zagospodarowaniu przestrzennym bezkonfliktowego wkomponowania współczesnej zabudowy w przestrzeń historyczną.

Wytyczając kierunki zagospodarowania przestrzennego uznaje się za działanie celowe ujednolicanie zasad ochrony i zagospodarowania obszarów chronionego krajobrazu na terenie całego województwa. Realizując politykę zagospodarowania plan przewiduje ochronę ośrodków kulturowych i zespołów kulturowych, które są miejscami koncentracji obiektów zabytkowych będące miastami historycznymi. Rozwiązanie problemów w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego na obszarze województwa obejmuje:

- działania ochronne i zabezpieczające, a także określenie zasobów i ich wartości,
- opracowanie strategii działań zmierzających do skutecznej i ciągłej ochrony, prawidłowego ich zagospodarowania i wypromowania,
- usystematyzowanie istniejących opracowań dotyczących krajobrazu kulturowego,
- przystosowanie obiektów zabytkowych do nowych funkcji (np. turystyki).

4. **Program opieki nad zabytkami województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2012-2015**, który jest dokumentem uzupełniającym w stosunku do wyżej wymienionych, a który określa:

- stan, do którego należy dążyć w zakresie opieki nad zabytkami,
- wskazuje konieczne do wykonania zadania i sposoby ich realizacji,
- określenie podstawowych założeń organizacyjnych, finansowych i edukacyjnych opieki nad zabytkami.

Województwo warmińsko-mazurskie posiada program opieki nad zabytkami na lata 2012-2015, który jest dokumentem o charakterze uzupełniającym w stosunku do innych aktów planowania służącym podejmowaniu działań dotyczących inicjowania, wspierania oraz koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego, a także upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego przez samorząd województwa. Program dla województwa określa stan, do którego należy dążyć w zakresie opieki nad zabytkami a przede wszystkim wskazywać konieczne do wykonania zadania i określać sposoby ich realizacji w odniesieniu do całego województwa warmińsko-mazurskiego. Program zakłada osiągnięcie znaczącej poprawy w zakresie stanu zachowania i utrzymania obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, szeroko pojmowanego zasobu dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu

kulturowego. Program przewiduje obowiązki władz publicznych w zakresie opieki nad zabytkami ale też zakłada zaangażowanie w opiekę nad zabytkami mieszkańców województwa poprzez aktywność zawodową, działalność społeczną, działalność wynikającą z prawa własności lub użytkownika obiektów zabytkowych. Program dla województwa jest aktem polityki administracyjnej i ma na celu podejmowanie planowych działań w zakresie wspierania inicjowania, wspierania i koordynowania badań, prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego przez samorząd województwa.

3. Ochrona zabytków w dokumentach programowych powiatu kętrzyńskiego.

Sprawne funkcjonowanie powiatowego systemu opieki nad zabytkami jest skuteczne, jeżeli zadanie to uwzględnią dokumenty planistyczne o długookresowej wizji rozwoju, bowiem wymaga on zgody i porozumienia podmiotów samorządowych działających na terenie powiatu. Winny to być porozumienia dające szansę dla współpracy i roboczych kontaktów działających na obszarze całego powiatu struktur organizacyjnych, placówek kultury oraz organizacji pozarządowych. Ważne, aby podejmowane działania rekomendowane w strategiach (programach), jako kierunki działań ustalanych na każdym poziomie samorządowym, były wzajemnie spójnie i komplementarne (województwo-powiat, powiat-gmina). Program opieki przyjęty przez Radę Powiatu powinien stać się czymś w rodzaju aktu prawa miejscowego, uprzednio zaopiniowanego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Problematyka szeroko rozumianej ochrony dziedzictwa kulturowego nie została uwzględniona i nie znalazła swojego odzwierciedlenia w podstawowym dokumencie odnoszących się do rozwoju powiatu kętrzyńskiego, a mianowicie w Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2007-2013. Dokument ten odnosi się jedynie do zasobów przyrodniczo-krajobrazowych, rezerwatów i obszarów chronionego krajobrazu. Wypracowanie jednolitej polityki ochrony dziedzictwa kulturowego na obszarze powiatu kętrzyńskiego utrudnia także fakt, iż jedynie gmina Korsze posiada program opieki nad zabytkami.

4. Ochrona zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

Ochrona szeroko rozumianej dziedzictwa kulturowego nie obejmuje jedynie czasów pokoju. Współczesny świat jest miejscem wielu konfliktów zbrojnych, w wyniku których niszczone jest dziedzictwo kulturowe tych krajów, na obszarze których prowadzone są działania zbrojne. Ale zagrożeniem dla zabytków zarówno ruchomych jak i nieruchomych są nie tylko konflikty zbrojne ale często sytuacje kryzysowe, a szczególnie te wynikające z sił niszczycielskich natury, trudnych do przewidzenia i opanowania.

4.1. Charakterystyka zagrożeń.

- a) zagrożenia czasu pokoju
 - klęski żywiołowe (powodzie, pożary, huragany z wyładowaniami energetycznymi),
 - katastrofy cywilizacyjne (chemiczne i promieniotwórcze skażenia środowiska, katastrofy budowlane, katastrofy komunikacyjne, awarie energetyczne),
- b) zagrożenia w czasie konfliktów zbrojnych
 - użycie broni masowego rażenia,

- działania konwencjonalne,
- działania dywersyjne,
- napad powietrzny nieprzyjaciela.

Konflikty zbrojne prowadzone przez wojska lądowe z użyciem artylerii, lotnictwa czy nowoczesnych środków pola walki czy wreszcie broni masowego rażenia stanowią zagrożenie dla zasobów dziedzictwa kultury. Ma to miejsce szczególnie wówczas, gdy zasoby te położone są w rejonach działań wojennych. Nawet kiedy nie stają się obiektem ataku, to z uwagi na to, że znajdują się z reguły w dużych skupiskach ludzi, doznają znaczących szkód. Zasoby mogą wreszcie stać się obiektem wandalizmu czy kradzieży. W konfliktach zbrojnych z użyciem broni chemicznej czy biologicznej zabytki ulegają okresowemu skażeniu uniemożliwiającemu ich wykorzystywanie.

4.2. Organizacja ochrony dóbr kultury na wypadek szczególnych zagrożeń

Zagadnienie ochrony zabytków w zagrożeniach reguluje Rozporządzenie Ministra Kultury z 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. Nr 212, poz. 2153). Stanowi ono wykonanie upoważnienia zawartego w art. 88 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków. Rozporządzenie dostosowuje system ochrony zabytków do standardów ochrony przyjętych w prawie międzynarodowym, a szczególnie w II Protokole do Konwencji Haskiej z 1954 r. oraz do obecnej struktury administracyjnej kraju.

Rozporządzenie w § 1 definiuje ochronę zabytków stwierdzając, że „ochrona zabytków, na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, polega na planowaniu, przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć zapobiegawczych, dokumentacyjnych, zabezpieczających, ratowniczych i konserwatorskich, mających na celu uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem”.

Przedsięwzięcia te realizowane są poprzez:

1. Zapobieganie i prowadzenie prac przygotowawczych w czasie poprzedzającym wystąpienie konfliktu zbrojnego lub sytuacji kryzysowej.
2. Podwyższenie gotowości-wprowadzanej w okresie narastania bezpośredniego zagrożenia przez właściwe organy kierowania kryzysowego, określone w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej.
3. Reagowanie- w czasie wystąpienia i trwania konfliktu zbrojnego lub sytuacji kryzysowej.
4. Zabezpieczenie i dokumentowanie – po ustąpieniu konfliktu zbrojnego lub sytuacji kryzysowej.

Co obejmuje zapobieganie i prowadzenie prac przygotowawczych? Zgodnie § 1 ust 3 . proces ten obejmuje:

1. Opracowanie planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowej.
2. Kontrolę i doskonalenie stanu technicznego zabytków.
3. Wykonanie ewidencji i dokumentacji zabytków podlegających ochronie.
4. Instalowanie i utrzymywanie sprawności urządzeń i systemów zabezpieczenia zabytków, w tym sygnalizacji wykrywania i alarmowania.

5. Projektowanie i wykonywanie inżyniersko-technicznych prac zabezpieczających przy zabytkach.

Natomiast podwyższenie gotowości obejmuje:

1. Demontaż i ukrycie najcenniejszych detali architektonicznych i elementów wyposażenia.
2. Przygotowanie i rozmieszczenie znaków wynikających z Konwencji z 1954 r.
3. Zgromadzenie i utrzymywanie w gotowości urzędzeń, sprzętu, narzędzi i materiałów niezbędnych do wykonania prac zabezpieczających.
4. Organizowanie systemu monitorowania zagrożeń, alarmowania i powiadamiania.
5. Wyznaczenie i przygotowanie zespołów ludzkich do prac zabezpieczających i działań ochronnych.
6. Organizowanie współdziałania właścicieli, zarządców i użytkowników zabytków.

W myśl rozporządzenia, ochronie na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych podlegają dobra kultury objęte Konwencją Haską z 1954 roku, ustawą z 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, niezależnie od tego czyją własność stanowią lub w czym użytkowaniu się znajdują. Całokształt przedsięwzięć ochronno - zabezpieczających podlega planowaniu od szczebla podstawowego (jednostki organizacyjne) poprzez poziom gmin, powiatów, województw aż do krajowego planu ochrony zabytków. Planowanie i realizacja prac przygotowawczych jest obowiązkiem kierowników jednostek organizacyjnych, właścicieli i użytkowników dóbr kultury. Organy administracji rządowej, inne organy władzy i administracji państwowej oraz samorządu terytorialnego są obowiązane zapewnić przygotowanie i realizację prac w zakresie ochrony zabytków na wypadek zagrożenia. W celu usystematyzowania jednolitego systemu ochrony zabytków rozporządzenie w § 4 ust. 3 nakłada na wszystkie szczeble administracji publicznej(krajowy, wojewódzki, powiatowy i gminny) obowiązek sporządzenia „**Planu Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego lub Sytuacji Kryzysowej**” na wypadek:

- pożaru, wichury, powodzi, katastrofy budowlanej, awarii technicznych i chemicznych, demonstracji i rozruchów ulicznych, rabunku lub aktów wandalizmu,
- aktów terrorystycznych i konfliktów zbrojnych.

III. CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO POWIATU KĘTRZYŃSKIEGO

Wszelkie działania związane z programowaniem ochrony zabytków i opieki nad nimi muszą opierać się na rzetelnym rozpoznaniu chronionych zasobów. Konieczne zatem jest określenie zarówno wielkości zasobów powiatu, jak i jego walorów. Na planowanie i późniejsze prowadzenie działań ochronnych wpływ ma właściwe rozpoznanie stanu zachowania zabytków czy struktury własności, bowiem pozwalają one m.in. rozpoznać właścicieli i użytkowników zabytków, którzy powinni stać się partnerami samorządu powiatu w działaniach ochronnych i opiekuńczych nad zabytkami. To pozwoli na planowanie działań, ratowanie zabytków przed zniknięciem, reagowanie na występujące zagrożenia, skuteczne powstrzymanie degradacji, a także właściwe wykorzystanie potencjału dziedzictwa.

Poniżej przedstawiona ogólna charakterystyka zasobów dziedzictwa kulturowego powiatu umożliwi określenie kierunków działań i zadań na rzecz jego zachowania.

W pierwszej kolejności przedstawiono rys historyczny powiatu z uwzględnieniem historii miejscowości będących siedzibami gmin, a następnie scharakteryzowano grupy zabytków nieruchomych oraz zasobów archeologicznych, zwracając szczególną uwagę na zabytki stanowiące własność powiatu kętrzyńskiego, które wzbogacono opisami i fotografiami.

Powiat obejmuje: gminę miejską Kętrzyn, miejsko-wiejskie gminy Reszel i Korsze oraz gminy wiejskie: Barciany, Kętrzyn i Srokowo. Od północy powiat graniczy z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Sąsiadami kętrzyńskiego powiatu są powiaty: węgorzewski, giżycki, mrągowski, olsztyński i bartoszycki. Stolicą administracyjną powiatu jest miasto Kętrzyn.

1. Zarys historii obszaru powiatu.

Mazury jako region charakteryzują się dużą malowniczością wynikającą głównie z układu sieci osadniczej oraz dużych walorów przyrodniczych. Naturalne elementy przyrody, do których zaliczyć należy: jeziora, łąki i lasy, tworzą tło wytworów pracy rąk ludzkich. Miasta i wsie w sposób harmonijny łączą się z otoczeniem tworząc spójną całość. Krajobraz w obecnej formie kształtowany był na przestrzeni wielu wieków. Wpływ na jego dzisiejszy wygląd miała bogata historia regionu oraz jego wielokulturowość. Historia regionu wiąże się z Prusami, plemieniem należącym do ludu Bałtów. Śladem ich obecności są przede wszystkim pozostałości grodów rozsiane po całym terenie. Prusowie przegrali walkę o panowanie w regionie z zakonem krzyżackim, który reprezentował wyższy poziom cywilizacyjny.

Region kętrzyński położony jest na obszarach dawnej Barcji, sąsiadującej z zamieszkałymi przez wiele wieków plemionami pruskimi: Natangią, Nadrowią, Sudawią,

Galindią i na zachodzie z Warmią. W wyniku krzyżackich najazdów plemiona te zostały podbite stając się poddanymi Zakonu. Po dawnych mieszkańcach ziem pruskich pozostało wiele grodzisk i cmentarzysk pochodzących z wczesnego średniowiecza a także nazwy miejscowości, z których większość ma źródłosłów pruski. Na przełomie XIII i XIV wieku Zakon rozpoczął proces kolonizacji zdobytych terenów. W okręgu kętrzyńskim kolonizacja rozwinęła się w drugiej połowie XIV w. W tym okresie powstało wiele wsi czynszowych na prawie chełmińskim. W wyniku długotrwałej wojny polsko-krzyżackiej zniszczono i spalono wiele wsi w regionie kętrzyńskim. W wyniku wojny trzynastoletniej państwo krzyżackie zostało rozbite, a Warmia wraz z innymi regionami przeszły pod bezpośrednie władanie Polski. Prusy Zakonne utraciły wówczas samodzielność i stały się lennem Polski. Na początku XVI wieku zaczął obowiązywać ustanowiony wcześniej w zakonnym państwie krzyżackim podział na trzy okręgi: Sambię, Natangię i Prusy Górne. Rejon kętrzyński znalazł się w środkowej części Natangii. Okręg ten, podobnie jak pozostałe, dzielił się na starostwa, a Kętrzyn został wówczas siedzibą jednego ze starostw. Najniższą jednostką administracyjną były gminy miejskie i wiejskie. Podział ten przetrwał do 1752 r., kiedy to wprowadzono nowy podział administracyjny i wprowadzono powiaty. Wiek XV, XVI i XVII to okres wielkiego osadnictwa Polaków na terenach kętrzyńskiego rejonu. Długotrwałe wojny prowadzone przez mistrzów Zakonu doprowadziły do znacznego zubożenia gospodarki Prus Książęcych. Zarówno toczące się wojny, a także klęski żywiołowe przyczyniły się znacznie do zahamowania rozwoju miast i wsi. Początek wieku XIX, szczególnie po przemarszu wojsk napoleońskich do Rosji znacznie wpłynął na upadek gospodarczy Prus. Prowadzone w tamtym okresie liczne wojny znacznie przyspieszyły kryzys feudalizmu, co dało początek reformom społecznym. Rozpoczął się okres powstawania wielkiej własności ziemskiej, wywłaszczania chłopów oraz likwidacja istniejących wiejskich wspólnot. Kryzys pruskiego rolnictwa miał znaczny wpływ na stale pogarszający się stan przemysłu, handlu i rzemiosła, co pogłębiało istniejący w połowie XIX wieku kryzys gospodarczy.

Sytuacja gospodarcza tej części Prus uległa poprawie dopiero po wojnie francusko-pruskiej, kiedy to zwycięskie Prusy otrzymały od Francji olbrzymie kontrybucje, które umożliwiły rozwój handlu i usług, budowę dróg i kolei oraz rozwój rolnictwa i eksport produktów rolnych. Rozwijał się też przemysł. Junkrzy pruscy stawali się podporą pruskiego militarysty. Od 1818 r. Kętrzyn był miastem urzędników i wojskowych oraz stolicą powiatu. Powiat kętrzyński należał w okresie międzywojennym do rejencji królewieckiej i wg. spisu powszechnego z 1939 r. obejmował obszar o powierzchni 871 km², z czego tereny wiejskie obejmowały 803,5 km², a miasta 36,6 km². W strukturę powiatu wchodziło 76 gmin. Powiat liczył łącznie 57 223 mieszkańców, z czego ponad 50% mieszkało w trzech miastach: Kętrzynie, Korszach i Srokowie. Przed drugą wojną światową wybudowano w Kętrzynie olbrzymi kompleks koszarowy a niebawem, w okresie wojny, w Gierłowskim kompleksie leśnym wybudowano kwaterę Hitlera – Wilczy Szaniec. W 1946 r. obszar obecnego powiatu włączony został do nowo powstałego województwa olsztyńskiego.

Powiat kętrzyński jest obszarem o bogatym dziedzictwie kulturowym, które ma znaczenie w zachowaniu tożsamości regionu oraz kształtowaniu atrakcyjności turystycznej. W obszarze kultury materialnej po minionych epokach pozostały liczne zabytki architektury i budownictwa. Zabytki te występują tu w dość dużym nasyceniu, stwarzając swoisty klimat historyczności przestrzeni regionu Warmii i Mazur. W krajobrazie kulturowym powiatu

kętrzyńskiego pierwszorzędne miejsce zajmują ulokowane tu zamki i kościoły średniowieczne wzniesione w stylu gotyckim. Szczególnie interesującym i cennym przykładem jest krajobraz architektoniczny Reszla czy Kętrzyna, które powstały przy historycznych traktach a ukształtowany w kilkusetletniej historii tych miast. To sprawia, że o wyrazie architektonicznym tych miast w istotnym stopniu decydują obiekty powstałe w XVIII, XIX i na początku XX w, które nie uległy tak dużym przeobrażeniom na skutek industrializacji. Dokonując opisu powiatu w aspekcie historycznym nie sposób pominąć głównych ośrodków miejskich, a mianowicie Kętrzyna, Reszla, Korsz, Barcian i Srokowa, których historia sięga XIII-XIV wieku. Głównym ośrodkiem administracyjno-gospodarczym powiatu jest **Kętrzyn**, który w 1348 był osadą o charakterze miejskim. 11 listopada 1357 r. stare miasto otrzymało prawa miejskie i wówczas nosiło ono nazwę Rastenborg. W roku 1946 dla uczczenia pamięci Wojciecha Kętrzyńskiego, wybitnego historyka i patrioty miastu nadano nazwę Kętrzyn. Kętrzyn to miasto bogate w zabytki, m.in. czternastowieczny zamek, kościół św. Jerzego, kościół św. Katarzyny, gotycki ratusz czy pochodząca z 1810 r. loża masońska. Nieco starszym miastem pełnym zabytkowych budowli jest położony na pograniczu Warmii i Mazur **Reszel**, który prawa miejskie otrzymał w 1337 r. od kapituły warmińskiej. Reszel był jedną z siedzib ostatniego biskupa warmińskiego Ignacego Krasickiego oraz bardzo prężną jednostką administracyjną. Jako jedno z niewielu miast średniowiecznych posiadał miejską sieć wodociagową. Reszel to miasto bogate w średniowieczne budowle, z których wiele się zachowało do dzisiaj, m.in. kościół św. Piotra i Pawła, mosty gotyckie, fosa miejska i resztki murów obronnych oraz pozostałości po średniowiecznych wodociągach i kanalizacji. Jedną z największych atrakcji turystycznych stanowi układ przestrzenny Starego Miasta z potężnym zamkiem biskupów warmińskich i kościołem św. Piotra i Pawła. Budynki odbudowane na oryginalnym gotyckim planie dają obraz wyglądu życia przed wiekami. Następnym ośrodkiem miejskim powiatu zasługującym na wspomnienie są **Korsze**, których historia sięga początku XVII wieku, a czynnikiem decydującym o rozwoju miasta i gminy była budowa linii kolejowej Królewiec – Ełk i utworzenie ważnego węzła kolejowego. Stąd też szybko rozwijała się osada zamieszkała w większości przez ludzi pracujących na kolei. Pod koniec XIX wieku Korsze stały się głównym węzłem kolejowym wschodniopruskiej prowincji. Strategiczny charakter węzła kolejowego wykorzystywany był także przez armię pruską w celach militarnych. Korsze uległy zniszczeniu podczas I wojny światowej i dopiero w latach 20-tych XX wieku nastąpiła odbudowa miasta. Prawa miejskie uzyskały Korsze dopiero 22 lipca 1962 r. Miasto nie jest bogate w zabytki a wyraźne rozluźnienie zabudowy oraz dominacja bloków z płyty betonowej to główne cechy układu przestrzennego miasta. Najcenniejszymi obiektami zabytkowymi miasta i gminy Korsze są trzy wieże ciśnień pochodzące z przełomu XIX i XX wieku, budynek byłej rzeźni oraz liczne zespoły dworsko-folwarczne położone na terenie tej gminy. Inną miejscowością powiatu godną opisu są **Barciany**, których historia sięga XIII wieku, kiedy to w średniowiecznym kraju Bartów były głównym grodem spełniającym funkcje administracyjno – wojskowe. Kroniki wskazują, że Barciany, jako osada rzemieślniczo-handlowa powstała w drugiej połowie XIII wieku. W roku 1325 rozpoczęto budowę zamku, który w późniejszych latach służył przede wszystkim celom militarnym. Pod koniec XIV wieku pobudowany został w Barcianach kościół. Prawa miejskie Barciany uzyskały dopiero w 1628 r. Wiek XVII to początek rozbudowy miasteczka, którego jednak na

przeżyci wieków nie ominęły liczne wojny i klęski żywiołowe. Po zakończeniu II wojny światowej w Barcianach utworzono gminę wiejską, w skład której wchodziło 20 miejscowości. Wśród wielu obiektów zabytkowych położonych na obszarze gminy najcenniejszymi są m.in.: warowny zamek, kościół, pałac w Drogoszach, pałac w Arklitach. Ostatnim ośrodkiem administracyjnym na terenie powiatu jest **Srokowo**, które powstało na przełomie XIII i XIV wieku, na planie prostokąta, gdzie centrum stanowił rynek w kształcie kwadratu a cały układ miasteczka oparty został na dwóch głównych ulicach biegnących równolegle, ujmujących obustronnie rynek. Na środku rynku w XVIII w. zbudowano barokowy ratusz, który został przebudowany w 1945 r. Na początku XV wieku zbudowano kościół. Wiek XVI i XVII to dalsza rozbudowa miasta. Przełom XIX i XX wieku to stagnacja w rozwoju Srokowa, którego rozbudowa nie wyszła poza teren dawnego średniowiecznego układu. W wyniku działań wojennych w okresie I wojny światowej Srokowo zostało poważnie zniszczone, natomiast II wojna światowa przyniosła niemal jego całkowite zniszczenie. Najwartościowszymi zabytkami są gotycki kościół i barokowy ratusz, które zachowały się do dnia dzisiejszego. Wśród rozrzuconych po terenie gminy zabytków największą wartość dla dziedzictwa kulturowego ma oprócz wyżej wymienionych Kanał Mazurski.

2. Zabytki nieruchome.

W myśl art. 3 pkt 1 i 2 ustawy **zabytek nieruchomy** to nieruchomość lub jej część albo też zespół nieruchomości, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwa minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

2.1. Zespoły urbanistyczne i ruralistyczne.

2.1.1. Zespoły urbanistyczne

Miasta kętrzyńskiego powiatu powstawały na bazie pierwotnego osadnictwa. Średniowieczne układy urbanistyczne zarówno w Kętrzynie, Reszlu i Srokowie mają charakter założeń regularnych, jak wszystkie zakładane przez Zakon Krzyżacki. Od chwili lokacji na prawie chełmińskim, przez wieki rozwijały się jedynie w obrębie tego pierwotnego średniowiecznego założenia np. w granicach murów obronnych w przypadku Kętrzyna i Reszla. Przez wieki swojego istnienia doznały wielu zniszczeń spowodowanych licznymi konfliktami zbrojnymi. Największe jednak straty spowodowała II wojna światowa, w wyniku której zniszczeniu uległy liczne obiekty zabytkowe mieszczące się w układach przestrzennych obszarów chronionych. Na obszarze powiatu chronione są układy urbanistyczne 3 miast, a mianowicie Kętrzyna, Reszla oraz Srokowa.

Decyzją z dnia 31 grudnia 1953 r. uznano za zabytek i wpisano do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego pod nr A-128 całe stare miasto Kętrzyn, jego plan będący zabytkiem średniowiecznych założeń urbanistycznych, leżące w obrębie zabytki (zamek krzyżacki, budynki przy ul. Zjazdowej, kościół św. Jerzego, kościół ewangelicki, Loża Masońska) oraz średniowieczne mury obronne, biegnące przez Plac Grunwaldzki do ul. Mickiewicza obok Łoży Masońskiej, wzdłuż ul. Traugutta do prostokątnej baszty narożnej po czym poprzez obiekty byłej drożdżowni do zamku. Następnie od ul. Zjazdowej, obok budynków byłych zakładów młynarskich, nad skarpą do narożnej okrągłej tzw. baszty na

marach”, odcinkiem muru obronnego do kościoła św. Jerzego. Za teren zabytkowy uznano jednocześnie obszar w promieniu 50m od murów obronnych na zewnątrz. Obszar ten stanowi nawarstwienia kulturowe, które są unikalnymi i nie rozpoznanymi relikdami utworzonymi na skutek kilkusetletniego funkcjonowania organizmu miejskiego miasta i zamku Kętrzyna, mającymi bardzo dużą wartość historyczną i naukową. W trakcie wielowiekowego rozwoju organizm ten zmieniał swój układ przestrzenny, czego śladami są niepowtarzalne nawarstwienia zawierające relikty dawnej zabudowy i infrastruktury miasta, ślady procesów urbanizacyjnych i gospodarczych.

Drugi chroniony układ urbanistyczny znajduje się w Reszlu, który wpisany jest na światową listę miast zabytkowych ICOMOS. Posiada doskonale zachowany średniowieczny układ urbanistyczny, a oprócz niego unikalny park, oceniany jako jeden z najpiękniej usytuowanych w Europie północno-wschodniej, zamknięty z jednej strony gotyckim mostem. Układ ten tworzą: wzniesiony w latach 1816-1820, w stylu klasycystycznym Ratusz, usytuowany pośrodku rynku, który fasadą frontową zwrócony jest na zachód. Pierwotnie kondygnacja przyziemia stanowiła otwartą halę, gdzie mieściły się stajnie magistrackie. Wokół rynku zabytkowe domy mieszkalne, wzniesione po pożarze w 1806 r. Zachował się też oryginalny, średniowieczny układ ulic i placów w centrum miasta. W układzie przestrzennym Starego Reszla mieszczą się również gotycki zamek biskupów warmińskich z XIV w. z kwadratowym dziedzińcem i basztą oraz gotycki kościół farny św. Piotra i Pawła również z XIV w. wraz z wysoką wieżą. W sąsiedztwie ratusza znajduje się też późnobarokowy kościół św. Jana Chrzciciela wzniesiony w 1799-1800 r. oraz barokowy budynek starej plebanii wzniesiony przy średniowiecznym murze. Obok baszta z fragmentem murów obronnych wzniesiona w drugiej połowie XIV w, Klasztor Zgromadzenia Sióstr Świętej Rodziny z połowy XV w. oraz spichlerz z przełomu XVIII i XIX w.

Trzeci z chronionych układów urbanistycznych znajduje się w Srokowie, które zostało założone w końcu XIV wieku na bazie osady o nazwie Dryfurt. W 1405 r. Srokowo otrzymało prawa miejskie na prawie chełmińskim, które utraciło po 1945 roku i nosiło nazwę Drengfurt. Obecna nazwę otrzymało w 1950 r. dla upamiętnienia Stanisława Srokowskiego. Układ urbanistyczny obejmuje srokowski rynek wraz ze stojącym w jego centrum barokowym ratuszem pochodzącym z XVIII w., spichlerzem oraz układ dwóch głównych ulic biegnących równolegle i obejmujących ów rynek. W sąsiedztwie rynku znajduje się gotycki kościół św. Krzyża pochodzący z XIV w.

2.1.2. Zespoły ruralistyczne

Krajobraz wsi to jeden z ważniejszych elementów składowych krajobrazu kulturowego kętrzyńskiego powiatu. Część wsi powstała w okresie średniowiecza i jej formy przestrzenne zostały ukształtowane w okresie akcji kolonizacyjnej przez państwo krzyżackie. Wsie powiatu kętrzyńskiego charakteryzują dwa typy przestrzenne, a mianowicie: *owalnica* i *ulicówka*. Pierwsza z nich charakteryzowała średniowieczne osadnictwo krzyżackie natomiast druga charakterystyczna jest dla nowożytnej kolonizacji. Oba typy cechuje jednak zwartość i regularność zabudowy. *Owalnica* jest wsią założoną wzdłuż dwóch połączonych ze sobą na wjeździe i wyjeździe dróg. Pośrodku nich znajduje się plac, który był przestrzenią wspólną wszystkich mieszkańców. Początkowo był on miejscem spędu bydła, często znajdował się tam także naturalny zbiornik wodny. Później, w miarę rozwoju osady

wznoszono tam budynki użyteczności publicznej jak: kościół, karczma, remiza, szkoła etc. Natomiast *ulicówka* jest układem przestrzennym skupionym wzdłuż jednej drogi. Odmianą ulicówki była ulicówka nadjeziorna, której układ przestrzenny wymuszony był specyficznymi warunkami ukształtowania terenu. W miarę rozwoju wsi, zwiększała się ilość zagród a w związku z tym poszukiwano miejsca dla nowych budynków, co zmieniało pierwotne układy przestrzenne. Średniowieczne owalnice i ulicówki zmieniały swój układ w wielodrożnice, które charakteryzowały się tym, iż do prostego układu dodawano drogi poprzeczne tworzące rozwidlenia a tym samym bogatszy układ przestrzenny.

Zabudowa w zagrodach była rozplanowana na działkach w kształcie kwadratu lub prostokąta. Budynki mieszkalne umieszczone przeważnie od frontu działki (kalenicowo lub rzadziej szczytowo) były ozdobione kwietnymi przedogródkami. Zabudowa gospodarcza znajdowała się w głębi działki, tam także było przeważnie wygospodarowane miejsce na ogród warzywny i sad. Pierwotnie zabudowa była bardzo zwarta. Na obszarze powiatu można spotkać budynki mieszkalne połączone z częścią gospodarczą np. oborą, które tworzą zespół zabudowy mieszkalno-gospodarczej. Gdy w XIX wieku doszło do reform agrarnych zmienił się wygląd wsi. Powstały rozsiane wśród pól uprawnych zabudowania kolonijne, pola przecinała coraz gęstsza sieć dróg i linii kolejowych. Zabudowę kolonijną wyróżnia znaczne rozluźnienie układu budynków w zagrodzie. Pozwalało na to położenie siedliska poza zwartym terenem wsi. Zabudowa wsi, zwłaszcza ta historyczna jest spójna i jednolita. Na terenie Mazur charakterystyczne były budynki z podcieniem szczytowym lub narożnym. Drewniane domy, które obecnie stanowią relikty dawnych epok, niegdyś były dominującym elementem krajobrazu wiejskiego. Domy ceglane z dwuspadowymi dachami pokrytymi dachówką oraz domy tynkowane to dzisiejsza główna zabudowa wsi. Zagrody dawniej przeważnie otaczały ogrodzenia wykonane z naturalnych materiałów: wiklina, drewno, kamień. Elementem zespołów ruralistycznych są dość liczne kapliczki usytuowane na obszarze katolickiej Warmii zarówno w wioskach jak i przy drogach. Przykładem jest droga z Świętej Lipki do Reszla, przy której znajduje się 15 przydrożnych kapliczek.

Spośród historycznych układów ruralistycznych występujących na terenie powiatu tylko jeden jest objęty gminną ewidencją zabytków. Jest to układ ruralistyczny obejmujący zabudowę wzdłuż głównej drogi wraz ze stawem w miejscowości Kosakowo gmina Srokowo.

2.2. Obiekty architektury obronnej.

Krajobraz dziedzictwa kulturowego tworzą także obiekty architektury obronnej, które wzniesiono na miejscach stawianych początkowo drewnianych strażnic. Ich powstanie wiąże się z okresem podboju i panowania Zakonu Krzyżackiego na tych terenach. Na obszarze kętrzyńskiego powiatu przedstawicielami architektury obronnej są:

- zamek krzyżacki w Kętrzynie, otoczony murami obronnymi, pochodzący z XIV wieku., który był siedzibą prokuratora krzyżackiego;
- potężny warowny zamek w Reszlu, zbudowany w XIV wieku w celach militarnych, a po utracie tej funkcji stał się siedzibą biskupów warmińskich oraz,
- wzniesiony w XIV wieku warowny zamek krzyżacki w Barcianach, pełniący funkcje militarne, który jest jednym z największych zamków na Warmii i Mazurach.

Obiekty te na przestrzeni wieków ulegały zniszczeniu, po czym odbudowywano je przywracając pierwotną architekturę. Obecnie zamek w Kętrzynie jest siedzibą muzeum oraz

biblioteki publicznej. Natomiast zamek w Reszlu jest siedzibą instytucji kultury i turystyki, zaś zamek w Barcianach znajduje się w rękach prywatnego właściciela.

Oprócz wymienionych na terenie powiatu w Beżławkach znajduje się jeszcze jedna budowla, która wzniesiona została w XIV wieku, jako zamek pełniący funkcje militarne, a po utracie tej funkcji zaadoptowana na kościół, którą to funkcję pełni do dzisiaj.

2.3. Obiekty architektury technicznej.

Wiek XIX i XX to okres dynamicznego rozwoju przemysłu na terenach byłych Prus Wschodnich i wznoszenia wielu obiektów przemysłowych związanych szczególnie z gospodarką wiejsko-folwarczną i przemysłem rolno-spożywczym, które wpisane były zarówno w krajobraz miast jak i wsi. Do obiektów tych możemy zaliczyć: browary, gorzelnie, młyny, spichlerze, rzeźnie, gazownie, Kanał Mazurski, urządzenia wodno-kanalizacyjne i inne. Są to obiekty bardzo ciekawe i będące jednocześnie świadectwem epoki, w której powstały. Tak jak cała Warmia i Mazury również obszar kętrzyńskiego powiatu bogaty był w wiele tego typu obiektów, z których niewielka część zachowała się do dnia dzisiejszego i będąc w dobrym stanie jest nadal wykorzystana. Spora ilość tych obiektów nie przetrwała II wojny ulegając całkowitemu zniszczeniu. Aktualnie na terenie powiatu znajduje się kilka obiektów, które z uwagi na brak większego zainteresowania ze strony ich właścicieli popadają w ruinę i grozi im całkowita likwidacja. Wiele jednak obiektów przemysłu i techniki, pochodzących z tamtego okresu zachowało się do dnia dzisiejszego. Łącznie w ewidencji figuruje 49 obiektów różnej wartości historycznej, z czego rejestrem objętych jest 18. Na szczególną uwagę zasługują następujące zabytkowe obiekty przemysłu i techniki: wieże ciśnienia w Korszach pochodzące z przełomu XIX i XX wieku, obiekty byłej drożdźowni w Kętrzynie, gorzelnia w Brzeźnicy, wiatrak w Starej Różance, rzeźnia w Srokowie, system wodociągów w Reszlu, młyn w Pomniku, czy też Kanał Mazurski.

2.4. Obiekty sakralne.

Wśród obiektów zabytkowych powiatu kętrzyńskiego charakterystyczną grupę stanowi budownictwo sakralne, podobnie jak dla całego regionu Warmii i Mazur. Obiekty te wzniesione zostały na przestrzeni XIV-XIX wieku, z czerwonej licowanej cegły, w stylu gotyckim i neogotyckim. Architekturę sakralną wyróżnia stylowa i jednorodna forma. Na terenie kętrzyńskiego powiatu znajduje się 79 kościołów będących w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków, o różnym stanie zachowania. Wiele z nich wymaga prac remontowych i renowacyjnych. Zdecydowana większość z nich to świątynie rzymskokatolickie, a tylko nieliczne stanowią własność innych wyznań. Na uwagę zasługują szczególnie dobrze utrzymane średniowieczne świątynie w stylu gotyckim wzniesione w XIV-XVI wieku. Do szczególnie cennych należą m.in.: kościół św. Jerzego w Kętrzynie, św. Piotra i Pawła w Reszlu, czy kościół w Sątocznie.

Odrębną budowlą o wspaniałych walorach architektonicznych i artystycznych jest sanktuarium w Świętej Lipce. To jeden z najcenniejszych obiektów zabytkowych będący przedstawicielem późnego baroku w Polsce, zwany "perłą baroku".

2.5. Zespoły pałacowe i dworsko-folwarczne.

Teren powiatu kętrzyńskiego to obszar powstawania w XIX i XX wieku wielkiej własności ziemskiej, wywłaszczenia chłopów oraz likwidacja istniejących wiejskich wspólnot. Kryzys pruskiego rolnictwa miał znaczny wpływ na stale pogarszający się stan przemysłu, handlu i rzemiosła, co pogłębiało istniejący w połowie XIX wieku kryzys gospodarczy. Sytuacja gospodarcza tej części Prus uległa poprawie dopiero po wojnie francusko-pruskiej, kiedy to zwycięskie Prusy otrzymały od Francji olbrzymie kontrybucje, które umożliwiły rozwój handlu i usług, budowę dróg i kolei oraz rozwój rolnictwa i eksport płodów rolnych. Rozwijał się też przemysł. Ważnym elementem krajobrazu kulturowego powiatu kętrzyńskiego są historyczne kompozycje krajobrazowe, powiązane z licznie niegdyś występującymi pałacami i zespołami dworsko-folwarcznymi wraz z majątkami ziemskimi. Bogate i wpływowe rody budowały swoje siedziby wiejskie, otaczały je wspaniałymi ogrodami i parkami dla podkreślenia wysokiego statusu majątkowego lub pozycji politycznej. Parki przy założeniach dworskich i pałacowych początkowo powstawały jako regularne formy barokowe później przekształcane były w parki krajobrazowe naśladowujące przyrodę. W celu zaopatrzenia majątku w niezbędne dobra w ich pobliżu zakładano folwarki, które były pierwowzorami późniejszych wielkoobszarowych gospodarstw rolnych. Część z tych majątków zachowała się do dziś w stanie dobrym i stanowi charakterystyczny element wsi powiatu kętrzyńskiego.

W ewidencji zabytków powiatu kętrzyńskiego znajdują się 132 zespoły pałacowo-dworsko-folwarczne często z otaczającymi je parkami z czego rejestrem zabytków objętych jest zaledwie 18. Spośród istniejących pałaców i dworców część jest w złym stanie technicznym, grożącym likwidacją, a część z kolei wykorzystywana jest jako obiekty mieszkalne, natomiast te, które posiadają właścicieli prywatnych przechodzą proces restauracji i przywracania im dawnej świetności. Na szczególną uwagę zasługują pałace: w Łężanach, Drogoszach, Nakomiadach, Rodelach, czy Arklitach.

Zespoły pałacowe i dworsko-folwarczne na terenach gmin powiatu kętrzyńskiego.

Gmina Barciany	Gmina Kętrzyn	Gmina Korsze	Gmina Reszel	Gmina Srokowo
31	38	35	13	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków

2.6. Cmentarze.

Na terenie kętrzyńskiego powiatu znajdują się 263 cmentarze objęte wojewódzką i gminną ewidencją zabytków, z czego tylko 18 cmentarzy objętych jest rejestrem zabytków. Stan zachowania tych cmentarzy jest bardzo zróżnicowany, przy czym najlepiej zachowane są cmentarze czynne do dnia dzisiejszego. Najgorzej przedstawia się stan cmentarzy nieczynnych, szczególnie ewangelickich, na których często widoczne są ślady dewastacji, co wskazuje na brak właściwej opieki i ochrony.

Cmentarze zabytkowe na terenie gmin powiatu kętrzyńskiego.

	Miasto Kętrzyn	Gmina Kętrzyn	Gmina Barciany	Gmina Korsze	Gmina Reszel	Gmina Srokowo
Rzymskokatolicki	-	5	9	10	7	3
Ewangelicki	2	65	57	22	17	46
Żydowski	1	-	-	-	1	-
Wielowyznaniowy	-	-	-	-	-	-
Wojenny	3	6	7	-	2	-
RAZEM	6	76	73	32	27	49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków

2.7. Aleje.

Wyjątkowym i cennym elementem krajobrazu powiatu kętrzyńskiego są przydrożne aleje, które zakładane były w XIX i XX wieku i wkomponowane w pejzaż stanowią jego ozdobę. Aleje stanowią nie tylko uzupełnienie zabudowy pałacowej, ale też wyznacznik układów i szlaków komunikacyjnych oraz łącznikiem układów przestrzennych. Zadrzewienia tworzące aleje spełniają istotne funkcje krajobrazowe. Stanowią część kultury materialnej, prezentując nie tylko wartości przyrodnicze, ale także estetyczne i kulturowe, pełniąc także rolę naturalnych korytarzy ekologicznych. Ogrywają także istotną rolę w edukacji ekologicznej. Obecnie aleje stanowią wartość historyczną, którą należy objąć ochroną. Rozwój cywilizacyjny nakazuje jednak godzenie kwestii zachowania krajobrazu kulturowego z potrzebami rozwoju gospodarczego.

Na obszarze kętrzyńskiego powiatu ochronie podlegają istniejące aleje zarówno przy drogach wojewódzkich, jak i drogach powiatowych. Wykaz alej chronionych zawierają poniższe tabele.

ALEJE PRZYDROŻNE PRZY DROGACH WOJEWÓDZKICH

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Droga lub odcinek drogi typowany do ochrony
1	591N	granica państwa – Barciany – Kętrzyn – Mrągowo	1. Monogatunkowe odcinki wjazdowe w Kętrzynie i w Barcianach 2. Odcinek wzdłuż majątku w Rodelach
2	593N	Miłakowo – Dobrze Miasto – Jeziorany – Lutry – Reszel	1. Radostowo - odcinki wjazdowe alei lipowej, dł. po ok. 0,5 km); 2. Kominki (wjazd od strony wschodniej – aleja dębowa dł. ok. 0,5 km); 3. Ryn Reszelski (wjazd, aleja dębowa dł. ok.. 1,5 km)
3	594N	Bisztynek – Robawy – Kętrzyn	1. Odcinek wyjazdowy ze wsi Sątopy 2. Nasadzenia dębowe przy przejeździe kolejowym za wsią Sątopy
4	601N	Babięta – Nawiady	Odcinek wjazdowy do Prusinowa
5	643N	Wilkasy – Olszewo	Odcinek wjazdowy i wyjazdowy z Prażmowa.

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Droga lub odcinek drogi typowany do ochrony
1	505N	Frombork – Młynary – Pasłek	Aleja dębowa na odcinku Jędrychowo – Włóczyska – wiadukt nad drogą nr 22.

2	506N	Chruściel – Stare Siedlisko – Nowica	Cały przebieg.
3	509N	Elbląg – Młynary – droga woj. 503 (Drwęczno)	Odcinek ok. 8 km alei lipowej od granicy gminy Młynary do Młynar
4	526N	Pasłek - droga kraj. nr 7 – Krasin – Śliwice – Kąty – Lepno – Myślice – Przezmark	Aleja dębowa na odcinku skrzyżowanie z drogą krajową nr 7 – do miejscowości Krasin
5	591N	Granica państwa – Barciany – Kętrzyn – Mragowo	Szpaler dębowy dł. ok. 0,5 km na odcinku Winda – Skierki
6	650N	Barciany – Węgorzewo – Banie Mazurskie – Gołdap	Odcinek Barciany – Jegławki

* w ramach ochrony kursywą wskazano odcinki o wybitnych walorach kulturowych, przyrodniczych lub krajobrazowych

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Droga lub odcinek drogi typowany do ochrony*
1	504N	Elbląg – Frombork – Braniewo	Odcinek o wybitnych walorach: - Pogrodzie – Frombork (ok. 10 km) wraz z kamiennym mostem w Narusie
2	505N	Frombork – Młynary – Pasłek	1.Frombork - Jędrychowo 2.Wiadukt nad drodze nr 22 -Pasłek
3	507N	Braniewo – Pieniężno – Orneta – Dobre Miasto	Cały przebieg, w tym odcinek o wybitnych walorach: - Orneta – Lubomino

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Droga lub odcinek drogi typowany do ochrony*
4	509N	Elbląg – Młynary – droga woj. nr 503 (Drwęczno)	Cały przebieg, w tym odcinek o wybitnych walorach: - odcinek Wilczęta – Gładysze
5	510N	granica państwa – Lelkowo – Pieniężno	<i>Droga o wybitnych walorach – cały przebieg.</i>
6	511N	granica państwa – Górowo Iławeckie – Lidzbark Warmiński	Cały przebieg, w tym odcinek o wybitnych walorach: - odcinek skrzyżowanie z drogą nr 1537N – Gałajny
7	512N	Pieniężno – Górowo Iławeckie – Bartoszyce – Szczurkowo	Cały przebieg, w tym odcinek o wybitnych walorach: (skrzyż. z drogą nr 1515N – skrzyż. z drogą na Paprocin) - odcinek Łoźnik – skrzyżowanie z drogą nr 1515N
8	513N	Pasłek – Orneta – Mingajny – Babiak – Ignalin - Lidzbark Warmiński – Kiwity – Wozławki	Cały przebieg, w tym odcinek o wybitnych walorach: - Krykajny – Orneta - Mingajny – Babiak - Ignalin – Lidzbark Warmiński - Lidzbark Warmiński – tory kolejowe - Kobiela – Wozławki
9	515N	Malbork – Dzierżgoń – Susz	Odcinek na terenie województwa warmińsko – mazurskiego
10	519N	Stary Dzierżgoń – Zalewo – Małdyty – Morąg	Ochrona z wyłączeniem odcinków leśnych
11	520N	Prabuty – Kamieniec	Okolice wsi Lubnowy
12	521N	Kwidzyn – Prabuty – Susz – Iława	Cały przebieg,
13	522N	Górki – Prabuty – Trumieje –	Cały przebieg,

		Sobiewola	
14	526N	Pasłek - droga kraj. nr 7 – Krasin – Śliwice – Kąty– Lepno – Myślice – Przechmark	Odcinek Krasin – Kąty
15	527N	Dzierżgoń - Rychliki – Pasłek – Kwitajny– Morąg – Łukta – Olsztyn	Odcinki: Pacholy – Morąg i Florczaki - Łukta
	528N	Orneta – Miłakowo – Morąg	Droga w obrębie powiatu ostródzkiego
16	530N	droga kraj. nr 7 (Ostróda) – Łukta – Dobrze Miasto	Cały przebieg,
17	531N	Łukta – Podlejski	Cały przebieg,
18	537N	Lubawa – Frygnowo – Pawłowo	Odcinek skrzyżowanie z drogą 1235N (do Klonowa) – Pawłowo
19	538N	Radzyń Chełm. – Łasin–Tymawa Wielka– Bielice – Wawrowice - Nowe Miasto Lubawskie – Gralewo – Uzdowo – Rozdroże	Odcinki: - Tymawa Wlk. – Bielice - Wawrowice – Nowe Miasto Lubawskie - Gralewo – Wierzbowo
20	541N	Lubawa – Lidzbark – Żuromin – Dobrzyń	Odcinek skrzyżowanie z drogą nr 538 – Kiełpiny

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Droga lub odcinek drogi typowany do ochrony*
21	542N	Rychnowo – Działdowo	Odcinki: - Frygnowo – Dąbrówno - granica powiatu ostródzkiego - Działdowo
22	545N	Działdowo – Nidzica – Jedwabno	Odcinek Działdowo – Komorniki
23	590N	Barciany – Korsze – Reszel – Biskupiec	Ochrona krajobrazowa z wyłączeniem odcinka leśnego między Łężanami a Bredynkami
24	591N	granica państwa – Barciany – Kętrzyn – Mrągowo	Cały przebieg,
25	592N	Bartoszyce – Kraskowo – skrzyż. z dr. nr 590 - Kętrzyn – Giżycko	Cały przebieg, wyłączając odcinki na północ i południe od Łankiejm
26	593N	Miłakowo – Dobrze Miasto – Jeziorany – Lutry – Reszel	Cały przebieg, w tym odcinek o wybitnych walorach: - odcinek Lutry – Reszel
27	594N	Bisztynek – Robawy – Kętrzyn	Odcinek Sątopy – Reszel
28	596N	Mnichowo – Bęsia – Biskupiec	Odcinek Mnichowo – Stryjewo
29	600N	Mrągowo – Kałęczyn – Szczytno	1. Odcinek Rybno – Rańsk 2. odcinek wjazdowy do Szczytna
30	601N	Babięta – Nawiady	Cały przebieg
31	604N	Nidzica – Wielbark Ochrona krajobrazowa	Odcinek Nidzica – Módłki
32	609N	Mikołajki – Ukta	Odcinek o wybitnych walorach: - Nowa Ukta – Ukta
33	610N	Piecki – Ruciane Nida	Odcinki o wybitnych walorach : - Piecki – Dobry Lasek - Gałkowo – Ruciane Nida
34	642N	Sterławki Wielkie – Ryn – Woźnice	Cały przebieg,
35	643N	Wilkasy – Olszewo	Odcinek Kozin – droga nr 16

36	650N	Barciany – Węgorzewo – Banie Mazurskie – Gołdap	Odcinki:: - Kosakowo – Węgorzewo - Banie Mazurskie – Gołdap oraz odcinek o wybitnych walorach: - <i>Jegławki – Kosakowo</i>
37	667N	Nowa Wieś Ełcka – Drygały – Biała Piska	Cały przebieg

ALEJE PRZYDROŻNE PRZY DROGACH POWIATOWYCH

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Droga/odcinek typowany do ochrony
1	1582N	Tołkiny – Filipówka (droga woj. nr 594)	Odcinek Tołkiny – Linkowo
2	1590N	Rodele – Dębiany – Ogródki – Srokowo	Odcinek Rodele – Dębiany
3	1691N	Dzikowizna – Tołkiny - Reszel	Aleja lipowa na odcinku ok. 3 km, przy Tołkinach
4	1701N	Garbno – Skandawa	Na całej długości
	1703N	Skandawa – Modgarby – Krymlawki	Odcinek Modgarby – Krymlawki – droga nr 590
5	1715N	<i>Sekcja 1.01 Gęsiki – Barciany</i>	Lipowy odcinek wjazdowy do wsi Gęsiki

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Droga/odcinek typowany do ochrony
1	1398N	Sątoczno – droga nr 1581N	Odcinek ok. 5 km za Sątocznem
2	1980N	Krelikiejmy – Skandawa – Frączkowo – droga woj. nr 591 (Kotki)	Aleja dębowa we wsi Frączkowo

* w ramach ochrony kursywą wskazano odcinki o wybitnych walorach kulturowych, przyrodniczych lub krajobrazowych

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Droga/odcinek typowany do ochrony
1	1396N	Sępopol – Lwowiec – Garbno – Momajny – Maciejki – Michałkowo	<i>Aleja o wybitnych walorach krajobrazowych na całej długości</i>
2	1404N	Paluzy – Grzęda – Reszel	Na całej długości
3	1567N	Szczurkowo – Wydukajmy – Sępopol – Sątoczno – Glitajny	Na całej długości
4	1580N	Studzieniec – Dłużec – Korsze – Równina Górna	Odcinek Dłużec – Równina Górna
5	1581N	Dzietrychowo – Drogosze – Kiemławki Wielkie	<i>Aleja o wybitnych walorach krajobrazowych na całej długości</i>
6	1582N	Tołkiny – Filipówka (droga woj. nr 594)	Odcinek Linkowo – droga woj. nr 594
7	1584N	droga woj. nr 592 (Banaszki) – Jeżewo – Winda – Niedziałki	Odcinki o wybitnych walorach <i>1. Fragment grabowy dł. 2km między</i>

		– Jankowice – Srokowo	<i>Banaszkami a Winda 2. Fragment dębowy między Niedziółkami a Jankowicami</i>
8	1602N	droga nr 1725N – Lesieniec – Surwile – Kamionek Wielki – Pozezdrze	<i>Aleja o wybitnych walorach krajobrazowych na całej długości</i>

9	1606N	Kętrzyn – Karolewo – Czerniki – Gierłoż - Parcz	Odcinek Kętrzyn – Gierłoż
10	1608N	Wopławki – Czerniki	Na całej długości
11	1610N	Reszel – Pudwagi	Odcinek Reszel – Siemki
12	1618N	Szestno – Boże – Langanki – Nakomiady	<i>Aleja o wybitnych walorach krajobrazowych na całej długości</i>
13	1624N	Samławki – Leginy	Na całej długości
14	1628N	droga woj. nr 590 – Pilec	<i>Odcinek długości ok. 4 km przed Pilcem o wybitnych walorach</i>
15	1691N	Dzikowinza – Tołkiny – Reszel	Na całej długości
16	1693N	Reszel – Mnichowo	Na całej długości
17	1695N	droga nr 1624N – Łężany	Na całej długości
18	1699N	Święta Lipka – Szestno	Odcinek od skrzyż. do Widryń do granicy powiatu.
19	1705N	Warnikajmy – Garbno	Na całej długości
20	1707N	Drogosze – Garbno	Na całej długości
21	1709N	Linkowo – Siemki	Odcinek Linkowo – stacja kolejowa
22	1711N	Aptynty – Asuny – Św. Kamień – Wilczyny – Srokowo (droga woj. nr 650)	Odcinek Aptynty – Święty Kamień i odcinek grabowy koło Srokowa (dł. ok. 1 km)
23	1715N	<i>Sekcja 1.02 Gęsiki – Barciany</i>	Na całej długości
24	1719N	<i>Sekcja 1.03 droga woj. nr 650 – Ogródki – Jankowice</i>	Na całej długości
25	1723N	<i>Sekcja 1.04 droga nr 1711N – Brzeźnica – Wysoka Góra</i>	Na całej długości
26	1725N	<i>Sekcja 1.05 Srokowo – Solanka – Siniec – Stara Różanka /droga nr 591</i>	<i>Aleja o wybitnych walorach krajobrazowych na całej długości</i>
27	1727N	Winda – Nowa Różanka	Na całej długości
28	1731N	Gierłoż – Kwiedzina	Na całej długości
29	1733N	Kętrzyn – Nakomiady – Ryn	odcinek Kętrzyn – Nakomiady
30	1799N	<i>Sekcja 1.06 Perły (droga</i>	<i>Aleja o wybitnych walorach krajobrazowych na całej długości</i>

		woj. nr 63) Sekcja 1.07 – Przystań – Radzieje – Dłużec Sekcja 1.08 – Suchodoły – droga nr 1725N	
31	1968N	Święta Lipka – Wilkowo – Gronowo – droga nr 1618N	Odcinek Święta Lipka – Beżławki
32	1980N	Krelikiejmy – Skandawa – Frączkowo - droga woj. nr 591 (Kotki)	<i>Aleja o wybitnych walorach krajobrazowych na całej długości</i>
33	1981N	droga woj. nr 592 (Sporwiny) – Sątoczno	Na całej długości
34	1985N	Sekcja 1.09 Momajny – Skandawa	Na całej długości
35	1989N	Głównbity – Łankiejmy	Na całej długości

Oprócz wyżej opisanych zabytków nieruchomości na uwagę zasługuje przedstawienie również kwestii zespołów zabytkowej zieleni, jak parki krajobrazowe, parki w zespołach pałacowo-dworsko-folwarcznych oraz parki krajobrazowe, czy aleje zabytkowe. Na terenie kętrzyńskiego powiatu znajduje się kilkadziesiąt parków, przy czym rejestrem zabytków objętych jest 58 parków, w tym: 12 parków krajobrazowych i 13 parków dworskich.

2.8. Wykaz zabytków nieruchomości na terenie powiatu.

Rozmieszczenie zabytków nieruchomości na terenie powiatu kętrzyńskiego.

Jednostka samorządowa	Zabytki nieruchome	
	Rejestr	Ewidencja
Miasto Kętrzyn	100	710
Gmina Barciany	29	479
Gmina Kętrzyn	50	900
Gmina Korsze	43	937
Miasto Reszel	97	220
Gmina Reszel	22	238
Gmina Srokowo	60	238
RAZEM	401	3752

REJESTR ZABYTKÓW – m. Kętrzyn

Miejscowość	Ulica	Numer	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu
KĘTRZYN			KAPLICA ŚW DUCHA	A-206	11 marca 1957
KĘTRZYN			KAPLICZKA CMENTARNA WRAZ Z NAJBLIŻSZYM OTOCZENIEM	A-596	12 września 1967
KĘTRZYN			STARE MIASTO - UKŁAD URBANISTYCZNY Z MURAMI I OBSZAREM 50 M.	A-128	31 grudnia 1953
KĘTRZYN	ASNYKA	008	SZKOŁA (W GRANICACH DZIAŁKI)	A-3181	22 sierpnia 1991
KĘTRZYN	BAŁTYCKA	001 B	DOM MIESZKALNY (W GRANICACH DZIAŁKI)	A-3200	31 października 1991
KĘTRZYN	BAŁTYCKA		PARK PRZY PAŃASTWOWYM STADZIE OGIERÓW	A-1997	11 maja 1987
KĘTRZYN	BAŁTYCKA	001 C	STAJNIA OB. DOM MIESZKALNY	A-3201	31 października 1991
KĘTRZYN	BAŁTYCKA	001	ZESPÓŁ BUDYNKÓW /7/ - STADNINA OGIERÓW	A-1999	11 maja 1987
KĘTRZYN	CHOPINA	011	DOM	A-3629	19 listopada 1993
KĘTRZYN	CHOPINA	001	WILLA, FONTANNA WRAZ Z DZIAŁKĄ	A-4559	25 października 2010
KĘTRZYN	CMENTARNA	006	BRAMA CMENTARNA	A-738	8 grudnia 1967
KĘTRZYN	CMENTARNA	006	CMENTARZ /EWANGELICKI/	A-1898	2 marca 1987
KĘTRZYN	CMENTARNA	001	KAPLICA CMENTARNA (W GRANICACH DZIAŁKI)	A-2164	1 września 1987
KĘTRZYN	DASZYŃSKIEGO	014	DOM	A-3594	27 października 1993
KĘTRZYN	DASZYŃSKIEGO	010	WILLA	A-3628	19 listopada 1993
KĘTRZYN	DWORCOWA	001	BANK - OB. BUDYNEK BIUROWY	A-3407	26 października 1992
KĘTRZYN	KOPERNIKA	002	DOM	A-3712	8 lipca 1994
KĘTRZYN	KOPERNIKA	008	DOM	A-3857	4 grudnia 1995
KĘTRZYN	KOŚCIUSZKI	002	BUDYNEK URZĘDU GMINY	A-4344	2 listopada 2006
KĘTRZYN	LANCA	002	BUDYNEK MIESZKALNY /W GRANICACH DZIAŁKI/	A-2173	1 września 1987
KĘTRZYN	LIMANOWSKIEGO	009 A	KAPLICA EWANGELICKO- AUGSBURSKA, OB. KOŚCIÓŁ	A-4107	7 kwietnia 1999

			PRAWOSŁAWNY		
KĘTRZYN	MAZOWIECKA/BAŁTYCKA		ZESPÓŁ 2 SCHRONÓW OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ	A-4016	3 listopada 1997
KĘTRZYN	MAZURSKA	018	DOM /UWAGA! CZEŚCIOWE SKREŚLENIE OTOCZENIA ZABYTKU!!!	A-3595	27 października 1993
KĘTRZYN	MICKIEWICZA	008	DOM	A-3625	19 listopada 1993
KĘTRZYN	MICKIEWICZA	004	DOM	A-3858	4 grudnia 1995
KĘTRZYN	MICKIEWICZA	001	ŁOŻA MASONSKA	A-78	26 kwietnia 1950
KĘTRZYN	PLAC GRUNWALDZKI	001	STAROSTWO	A-2180	1 września 1987
KĘTRZYN	PLAC J. PIŁSUDSKIEGO	003	DOM	A-3592	27 października 1993
KĘTRZYN	PLAC J. PIŁSUDSKIEGO	010	DOM	A-3626	19 listopada 1993
KĘTRZYN	PLAC J. PIŁSUDSKIEGO	002	DOM	A-3630	19 listopada 1993
KĘTRZYN	PLAC J. PIŁSUDSKIEGO	009	DOM	A-3631	19 listopada 1993
KĘTRZYN	PLAC J. PIŁSUDSKIEGO	006	PAŁACYK	A-2130	1 września 1987
KĘTRZYN	PLAC J. PIŁSUDSKIEGO	007	PAŁACYK	A-2144	1 września 1987
KĘTRZYN	PLAC J. PIŁSUDSKIEGO	001	RATUSZ	A-2161	1 września 1987
KĘTRZYN	PLAC ZAMKOWY	001	ZAMEK	A-97	11 marca 1953
KĘTRZYN	POCZTOWA	005	BUDYNEK MIESZKALNO- USŁUGOWY	A-4343	26 października 2006
KĘTRZYN	POCZTOWA	005	BUDYNEK MIESZKALNO-- USŁUGOWY	A-4343	26 października 2006
KĘTRZYN	POCZTOWA	003 A	DWA BUDYNKI PRODUKCYJNE ORAZ KOMIN DAWNEJ DROŹDZOWNI	A-4551	10 sierpnia 2010
KĘTRZYN	POWSTAŃCÓW WARSZAWY	001	BUDYNEK ADMINISTRACYJNY	A-3861	20 grudnia 1995
KĘTRZYN	POWSTAŃCÓW WARSZAWY	015	DOM	A-3569	28 września 1993
KĘTRZYN	POWSTAŃCÓW WARSZAWY	013	DOM	A-3600	27 października 1993
KĘTRZYN	POWSTAŃCÓW WARSZAWY	009	DOM	A-3657	24 stycznia 1994
KĘTRZYN	POWSTAŃCÓW WARSZAWY	004	DOM	A-3658	24 stycznia 1994
KĘTRZYN	POWSTAŃCÓW WARSZAWY	017	DOM	A-3778	28 grudnia 1994
KĘTRZYN	POWSTAŃCÓW	002	SZKOŁA	A-3458	2 kwietnia

	WARSZAWY				1993
KĘTRZYN	REJA	010	BUDYNEK D. SZKOŁY, OB. SIEDZIBA INSPEKTORATU ZUS	A-4370	19 grudnia 2005
KĘTRZYN	RYCERSKA	002	DOM	A-3779	29 grudnia 1994
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	007	BUDYNEK MIESZKALNY	A-2136	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	009	BUDYNEK MIESZKALNY	A-2163	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	002	BUDYNEK MIESZKALNY	A-2168	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	003	BUDYNEK MIESZKALNY	A-2169	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	004	BUDYNEK MIESZKALNY	A-2170	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	005	BUDYNEK MIESZKALNY	A-2171	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	006	BUDYNEK MIESZKALNY	A-2172	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	011	BUDYNEK MIESZKALNY (OB. DOM TOWAROWY)	A-2162	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	039	DOM	A-3571	28 września 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	032	DOM	A-3593	27 października 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	028/030	DOM	A-3596	27 października 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	029	DOM	A-3597	27 października 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	038	DOM	A-3598	27 października 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	041	DOM	A-3599	27 października 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	027	DOM	A-3601	27 października 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	046	DOM	A-3627	19 listopada 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	041 A	DOM	A-3632	23 listopada 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	022	DOM	A-3643	13 grudnia 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	040/042	DOM	A-3644	13 grudnia 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	037	DOM	A-3645	13 grudnia 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	034	DOM	A-3646	13 grudnia 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	012	DOM	A-3647	13 grudnia 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	010	DOM	A-3648	13 grudnia 1993

KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	067	DOM	A-3649	13 grudnia 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	058	DOM	A-3704	14 czerwca 1994
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	065	DOM	A-3777	28 grudnia 1994
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	016	KAMIENICA	A-2181	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	014	KAMIENICA	A-2182	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	53	KAMIENICA	A-4575	5 lipca 2011
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	019	KAMIENICA WRAZ Z DZIAŁKĄ	A-4220	21 czerwca 2001
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	015	KOŚCIÓŁ ŚW KATARZYNY	A-2159	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO		WIEŻA CIŚNIEŃ	A-2183	1 września 1987
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO	049	WILLA	A-3774	5 grudnia 1994
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO / MAZURSKA	035/002	DOM	A-3570	28 września 1993
KĘTRZYN	SIKORSKIEGO / MIELCZARSKIEGO	023	DOM	A-3671	2 marca 1994
KĘTRZYN	TRAUGUTTA	019	BUDYNEK MIESZKALNY	A-2132	1 września 1987
KĘTRZYN	TRAUGUTTA	015	BUDYNEK MIESZKALNY	A-2167	1 września 1987
KĘTRZYN	TRAUGUTTA	011	DOM	A-3471	29 kwietnia 1993
KĘTRZYN	TRAUGUTTA	021	KAMIENICA	A-2133	1 września 1987
KĘTRZYN	TRAUGUTTA	023	PAŁACYK	A-2134	1 września 1987
KĘTRZYN	TRAUGUTTA	027	PAŁACYK	A-2135	1 września 1987
KĘTRZYN	TRAUGUTTA	009	PIWNICE DOMU	A-2143	1 września 1987
KĘTRZYN	TRAUGUTTA	013	PIWNICE DOMU	A-2160	1 września 1987
KĘTRZYN	-WĘGORZEWO		LINIA KOLEJOWA KĘTRZYN-WĘGORZEWO WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ	A-4480	17 października 2007
KĘTRZYN	ZAMKOWA	002 A	DOM	A-3700	31 maja 1994
KĘTRZYN	ZAMKOWA	001	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI	A-597	12 września 1967
KĘTRZYN	ZAMKOWA	003	KOŚCIÓŁ ŚW JERZEGO Z WYPOSAŻENIEM WNETRZA	A-204	11 marca 1957
KĘTRZYN	ZAMKOWA / DASZYŃSKIEGO	004/009A	BUDYNEK DAWNEGO GIMNAZJUM	A-3616	3 listopada 1993
KĘTRZYN	ZJAZDOWA	001	KAMIENICA	A-2153	1 września 1987
KĘTRZYN	ZJAZDOWA	007	KAMIENICA	A-2154	1 września 1987
KĘTRZYN	ZJAZDOWA	011	KAMIENICA	A-2158	1 września

					1987
KĘTRZYN	ZJAZDOWA	015	KAMIENICA	A-2165	1 września 1987
KĘTRZYN	ZJAZDOWA	009	KAPLICA BAPTYSTÓW	A-2166	1 września 1987

EWIDENCJA ZABYTKÓW - m. Kętrzyn

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ADRES	LOKALIZACJA
Kętrzyn	Śródmieście (część nie objęta wpisem do RZ)	-	ujęte ulicami: Dworcową, Krótką, Pl. Słowiańskim, Pocztową, Bałtycką, Szpitalną, Skłodowskiej, W. Polskiego, Sikorskiego, Daszyńskiego, Mazurską, Poznańską, Wileńską
Kętrzyn	cmentarz żołnierzy niemieckich z I wojny światowej	-	-
Kętrzyn	browar-bud. Produkcyjny-I	Asnyka 1	
Kętrzyn	browar-bud. Produkcyjny-II	Asnyka 1	
Kętrzyn	komin	Asnyka 1	
Kętrzyn	szkoła	Asnyka 10	
Kętrzyn	dom	Asnyka 2	
Kętrzyn	dom+przedogródek z otoczeniem	Asnyka 3	
Kętrzyn	dom	Asnyka 4	
Kętrzyn	dom	Asnyka 5	
Kętrzyn	dom	Asnyka 6	
Kętrzyn	ogrodzenie	Asnyka 8-10	
Kętrzyn	dom	Bałtycka 10	
Kętrzyn	dom	Bałtycka 12	
Kętrzyn	ogrodzenie	Bałtycka 18	
Kętrzyn	dom	Bałtycka 18A	
Kętrzyn	dom	Bałtycka 18B	
Kętrzyn	ZSO - czworak - ob. budynek mieszkalny	Bałtycka 2	
Kętrzyn	osiedle robotnicze-ob. osiedle domów mieszkalnych	Bałtycka 2-14	
Kętrzyn	dom	Bałtycka 4	
Kętrzyn	dom	Bałtycka 6	
Kętrzyn	dom	Bałtycka 8	
Kętrzyn	dom	Bałtycka 14	
Kętrzyn	dom	Bydgoska 10	
Kętrzyn	dom	Bydgoska 11 B	
Kętrzyn	dom	Bydgoska 13	
Kętrzyn	dom	Bydgoska 13A	
Kętrzyn	dom	Bydgoska 16/18	
Kętrzyn	budynek biurowy	Bydgoska 24	
Kętrzyn	dom	Bydgoska 26	
Kętrzyn	dom	Bydgoska 28	
Kętrzyn	dom	Bydgoska 3	

Kętrzyn	dom	Bydgoska 30	
Kętrzyn	dom	Bydgoska 4	
Kętrzyn	kamienica	Bydgoska 5	
Kętrzyn	most drogowy	Chopina	
Kętrzyn	wiadukt kolejowy	Chopina	
Kętrzyn	bud. przy torach-obok bud. Nr 8	Chopina	
Kętrzyn	budynek	Chopina 11A	
Kętrzyn	dom	Chopina 14	
Kętrzyn	dom	Chopina 15	
Kętrzyn	dom	Chopina 16	
Kętrzyn	dom	Chopina 19	
Kętrzyn	młyn I	Chopina 2	
Kętrzyn	budynek gospodarczy	Chopina 2	
Kętrzyn	komin	Chopina 2	
Kętrzyn	zespół zabudowy młyna z brukowanym dziedzińcem	Chopina 2	
Kętrzyn	młyn II	Chopina 2	
Kętrzyn	budynek handlowy	Chopina 5	
Kętrzyn	magazyn	Chopina 5	
Kętrzyn	kamienica	Chopina 7	
Kętrzyn	budynek gospodarczy	Chopina 7	
Kętrzyn	budynek gospodarczy/garbarnia	Chopina 7A	
Kętrzyn	dom	Chopina 7A	
Kętrzyn	dom	Chopina 8	
Kętrzyn	osiedle domów dwojaków i jednorodzinnych	Chrobrego	
Kętrzyn	budynek koszarowy-ob. biurowy	Chrobrego 10	
Kętrzyn	budynek koszarowy - ob.gospodarczy	Chrobrego 10	
Kętrzyn	budynek koszarowy- ob. biurowy	Chrobrego 10	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Chrobrego 10	
Kętrzyn	budynek koszarowy - ob.przedszkole	Chrobrego 12	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 13	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 15/17	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 18/20	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 19/21	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 22/24	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 23	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 25	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 26/28	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 27/29	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 3	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 30/32	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 33	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 34/36	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 35	

Kętrzyn	dom	Chrobrego 38/40	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 39	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 4	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 42/44	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 46/48	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 50/52	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 54/56	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 58/60	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Chrobrego 58/60	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 6	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 62/64	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 66/68	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 7	
Kętrzyn	budynek biurowy	Chrobrego 8	
Kętrzyn	zespół koszar kawalerii-ob. zakład Philips	Chrobrego 8-12	
Kętrzyn	dom	Chrobrego 9/11	
Kętrzyn	dom	Cicha 1	
Kętrzyn	dom	Cicha 11	
Kętrzyn	dom	Cicha 12	
Kętrzyn	dom	Cicha 13	
Kętrzyn	dom	Cicha 15	
Kętrzyn	dom	Cicha 3	
Kętrzyn	dom	Cicha 7	
Kętrzyn	dom	Cmentarna 2	
Kętrzyn	zastawa trzysektorowa na rz. Guber	Cukrownicza	
Kętrzyn	dom	Cukrownicza 4	
Kętrzyn	budynek biurowy	Cukrownicza 5	
Kętrzyn	zastawa trzysektorowa	Cukrownicza-b.nr	
Kętrzyn	cmentarz/wielowuznaniowa mogiła zbiorowa	Curie-Skłodowskiej	w płn. cz.miasta, na terenie ogrodu szpitalnego
Kętrzyn	dom	Curie-Skłodowskiej 1	
Kętrzyn	dom	Curie-Skłodowskiej 11	
Kętrzyn	szpital	Curie-Skłodowskiej 2	
Kętrzyn	kaplica	Curie-Skłodowskiej 2	
Kętrzyn	kostnica	Curie-Skłodowskiej 2	
Kętrzyn	budynek biurowy	Curie-Skłodowskiej 2	
Kętrzyn	zespół zabud.szpitala z 4 budynkami,parkiem,mogilą zbiorową z II w. św.	Curie-Skłodowskiej 2	
Kętrzyn	dom	Curie-Skłodowskiej 3	
Kętrzyn	dom	Curie-Skłodowskiej 5	
Kętrzyn	dom	Curie-Skłodowskiej 7	
Kętrzyn	dom	Curie-Skłodowskiej 9	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 12	

Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 13	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 15	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 16	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 17	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 18	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 22	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 23	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 26	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 27	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 32	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 33	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 35	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 37	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 39	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 4	
Kętrzyn	dom	Daszyńskiego 6	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 5/7	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 13/15	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 17/19	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 18/20	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 2/4	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 21/23	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 22/24	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 25/27	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 28	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 29/31	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 32	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 33/35	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 34	
Kętrzyn	dom	Dąbrowskiego 37/39	
Kętrzyn	dom	Dolna 2	
Kętrzyn	dom	Dolna 4	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Dworcowa 10	
Kętrzyn	dom	Dworcowa 11	
Kętrzyn	dom	Dworcowa 13	
Kętrzyn	dom	Dworcowa 15	
Kętrzyn	budynek biurowy	Dworcowa 3	
Kętrzyn	spichlerz	Dworcowa 3 A	
Kętrzyn	magazyn	Dworcowa 8	
Kętrzyn	bud. Handlowy (d.kolejowy) u zbiegu z ul. Cukrowniczą	Dworcowa b.n.	
Kętrzyn	bud. Kolejowy u zbiegu z ul. Cukrowniczą	Dworcowa b.n.	
Kętrzyn	dom	Gałczyńskiego 1	
Kętrzyn	dom	Gałczyńskiego	

		2/Rycerska	
Kętrzyn	cmentarz ewangelicki/wojenny z I wojny światowej	Gdańska	na terenie płaskim, tarasowym
Kętrzyn	dom	Gdańska 7	
Kętrzyn	dom - wysłano wniosek o ujęcie w GEZ-12.07.2013	Górna 12	d. wieś Wichowo
Kętrzyn	obora - wysłano wniosek o ujęcie w GEZ-12.07.2013	Górna 12	d. wieś Wichowo
Kętrzyn	dom	Jagiełły 11	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 16/18	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 17	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 19	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 20/22	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 21	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 23	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 25	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 27	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 28/30	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 32/34	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 35	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Jagiełły 36/38	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 37	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 39	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 40	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 41	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 42	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 43	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 44	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 45	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 46	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 47	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 48	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 49	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 50	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 51	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 52	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 53	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 55	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 57	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 59	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 63	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 67	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 69	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 71	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 73	

Kętrzyn	dom	Jagiełły 75	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Jagiełły 77	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 79	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 8/10	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 81	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 83	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 85	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 87	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 89	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 9	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 91	
Kętrzyn	dom	Jagiełły 93	
Kętrzyn	trafostacja	Jagiełły b.n.	
Kętrzyn	dom	Kajki 11	
Kętrzyn	dom	Kajki 13	
Kętrzyn	dom	Kajki 19/Reja 2	
Kętrzyn	budynek gospodarczy I	Kajki 19/Reja 2	
Kętrzyn	budynek gospodarczy II	Kajki 19/Reja 2	
Kętrzyn	dom	Kajki 9	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 1	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 11	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 12	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 13	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 16	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 20	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 27	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 31	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 33	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 5	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 6	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 7	
Kętrzyn	dom	Kasprowicza 9	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Kasprowicza: 1,5,6,7,9,11,12,13,16, 20,27,31,33	
Kętrzyn	cmentarz wojenny z I wojny światowej	Kasztanowa	w zachodniej części miasta, w pobliżu koszar wojskowych, na wzniesieniu terenu
Kętrzyn	budynek koszarowy- ob. dom	Kasztanowa 2	
Kętrzyn	dom	Kasztanowa 4	
Kętrzyn	dom	Kaszubska 10	
Kętrzyn	dom	Kaszubska 12	
Kętrzyn	dom	Kaszubska 3	
Kętrzyn	dom	Kaszubska 6	
Kętrzyn	dom	Kaszubska 7	

Kętrzyn	dom	Kaszubska 8	
Kętrzyn	dom	Konopnickiej 11/13	
Kętrzyn	dom - xxxxxxxx-wykreślono 27.11.2013	Konopnickiej 12/14	
Kętrzyn	dom	Konopnickiej 15/17	
Kętrzyn	dom	Konopnickiej 16/18	
Kętrzyn	dom	Konopnickiej 19/21	
Kętrzyn	dom	Konopnickiej 20/22	
Kętrzyn	dom	Konopnickiej 23/25	
Kętrzyn	dom	Konopnickiej 7/9	
Kętrzyn	dom	Konopnickiej 8/10	
Kętrzyn	dom	Kopernika 10	
Kętrzyn	szkoła	Kopernika 12	
Kętrzyn	sala gimnastyczna	Kopernika 12	
Kętrzyn	budynek gospodarczy z przedogródkiem	Kopernika 12	
Kętrzyn	dom	Kopernika 3/5	
Kętrzyn	dom	Kopernika 4/4A	
Kętrzyn	dom	Kopernika 5	
Kętrzyn	dom	Kopernika 6/6A	
Kętrzyn	dom	Kopernika 7	
Kętrzyn	bud. mieszkalny/willa	Kościuszki 5	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 10	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 11	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 12	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 13	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 14	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 15	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 16	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 17	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 18	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 19	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 2	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 21	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 23	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 25	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 27	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 29	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 31	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 4	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 6	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 7	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 8	
Kętrzyn	dom	Kraszewskiego 9	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Kraszewskiego;	

		4,6,7,8,9,10,11,12,14, 15,16,17,18,19,21,25, 27,29,31	
Kętrzyn	dom	Krótka 2	
Kętrzyn	dom	Kwiatowa 4	
Kętrzyn	dom	Lanca 1	
Kętrzyn	dom	Leśna 2	
Kętrzyn	dom	Leśna 3	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 1	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 11	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 12	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 13	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 17	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 19	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 26	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 3	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 5	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 8	
Kętrzyn	dom	Limanowskiego 9	
Kętrzyn	dom	Linki 1	
Kętrzyn	dom	Linki 2	
Kętrzyn	dom	Linki 4	
Kętrzyn	dom	Linki 6	
Kętrzyn	dom	Lipowa 10	
Kętrzyn	dom	Lipowa 11	
Kętrzyn	dom	Lipowa 15	
Kętrzyn	dom	Lipowa 2	
Kętrzyn	dom	Lipowa 3	
Kętrzyn	dom	Lipowa 5	
Kętrzyn	dom	Lipowa 6	
Kętrzyn	dom	Lipowa 7	
Kętrzyn	dom	Lipowa 8	
Kętrzyn	dom	Lipowa 9	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Lipowa; 2,3,5,6,7,8,9,10,11,13 ,15	
Kętrzyn	dom	Łokietka 1	
Kętrzyn	dom	Łokietka 13/15	
Kętrzyn	dom	Łokietka 17/19	
Kętrzyn	dom	Łokietka 18	
Kętrzyn	dom	Łokietka 21	
Kętrzyn	dom	Łokietka 25	
Kętrzyn	dom	Łokietka 3	
Kętrzyn	dom	Łokietka 5	
Kętrzyn	dom	Łokietka 7	

Kętrzyn	dom	Łokietka 9/11	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Łokietka: 1,3,5,13/15 17/19,18,21,25	
Kętrzyn	dom	Mała 1	
Kętrzyn	dom	Mała 10	
Kętrzyn	dom	Mała 12	
Kętrzyn	dom	Mała 2	
Kętrzyn	dom	Mała 3	
Kętrzyn	dom	Mała 5	
Kętrzyn	dom	Mała 6	
Kętrzyn	dom	Mała 7	
Kętrzyn	dom	Mała 8	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Mała: 1,2,4,6,7,8,10,12	
Kętrzyn	dom	Mazowiecka 12	
Kętrzyn	czworak - Zespół Stada Ogierów ZSO - od budynek mieszkalny	Mazowiecka 2	
Kętrzyn	czworak ZSO - ob. budynek mieszkalny	Mazowiecka 3	
Kętrzyn	czworak - ZSO - ob. budynek mieszkalny	Mazowiecka 3A	
Kętrzyn	czworak - ZSO - ob. budynek mieszkalny	Mazowiecka 3B	
Kętrzyn	czworak - ZSO - ob. budynek mieszkalny	Mazowiecka 4	
Kętrzyn	czworak - ZSO - ob. budynek mieszkalny	Mazowiecka 5	
Kętrzyn	czworak ZSO - ob. budynek mieszkalny	Mazowiecka 7	
Kętrzyn	osiedle domów jednorodzinnych	Mazowiecka: 2,4,5,7	
Kętrzyn	dom	Mazurska 10	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Mazurska 12	
Kętrzyn	dom	Mazurska 14	
Kętrzyn	dom	Mazurska 16	
Kętrzyn	dom	Mazurska 17	
Kętrzyn	budynek gospodarczy II	Mazurska 19	
Kętrzyn	budynek gospodarczy I	Mazurska 19	
Kętrzyn	budynek gospodarczy II	Mazurska 19	
Kętrzyn	zespół przemysłowy z podwórzami	Mazurska 19	
Kętrzyn	budynek gospodarczy IV	Mazurska 19	
Kętrzyn	dom	Mazurska 20	
Kętrzyn	dom	Mazurska 30	
Kętrzyn	dom	Mazurska 32	
Kętrzyn	dom	Mazurska 34	
Kętrzyn	dom	Mazurska 5	
Kętrzyn	dom	Mazurska 6	
Kętrzyn	dom	Mickiewicza 10	
Kętrzyn	dom	Mickiewicza 6	

Kętrzyn	dom	Miejska 1	
Kętrzyn	dom	Miejska 3	
Kętrzyn	dom	Miejska 5	
Kętrzyn	dom	Miejska 9	
Kętrzyn	dom	Mielczarskiego 1	
Kętrzyn	dom	Mielczarskiego 3	
Kętrzyn	dom	Mielczarskiego 5	
Kętrzyn	dom	Mielczarskiego 7	
Kętrzyn	dom	Mielczarskiego 9	
Kętrzyn	dom	Moniuszki 1A	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 1	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 10	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 11	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 13	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 19	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 2	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 21	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 23	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 25	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 27	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 29	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 4	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 5	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 6	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 7	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 8	
Kętrzyn	dom	Nowe Osiedle 9	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Nowe Osiedle: 1,2,4,5,7,8,9,10,11,13 ,19,21,23,25,27,29	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 1	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 10	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 13	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 14	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 16/18	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 17	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 19	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 20	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 3	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 4	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 5	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Ogrodowa 6/8	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 7	
Kętrzyn	dom	Ogrodowa 8	
Kętrzyn	dom	Orkana 1	

Kętrzyn	dom	Orkana 2	
Kętrzyn	dom	Orkana 4	
Kętrzyn	dom	Orkana 5	
Kętrzyn	dom	Orkana 6	
Kętrzyn	dom	Orkana 8	
Kętrzyn	dom	Parkowa 2	
Kętrzyn	dom	Parkowa 2A	
Kętrzyn	zespół koszar - budynek mieszkalny	Parkowa 3	
Kętrzyn	zespół koszar - budynek mieszkalny	Parkowa 3A	
Kętrzyn	dom	Parkowa 5	
Kętrzyn	Osiedle domów mieszkalnych/dom	Pięiężnego 1	
Kętrzyn	Osiedle domów mieszkalnych/dom	Pięiężnego 2	
Kętrzyn	Osiedle domów mieszkalnych/dom	Pięiężnego 3	
Kętrzyn	Osiedle domów mieszkalnych/dom	Pięiężnego 5	
Kętrzyn	Osiedle domów mieszkalnych/dom	Pięiężnego 6	
Kętrzyn	budynek gospodarczy przy ratuszu	Pl. Piłsudskiego 1	
Kętrzyn	dom-ob. bank	Pl. Piłsudskiego 11	
Kętrzyn	dom	Pl. Piłsudskiego 12	
Kętrzyn	budynek handlowy	Pl. Piłsudskiego 21	
Kętrzyn	dom - ob. budynek administracyjny	Pl. Piłsudskiego 5	
Kętrzyn	dom-ob. szkoła muzyczna	Pl. Piłsudskiego 8	
Kętrzyn	cmentarz żydowski	Pl. Słowiański	we wsch.cz.miasta, na terenie ob. zajezdni ZKM, od strony płn.sąsiaduje z cmentarzem miejskim
Kętrzyn	dom	Pl. Słowiański 4	
Kętrzyn	dom	Pl. Słowiański 5	
Kętrzyn	dom	Pl. Słowiański 6/7	
Kętrzyn	dom	Pl. Słowiański 8/ Pocztowa 8-8A	
Kętrzyn	poczta	Pocztowa 1	
Kętrzyn	budynek gospodarczy	Pocztowa 1	
Kętrzyn	dom	Pocztowa 10	
Kętrzyn	zespół bud.szpitala - budynek mieszkalny	Pocztowa 11/13	
Kętrzyn	zespół drożdżowni: drożdżownia	Pocztowa 3A	
Kętrzyn	zespół drożdżowni: budynek gospodarczy	Pocztowa 3A	
Kętrzyn	stajnia - ob. Budynek usługowy	Pocztowa 5 A	
Kętrzyn	dom	Pocztowa 6	
Kętrzyn	oficyna - ob. dom	Pocztowa 6A	
Kętrzyn	ogrodzenie	Pocztowa 7-13	
Kętrzyn	dom	Pocztowa 9	
Kętrzyn	ogrodzenie	Pocztowa 9-11	
Kętrzyn	stacja transformatorowa	Pocztowa b.n.	
Kętrzyn	dom	Polna 15	

Kętrzyn	dom	Polna 2	
Kętrzyn	dom	Polna 3	
Kętrzyn	dom	Polna 4	
Kętrzyn	dom	Polna 5	
Kętrzyn	dom	Polna 7	
Kętrzyn	dom	Pomorska 1	
Kętrzyn	dom	Pomorska 12	
Kętrzyn	dom	Pomorska 15	
Kętrzyn	dom	Pomorska 17	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Pomorska 19	
Kętrzyn	dom	Pomorska 2/4	
Kętrzyn	dom	Pomorska 20	
Kętrzyn	dom	Pomorska 5/7	
Kętrzyn	dom	Pomorska 8	
Kętrzyn	dom	Pomorska 9/11	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 23	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 10	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 11	
Kętrzyn	dom	Powstańców warszawy 12	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 19	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 21	
Kętrzyn	kamienica	Powstańców warszawy 21	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 27	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 29	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 3	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 35	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 37	
Kętrzyn	dom	Powstańców warszawy 39	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 41	
Kętrzyn	dom	Powstańców Warszawy 7	
Kętrzyn	dom	Poznańska 10	
Kętrzyn	dom	Poznańska 11	
Kętrzyn	dom	Poznańska 14	
Kętrzyn	dom	Poznańska 16	
Kętrzyn	dom	Poznańska 20	
Kętrzyn	dom	Poznańska 22	

Kętrzyn	dom	Poznańska 24	
Kętrzyn	dom	Poznańska 26	
Kętrzyn	dom	Poznańska 3	
Kętrzyn	dom	Poznańska 30	
Kętrzyn	dom	Poznańska 32	
Kętrzyn	dom	Poznańska 34	
Kętrzyn	dom	Poznańska 36	
Kętrzyn	dom	Poznańska 38	
Kętrzyn	dom	Poznańska 40	
Kętrzyn	dom	Poznańska 42	
Kętrzyn	dom	Poznańska 44	
Kętrzyn	dom	Poznańska 44	
Kętrzyn	dom	Poznańska 46	
Kętrzyn	dom	Poznańska 48	
Kętrzyn	dom	Poznańska 5	
Kętrzyn	dom	Poznańska 50	
Kętrzyn	dom	Poznańska 52	
Kętrzyn	dom	Poznańska 54	
Kętrzyn	dom	Poznańska 7	
Kętrzyn	dom	Poznańska 8	
Kętrzyn	dom	Poznańska 9	
Kętrzyn	osiedle domów jednorodzinnych	Poznańska: 3,5,7,8,9 10,11,12,14,16,20,22, 24,26,30,32,34,36,38, 40,42,44,46,48,50,52	
Kętrzyn	dom	Rataja 2	
Kętrzyn	dom	Rataja 4	
Kętrzyn	dom	Rataja 6	
Kętrzyn	dom	Rataja 8	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Rataja: 2,4,6,8	
Kętrzyn	dom	Reja 1	
kętrzyn	dom	Reja 2/Kajki 19	
Kętrzyn	dom	Reja 3	
Kętrzyn	dom	Reja 5	
Kętrzyn	dom	Reja 6	
Kętrzyn	dom	Reja 7	
Kętrzyn	dom	Reja 8	
Kętrzyn	dom	Reja 9	
Kętrzyn	dom	Reymonta 1	
Kętrzyn	dom	Reymonta 21	
Kętrzyn	dom	Reymonta 3	
Kętrzyn	dom	Reymonta 32	
Kętrzyn	dom	Reymonta 5	
Kętrzyn	dom	Reymonta 7	
Kętrzyn	budynek gospodarczy	Rybna 4	

Kętrzyn	budynek mieszkalny	Rycerska 4	
Kętrzyn	dom	Sadowa 1	
Kętrzyn	dom	Sadowa 2	
Kętrzyn	dom	Sadowa 3	
Kętrzyn	dom	Sadowa 4	
Kętrzyn	dom	Sadowa 5	
Kętrzyn	dom	Sadowa 6	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Sadowa: 1,2,3,4,5,6	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 1	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 10	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 11	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 12	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 13	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 14	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 16	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 4	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 6	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 7	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 8	
Kętrzyn	dom	Samulowskiego 9	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Samulowskiego: 4, 6, 7,8,9,10,11,12,13,14, 16	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 12	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 14	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 16/16A	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 17/17A	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 18/18A	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 19/21	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 2	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 20	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 23/25	
Kętrzyn	budynek gospodarczy	Sienkiewicza 27	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 3	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 4	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 6/8	
Kętrzyn	dom	Sienkiewicza 9	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Sienkiewicza: 2,3,9,10,12,14,16/16 A,17/17A,18/18A,19/ 21,20,23/25,27	
Kętrzyn	bud. Koszarowy na tyłach cmentarza woj..(lazaret)	Sikorskiego - b.n.	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 13	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 18	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 20	

Kętrzyn	dom	Sikorskiego 21	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 24	
Kętrzyn	dom/kino "GWIAZDA"/	Sikorskiego 24A	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 24B	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 33	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 36	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 43	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 51	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 54	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 55	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 56	
Kętrzyn	sąd	Sikorskiego 66	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 68	
Kętrzyn	kasyno-ob. dom + park i ogrodzenie	Sikorskiego 69	
Kętrzyn	zespół koszar piechoty + cmentarz wojenny	Sikorskiego 69, 69B, 72-78	
Kętrzyn	budynek koszarowy	Sikorskiego 69B	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 70	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 72	
Kętrzyn	ogrodzenie koszar	Sikorskiego 72-74-76	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 72A	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 73	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 74	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 74A	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 76A	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 76B	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 76C	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 76D	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 76E	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 76F	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 76G	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 76H	
Kętrzyn	koszary	Sikorskiego 76J	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 77	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 77A	
Kętrzyn	zespół koszar - koszarowiec	Sikorskiego 78	
Kętrzyn	zespół koszar - koszarowiec	Sikorskiego 78	
Kętrzyn	zespół koszar - koszarowiec	Sikorskiego 78	
Kętrzyn	zespół koszar - budynek biurowy	Sikorskiego 78	
Kętrzyn	zespół koszar - budynek mieszkalny	Sikorskiego 78	
Kętrzyn	zespół koszar - budynek	Sikorskiego 78	
Kętrzyn	zespół koszar - budynek	Sikorskiego 78	
Kętrzyn	zespół koszar - budynek gospodarczy	Sikorskiego 78	
Kętrzyn	zespół koszar - budynek gospodarczy	Sikorskiego 78	

Kętrzyn	zespół koszar - budynek gospodarczy	Sikorskiego 78	
Kętrzyn	zespół koszar - budynek gospodarczy	Sikorskiego 78	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 8	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 80	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 82	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 84	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 86	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 88	
kętrzyn	dom	Sikorskiego 90	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 92	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 94	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 96	
Kętrzyn	dom	Sikorskiego 98	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Sikorskiego: 80,82,84,86,88,90,92, 94,96,98	
Kętrzyn	ogrodzenie koszar	Sikorskiego-b.n.	
Kętrzyn	ogrodzenie koszar	Sikorskiego-b.n.	
Kętrzyn	dom	Składowa 3	
Kętrzyn	dom	Składowa 4	
Kętrzyn	dom	Słowackiego 1	
Kętrzyn	dom	Słowackiego 15	
Kętrzyn	dom	Słowackiego 2	
Kętrzyn	dom	Słowackiego 3	
Kętrzyn	dom	Słowackiego 4	
Kętrzyn	dom	Słowackiego 7	
Kętrzyn	dom	Struga 2	
Kętrzyn	budynek Zarządu Drożdżowni-ob. Restauracja	Struga 3	
Kętrzyn	zespół drożdżowni: komin	Struga 3	
Kętrzyn	budynek handlowy	Szkolna 1	
Kętrzyn	budynek handlowy	Szkolna 1A	
Kętrzyn	dom	Szpitalna 3	
Kętrzyn	dom	Targowa 1	
Kętrzyn	dom	Targowa 3	
Kętrzyn	dom	Traugutta 25	
Kętrzyn	mur oporowy na wzgórzu kościelnym	Warmińska-b.n.	
Kętrzyn	dom	Wąska 3	
Kętrzyn	dom	Wiejska 1	
Kętrzyn	dom	Wiejska 2	
Kętrzyn	dom	Wiejska 3	
Kętrzyn	dom	Wiejska 4	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Wiejska: 1,2,3,4	
Kętrzyn	dom	Wierzbowa 10	
Kętrzyn	dom - xxxxxxxxxxxxxxxx- wykreślono 05.03. 2013	Wierzbowa 11	

Kętrzyn	dom	Wierzbowa 3	
Kętrzyn	dom	Wierzbowa 5	
Kętrzyn	dom	Wierzbowa 7	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Wierzbowa 9	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Wierzbowa: 3,5,7,11	
Kętrzyn	dom	Wilcza 10	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Wilcza 2/Wileńska 4	
Kętrzyn	dom	Wilcza 7	
Kętrzyn	most kolejowy nad rz. Guber (n-ko 16)	Wileńska - b.n.	n-ko 16
Kętrzyn	dom	Wileńska 10	
Kętrzyn	dom	Wileńska 16	
Kętrzyn	dom	Wileńska 2	
Kętrzyn	dom	Wileńska 8	
Kętrzyn	dom	Willowa 13	
Kętrzyn	dom	Willowa 14	
Kętrzyn	dom	Willowa 15	
Kętrzyn	dom	Willowa 19	
Kętrzyn	dom	Willowa 2	
Kętrzyn	dom	Willowa 4/6	
Kętrzyn	dom	Willowa 5	
Kętrzyn	dom	Willowa 8	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Willowa: 4/6,5,8,13,14,15,19	
Kętrzyn	dom	Wojska Polskiego 14	
Kętrzyn	dom-ob. bud. usługowy	Wojska Polskiego 15	
Kętrzyn	dom	Wojska Polskiego 19	
Kętrzyn	dom	Wojska Polskiego 21	
Kętrzyn	dom	Wojska Polskiego 27	
Kętrzyn	budynek Policji	Wojska Polskiego 5	
Kętrzyn	dom	Wojska Polskiego 7	
Kętrzyn	gimnazjum	Wojska Polskiego 9	
Kętrzyn	dom zakonny	Zamkowa 4/4A	
Kętrzyn	plebania	Zamkowa 5	
Kętrzyn	dom	Zatorze 2	
Kętrzyn	budynek gospodarczy	Zatorze 2	
Kętrzyn	wieża kolejowa	Zatorze 6	
Kętrzyn	magazyn przy wieży kolejowej	Zatorze 6	
Kętrzyn	wiadukt kolejowy (pozostałości)	Zatorze b.n.	
Kętrzyn	budka dróżnika (drużówka)	Zatorze-b.n.- nieopodal 4	nieopodal 4
Kętrzyn	dom	Zielona 10	
Kętrzyn	dom	Zielona 3	
Kętrzyn	dom	Zielona 4	
Kętrzyn	dom	Zielona 6	
Kętrzyn	osiedle domów mieszkalnych	Zielona: 3,4,6,10	

Kętrzyn	budynek mieszkalny	Żeromskiego 10	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 12	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 15	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 16	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 18	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 19	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 1A	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 20	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 21	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 27	
Kętrzyn	budynek mieszkalny	Żeromskiego 29/31	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 3	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 4/Kwiatowa 5	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 41	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 5	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 6/8	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 7	
Kętrzyn	dom	Żeromskiego 9	

REJESTR ZABYTKÓW – gm. Barciany

Miejscowość	Numer	Obiekt	Nr Rejestru	Data wpisu
ARKLITY		PAŁAC ŁĄCZNIE Z ARCHITEKTONICZNYM WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA (KLATKA SCHODOWA, KOMINKI) ORAZ PARK	A-42	11 września 1949
ARKLITY		PARK	A-3343	4 kwietnia 1992
ASUNY		KOŚCIÓŁ PARAFIALNY, BIZANTYJSKO -UKRAIŃSKI, P.W. WNIEBOWZIĘCIA NMP	A-4010	11 lutego 1998
BARCIANY		KAPLICA CMENTARNA NA TERENIE CMENTARZA KOMUNALNEGO	A-4042	11 lutego 1998
BARCIANY		KOŚCIÓŁ N. SERCA NMP Z WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA	A-101	27 czerwca 1953
BARCIANY		ZAMEK	A-43	11 września 1949
DROGOSZE		BUDYNEK GOSPODARCZY - SPICHLERZYK I	A-4044	11 lutego 1998
DROGOSZE		KOŚCIÓŁ MATKI BOSKIEJ OSTROBRAMSKIEJ ŁĄCZNIE Z KAPLICĄ DOENHOFFÓW WRAZ Z URZĄDZENIEM WNĘTRZA	A-66	11 lutego 1950
DROGOSZE		PAŁAC ŁĄCZNIE Z WYPOSAŻENIEM ARCHITEKTONICZNYM WNĘTRZA (KLATKA SCHODOWA, KOMINKI, SZTUKATERIE) ORAZ PARK	A-44	11 września 1949
DROGOSZE		PLEBANIA Z 2 SZAFAMI (W MIESZKANIU PROBOSZCZA)	A-67	11 lutego 1950
DROGOSZE		ZESPÓŁ ZABUDOWY STAJNI (SPICHLERZ, POZOSTAŁOŚCI UJEŹDŹALNI I BUDYNKU STAJNI ORAZ KUŹNIA) WRAZ Z OTOCZENIEM TJ. DZ. ...	A-737	5 lutego 1968

GARBNO		CMENTARZ EWANGELICKI POŁOŻONY WOKÓŁ RUIN KOŚCIOŁA	A-1901	2 marca 1987
MACIEJKI		ZAŁOŻENIE DWORSKO- PARKOWE	A-4580	9 czerwca 2000
MOŁTAJNY		KOŚCIÓŁ PW ŚW ANNY WRAZ Z WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA W STYLU BAROKU I ROKOKA	A-105	27 czerwca 1953
MOMAJNY		KOŚCIÓŁ ŚW PIOTRA APOSTOŁA	A-4046	11 lutego 1998
RODELE		PAŁAC WRAZ Z PARKIEM	A-1165	9 września 1968
RODELE		PARK DWORSKI	A-1541	13 kwietnia 1984
SILGINY		PAŁAC	A-3097	1 lutego 1991
SILGINY		PARK KRAJOBRAZOWY	A-1323	2 marca 1981
SKANDAWA	031?32?	KARCZMA	A-1158	7 września 1968
SKANDAWA		PARK	A-1330	23 czerwca 1981
SKIERKI		PAŁAC	A-1319	18 lipca 1980
SKIERKI		PARK KRAJOBRAZOWY	A-1517	13 stycznia 1984
STARY DWÓR BARCIAŃSKI		PARK	A-1543	23 kwietnia 1984
ŚWIĘTY KAMIEŃ		PARK KRAJOBRAZOWY	A-1565	11 września 1984
WIELEWO		PAŁAC	A-3984	10 kwietnia 1997
WIELEWO		PARK DWORSKI	A-1484	5 grudnia 1983
WINDA		CHAŁUPA Z OBORĄ	A-1160	8 września 1968
WINDA		KOŚCIÓŁ P.W. MATKI BOSKIEJ NIEUSTAJĄCEJ POMOCY WRAZ Z ROKOKOWYM WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA I OTACZAJĄCYM GO CMENTARZEM	A-118	28 września 1953

EWIDENCJA ZABYTKÓW - gm. Barciany

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ADRES	LOKALIZACJA
Aptyny	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem folwarcznym i parkiem	-	
Aptyny	ZDF -cd: rządówka, stodoła, obora, b. inwentarski, stajnia, kuźnia, garaż	-	
Aptyny	Szkoła- ob. b. mieszkalny	-	
Arklity	ZPF: pozostałości folwarku pałacowego(b. gospodarczy, stodoła, dom)	-	
Arklity	cmentarz ewangelicki	-	800m na południe od wsi
Arklity	cmentarz ewangelicki	-	na płdn.skraju wsi, przy

			drodze polnej
Arklity	cmentarz ewangelicki	-	na płn.skraju wsi
Asuny	dom	-	
Asuny	Szkoła - ob. b. mieszkalny+ b. gospodarczy	-	
Asuny	kaplica- ob. świetlica	-	
Asuny	cmentarz ewangelicki	-	na płn.skraju wsi
Asuny	cmentarz ewangelicki	-	500m na południe od wsi
Asuny	dom	2	
Asuny	osiedle domów jednorodzinnych	20, 22	
Asuny	dom	4	
Asuny	dom	5	
Barciany	Dom Parafialny/Plebania	-	
Barciany	plac przykościelny	-	
Barciany	park pałacowy	-	
Barciany	mleczarnia	Kościuszki	
Barciany	dom	Kościuszki 2	
Barciany	dom	Kościuszki 1	
Barciany	stolarnia	Kościuszki 10	
Barciany	dom	Kościuszki 11	
Barciany	dom	Kościuszki 13	
Barciany	kamienica	Kościuszki 3	
Barciany	dom	Kościuszki 4	
Barciany	kamienica	Kościuszki 5	
Barciany	dom	Kościuszki 6	
Barciany	dom	Kościuszki 7	
Barciany	kamienica	Kościuszki 9	
Barciany	dom	Mickiewicza 3	
Barciany	Plebania	Mickiewicza 4	
Barciany	kamienica	Młynowa 1	
Barciany	dom	Młynowa 2	
Barciany	dom	Młynowa 3	
Barciany	dom	Młynowa 4	
Barciany	dom	Młynowa 5	
Barciany	2 budynki gospodarcze	Młynowa 5	
Barciany	dom	Młynowa 6	
Barciany	dom	Młynowa 7	
Barciany	dom	Ogrodowa 4	
Barciany	dom	Ogrodowa 6	
Barciany	dom	Ogrodowa 8	
Barciany	dom	Pl. Wolności 2	
Barciany	ZDF: zespół dworsko-folwarczny	Pl. Zamkowy	przy drodze do Taborca
Barciany	cmentarz ewangelicki	Sportowa	
Barciany	Remiza strażacka	Szkolna 1	
Barciany	dom	Szkolna 2	

Barciany	dom	szkolna 3	
Barciany	dom	szkolna 4	
Barciany	dom	szkolna 5	
Barciany	dom	Warmińska 2	
Barciany	dom	Warmińska 3	
Barciany	dom	Warmińska 4	
Barciany	budynek gospodarczy	Wiosenna 1	
Barciany	dom	Wiosenna 6	
Barciany	cmentarz rzymskokatolicki/komunalny	Wojska Polskiego	
Barciany	budynek gospodarczy	Wojska Polskiego 1	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 11	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 13	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 17	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 2	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 22	
Barciany	dom	Wojska polskiego 24	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 28	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 3	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 4	
Barciany	kamienica	Wojska Polskiego 5	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 6	
Barciany	kamienica	Wojska Polskiego 7	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 8	
Barciany	dom	Wojska Polskiego 9	
Błędowo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z brukowanym dojazdem z Kotek i podwórzem	-	
Błędowo	ZDF: bukaciarnia, kuźnia, obora, 2 stodoły	-	
Błędowo	ZDF: domy robotników folwarcznych	1, 3, 4	
Błędowo	ZDF: budynki gospodarcze przy domach robotników folw.	1, 4	
Bobrowo	cmentarz/mogiła wojenna		w centrum wsi, przy asfaltowej drodze Barciany-Mołtajny i skrzyżowaniu z drogą polną
Bobrowo	cmentarz ewangelicki		na północnym skraju wsi, przy drodze do Mołtajn
Bobrowo	domy	-	
Bobrowo	dom	10	
Bobrowo	dom+ 2 b. gospodarcze	11	
Bobrowo	dom	13	
Bobrowo	dom+ 2 b. gospodarcze	14	
Bobrowo	dom+ 2 b. gospodarcze	17	

Bobrowo	dom	20	
Bobrowo	Szkoła- ob. b. mieszkalny	24	
Bobrowo	dom	28	
Bobrowo	dom	29	
Bobrowo	dom	30	
Bobrowo	dom	31	
Bobrowo	dom	32	
Bobrowo	dom	33	
Bobrowo	dom	4	
Bobrowo	dom+ b. gospodarczy	5	
Bogusławki Wielkie	cmentarz ewangelicki wiejski/ przy folwarku		w kier. Płn-zach.od ruin zabudowań wiejskich, na rozwidleniu dróg, na skraju lasu, na niewielkim wyniesieniu terenu...
Borszyny	cmentarz ewangelicki wiejski		w kierunku płdn-zach. od zabudowan wsi, w polu na wyniesieniu terenu/zarośnięty i zdewastowany
Cacki	park		
Cacki	cmentarz ewangelicki		200m na płdn.od wsi, przy drodze do Bobrowa
Cacki	dom	-	mapa
Czaczek	cmentarz wiejski/przy folwarku		w kierunku południowym od zabudowań wsi, przy drodze polnej , na łące na niewielkim wyniesieniu terenu, przy polnej drodze...
Czaczek (Cacki)	ZDF: (ZF) z brukowanym dojazdem do szosy głównej, stawem, podwórzem...		
Czaczek (Cacki)	ZDF: stodoła, spichlerz,obora, stajnia		
Czaczek (Cacki)	ZDF: domy robotników folwarcznych	1, 2	
Dębiany	cmentarz ewangelicki wiejski		ok. 300m za wsią, na wzniesieniu, otoczony polami uprawnymi. Przy drodze do m.Pastwiska
Dębiany	cmentarz ewangelicki wiejski		w kierunku płn-wsch.od zabudowań wsi, ok. 200m od polnej drogi, na skarpie, na łące....
Dębiany	cmentarz ewangelicki		500m na płn.-zach.od wsi, przy drodze polnej do Barcian
Dębiany	Szkoła-ob. b. mieszkalny+ b. gospodarczy	-	mapa
Dębiany	domy	-	
Dębiany	dom	5	
Dobrzykowo	domy		
Dobrzykowo- Garbno-	Aleja+ bruk	-	od Solkiennik w stronę Skandawy

Solkienniki-Skandawa			
Drogosze	cmentarz/mogiła z I poł. XIXw.		na skraju parku krajobrazowego, nieopodal pałacu, przy płocie z siatki drucianej, na wyniesieniu terenu, zaniedbana i częściowo zniszczona
Drogosze	cmentarz ewangelicki wiejski		w kierunku płn-zach.od wsi. Na południe od zabudowań d.cegielni, po drugiej stronie szosy, oddalony od szosy ok. 500m, w polu, na skraju obniżenia terenu...
Drogosze	cmentarz ewangelicki/rodowy		na południe od zabudowań dworskich, nieopodal stawu, przy alei wiodącej od strony cmentarza komunalnego do pałacu, na niewielkiej skarpie...
Drogosze	cmentarz ewangelicki -. rzymskokatolicki/komunalny/wiejski		za wsią, przy skrzyżowaniu dróg w kier. Płdn-zach.do Drogosz
Drogosze	mostek na rz. Runią	-	
Drogosze	Remiza strażacka	-	
Drogosze	ZPF:Rządcówka- ob. b. mieszkalny	-	
Drogosze	ZPF: zespół folwarczny przy pałacu wraz z podwórzem, systemem stawów oraz 2 b. gospodarczymi	-	
Drogosze	dom	-	
Drogosze	Dworzec kolejowy: zesp. zabudowy z brukowym dojazdem z Drogosz, b. dworca i domem kolejarzy	-	
Drogosze	dom	1	
Drogosze	dom	11	
Drogosze	dom/sklep	15	
Drogosze	dom	16	
Drogosze	dom	17	
Drogosze	dom	18	
Drogosze	dom	2	
Drogosze	dom	3	
Drogosze	dom	32	
Drogosze	dom	33	
Drogosze	dom	34	
Drogosze	dom	35	
Drogosze	dom	36	
Drogosze	dom+ b. gospodarczy	4	
Drogosze	dom	43	

Drogosze	dom	51	
Drogosze	2 domy+ magazyn	55	
Drogosze	dom+ b. gospodarczy	6	
Drogosze	dom+ b. gospodarczy	7	
Drogosze	dom+ b. gospodarczy	8	
Drogosze	dom	9	
Duje	domy	1-drewniany, 2-z gankiem)	
Duje	dom+ b. gospodarczy szkieletowy	15	
Duje	dom+ 2 b. gospodarcze	4	
Duje	dom	8	
Duje	dom+ 2 b. gospodarcze	9	
Frączkowo	cmentarz ewangelicki		1 km na pñn.od wsi, przy drodze do Wielewa
Frączkowo	ZDF z podwórzem, oboro-stodołą, oborą	-	
Frączkowo	Szkoła+ b. gospodarczy	3	
Frączkowo	ZDF: dom robotników folwarcznych	6	
Frączkowo	ZDF: dom robotników folwarcznych	9	
Garbnik	domy	-	
Garbnik	dom	-	
Garbnik	dom	-	
Garbnik	dom	-	
Garbnik	dom	-	
Garbnik	budynek gospodarczy	-	
Garbnik	dom	7	
Garbno	cmentarz ewangelicki wiejski przy leśniczówce		przy drodze polnej do wsi Majmławki, w lesie nieopodal ruin leśniczówki, na niewielkim wyniesieniu terenu...
Garbno	cmentarz ewangelicki wiejski II		za wsią w lesie, przy drodze do wsi Gaj w kierunku północnym
Garbno	park dworski		
Garbno	cmentarz ewangelicki		600 m na zach.od wsi, przy szosie do Lipnicy
Garbno	Szkoła+ b. gospodarczy	-	
Garbno	dom	-	
Garbno	ZDF: kapliczka, podwórze, 8 b. gospodarczych wokół podwórza, stacja trafo	-	
Garbno	ZDF: budynek mieszkalno-gospodarczy w podwórzcu-ob. gospodarczy	-	
Garbno	ZDF: dwór z oficyną- ob. mieszkalny	3	
Garbno	ZDF: domy robotników folwarcznych	6	
Garbno	dom	9	
Garbno-gr-zach. gminy Barciany	Aleja	-	Garbno-gr-zach. gminy Barciany
Gęsie Góry	ZDF: brukowane podwórze, 2 stawy, 3 b.gospodarcze w podwórzcu- obora, stajnia,		

	magazyn		
Gęsie Góry	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Gęsie Góry	cmentarz ewangelicki		500m na płn.od wsi, w polu
Gęsie Góry	ZDF: rządcówka	13	
Gęsie Góry	ZDF: dom robotników folwarcznych+ b gospodarczy	6	
Gęsiki	cmentarz ewangelicki		2,5 km na płn.od Barcian, przy szosie do Bobrowa
Gęsiki	domy	-	
Gęsiki	dom+ 3 b. gospodarcze	-	
Gęsiki	dom	1	
Gęsiki	dom	2	
Gęsiki	dom	5	
Gęsiki	dom	6	
Gęsiki	dom+ b.,gospodarczy	7	
Gęsiniec Wielki	domy	-	
Gęsiniec Wielki	cmentarz	-	
Gęsiniec Wielki	dom+ b. gospodarczy	-	
Górki	dom	-	
Górki	dom	2	
Górki (d.PGR Pustka)	cmentarz ewangelicki		800m na płn od wsi, przy drodze polnej od wsi Duże
Gradowo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z oborą, 2 stodołami, oraz dębem na płn. od obory	-	
Gradowo	ZDF: dom robotników folwarcznych+ b. gospodarcze	1 i 2	
Gumniska	cmentarz wiejski rodowy-przy drodze do majątku		w kier. Zachodnim od zabudowań, na skrzyżowaniu polnych dróg, w polu, na szczycie wzniesienia, granice cm.wyznaczają lipy, teren zdewastowany
Gumniska	park dworski		
Kapławki	Szkoła- ob. b. mieszkalny+ staw+ park	-	
Kapławki	osiedle domów z brukowanym dojazdem	-	
Kapławki	dom+ b. gospodarczy	5	
Kapławki	dom	8	
Kiemławki Małe	Szkoła-ob. b. mieszkalny	-	
Kiemławki Wielkie	ZDF: 2 stodoły, kuźnia		
Kiemławki Wielkie	ZDF: zespół zworsko-folwarczny z domem dzierżawcy	-	
Kiemławki Wielkie	ZDF: dom robotników folwarcznych	2	
Kiemławki Wielkie	ZDF: dom robotników folwarcznych	3	
Kolwiny	przepust pod trasą kolejową na rz. Runi	-	

Kolwiny	domy	-	
Kolwiny	dom	2	
Koskajmy	cmentarz ewangelicki		300m na płn.-wsch. Od d.PGR, przy drodze polnej
Kotki	ZDF: pozostałości zespołu-stodoły z cz. spichlerzową,	-	
Kotki	ZDF: dom robotników folwarcznych+ b. gospodarczy	1	
Kotki	ZDF: dom robotników folwarcznych	3	
Krelikiejmy	cmentarz rzymskokatolicki/komunalny		400 m na płn.-zach.od wsi
Krelikiejmy	dom	10	
Krelikiejmy	dom+ 2 b. gospodarcze	13	
Krelikiejmy	dom+ b. gospodarczy	14	
Krelikiejmy	dom+ b. gospodarczy	15	
Krelikiejmy	dom+ 4 b. gospodarcze	17	
Krelikiejmy	dom+ b. gospodarczy	18	
Krelikiejmy	dom	2	
Krelikiejmy	dom+ b. gospodarczy	21	
Krelikiejmy	dom+ wozownia + 2 b. gospodarcze	22	
Krelikiejmy	3 budynki gospodarcze	29	
Krelikiejmy	dom	3	
Krelikiejmy	dom	7	
Krelikiejmy	Spichlerz/dom	8	
Krelikiejmy	dom	9	
Krymlawki	ZDF: aleja dojazdowa, rządcówka z b. gospodarczym	-	
Krymlawki	ZDF: domy robotników folwarcznych z b. gospodarczymi	-	
Krymlawki	ZDF: budynki gospodarcze w osiedlu domów robotniczych i brukowaną drogą -przecinającą osiedle	-	
Krzeczewo	domy	-	
Krzeczewo	dom - ob. Gospodarczy	1	
Krzeczewo	dom	2	
Krzeczewo	dom	4	
Krzeczewo	dom	5	
Kudwiny	cmentarz wiejski przy drodze do majątku		ok. 1 km w kier. północnym od zabudowań, w lesie, na rozwidleniu dróg polnych, na wzniesieniu terenu, granice wyznaczają dęby i klony
Kudwiny	domy	-	mapa
Kurkławki	park dworski		
Maciejki	cmentarz ewangelicki		200 m na płn.od wsi
Maciejki	ZDF: pozostałości folwarku-podwórze, obora, stodoła	-	

Maciejki	wieża kolejowa	-	
Maciejki	dom+ b. gospodarczy+ d. dróżniczówka	12	
Markławka	park		
Markławka	ZDF: zespół dworsko-folwarczny: podwórze, 2 obory, 2 stodoły		
Markławka	ZDF: domy robotników folwarcznych	-	
Markławka	ZDF: dom robotników folwarcznych	3	
Markuzy	park		
Markuzy	Leśniczówka	-	
Markuzy	dom	2	
Markuzy	dom	4	
Michałkowo	cmentarz ewangelicki		1,5 km na wschód od wsi, przy drodze do d. PGR Kurkławki
Michałkowo	domy	-	mapa
Michałkowo	dom+ b. gospodarczy (d. dom szosowy)	1	
Mikielnik Nowy	cmentarz ewangelicki wiejski		przy szosie, w kierunku południowym od zabudowań wsi Podławki, na wyniesieniu terenu.
Modgarby	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Modgarby	betonowe słupy przedwojennej linii energetycznej		przecinające Modgarby na kierunku półn.-wschodnim a półn.-zachodnim
Modgarby	cmentarz ewangelicki		500 m na półn.-zach. od wsi, w polu, przy drodze polnej do si Krelkiejmy
Modgarby	cmentarz ewangelicki		2 km na półn.-wsch. Od wsi, przy drodze do d. PGR Koskałjmy
Modgarby	domy	-	mapa
Modgarby	ZDF: dwór, park, podwórze, bruk na rozjeździe we wsi i na wyjeździe na Skandawę	-	
Modgarby	dom	10	
Modgarby	dom+ b. gospodarczy	11	
Modgarby	dom+ b. gospodarczy	13	
Modgarby	dom	14	
Modgarby	dom	21	
Modgarby	dom	26	
Modgarby	dom	6	
Modgarby	dom+ b. gospodarczy	8	
Modgarby	dom	9	
Modgraby	ZDF: domy robotników folwarcznych	21	
Mołtajny	cmentarz wiejski przykościelny		przy kościele parafialnym, nieopodal ceglanego muru, pomiędzy 4 klonami wyznaczającymi granice cm.

Mołtajny	cmentarz ewangelicki/ob. rzymskokatolicki		300 m na p1n-wsch od wsi, przy drodze do Asun
Mołtajny	dom	10	
Mołtajny	dom	15	
Mołtajny	dom	2	
Mołtajny	dom+ b. gospodarczy	22	
Mołtajny	dom	23	
Mołtajny	dom	24	
Mołtajny	dom	36	
Mołtajny	dom	4	
Mołtajny	dom	9	
Momajny	cmentarz wiejski przykościelny		przy kościele w centrum wsi, ogrodzony metalowym płotem. W 80-tych latach uporządkowano teren pozostawiając jedynie groby z lat 50-tych.
Momajny	cmentarz ewangelicki/ob. rzymskokatolicki		na wschodnim skraju wsi
Momajny	dom	19	
Momajny	Plebania+ b. gospodarczy	22	
Momajny	dom+ b. gospodarczy	28	
Momajny-Nowy Dwór Momajski	Aleja+ bruk	-	
Momajny-Rutka	bruk	-	wjazd do wsi od drogi Momajny-Michałkowo
Moruny	ZDF: zespół dworsko-folwarczny-podwórze, b. inwentarski, 2 obory		
Moruny	ZDF: domy robotników folwarcznych	1, 2	
Niedziałki	park		
Niedziałki	cmentarz ewangelicki		200m na p1dn-zach. od wsi
Niedziałki	ZDF: podwórze folwarczne, obora ze spichlerzem, stajnia, dom zamieniony na kurnik	-	
Niedziałki	ZD: zespół dworsko-folwarczny z parkiem	-	
Niedziałki	ZDF: robotników folwarcznych	2	
Niedziały	most nad dopływem rz. Liwy		przy drodze Winda-Srokowo
Niedziały	dom	-	
Niedziały	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem	-	
Niedziały	ZDF: domy robotników folwarcznych+ b. gospodarczy+ stodoła+ obora	-	
Niedziały	ZDF: rządcówka	16 ?	
Niedziały	dom	27	
Nowy Dwór Momajski	ZDF: zespół dworsko-folwarczny- pozostałości: stajnia+ obora+ park	-	
Ogródki	park		
Ogródki	cmentarz ewangelicki		1,2 km na p1n.od wsi
Ogródki	kuźnia	-	

Ogródki	budynek gospodarczy+ park	-	
Ogródki	domy	-	
Ogródki	budynek mieszkalno-gospodarczy	2	
Ogródki	dom+ b. gospodarczy	28	
Ogródki	budynek mieszkalno-gospodarczy	3	
Ogródki	dom	34	
Ogródki	dom	36	
Ogródki	budynek mieszkalno-gospodarczy	37	
Ogródki	budynek mieszkalno-gospodarczy	38	
Ogródki	budynek mieszkalno-gospodarczy	39	
Ogródki	budynek mieszkalno-gospodarczy	4	
Ogródki	budynek mieszkalno-gospodarczy	6	
Pastwiska	ZDF: zespół dworsko- folwarczny	-	
Piskorze	domy	-	
Piskorze	dom	3	
Piskorze	ZDF: zespół dworsko-folwarczny - dworek- ob. nieużytkowany+ b. gospodarczy (obora ze stodołą)	8	
Piszewo	park		
Piszewo	domy	-	
Plinkajmy	cmentarz wiejski I przy d. majątku		w kierunku płn-wsch.od ruin zabudowań, na skraju skarpy, w polu, zatarte granice cmentarza , zniszczony w latach 80-tych, podobnie jak cała wieś i II cmentarz
Plinkajmy	cmentarz ewangelicki II		w kierunku wsch.od zabudowań, w polu, na wzniesieniu na skarpie. Granice wyznaczają deby. Teren zniszczony, zarośnięty samosiejkami, krzakami i trawą
Plinkajmy	cmentarz ewangelicki		na płn.skraju wsi
Podławki	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Podławki	cmentarz ewangelicki		300m na pldn.od wsi, przy drodze do Kętrzyna
Radosze	cmentarz/mogiła wojenna z I w. św.		w kierunku płn.od zabudowań wsi, 0k 1 km od szosy do Barcian, w zakolu rz. Łiwny, w obrębie skarpy rzecznej...
Radosze	cmentarz/ mogiła wojenna z I w. św.		w kierunku płn.od wsi, ok. 1 km od szosy do Barcian. W zakolu rz. Liwny, w obrębie skarpy rzecznej, pomiędzy 3 debami. Mogiła zniszczona, teren zarośnięty krzakami
Radosze	cmentarz wiejski III		na skraju wsi, nieopodal

			d.szkoły, po prawej stronie drogi do Barcian, na niewielkiej skarpie, wokół starego świerka (wg relacji mieszkańców- 6 mogił z II w. św.)
Radosze	brukowane drogi do Generałów oraz Taborca		
Radosze	kuźnia		
Radosze	cmentarz ewangelicki II		na płdn-wsch.skraju wsi, przy drodze do Taborca
Radosze	cmentarz ewangelicki		w kierunku płn.od zabudowań, ok. 300 m od szosy do Barcian, w polu, na szczycie wzniesienia
Radosze	ZDF: podwórze, 3 b. gospodarcze, rządówka	-	
Radosze	Szkoła-ob. b. mieszkalny+ b. gospodarczy	-	
Radosze	dom+ b. gospodarczy	-	
Radosze	dom+ b. gospodarczy	-	
Radosze	dom	10	
Radosze	dom	11	
Radosze	dom	12 ?	
Radosze	dom+ 4 b. gospodarcze	16	
Radosze	dom	17	
Radosze	dom+ 2 b. gospodarcze	18	
Radosze	ZDF: domy robotników folwarcznych	37	
Radosze	dom	7	
Radosze	dom	8	
Radosze	budynek gospodarczy	8/9	
Radosze	dom	9	
Radosze Kolonia	Dworek-ob. b. mieszkalny	-	
Radosze Kolonia	domy	mapa	
Rodele	cmentarz/mogiła		w płdn-wsch.narożniku parku dworskiego, przy alei parkowej. Granice mogiły wyznaczają dęby.
Rodele	ZPF: zespół dworsko-folwarczny - stajnia, chlewnia ze spichlerzem, stodoła, garaż (w parku)		
Rodele	ZPF: stary dwór-później rządówka	2	
Rodole	ZPF: aleja dojazdowa, system stawów, podwórze		
Rowy	dom+ b. gospodarczy	-	
Rowy	dom+ 2 b. gospodarcze	-	
Rowy	dom+ b. gospodarczy	-	
Ruta	ZDF: chlewik, spichlerz		
Ruta	ZDF: zespół dworsko-folwarczny - dom robotników folwarcznych+ b. gospodarczy	1	
Rutka	ZDF: park		
Rutka	ZDF: dom robotników folwarcznych	-	

Rutka	ZDF: dom robotników folwarcznych	-	
Rzymek	dom	-	
Rzymek	dom	1	
Rzymek	dom	5	
Silginy	cmentarz		przy drodze z Silgin do Garbna
Silginy	cmentarz ewangelicki		400m na płu-wsch.od wsi, w lesie
Silginy	dom+ obora	-	
Silginy	ZDF: zespół dworsko-folwarczny - podwórze, dom robotników folwarcznych, stodoła	-	
Silginy	dom	-	
Silginy	most nad rz. Liwna	-	
Silginy	dom	12	
Silginy	dom	14	
Silginy	osiedle domów mieszkalnych	3, 4, 6	
Skandawa	cmentarz ewangelicki		1 km na płu-zach.od wsi, przy szosie do Lipnicy
Skandawa	ZDF: zespół dworsko-folwarczny - podwórze gospodarcze, spichlerz, stajnia, chlewnia, silosy	-	
Skandawa	dom	10	
Skandawa	dom	12	
Skandawa	dom	14	
Skandawa	ZDF: Mleczarnia-ob. b. mieszkalny	15	
Skandawa	dom	16	
Skandawa	dom	17	
Skandawa	dom	21	
Skandawa	ZDF:stajnia ze spichlerzem-ob. b. bospodarczy	23	
Skandawa	dom	23	
Skandawa	dom+ b. gospodarczy	24	
Skandawa	dom	25	
Skandawa	dom	25	
Skandawa	dom	26	
Skandawa	ZDF: dom robotników folwarcznych- ob.. Mieszkalny	28	
Skandawa	ZDF: dom robotników folwarcznych- ob.. Mieszkalny	29	
Skandawa	ZDF: dom robotników folwarcznych-ob. b. mieszkalny	33	
Skandawa	budynek mieszkalno-gospodarczy	4	
Skandawa	dom	5	
Skandawa	dom	5	
Skandawa	ZDF: dom robotników folwarcznych- ob. b. mieszkalny	6	
Skandawa-Piskorze	Aleja	-	
Skierki	cmentarz wiejski rodowy		w pldn-zach.części parku pałacowego, na północ od zabudowań gospodarczych zespołu. teren całkowicie

			zniszczony
Skierki	ZDF: kuźnia, obecne chlewiki, chlewnia, stajnia ze spichlerzem, obora, stodoła		
Skierki	ZDF: zespół dworsko-folwarczny ze stawem, podwórzem, 2 brukowanymi dojazdami (jeden z aleją)	-	
Skierki	Szkoła- ob. b. mieszkalny	12	
Skierki	ZDF: domy robotników folwarcznych-ob. b. mieszkalne	4, 6, 7	
Skierki	ZDF: 3 b. inwentarskie przy domach	6, 7	
Skierki	ZDF: dom ogrodnika z b. gospodarczym	9	
Skoczewo	park		
Skoczewo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z brukowanm dojazdem i podwórzem		
Skoczewo	ZDF: spichlerz, stodoła, chlewik		
Skoczewo	dom+ b. gospodarczy-d.dom szosowy		mapa, n-ko zjazdu do wsi Gumiska
Skoczewo	ZDF: budynki inwentarskie przy domach	1, 2	
Skoczewo	ZDF: domy robotników folwarcznych - ob. b. mieszkalne	1, 2, 3	
Sławosze	cmentarz/mogiła wojenna		w kier.płdn-zach.od zabudowań wsi, ok. 100m od polnej drogi do Zalesia
Sławosze	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z parkiem		
Sławosze	dom	1	
Sławosze	dom	2	
Sławosze	dom	3	
Sławosze (Łęgowo)	cmentarz/mogiła wojenna		w kierunku południowym od zabudowań wsi, ok. 100m od polnej drogi do Zalesia, w polu, na wzniesieniu, granice wyznaczają lipy. Mogiła zdewastowana
Sławosze (Łęgowo)	cmentarz wiejski		w kierunku zachodnim od wsi, ok. 300m od polnej drogi, w polu, na wzniesieniu, granice wyznaczają świerki. Teren nie pielęgnowany, zdewastowany, zarośnięty
Solkienniki	most nad rz. Sołka		
Solkienniki	betonowe słupy przedwojennej linii energetycznej		przecina Solkienniki na kierunku płdn-wsch a płn.-zach.
Solkienniki	domy	-	
Solkienniki	dom+ 3 b. gospodarcze	6	
Solkienniki	dom	7	
Stary Dwór Barciański	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z ogrodem i cmentarzem	-	
Stary Dwór	ZDF: osada robotnicza przy zespole+ b.	10	

Barciański	gospodarcze oraz domy nr 10 i zaznaczony na mapie		
Suchawa	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z parkiem		
Suchawa	cmentarz ewangelicki		800m na płu-wsch. Od wsi, przy drodze polnej do Skandławek
Suchawa	cmentarz ewangelicki		700m na płu.od wsi, przy drodze do Bobrowa
Suchawa	ZDF: Rządówka-ob. b. mieszkalny	17	
Suchawa	ZDF: Dwór - ob. b. mieszkalny	19	
Suchawa	ZDF: budynek gospodarczy	19	
Suchawa	dom	19	
Suchawa	dom+ obora	22	
Suchawa	dom	24	
Suchawa	dom	25	
Suchawa	Szkoła - ob. b. mieszkalny i świetlica wiejska	27	
Suchawa	osiedle domów mieszkalnych wzdłuż brukowanej ulicy	7,8, 13, 14	
Szaty Małe	cmentarz wiejski		w kierunku wschodnim od nieistniejących zabudowań, 100m od szosy Kętrzyn-Barciany i od drogi polnej, w polu, na wyniesieniu terenu, granice wyznaczają lipy, wokół pole uprawne
Szaty Wielkie Gmina	ZDF: zespół dworsko-folwarczny-podwórze, ogród, stodoła, stajnia, budynek mieszkalno-gospodarczy	-	
Szaty Wielkie Gmina	ZDF: domy robotników folwarcznych	1+ mapa	
Szaty Wielkie Gmina	ZDF: : Rządówka- ob. b. mieszkalny	4	
Święty Kamień	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z domami robotników folwarcznych	-	
Święty Kamień	ZDF: podwórze, d.obora/chlewnia, magazyn/owczarnia, obora		
Święty Kamień	cmentarz ewangelicki		500m na zach.od wsi, przy drodze do Asun
Święty Kamień	ZDF- spichlerz, stajnia	-	
Taborzec	cmentarz ewangelicki		na płu.skraju wsi
Taborzec	cmentarz ewangelicki		1 km na płu.od wsi, przy drodze polnej
Taborzec	brukowany dojazd do wsi	-	z kierunku Barcian (skan w folderze-wysłane)
Taborzec	domy	-	
Taborzec	kuźnia	-	
Taborzec	Dworek - ob. b. mieszkalny+ 2 b. gospodarcze	3/wg Geoportala	
Taborzec	dom+ b. gospodarczy	4	
Taborzec-Glinka	dom+ b. gospodarczy	7/wg Geoportala	
Taborzecki Dwór	cmentarz wiejski		w kierunku pldn-zach.od ruin nieistniejącej już miejscowości, w polu, na

			wyniesieniu terenu, granice wyznaczają tuje. Teren zaniedbany
Wielewo	cmentarz wiejski		w kierunku p1n-zach.od zabudowan wsi, przy asfaltowej drodze do Aptyn i przy torach kolejowych, w polu, na wyniesieniu terenu, granice cm.wyznaczają klony. Teren zdewastowany, zarośnięty samosiejkami
Wielewo	cmentarz rodowy		w kierunku p1n-zach.od zabudowań dworskich, za parkiem, w niewielkim zagajniku, na niewielkim wyniesieniu terenu, całkowicie zdewastowany
Wielewo	ZPF: zespół dworsko-folwarczny zbrukowanym dojazdem do folwarku i domów robotniczych		
Wielewo	ZPF: podwórze, spichlerz, 4 b. gospodarcze (spichlerz, warsztat i 2 b. gospodarcze)		
Wielewo	ZPF: aleja dojazdowa z Aptyn		
Wielewo	ZPF: domy robotników folwarcznych- ob. + b. gospodarcze przy domach	1, 4, 5	
Wiepewo	ZPF: rządcówka-ob. dom	6	
Wikrowo	cmentarz ewangelicki		1,5 km na zach.od wsi
Wilkowo Małe	ZDF:brukowany dojazd od szosy i od Garbnika, podwórze		
Wilkowo Małe	ZDF: rządcówka	-	
Wilkowo Małe	ZDF: 3 b. gospodarcze w podwórzu (w tym jeden z cz. Mieszkalną	-	
Wilkowo Małe	domy	-	
Wilkowo Małe	dom	1	
Wilkowo Małe	ZDF: domy robotników folwarcznych+ b. gospodarcze przy nich	3	
Wilkowo Małe	dom+ b. gospodarczy	4	
Winda	cmentarz		
Winda	cmentarz rzymskokatolicki/komunalny		na p1n.skraju wsi, przy drodze do Barcian
Winda	Szkoła	-	
Winda	Plebania+ b. gospodarczy	-	
Winda	dom+ b. gospodarczy	-	
Winda	dom	10	
Winda	dom	18	
Winda	dom	19	
Winda	dom+ b. gospodarczy	26	
Winda	Zajazd/karczma- ob. dom i sklep	5	

REJESTR ZABYTKÓW – gm. w. Kętrzyn

Miejscowość	Ulica	Numer	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu
BANASZKI		10	DWÓR	A-4104	5 marca 1999
BANASZKI			ZAŁOŻENIE PARKOWE	A-4112	14 maja 1999
BORKI		001	DWÓR	A-4110	11 maja 1999
BORKI			PARK DWORSKI	A-1417	10 marca 1983
CZERNIKI			KOŚCIÓŁ WRAZ Z CMENTARZEM PRZYKOŚCIELNYM	A-751	5 lutego 1968
FILIPÓWKA			DWÓR	A-4562	27 grudnia 2010
GIERŁOŻ			ZESPÓŁ PAŁACOWO-OGRODOWY	A-1526	14 stycznia 1984
GODZIKOWO			CMENTARZ EWANGELICKI	A-2354	29 stycznia 1988
GRABNO			DWÓR	A-3398	15 października 1992
KAROLEWO			KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW STANISŁAWA KOSTKI	A-4043	11 lutego 1998
KASKAJMY			DWÓR	A-3997	23 czerwca 1997
KOCZARKI			ZESPÓŁ DWORSKO - FOLWARCZNY Z PARKIEM	A-4263	4 listopada 2003
KOTKOWO			DWÓR	A-3382	14 września 1992
KOTKOWO			PARK	A-1456	17 marca 1983
KWIEDZINA		001	BUDYNEK DAWNEGO DWORKU ŁOWIECKIEGO WRAZ Z NAJBLIŻSZYM OTOCZENIEM (DIAŁKI)	A-4373	12 stycznia 2006
LINKOWO			PARK	A-1412	2 marca 1983
ŁAZDOJE			DWÓR	A-3380	14 września 1992
MARTIANY		017	SCHRON BOJOWY NR 5 ODCINKA FORTYFIKACYJNEGO MARTIANY	A-4012	22 października 1997
MUŁAWKI		012	DWÓR	A-4106	29 marca 1999
NAKOMIADY			KOŚCIÓŁ EWANGELICKI WRAZ Z CMENTARZEM PRZYKOŚCIELNYM	A-1171	12 września 1968
NAKOMIADY			OWCZARNIA	A-4120	29 lipca 1999
NAKOMIADY			PAŁAC, POZOSTAŁOŚCI MURU GOTYCKIEGO I PARK	A-45	12 września 1949
NAKOMIADY			PARK	A-1535	13 kwietnia 1984
NOWA RÓŻANKA		015	CHAŁUPA	A-1156	7 września 1968
NOWA RÓŻANKA		018	CHAŁUPA	A-1172	12 września 1968
OSEWO			CMENTARZ EWANGELICKI	A-2362	29 stycznia 1988
PARCZ			DAWNY CMENTARZ EWANGELICKI	A-2371	21 marca 1988
PARCZ			PARK	A-1523	14 stycznia 1984

POŻARKI			PARK	A-1524	14 stycznia 1984
SALPIK			CMENTARZ EWANGELICKI	A-2356	29 stycznia 1988
SŁAWKOWO			ZAŁOŻENIE DWORSKO - PARKOWE Z FOLWARKIEM	A-4215	6 marca 2001
SMOKOWO			PARK KRAJOBRAZOWY	A-1329	16 marca 1981
SMOKOWO			PODWÓRZE FOLWARCZNE D. ZESPOŁU DWORSKO-PARKOWO-FOLWARCZNEGO	A-4365	22 listopada 2005
STACHOWIZNA			DWÓR	A-3381	14 września 1992
STACHOWIZNA			PARK DWORSKI	A-1519	13 stycznia 1984
STARA RÓŻANKA			DWÓR Z ZABUDOWANIAM I GOSPODARCZYMI I PARKIEM	A-13	13 sierpnia 1949
STARA RÓŻANKA			PARK	A-1525	14 stycznia 1984
STARA RÓŻANKA			WIATRAK	A-1168	12 września 1968
WAJSZNORY			PARK	A-1413	2 marca 1983
WILKOWO			KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NSPJ	A-4045	11 lutego 1998
WINDYKAJMY			DWÓR	A-544	12 czerwca 1961
WINDYKAJMY			DWÓR	A-544	12 czerwca 1961
WINDYKAJMY			PARK KRAJOBRAZOWY	A-1559	31 sierpnia 1984
WOLA	WOLA PARCKA		PARK DWORSKI	A-1521	13 stycznia 1984
WOPLAWKI			BRAMA WJAZDOWA	A-3437	28 stycznia 1993
WOPLAWKI			PAŁAC (Z WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA) WRAZ Z PARKIEM	A-103	27 czerwca 1953
WOPLAWKI			PARK	A-1344	12 grudnia 1981
WOPLAWKI			SPICHLERZ NA TERENIE ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWO-FOLWARCZNEGO	A-3436	28 stycznia 1993
WÓLKA			CMENTARZ EWANGELICKI	A-2360	29 stycznia 1988
WÓLKA			PARK	A-1570	29 września 1984

EWIDENCJA ZABYTKÓW - gm. w. Kętrzyn

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ADRES	LOKALIZACJA
Bałowo	ZDF: chlewnia - ob.obora w zakładzie rolnym		
Bałowo	ZDF: magazyn -ob.budynek gospodarczy w zakładzie rolnym		
Bałowo	ZDF: obora ob.budynek gospodarczy w zakładzie rolnym		
Bałowo	ZDF: stodoła- ob.stodoła w zakładzie rolnym		

Bałowo	ZDF: stodoła - ob.stodoła w zakładzie rolnym		
Bałowo	ZDF: transformator - ob. w zakładzie rolnym		
Bałowo	ZDF: założenie dworsko-folwarczne		
Bałowo	most kamienny nad rzeką Guber		
Bałowo	ZDF: park dworski ze stawem		
Bałowo	cmentarz ewangelicki		
Bałowo	cmentarz/mogiła ewangelicka		
Bałowo	ZDF: podwórze folwarczne		
Bałowo	ZDF: dwojak - ob.budynek mieszkalny	4	
Bałowo	ZDF: dwojak -ob.budynek mieszkalny+ b.gospodarczy	6	
Bałowo	ZDF: b. gospodarczy- ob. przydomowy budynek gospodarczy	8	
Bałowo	ZDF: dwojak - ob.budynek mieszkalny	8	
Bałtrucie	dom	1	
Bałtrucie	dom	2	
Bałtrucie	dom	3	
Banaszki	cmentarz ewangelicki - obecnie komunalny		
Biedaszki	dom dróżnika kolejowego	-	
Biedaszki	dom	1	
Biedaszki	dom	10	
Biedaszki	dom	14	
Biedaszki	dom/sklep	16	
Biedaszki	dom	17	
Biedaszki	dom	2	
Biedaszki	dom	3	
Biedaszki	dom	4	
Biedaszki	dom/pocztą	6	
Biedaszki	kamieniczka	8	
Biedaszki	dom	9	
Biedaszki Małe	ZDF: -budynek inwentarski-ob. Budynek mieszkalny		
Biedaszki Małe	ZDF: park dworski(pozostałości)		
Biedaszki Małe	cmentarz ewangelicki dawny		
Biedaszki Małe	ZDF: - aleja dojazdowa do szosy Kętrzyn-Św. Lipka		
Biedaszki Małe	ZDF: -budynek mieszkalny wielorodziny- ob. Budynek mieszkalny + b. gospodarczy	10	
Biedaszki Małe	ZDF: -założenie dworsko-folwarczne	10	
Biedaszki Małe	budynek gospodarczy	12	
Biedaszki Małe	budynek gospodarczy	14	

Biedaszki Małe	ZDF: -budynek mieszkalno-gospodarczy - ob. Budynek mieszkalny i gospodarczy	16	
Biedaszki Małe	dom+ b. gospodarczy/inwentarski	16	
Biedaszki Małe	ZDF: -bud.gospodarczy- ob. mieszkalno-gospodarczy	19 i 21	
Biedaszki Małe	ZDF: -budynek mieszkalny wielorodzinny - ob. Budynek mieszkalny	4	
Biedaszki Małe	ZDF: -budynek gospodarczy - ob. Przydomowy budynek gospodarczy	4	
Biedaszki Małe	ewangelickie seminarium - ob. budynek mieszkalny	5	
Biedaszki Małe	ZDF: -budynek mieszkalny wielorodzinny - ob. Budynek mieszkalny	6	
Biedaszki Małe	ZDF: -budynek mieszkalny wielorodzinny- ob. Budynek mieszkalny	6	
Biedaszki Małe	ZDF: : dom - ob.budynek mieszkalno-gospodarczy	7	
Biedaszki Małe	ZDF: -budynek mieszkalny wielorodzinny - ob. Budynek mieszkalny	8	
Biedaszki Małe	ZDF: -budynek gospodarczy- ob. Przydomowy budynek gospodarczy z garażem	8-10	
Biedaszki Małe	ZDF: -stodoła- ob.nie użytkowana	9	
Błogoszewo	ZDF: podworski zespół folwarczny: staw + 2 b. gospodarcze		
Borki	ZDF: wozownia- ob. Budynek nieużytkowany		
Borki	ZDF: zespół dworsko-folwarczny (dwór i park-RZ)		
Borki	ZDF: stajnia + obora - ob. Nieużytkowane		
Borki	ZDF: -czworak- ob. Budynek nieużytkowany		
Borki	cmentarz ewangelicki		
Borki	ZDF: park - część poza obszarem wpisanym do rejestru zabytków		
Borki	ZDF: szkoła- ob. budynek mieszkalny	2	
Borki	ZDF: dwojak - ob. Budynek mieszkalny	4/1, 4/2	
Borki	ZDF: dom robotników folwarcznych	6	
Brzeźnica	dom		
Brzeźnica	dom	1	
Brzeźnica	dom+ stodoła+ obora+ chlew	3	
Czarnocin	ZDF: zespół folwarczny-budynek gospodarczy		
Czerniki	cmentarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny dawny ob. Komunalny		

Czerniki	bruk z Czernik do Karolewa		przy domach 8, 12, 14, 19
Czerniki	szkoła-ob. dom	-	
Czerniki	2 domy	-	
Czerniki	dom	10	
Czerniki	dom	11	
Czerniki	dom	12	
Czerniki	dom	13	
Czerniki	dom	14	
Czerniki	dom	2	
Czerniki	dom	3	
Czerniki	dom+budynek gospodarczy	32A	
Czerniki	dom+budynek gospodarczy	34	
Czerniki	dom	4	
Czerniki	dom	5	
Czerniki	dom+budynek gospodarczy	6?	
Czerniki	dom	8	
Czerniki	dom	9	
Czerniki	wiadukt drogowy	Czerniki (4,5 km.)	
Czerniki Kolonia	2 bunkry		przy drodze z Czernik Kolonii do leśniczówki Dąbrowa
Czerniki Kolonia	dom+2 b. gospodarcze	21	
Dąbrowa	ZDF: : podwórze		
Dąbrowa	Leśniczówka+budynek gospodarczy	-	
Dąbrowa	ZDF: dwór	10	
Dąbrowa	ZDF: dom robotników folwarcznych	2	
Dąbrowa	ZDF: dom robotników folwarcznych	3	
Dejnowo	cmentarz ewangelicki dawny		
Filipówka	ZDF: zespół dworsko-folwarczny - obora/stajnia ze spichlerzem (w podwórzu) - ob. nieużytkowany		
Filipówka	cmentarz ewangelicki dawny		
Filipówka	ZDF: park		
Filipówka	ZDF: podwórze folwarczne		
Filipówka	dom dróżnika	-	przy skrzyżowaniu linii kolejowej z szosą Kętrzyn- Św. Lipka
Filipówka	ZDF: dom robotników folwarcznych	2	16, obr.Filipówka
Filipówka	ZDF: dom robotników folwarcznych	3	
Gałwuny	dworek I	-	
Gałwuny	dworek II	-	
Gałwuny	Szkoła	-	
Gałwuny	dom	10	
Gałwuny	dom	12	

Gaławuny	dom	13	
Gaławuny	dom	14	
Gaławuny	dom	15	
Gaławuny	dom	16	
Gaławuny	dom	17	
Gaławuny	dom	2	
Gaławuny	dom	5	
Gaławuny	dom	7	
Gaławuny	dom	9	
Gierłoż	Wilczy Szaniec - fundamenty domu generała W. Warlimonta		
Gierłoż	Wilczy szaniec - budynek stacji pomp		
Gierłoż	cmentarz ewangelicki		w lesie liściastym, po płu. Stronie drogi do Parcza, w sąsiedztwie OKL (Dowództwa Wojsk Lądowych)
Gierłoż	cmentarz ewangelicki-rodowy		na wyniesieniu, ok. 300-500 m na pldn. Od dworu w Gierłoży
Gierłoż	Wilczy Szaniec -bud. gwardii przybocznej Hitlera -ob. hotel+ restauracja		
Gierłoż	Wilczy Szaniec -bud. gwardii przybocznej Hitlera (służby bezp.)- (ruina)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec -barak narad(ruina)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec -budynek Służby Besp. Rzeszy		
Gierłoż	Wilczy Szaniec -bud. gwardii przybocznej Hitlera (służby bezp.)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec -schron dla gości		
Gierłoż	Wilczy Szaniec -budynek służb stenograficznych (ruina)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec -bud. służb bezp. (RSD), placówka pocztowa		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - budynek gospodarczy (ruina)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - magazyn żywności		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron przeciwlotniczy M. Bormanna		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron obrony przeciwlotniczej (ruina)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron Adoffa Hitlera		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - basen przeciwpożarowy		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - basen przeciwpożarowy		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - dom marszałka Rzeszy Hermanna Göringa		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron		

	przeciwlotniczy marszałka Rzeszy Göringa (ruiny)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - budynek szefa sztabu naczelnego dowództwa sił zbr. Wehrmachtu gen. Alfreda Jodla		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - kasyno II		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron szefa naczelnego sił zbr. Feldmarszałka Wilhelma Keitla (ruiny)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. adiutantury Hitlera, adiutantury Wehrmachtu, urzędu personalnego wojsk lądow.		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron centrali dalekopisowej i telefonicznej		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron centrali dalekopisowej i telefonicznej II		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - garaże		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. szefa prasy dr Otto Dietricha (ruiny)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. przedstawicielstwa naczelnego dowództwa wojsk lotniczych (OKL)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. przedstawicielstwa naczelnego dowództwa marynarki wojennej (OKM)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron ogólnego użytku		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron ogólnego użytku		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - hotel batalionu ochrony kwatery Hitlera (FBB)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. ministra uzbrojenia i amunicji dr Fritza Todta, później Alberta Speera		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. przedstawicielstwa MSZ		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. awaryjnego generatora prądu (ruiny)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - dom Martina Bormanna (ruiny)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - kasyno I (ruiny)		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - komin kotłowni		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. przedstawicieli: Hewela, Voßa, Bodenschatza, Wolffa, Fegeleina i dra Morella		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. sztabu naczelnego dowództwa Wehrmachtu (OKW)-		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. sztabu naczelnego dowództwa Wehrmachtu (OKW)-ruiny		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. sztabu naczelnego dowództwa Wehrmachtu (OKW)-ruiny		

Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. sztabu naczelnego dowództwa Wehrmachtu (OKW)-ruiny		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. sztabu naczelnego dowództwa Wehrmachtu (OKW)-ruiny		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. sztabu naczelnego dowództwa Wehrmachtu (OKW) -ruiny		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. sztabu naczelnego dowództwa Wehrmachtu (OKW)-ruiny		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - kasyno sztabu naczelnego dowództwa Wehrmachtu i batal.przyboczn. Hitlera-fundamenty		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - dom komendanta kwatery - ruiny		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. sztabu przybocznego Hitlera i służby bezpieczeństwa		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. sztabu przybocznego Hitlera i służby bezpieczeństwa		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - bud. sztabu przybocznego Hitlera i służby bezpieczeństwa		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron ogólnego przeznaczenia		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron ogólnego przeznaczenia		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - schron ogólnego przeznaczenia		
Gierłoż	Wilczy Szaniec - budynek ogólnego przeznaczenia		
Głobie	cmentarz ewangelicki		na niewielkim wzniesieniu, ok. 100 m na wsch. Od szosy Kętrzyn-Ryn, na płdn. Skraju drogi polnej
Głobie	park dworski		
Gnatowo	dom	1	
Gnatowo	dom	10	
Gnatowo	dom	11	
Gnatowo	dom	12	
Gnatowo	dom	18	
Gnatowo	dom	2	
Gnatowo	dom	3	
Gnatowo	budynek mieszkalno-gospodarczy	5	
Gnatowo	dom	6	
Gnatowo	dom	7	
Gnatowo	dom	8	
Gnatowo	dom	9	
Gnatowo Kolonia	ZDF: - park		
Gnatowo Kolonia	ZDF: - zespół dworsko -		

	folwarczny z podwórzem		
Gnatowo Kolonia	ZDF: - bud. gosp.w podwórzu (b. gosp.+stodoła z wozow.+obora+chlewnia		
Gnatowo Kolonia	ZDF: -dwór	1	
Gnatowo Kolonia	ZDF: Dom robotników folwarcznych+bud. gosp.za nimi	1/2	
Gnatowo Kolonia	ZDF: Dom robotników folwarcznych+bud. gosp.za nim	3/4	
Godzikowo	ZDF: kuźnia- ob.b.wagi		
Godzikowo	ZDF: stajnia		
Godzikowo	ZDF: stodoła		
Godzikowo	ZDF: obora		
Godzikowo	ZDF: dwojak za folwarkiem-ob. dom		
Godzikowo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z parkiem		
Godzikowo	aleja dojazdowa do cmentarza rodzowego wpisanego do RZ		
Góry	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, ok. 300m na zachód od zabudowan osady Góry, po zach stronie brukowanej drogi do Wopławek
Góry	stodoła	-	
Góry	obora	-	
Góry	dom	1	
Grabno	ZDF: oficyna -ob. Nieużytkowany		
Grabno	ZDF: spichlerz -ob. nieużytkowany		
Grabno	ZDF: chlewnia - ob. nieużytkowany		
Grabno	ZDF: spichlerz - ob. nieużytkowany		
Grabno	ZDF: chlewnia - ob. nieużytkowana		
Grabno	ZDF: park dworski ze stawem - pozostałości		
Grabno	cmentarz ewangelicki/ całkowicie zatarty		na wyniesieniu, ok. 600 m na północ od drogi polnej Grabowo-Piechowo
Grabno	ZDF: aleja dojazdowa od strony Muławek		
Grabno	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem na planie koła i stawem (dwór - RZ)		
Grabno	ZDF: rządówka - ob. dom	2	
Grabno	ZDF: stajnia przy domu nr 2- ob. nieużytkowana	2	
Grabno	ZDF: chlewnia przy domu nr 2 - ob.nieużytkowana	2	
Grabno	ZDF: dom robotników folwarcznych	3	
Grabno	ZDF: czworak - ob. dom	4	

Grabno	ZDF: budynek gospodarczy przy domu	4	
Grabno	ZDF: czworak - ob. dom	5	
Grabno	ZDF: dwojak przy dworze - ob. Nieużytkowany	6	
Grabno	ZDF: dwojak -ob. dom	8	
Grabno	ZDF: dwojak -ob. dom	9	
Grabno	ZDF dom robotników folwarcznych	n-ko 6	
Grabowo	ZDF: park dworski		
Grabowo	dworzec kolejowy - ob. Dom	43	
Gromki	ZDF: budynek gospodarczy		
Gromki	ZDF: budynek gospodarczy - ob. mieszkalno-gospodarczy		
Gromki	cmentarz ewangelicki		we wschodniej części parku dworskiego, na płdn-wsch od dworu
Gromki	ZDF: -staw		
Gromki	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem		
Gromki	ZDF: aleja lipowa do szosy Kętrzyn-Bartoszyce		
Gromki	ZDF: szpaler wierzbowy do szosy Kętrzyn-Bartoszyce		
Gromki	ZDF: park dworski	-	
Gromki	ZDF: dom robotników folwarcznych	1	
Gromki	ZDF: dom robotników folwarcznych	2	
Gromki	ZDF: dom robotników folwarcznych	3	
Gromki	ZDF: obora	3	
Gromki	ZDF: dom robotników folwarcznych	4	
Gromki	budynek mieszkalno-gospodarczy	4	
Gromki	dom	5	
Gromki	ZDF: dom robotników folwarcznych	6	
Gromki	ZDF: dwór - ob. budynek mieszkalny	8	
Gryźławki	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, ok. 500 m na płn-wsch od ruin nieistniejącej wsi Gryźławki
Henrykowo	ZD: zespół folwarczny		
Henrykowo	ZDF: czworak - ob. nieużytkowany		
Jankowo	ZDF: stodoła kamienno-ceglano-drewniana- ob. nieużytkowana		
Jankowo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem i stawem		
Jankowo	ZDF: czworak - ob. dom	2	
Jankowo	ZDF: dwojak - ob. Dom	4	
Jankowo	ZDF: czworak -ob. dom	6	

Jankowo	ZDF: czworak - ob. dom	8	
Jankowo	ZDF: obora w podwórzu - ob. Obora	użytkowana przez ZR Jankowo	
Jankowo	ZDF: owczarnia -ob. obora	użytkowana przez ZR Jankowo	
Janowo	ZDF: zespół folwarczny		
Jeżewo	ZDF: trojak - ob. nieużytkowany		
Jeżewo	ZDF: obora - ob. nieużytkowany		
Jeżewo	ZDF: budynek gospodarczy - ob. budynek gospodarczy		
Jeżewo	ZDF; park dworski		
Jeżewo	cmentarz ewangelicki		na wyniesieniu terenu, ok. 600m na płu od wschodniego skraju drogi polnej
Jeżewo	ZDF: czworak-ob.magazyn	-	
Jeżewo	ZDF: budynek gospodarczy - ob. budynek mieszkalno-gospodarczy	1	
Jeżewo	ZDF: dom robotników folwarcznych/dwojak	1	
Jeżewo	ZDF: budynek gospodarczy	1	
Jeżewo	ZDF: dom robotników folwarcznych	10	
Jeżewo	budynek mieszkalno-gospodarczy	10	
Jeżewo	dom	11	
Jeżewo	ZDF: szkoła - ob. Dom + b gospodarczy	12	
Jeżewo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny	12	
Jeżewo	dom	12	
Jeżewo	dom	13	
Jeżewo	budynek mieszkalno-gospodarczy	14	
Jeżewo	budynek mieszkalno-gospodarczy	15	
Jeżewo	dom	16	
Jeżewo	ZDF: dwór - ob. budynek mieszkalny	2	
Jeżewo	budynek mieszkalno-gospodarczy	3	
Jeżewo	ZDF: rządcówka - ob. dom	4	
Jeżewo	ZDF: budynek gospodarczy -ob. budynek mieszkalno-gospodarczy	4	
Jeżewo	ZDF: chlewnia -ob. budynek mieszkalno-gospodarczy	5	
Jeżewo	budynek mieszkalno-gospodarczy	5	
Jeżewo	budynek mieszkalno-gospodarczy	6	
Jeżewo	ZDF: dom robotników folwarcznych	7	
Jeżewo	ZDF: obora	7	
Jeżewo	dom	7	
Jeżewo	dom	9	
Jeżewo	ZDF: obora - ob. obora	użytkowana przez gospodarstwo rolne	
Jurki	ZDF: - budynek gospodarczy-ob.		obok nr 2

	budynek mieszkalno-gospodarczy		
Jurki	ZDF: - warsztat z kuźnią-ob. nieużytkowany		
Jurki	ZDF: - chlewnia-ob. nieużytkowana		
Jurki	ZDF: - stodoła		użytkowana przez gospodarstwo rolne
Jurki	ZDF: - stodoła II		użytkowana przez gospodarstwo rolne
Jurki	ZDF: - stodoła z cz.magazynową		użytkowana przez gospodarstwo rolne
Jurki	ZDF: -budynek inwentarski		użytkowana przez gospodarstwo rolne
Jurki	ZDF: zespół folwarczny z podwórzem gospodarczym		
Jurki	ZDF: - dwojak-ob. dom	1	
Jurki	ZDF: - budynek gospodarczy -ob. bud gosp. Przydomowy	1	
Jurki	ZDF: dom zarządcy - ob. budynek mieszkalny	2	
Jurki	ZDF: -budynek gospodarczy-ob. budynek mieszkalno-gospodarczy	3	
Jurki	ZDF: - czworak- ob. dom	5	
Jurki	ZDF: - budynek gospodarczy - ob. budynek gospodarczy przydomowy	5	
Karolewo	zespół szpitala - ob. szkoła-bud. administracyjny		n-ko gmachu szkoły
Karolewo	zespół szpitala - ob. biblioteka		
Karolewo	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, na północ od karolewa, po wschodniej stronie drogi Karolewo-Wopławki
Karolewo	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, po zachodniej stronie drogi Karolewo-Wopławki
Karolewo	park		
Karolewo	spichlerz		przy linii kolejowej
Karolewo	ZDF: podwórze		
Karolewo	ZDF: 2 budynki gospodarcze		
Karolewo	budynek gospodarczy		przy przejeździe z folwarku do gmachu szkoły
Karolewo	zespół szpitalny: układ przestrzenny z placami, zielenią i bud. szpitaln. -ob.szkolne i mieszkalne		
Karolewo	dróżniczówka-ob. dom		
Karolewo	3 domy	-	
Karolewo	zespół szpitala - ob. budynek mieszkalny	11	
Karolewo	zespół szpitala - ob. szkoła	15	
Karolewo	zespół szpitala - ob. b. mieszkalny	19	
Karolewo	dom	2	
Karolewo	dom	24	

Karolewo	wieża ciśnień -wodociągowa wraz z bud. mieszkalnym	25	
Karolewo	dom	26	
Karolewo	dom	29	
Karolewo	zespół szpitala - ob. b. mieszkalny	3	
Karolewo	dom	4	
Karolewo	zespół szpitala - ob. budynek administracyjny NFZ	5	
Karolewo	zespół szpitala - ob. szkoła	7	
Karolewo	zespół szpitala - ob. budynek administracyjny i przedszkole	9	
Kaskajmy	cmentarz ewangelicki		na wyniesieniu terenu, ok. 500 m na zach. od d. folwarku Kaskajmy
Kaskajmy	kuźnia	-	
Kaskajmy	stodoła	-	
Kaskajmy	czworak	1	
Kaskajmy	obora	2	
Katkajmy	ZDF: zespół dworsko-folwarczny/ dwór, park dworski		
Katkajmy	dom	2	
Katkajmy	chlew	2	
Koczarki	ZDF: brama /pozostałości		
Koczarki	cmentarz ewangelicki-rodowy (Schringerów)		na zach. stoku wyniesienia, na płdn. Skraju wsi, na płn. Od parku i stawu w zabud. Dworsko-folw.
Koczarki	dom	10	
Koczarki	dom	14	
Koczarki	dom	16	
Koczarki	dom	32	
Koczarki	dom	35	
Koczarki	dom	8	
Koczarki	cmentarz ewangelicki	w obszarze zabudowań RZ	na wyniesieniu, na płn. skraju wsi, po zach. stronie szosy Koczarki-Nakomiady
Kolonia Gnatowo	ZDF: budynek gospodarczy - ob. bud. gosp.w ZR		
Kolonia Gnatowo	ZDF: stodoła z wozownią - ob. stodoła w ZR		
Kolonia Gnatowo	ZDF: obora - ob. bud. gosp.w ZR		
Kolonia Gnatowo	ZDF: chlewnia - ob. bud. inwentarski przydomowy		
Kolonia Gnatowo	ZDF: park dworski		
Kolonia Gnatowo	ZDF: dwór - ob. budynek mieszkalny	1	
Kolonia Gnatowo	ZDF: dwojak - ob. budynek mieszkalny	1-2	
Kolonia Gnatowo	ZDF: budynek gospodarczy - ob. przydomowy bud. gospodarczy	1-2	
Kolonia Gnatowo	ZDF: dwojak - ob. budynek mieszkalny	3-4	

Kolonia Gnatowo	ZDF: budynek gospodarczy - ob. przydomowy bud. gospodarczy	3-4	
Kotkowo	ZDF: warsztat z cz. Mieszkalną - ob. bud. mieszkalny		
Kotkowo	ZDF: stodoła - ob. stodoła w zakładzie rolnym		
Kotkowo	ZDF: budynek gospodarczy -ob. przydomowy bud. gospodarczy		
Kotkowo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem (dwór i park - RZ)		
Kotkowo	ZDF: stajnia		
Kotkowo	2 wiadukty kolejowe		nad drogami do Owczarek
Kotkowo	ZDF: budynek inwentarski		
Kotkowo	ZDF: obora		
Kotkowo	ZDF: trojak - ob. budynek mieszkalny	4	
Kotkowo	ZDF: czworak - ob. budynek mieszkalny	5	
Kotkowo	ZDF: trojak - ob. budynek mieszkalny	7	
Kotkowo	ZDF: czworak - ob. budynek mieszkalny	8	
Kotkowo	ZDF: budynek gospodarczy	między 4 a 8	
Kruszewiec	dom	10	
Kruszewiec	dom	11	
Kruszewiec	dom	15	
Kruszewiec	zespół szkoły: park, budynki gospodarcze w parku- ob.Szkoła Podstawowa	17	
Kruszewiec	dom	17	
Kruszewiec	dom	19	
Kruszewiec	dom	28	
Kruszewiec	dom+budynek gospodarczy	30	
Kruszewiec	dom	8	
Kruszewiec	dom	9	
Kwiedzina	ZDF: lamus - ob. budynek mieszkalny		
Kwiedzina	cmentarz ewangelicki		
Kwiedzina	bruk we wsi		w kierunku na Gierłoż
Kwiedzina	cmentarz/ mogiła		w płdn-wsch.narożniku majdana grodziska w Kwiedzinie
Kwiedzina	ZDF: osiedle domów robotników folwarcznych	-	
Langanki	cmentarz/mogiła gospodarzy rozstrzelanych przez czerwonarmistów.		na tyłach gosp. Nr 12/2 i 14, za stodołą, ok. 20 m na zach. od stodoły., krzyż drewniany
Langanki	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, na płdn. Skraju wsi, po wsch. Stronie szosy nakomiady-Szestno, na płn. od rozstaju dróg
Langanki	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, na płn. Skraju wsi, ok.. 150 m na zach. od

			szosy Langanki-Nakomiady
Langanki	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, ok. 250 m na zach, od zabudowań gosp. Nr 12/2 i 14.
Langanki	dom	1	
Langanki	dom	10	
Langanki	dom	11	
Langanki	dom	13	
Langanki	dom	14	
Langanki	dom	16	
Langanki	dom	18	
Langanki	dom	20	
Langanki	dom	22	
Langanki	dom	24	
Langanki	dom	3	
Langanki	dom	4	
Langanki	dom	5	
Langanki	dom	6	
Langanki	dom	7	
Langanki	dom+ stodoła	8	
Linkowo	cmentarz ewangelicki		w pobliżu drogi Linkowo-Semki, na południe od Linkowa, Dróżka do cmentarza obsadzona lipami.
Linkowo	ZDF: kuźnia - ob. obora		
Linkowo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny ze stawem (park - RZ)		
Linkowo	ZDF: aleja w kierunku stacji kolejowej, brukowane drogi		
Linkowo	zespół dworca kolejowego: budynek dworca+budynki gospodarcze		
Linkowo	zespół dworca kolejowego: dom mieszkalny kolejarzy+ budynki gospodarcze		
Linkowo	zespół dworca kolejowego: brukowany podjazd		
Linkowo	ZDF: obora - ob. nieużytkowana	-	
Linkowo	Szkoła - ob.dom+budynek gospodarczy	-	
Linkowo	dwór	-	
Linkowo	dworzec kolejowy	-	
Linkowo	Szkoła	-	
Linkowo	budynek gospodarczy	-	
Linkowo	spichlerz	-	
Linkowo	dom	1	
Linkowo	ZDF: dwór - ob. nieużytkowany	10	
Linkowo	dom	11	
Linkowo	ZDF: spichlerz ze stajnią i cz.mieszkalną /kamienno-	12	

	ceglany/- ob. budynek mieszkalno-gosp.		
Linkowo	dom	13	
Linkowo	dom	14	
Linkowo	dom	16	
Linkowo	dom+ stodoła	17	
Linkowo	dom	18	
Linkowo	ZDF: czworak z bud. gospodarczym	2	
Linkowo	ZDF: czworak - ob.b.mieszkalny	2	
Linkowo	dom	20	
Linkowo	dom	21	
Linkowo	dom	22	
Linkowo	dom	24	
Linkowo	dom	3	
Linkowo	ZDF:budynek gospodarczy przy czworaku- ob. budynek mieszkalny	4	
Linkowo	ZDF: czworak	4	
Linkowo	dom	5	
Linkowo	dom	7	
Linkowo	budynek mieszkalny (d. Powiatowy Związek Nauczycieli)	8	
Linkowo	dom	9	
Linkowo	ZDF: budynek gospoarczy - ob. nieużytkowany	n-ko 8	
Łazdoje	ZDF: stodoła I - ob. użytkowana przez gosp. Rolne		
Łazdoje	ZDF: obora kamiennie-ceglana I - ob. bud. gospodarczy w gosp. Rolnym		
Łazdoje	ZDF: kuźnia i stolarnia/kamiennie-ceglana - ob. bud. gospodarczy w gosp. Rolnym		
Łazdoje	ZDF: stodoła II - ob. stodoła w gosp. Rolnym		
Łazdoje	ZDF: stodoła III - ob. stodoła w gosp. Rolnym		
Łazdoje	ZDF: obora II - ob. owczarnia w gosp. Rolnym		
Łazdoje	ZDF: obora - ob. warsztat w gosp. Rolnym		
Łazdoje	ZDF: ośmiorak - ob. budynek mieszkalny		
Łazdoje	ZDF: budynek gospodarczy w podwórzu -ob. bud. gosp. Przydomowy		
Łazdoje	ZDF: dwojak -ob. budynek mieszkalny		
Łazdoje	ZDF: łaźnia - ob. budynek mieszkalny		
Łazdoje	ZDF: spichlerz kamienny - ob. budynek gosp. w gosp. Rolnym		

Łazdoje	ZDF: chlewnia -ob. przydomowy bud. gospodarczy		
Łazdoje	ZDF: chlewnia - ob. przydomowy bud. gospodarczy		
Łazdoje	ZDF: oficyna - ob budynek mieszkalny		
Łazdoje	ZDF: stajnia - ob. Obora		
Łazdoje	ZDF: zespół folwarczny (dwór - RZ)		
Łazdoje	ZDF: podwórze		
Łazdoje	ZDF: wozownia		
Łazdoje	ZDF:b. gosp. w osiedlu ro. Folwarcznych		
Łazdoje	ZDF: spichlerz-ob. mieszkalny		
Łazdoje	ZDF: 2 chlewnie		
Łazdoje	ZDF: stajnia - ob. przydomowy b.gospodarczy		
Łazdoje	ZDF: 2 brukowane drogi		
Łazdoje	ZDF: dwojak	1	
Łazdoje	ZDF: czworak/kamienno-ceglany - ob. budynek mieszkalny	12	
Łazdoje	ZDF: dwojak -ob. budynek mieszkalny	18	
Łazdoje	ZDF: czworak - ob. budynek mieszkalny	20	
Łazdoje	ZDF: dom robotników folwarcznych	20	
Łazdoje	ZDF: dom robotników folwarcznych	22	
Łazdoje	ZDF: czworak - ob. budynek mieszkalny	5	
Marszewo	ZDF:stajnia - ob. obora w gosp. Rolnym		
Marszewo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z parkiem i stawem		
Marszewo	cmentarz ewangelicki-rodowy		w płu-wsch. Części parku dworskiego
Marszewo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Marszewo	ZDF: rządcówka/drewniana -ob. budynek mieszkalny	1	
Marszewo	ZDF:budynek gospodarczy	1	
Marszewo	ZDF: dwór - ob. budynek mieszkalny	2	
Marszewo	ZDF: obora- ob. obora w gosp.rolnym	2	
Marszewo	ZDF:trojak - ob. budynek mieszkalny	3	
Martiany	GRU: 16 schron bojowy dla 2 ckm i 12 żołnierzy		
Martiany	GRU: 17 schron bojowy dla 2 ckm i 10 żołnierzy		
Martiany	GRU: Giżycki Rejon Umocniony - odcinek Martiany		
Martiany	ZDF: b. gospodarczy (stodoła))		
Martiany	GRU: 1 schron bojowy (ruiny)-		

	dla dwóch CKM, z kopułą obserwatora piechoty		
Martiany	GRU: 2 schron bojowy Odcinka Martiany -dla CKM do ognia bocznego		
Martiany	GRU: 12 schron bojowy Odcinka Martiany-dla CKM do ognia bocznego		
Martiany	GRU: 6 schron bojowy Odcinka Martiany-dla działa przeciwpancernego oraz CKM		
Martiany	GRU: 7 schron bojowy Odcinka Martiany-dla dwóch CKM z kopułą obserwacyjną		
Martiany	GRU: 9 schron bojowy Odcinka Martiany--dla CKM do ognia bocznego		
Martiany	GRU: 4 schron bojowy Odcinka Martiany-dla CKM z obroną wejścia		
Martiany	GRU: 10 schron bojowy Odcinka Martiany-dla dwóch CKM z kopułą obserwacyjną		
Martiany	GRU: 15 schron bojowy Odcinka Martiany-dla CKM bez obrony wejścia		
Martiany	GRU: 14 schron bojowy Odcinka Martiany - dla dwóch CKM z obroną wejścia		
Martiany	GRU: 3 schron bojowy Odcinka Martiany-dla trzech CKM z kopułą sześciostrelnicową		
Martiany	GRU: 11 schron bojowy Odcinka Martiany -dla dwóch CKM z obroną wejścia		
Martiany	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, ok. 1 km na płdn-wsch. od wsi, po wsch. stronie drogi polnej Martiany-Salpik
Martiany	cmentarz/mogiła z II wojny światowej		przy wsch. Skraju drogi z Martian do nieistniejącej osady Osewo, na skraju lasu sosnowego
Martiany	ZDF: budynek gospodarczy (stodoła II)		
Martiany	ZDF:podwórze		
Martiany	budynek kolejowy		przy drodze z Salpika
Martiany	2 domy	-	
Martiany	dom+ 2 b. gospodarcze	-	
Martiany	6 domów	-	
Martiany	dom	-	przy szosie
Martiany	dom	13	
Martiany	dom	15	
Martiany	ZDF: dwór - ob. budynek mieszkalny	2	
Mażany	ZDF: dwór - ob. budynek		

	mieszkalny + b. gospodarczy w podwórzu		
Mażany	ZDF:spichlerz z wozownią -ob. nieużytkowany		
Mażany	dom podcieniowy z cz. gospodarczą		
Mażany	ZDF: zespół zworsko-folwarczny z podwórzem		
Mażany	ZDF: stodoła		
Mażany	ZDF: kuźnia		
Mażany	dom+budynek gospodarczy	1	
Mażany	dom podcieniowy z cz.gospodarczą	29	
Mażany	dom	3	
Mażany	dom podcieniowy z cz.gospodarczą	31	
Mażany	dom	5	
Muławiecki Dwór	dom	1	
Muławki	ZDF:spichlerz ze stajnią -ob. bud. gospodarczy		
Muławki	ZDF:stodoła -ob. nieużytkowana		
Muławki	ZDF:budynek mieszkalno-gospodarczy-ob. bud. mieszkalno-gosp.		
Muławki	ZDF:budynek gospodarczy-ob.mieszkalny		
Muławki	ZDF:obora -ob. bud. gospodarczy		
Muławki	ZDF:obora z chlewnią -ob. nieużytkowana		
Muławki	ZDF:budynek gospodarczy inwentarski -ob. Nieużytkowany		
Muławki	ZDF: park dworski		
Muławki	ZDF: podwórze		
Muławki	ZDF:zespół dworsko-folwarczny ze stawem (dwór-RZ)		
Muławki	szkoła+budynek gospodarczy		przy zjeździe z szosy Mragowo-Kętrzyn do Grabna (przy szosie)
Muławki	cmentarz ewangelicki		
Muławki	2 domy	-	
Muławki	dom+ 2 b. gospodarcze	-	
Muławki	dom	1	
Muławki	szkoła-ob.dom	13	
Muławki	dom	15	
Muławki	ZDF:dwojak - ob. bud. mieszkalny	18	
Muławki	ZDF:dwojak	20	
Muławki	dom+budynek gospodarczy	23	
Muławki	dom	3	
Mykielnik Stary	cmentarz ewangelicki (620)		w kierunku wschodnim, w odległości 1 km od ruin zabudowań, na otwartej

			przestrzeni
Nakomiady	ZDF: budynek gospodarczy -ob. Nieużytkowany		
Nakomiady	ZPF: obora -ob. Nieużytkowana		
Nakomiady	pomnik ku czci mieszkańców parafii poległych w I wojnie światowej		
Nakomiady	obelisk (głaz)poświęcony Otto Bismarckowi		
Nakomiady	ZPF: budynek gospodarczy - ob. warsztat ceramiczny, stajnia		
Nakomiady	ZPF: budynek gospodarczy		
Nakomiady	ZPF: kaplica grobowa		
Nakomiady	ZPF: mury obronne		
Nakomiady	ZPF: cztery budynki gospodarcze-ob. bud. gospodarcze		
Nakomiady	ZPF: zespół dworsko-folwarczny (pałac, park, owczarnia - RZ)		
Nakomiady	cmentarz ewangelicki		na wyniesieniu, na wsch, skraju wsi, po płdn. Stronie szosy Kętrzyn-Nakomiady.
Nakomiady	cmentarz ewangelicki		na wyniesieniu terenu, w lesie mieszanym, ok. 350 m na płn. Od szosy Kętrzyn-Ryn.
Nakomiady	cmentarz ewangelicki		na płdn. Stoku wzgórza, w lesie mieszanym, po wsch. stronie szosy Ryn-Kętrzyn
Nakomiady	cmentarz ewangelicki		na wyniesieniu terenu, w lesie liściastym, ok. 100 m. na płn. Od zabudowań kolonii Nakomiady
Nakomiady	dom+ b. gospodarczy	-	
Nakomiady	5 domów	-	
Nakomiady	Świetlica/dom	-	
Nakomiady	ZPF: czworak- ob. bud. mieszkalny	1	
Nakomiady	dom	11	
Nakomiady	dom	17	
Nakomiady	dom	18	
Nakomiady	dom	19	
Nakomiady	ZPF: czworak - ob. bud. mieszkalny	2	
Nakomiady	dom	20	
Nakomiady	dom	21	
Nakomiady	dom+budynek gospodarczy	22	
Nakomiady	dom+budynek gospodarczy	23	
Nakomiady	dom	29	
Nakomiady	ZPF: czworak - ob. budynek mieszkalny	3	
Nakomiady	dom	33	
Nakomiady	dom	35	

Nakomiady	dom+3 budynki gospodarcze	4	
Nakomiady	dom	41	
Nakomiady	dom	45	
Nakomiady	ZPF: dwojak - ob. bud. mieszkalny	5	
Nakomiady	dom	5	
Nakomiady	dom+budynek gospodarczy	51	
Nakomiady	ZPF: czworak - ob. bud. mieszkalny	9	
Nakomiady Kolonia	3 domy	-	
Nowa Różanka	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, po płdn, str. szosy z Nowej Różanki do Sińca, ok. 2 km na wsch. od płn-wsch. Skraju wsi
Nowa Różanka	cmentarz ewangelicki		
Nowa Różanka	Szkoła	-	
Nowa Różanka	Poczta	-	
Nowa Różanka	dom	1	
Nowa Różanka	dom	11	
Nowa Różanka	dom	12	
Nowa Różanka	dom	13	
Nowa Różanka	dom	14	
Nowa Różanka	dom	16	
Nowa Różanka	dom	17	
Nowa Różanka	dom	2	
Nowa Różanka	dom	20	
Nowa Różanka	dom	22	
Nowa Różanka	dom	24	
Nowa Różanka	dom	26	
Nowa Różanka	dom	29	
Nowa Różanka	dom	31	
Nowa Różanka	dom	32	
Nowa Różanka	dom	34	
Nowa Różanka	dom	38	
Nowa Różanka	dom	40	
Nowa Różanka	dom	42	
Nowa Różanka	dom	48	
Nowa Różanka	dom	50	
Nowa Różanka	dom	8	
Nowa Wieś Kętrzyńska	7 domów	-	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom+ 2 b. gospodarcze	-	
Nowa Wieś Kętrzyńska	budynek mieszkalno-gospodarczy	-	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	12	
Nowa Wieś	dom	13	

Kętrzyńska			
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	14	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	16	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	2/4	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	23	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	24	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	26	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	3	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	30	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	36	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	5	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	8	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	8a	
Nowa Wieś Kętrzyńska	dom	9	
Nowa Wieś Mała	ZDF: obora		
Nowa Wieś Mała	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Nowa Wieś Mała	ZDF: budynek gospodarczy I -ob. przydomowy bud. Gospodarczy		
Nowa Wieś Mała	ZDF: warsztat		
Nowa Wieś Mała	ZDF park dworski		
Nowa Wieś Mała	ZDF: -podwórze		
Nowa Wieś Mała	ZDF: budynek gospodarczy II - ob.b. gospodarczy przydomowy		
Nowa Wieś Mała	dom	-	przy drodze z N. Wsi Małej do Windykajm
Nowa Wieś Mała	ZDF: czworak-ob. budynek mieszkalny	1	
Nowa Wieś Mała	ZDF: dwór - ob. budynek mieszkalny, obora	2	
Nowy Młyn	park dworski		
Nowy Młyn	zespół dworca kolejowego; budynek dworca-ob. mieszkalny+brukowany podjazd		
Nowy Młyn	młyn z silosami		
Nowy Młyn	wiadukt kolejowy nad rz. Dajną		
Nowy Młyn	aleja przydrożna		z Nowego Młyna do Biedaszek
Nowy Mykielnik	ZDF: zespół folwarczny		
Nowy Mykielnik	ZDF: budynek gospodarczy ze stodołą		
Nowy Mykielnik	ZDF: obora -ob. obora w gosp. rolnym,		

Nowy Mykielnik	ZDF: budynek gospodarczy - ob. bud. gospodarczy w gosp. Rolnym		
Nowy Mykielnik	ZDF: : podwórze		
Nowy Mykielnik	ZDF: obora		
Nowy Mykielnik	ZDF: sześciorak-ob. budynek mieszkalny	1	
Nowy Mykielnik	ZDF: dom/sześciorak	1	
Olchowo	rządówka-ob. b.mieszkalny+obora	1	
Osewo	kurhan		na szczycie niewielkiego wzniesienia, w lesie liśc.ok 800m na płn-wsch.od ruin d.folwarku Osewo
Osewo	park	-	
Ostry Róg	cmentarz ewangelicki		na wyniesieniu terenu, ok. 1200 m na płdn-zach. od Ostrego Rogu.
Ostry Róg	dwór	-	
Ostry Róg	czworak-ob. b.mieszkalny	-	
Owczarki	ZDF: zeswół dworsko-folwarczny: dom, transformator, b. gosp., obora, b. inwentarski, podwórze	-	
Owczarnia	cmentarz ewangelicki		na niewielkim wyniesieniu terenu, w lwsie sosnowym, ok. 150m na zach. od rozwidl. Dróg leśnych
Owczarnia	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, na płdn-wsch. Skraju wsi, ok. 100m od rozstaju dróg gruntowych.
Owczarnia	2 b. mieszkalno-gospodarcze	-	mapa
Owczęta	ZDF: budynek gospodarczy-ob. bud. gosp. W gosp. Rolnym		
Owczęta	ZDF: obora-ob. budynek gospodarczy w gosp. Rolnym		
Parcz	ZDF: spichlerz- ob. obora w gosp. Rolnym		
Parcz	ZDF: -kuźnia - ob. warsztat w gosp. Rolnym		
Parcz	budynek gospodarczy przy dworcu-zespół dworca kolejowego		
Parcz	budynek gospodarczy przy domu prac. Stacji kolej.-zespół dworca kolej-ob. przydomowy bud. gosp.		
Parcz	cmentarz wojenny żołnierzy rosyjskich z I wojny św.		w obniżeniu terenu, po wsch. Str. Szosy Jankowo-Parcz, ok. 50 m na płn. Od zakrętu w str. Kętrzyna
Parcz	ZDF: : podwórze + 2 b. gospodarcze w podwórzu		
Parcz	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z brukowaną drogą przez zespół		
Parcz	ZDF: rządówka z bud. gosp.podjazdem i zielenią towarzyszącą--ob. budynek mieszkalny	1	

Parcz	ZDF: dom robotników folwarcznych	10	
Parcz	ZDF: dom robotników folwarcznych	11	
Parcz	ZDF: dom robotników folwarcznych	12	
Parcz	ZDF: dom robotników folwarcznych	13	
Parcz	ZDF: dom robotników folwarcznych	14	
Parcz	ZDF: dom robotników folwarcznych	15?	za nr 13
Parcz	ZDF: dom robotników folwarcznych	17?	za nr 13
Parcz	zespół dworca kolejowego - budynek dworca	21	
Parcz	zespół dworca kolejowego: budynek gospodarczy przy dworcu	21	
Parcz	budynek mieszkalny prac. stacji kol.+pompa- zespół dworca kolej.- ob. bud. mieszkalny	23	
Parcz	ZDF: dwór/pałac- ob. budynek mieszkalny	4	
Parcz	ZDF: dom robotników folwarcznych	7	
Parcz	ZDF: dom robotników folwarcznych	8	
Parcz	ZDF: dom robotników folwarcznych	9	
Parcz	wiadukt (pozostałości)	Parcz (9,5 km)	
Poganowo	cmentarz ewangelicki		na płn. Od Poganowa, w lesie sosnowym na wyniesieniu, po zach. str. Drogi do szosy Kętrzyn-Ryn
Poganowo	cmentarz ewangelicki		na płn. Od Poganowa, na wzgórzu, w lesie sosnowym, po zach. str. Drogi do szosy Kętrzyn-Ryn
Poganowo	most nad strumykiem		
Porębek	cmentarz ewangelicki		na niewielkim wyniesieniu, na wsch. Skr. osady Porębek, ok. 150m na wsch. Od szosy Filipówka-Kotkowo
Porębek	park		
Porębek	budynek kolejowy		przy drodze z Porębka do stacji.
Porębek	ZDF: stajnia, budynek gospodarczy, dwojak, czworak		
Požarki	cmentarz ewangelicki		na niewielkim wzgórzu, ok. 1 km. Na płdn. Od Pożarek, w rozwidleniu dróg leśnych,
Požarki	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, w lesie mieszany, ok. 100m na płn. Od linii kolejowej Kętrzyn-Gizycko.
Požarki	cmentarz ewangelicki-rodowy		na wzgórzu porośniętym lasem liściastym, ok. 750 m

			na płu od płu. Skraju wsi
Pożarki	B: schron	-	
Pożarki	15 domów - (dom nr 18 na dz. nr. 5/19-wykreślony z ewid.)	-	
Pożarki	Szkoła-ob. dom	-	
Pożarki	dom+ b. gospodarczy	-	
Pręgowo	cmentarz ewangelicki I		na wżgórzu, po wsch. Stronie drogi wiejskiej, we wsch. cz. Wsi
Pręgowo	cmentarz ewangelicki II		na wżgórzu, ok. 400 m. na płu. Od wsi, po wsch, stronie drogi polnej
Pręgowo	szkoła-ob. dom+budynek gospodarczy		przy drodze do Wólki
Pręgowo	kuźnia	-	
Pręgowo	7 domów	-	
Pręgowo	budynek gospodarczy	-	
Pręgowo	3 domy+ 3 b. gospodarcze	-	
Pręgowo	dom	24	
Pręgowo	dom	10	
Pręgowo	dom	11	
Pręgowo	dom+budynek gospodarczy	12	
Pręgowo	dom+budynek gospodarczy	2	
Pręgowo	dom	24	
Pręgowo	dom	5	
Pręgowo	dom	6	
Pręgowo	dom	7	
Pręgowo	dom	9	
Pręgowo	dom+budynek gospodarczy	9?	
Pręgowo Kolonia	dom	24	
Pręgowo Kolonia	dom	26	
Pręgowo Kolonia	dom	28	
Pręgowo Kolonia	dom	30	
Salpik	GRU: schron Odcinka Martiany(ruiny)		
Salpik	GRU: Schron Odcinka Martiany - (ruiny)		
Salpik	cmentarz ewangelicki-rodowy rodziny Richterów (przypuszczalnie Salpik Dolny - RZ)		na wżgórzu, ok. 300m na wschód od drogi gruntowej Salpik-Orzeł
Salpik	kuźnia		
Salpik	most na rz. Guber		
Salpik	4 domy	-	
Salpik	dom+ b. gospodarczy	-	
Salpik	Szkoła- ob. dom+ b. gospodarczy	-	
Salpik	dom+ b. gospodarczy	-	
Salpik	dom	13	

Salpik	dom	19	
Salpik	dom	21	
Salpik	dom	25	
Salpik	dom	29	
Salpik	dom	4	
Sławkowo	ZDF:warsztat-ob. warsztat w GR		
Sławkowo	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, wśród pól, ok. 900m na wsch. Od wschodniego skraju zab. d. folwarku
Sławkowo	ZDF: czworak-ob. budynek mieszkalny	1	
Sławkowo	ZDF: osiedle domów robotniczych/ dom	1	
Sławkowo	ZDF: trojak -ob. budynek mieszkalny	10	
Sławkowo	ZDF: budynek gospodarczy- ob. przydomowy bud. gospodarczy:	10	
Sławkowo	ZDF: dwojak- ob. budynek mieszkalny	17	
Sławkowo	ZDF: trojak -budynek mieszkalny	2	
Sławkowo	ZDF: budynek gospodarczy -ob. przydomowy bud. gospodarczy	2	
Sławkowo	ZDF: osiedle domów robotniczych/budynek gospodarczy	2	przy zespole wpisanym do RZ
Sławkowo	ZDF: szkoła-ob. kaplica i bud. mieszkalny	20 (26)	
Sławkowo	ZDF: dwojak -ob. budynek mieszkalny	3	
Sławkowo	ZDF: osiedle domów robotniczych/dom	3	
Sławkowo	ZDF: trojak -ob. budynek mieszkalny	4	
Sławkowo	ZDF: budynek gospodarczy-ob. przydomowy bud. gospodarczy	4	
Sławkowo	ZDF: osiedle domów robotniczych/budynek gospodarczy	4	przy zespole wpisanym do RZ
Sławkowo	ZDF: budynek wielorodzinny - ob. bud. mieszkalny	5	
Sławkowo	ZDF: budynek gospodarczy - ob. przydomowy bud. gospodarczy	5	
Sławkowo	ZDF: osiedle domów robotniczych/budynek gospodarczy	5	przy zespole wpisanym do RZ
Sławkowo	ZDF: trojak - ob. budynek mieszkalny	7	
Sławkowo	ZDF: budynek gospodarczy -ob. przydomowy bud. gospodarczy	7	
Sławkowo	ZDF: osiedle domów robotniczych/budynek gospodarczy	7	przy zespole wpisanym do RZ
Sławkowo	ZDF: trojak -ob. budynek mieszkalny	8	
Sławkowo	ZDF: osiedle domów	8	przy zespole wpisanym do

	robotniczych/budynek gospodarczy		RZ
Sławkowo	ZDF: budynek wielorodzinny -ob. bud. mieszkalny	9	
Sławkowo	ZDF: osiedle domów robotniczych/budynek gospodarczy	9	przy zespole wpisanym do RZ
Smokowo	ZDF: kuźnia		
Smokowo	ZDF: domy rorotników folwarcznych		
Smokowo	ZDF: spichlerz II/ jednokondygnacyjny - ob. Nieużytkowany		
Smokowo	ZDF: przydomowy budynek gospodarczy		
Smokowo	ZDF: budynek inwentarski-ob. przydomowy bud. Gospodarczy		
Smokowo	ZDF: cielętnik--ob. przydomowy bud. Gospodarczy		
Smokowo	ZDF: składzik - ob. garaż		
Smokowo	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, wśród pól, ok. 300m na wschód od wsi, przy drodze polnej nieużytkowanej
Smokowo	cmentarz ewangelicki (w parku wpisanym do RZ)		w płu-zach. części parku dworskiego
Smokowo	ZDF: : budynek gospodarczy przy kuźni		
Smokowo	most nad rz. Dajną		
Smokowo	śluza i kanał młyński ze stawu do rz. Dajna		
Smokowo	ZDF: sześciórak-ob. budynek mieszkalny	9	
Stachowizna	ZDF: obora-ob. nieużytkowana		
Stachowizna	ZDF: stodoła-ob. nieużytkowany		
Stachowizna	ZDF: dwojak+ budynek gospodarczy		
Stachowizna	ZDF: zespół dworsko- folwarczny - 3 chlewnie+ b. gospodarczy (park i dwór - RZ)		
Stachowizna	2 domy	-	
Stadniki	ZDF: dwór, wozownia, dom	-	
Stara Różanka	kapliczka murowana		
Stara Różanka	cmentarz ewangelicki rodowy		na wzgórzu, ok. 500 m. na płu. Od wsi i ok. 300m na zach. od nasypu kolejki wąskotorowej
Stara Różanka	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu w centrum wsi, przy skrzyżowaniu dróg gruntowych
Stara Różanka	Szkoła	-	
Stara Różanka	dom+ stodoła	1	
Stara Różanka	dom	10	
Stara Różanka	obora	11	

Stara Różanka	dom	14	
Stara Różanka	dom	15	
Stara Różanka	dom+ obora	17	
Stara Różanka	dom	18	
Stara Różanka	dom+ 2 obory	19	
Stara Różanka	dom	21	
Stara Różanka	dom	22	
Stara Różanka	dom+ b, gospodarczy	23	
Stara Różanka	dom	24	
Stara Różanka	dom	26	
Stara Różanka	dom	28	
Stara Różanka	dom	3	
Stara Różanka	dom	4	
Stara Różanka	dom	6	
Stara Różanka	dom+ 2 obory+ stodoła	7	
Stara Różanka	dom+ 2 obory+ stodoła	8	
Strzyże	ZDF: dwojak, chlew, obora	-	
Suchodoły	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, po płd. Stronie szosy do Węgorzewa, ok. 900m na wsch od skrzyżow.z drogą do Mażan
Suchodoły	piwnica wolnostojąca	-	
Suchodoły	dom+ b.gospodarczy	1	
Suchodoły	dom	2	
Trzy Lipy	dom	1	
Trzy Lipy	dom	15	
Trzy Lipy	dom	3	
Trzy Lipy	dom+ kuźnia	5	
Trzy Lipy	dom+ b.gospodarczy	7	
Turwagi	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, na płn. Od ruin wsi Turwagi, w lesie zwanym "Turwąg"
Wajsznory	ZDF: dwór - ob. budynek mieszkalny		
Wajsznory	ZDF: stajnia - ob. bud. gospodarczy i garaż		
Wajsznory	ZDF: kuźnia - ob. bu. Gospodarczy i garaż		
Wajsznory	ZDF: budynek gospodarczy - ob. budynek mieszkalny		
Wajsznory	ZDF: obora - ob. nieużytkowana		
Wajsznory	ZDF: czworak-ob. budynek mieszkalny		
Wajsznory	ZDF: dwojak - ob. budynek mieszkalny		
Wajsznory	ZDF: budynek gospodarczy - ob. przydomowy bud. gospodarczy		
Wajsznory	ZDF: czworak- ob. budynek mieszkalny		
Wajsznory	ZDF: czworak - ob. budynek		

	mieszkalny		
Wajsznory	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, ok. 1500m. Na płdn. Od Wajsznor, po wsch. Stronie szosy Kętrzyn-Ryn
Wajsznory	cmentarz ewangelicki		na wyniesieniu terenu, ok. 2 km na płdn. Od wsi
Wajsznory	ZDF: zespół dworsko-folwarczny ze strumieniem i dwoma stawami (park - RZ)		
Wajsznory	ZDF: : osiedle 5 domów robotniczych		
Wajsznory	aleja ze wsi w kierunku lotniska w Wilamowie		
Wajsznory	dom	16	
Wajsznowy	ZDF: czworak- ob. budynek mieszkalny		
Wilkowo	cmentarz ewangelicki-ob. rzymskokatolicki		za kościołem, na płdn. Skraju wsi, po zach. str. Szosy Kętrzyn-Mragowo
Wilkowo	cmentarz/mogiła wojenna - zbiorowa+ (pojedyncza- xxxx-ekshumowana)		przed frontem domu w gospod. Na kolonii, ok. 1500m na płn. Od płn. Skraju wsi
Wilkowo	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, na płdn-zach. krańcu wsi, ok. 200m na zach. od szosy Kętrzyn-Mragowo
Wilkowo	plebania	-	
Wilkowo	dom/sklep/d.zajazd	-	
Wilkowo	remiza strażacka	-	
Wilkowo	dom+ b. gospodarczy	-	
Wilkowo	sklep	-	
Wilkowo	zajazd-ob. dom/sklep	-	
Wilkowo	4 domy	-	
Wilkowo	dwór+budynek gospodarczy		
Wilkowo	dom	1	
Wilkowo	dom	14	
Wilkowo	dom	19	
Wilkowo	dom	21	
Wilkowo	dom	25	
Wilkowo	dom+budynek gospodarczy	26	
Wilkowo	dom	27	
Wilkowo	dom	3	
Wilkowo	dom+budynek gospodarczy	30	
Wilkowo	dom	31	
Wilkowo	dom	35	
Wilkowo	dom	36	
Wilkowo	dom	44	
Wilkowo	dom	5	
Wilkowo Kolonia	dom+ 3 b. gospodarcze	-	

Wilkowo Kolonia	dom	1	
Wilkowo Kolonia	dom	3/5	
Wilkowo Kolonia	dom	4	
Windykajmy	ZDF: rządcówka - ob. budynek mieszkalny		
Windykajmy	ZDF: warsztat - ob. przydomowy budynek gospodarczy		
Windykajmy	ZDF: obora z chlewnią - ob. bud. gospodarczy w gosp. Rolnym		
Windykajmy	ZDF: stajnia - ob. obora w gosp. Rolnym		
Windykajmy	ZDF: czworak - ob. budynek mieszkalny		
Windykajmy	ZDF: dwojak - ob. budynek mieszkalny		
Windykajmy	ZDF: dwojak - ob. budynek mieszkalny		
Windykajmy	ZDF: cmentarz ewangelicki rodowy (w parku wpisanym do RZ)		w płdn-wsch. Części parku dworskiego
Windykajmy	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem (dwór i park - RZ)		
Wopławki	ZDF: rządcówka		
Wopławki	ZDF: stajnia/obora - ob. obora w gosp. Rolnym		
Wopławki	ZDF: obora - ob. obora w gosp. Rolnym		
Wopławki	ZDF: kuźnia - ob. świetlica gminna		
Wopławki	ZDF: chlewnia - ob. warsztat w gosp. Rolnym		
Wopławki	ZDF: warsztat - ob. warsztat i garaże w gosp. Rolnym		
Wopławki	ZDF: chlewnia - ob. nieużytkowana		
Wopławki	ZDF: budynek inwentarski - ob. przydomowy bud. gospodarczy		
Wopławki	ZDF: budynek inwentarski - ob. przydomowy bud. gospodarczy		
Wopławki	cmentarz ewangelicki		na niewielkim wyniesieniu, ok. 700m na zach. od wsi, na płdn. Od szosy Kętrzyn-Barciany
Wopławki	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem, kominem (pałac, park, bramw wjazdowa, spichlerz - RZ)		
Wopławki	ZDF: dwojak - ob. budynek mieszkalny	21	
Wopławki	ZDF: trojak - ob. budynek mieszkalny	23	
Wopławki	ZDF: trojak - ob. budynek mieszkalny	25	
Wopławki	ZDF: dwojak - ob. budynek mieszkalny	27	
Wopławki	ZDF: trojak - ob. budynek mieszkalny	29	

Wopławki	ZDF: czworak - ob. budynek mieszkalny	31	
Wopławki	ZDF: szkoła - ob. budynek mieszkalny	6	
Wopławki	gródek strażniczy krzyżacki	w lesie, na zach. skraju wsi, ok. 100m na płdn. Od szosy Kętrzyn-Wopławki	
Wopławki (Góry)	cmentarz		
Wopławki (Góry)	brukowane drogi z Wopławek do Czernik oraz Wopławek do Gór		
Wopławki/Góry	dom+ 3 b. gospodarcze	-	
Wólka	ZDF: obora w podwórzu - ob. obora w gosp. Rolnym		
Wólka	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem (park - RZ)		
Wólka	zadudowania gospodarcze	-	
Wólka	dom	10	
Wólka	ZDF: czworak	2	
Wólka	ZDF: dwojak	6	
Wólka	ZDF: dwojak - ob. budynek mieszkalny	7	
Wólka	dom	8	
Wymiarki	dom	-	
Wymiarki	dom	-	
Zalesie Kętrzyńskie	cmentarz ewangelicki		na niewielkim wyniesieniu, po wsch. Str. Drogi Sławkowo-Poganówka, nad płdn. Brzegiem strumienia...
Zalesie Kętrzyńskie	cmentarz ewangelicki		na niewielkim wyniesieniu, nad płn. Brzegiem strumienia.
Zalesie Kętrzyńskie	cmentarz ewangelicki		na niewielkim wyniesieniu, na skraju lasu
Zalesie Kętrzyńskie	dom	-	
Zalesie Kętrzyńskie	gródek strażniczy krzyżacki	na wynies. morenowym, ok. 500-700m na ln-wsch. Od Zalesia Kętrzyńskiego i ok. 150m na płn. Od torów	

REJESTR ZABYTKÓW - gm. Korsze

Miejscowość	Ulica	Numer	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu
BŁOGOSZEWO			PARK	A-1277	1 lutego 1979
DUBLINY			PARK	A-1464	25 marca 1983
GARBNO			WIEŻA KOŚCIOŁA	A-4150	1 marca 2000
GLITAJNY			PARK DWORSKI	A-1537	13 kwietnia 1984
GŁOWBITY			PARK	A-1304	25 stycznia 1980

GUDNIKI			CMENTARZ EWANGELICKO-AUGSBURSKI	A-2276	7 października 1987
GUDNIKI			KAPLICA CMENTARNA	A-3082	1 lutego 1991
GUDNIKI			KOŚCIÓŁ Z URZADZENIEM WNĘTRZA (GŁ. OŁTARZ, WITRAŻ)	A-83	28 czerwca 1950
KORSZE	MICKIEWICZA	006	DOM	A-3776	27 grudnia 1994
KORSZE	MICKIEWICZA	017	DOM	A-4218	7 maja 2001
KORSZE	MICKIEWICZA	033	KOŚCIÓŁ PRAWOSŁAWNY P.W. ŚW. APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA	A-4151	1 marca 2000
KORSZE	MICKIEWICZA	021	WILLA WRAZ Z DZIAŁKĄ I ZIELENIĄ WYSOKĄ	A-4219	7 maja 2001
KORSZE	SŁOWACKIEGO	006	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO	A-4149	1 marca 2000
KORSZE	STACJA PKP		WIEŻA CIŚNIEŃ KOLEJOWA	A-4097	5 stycznia 1999
KORSZE	STACJA PKP		WIEŻA CIŚNIEŃ KOLEJOWA	A-4098	5 stycznia 1999
KORSZE	STACJA PKP		WIEŻA CIŚNIEŃ KOLEJOWA	A-4099	5 stycznia 1999
KORSZE	WOLNOŚCI	005 A	BUDYNEK SOCJALNY, OB. SIEDZIBA MIEJSKIEGO OŚRODKA KULTURY - 0 I ZIELENIĄ URZĄDZONĄ	A-4221	25 czerwca 2001
KORSZE	WOLNOŚCI	47	ZESPÓŁ ZABUDOWY DAWNEJ RZEŻNI MIEJSKIEJ, WRAZ Z OTOCZENIEM OBEJMUJĄCYM DZIAŁKĘ	A-4427	17 lipca 2006
KRASKOWO			KOŚCIÓŁ WRAZ Z CMENTARZEM PRZYKOŚCIELNYM	A-1167	10 września 1968
KRZEMITY			DWÓR	A-1169	12 września 1968
ŁANKIEJMY			KOŚCIÓŁ ŚW JANA CHRZCICIELA WRAZ Z CMENTARZEM PRZYKOŚCIELNYM	A-1170	12 września 1968
ŁANKIEJMY			KOŚCIÓŁ ŚW JANA CHRZCICIELA Z WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA	A-20	27 sierpnia 1949
ŁANKIEJMY			PARK DWORSKI	A-1457	17 marca 1983
PARYS			CMENTARZ RZYMSKO-KATOLICKI WOKÓŁ KOŚCIOŁA FILIALNEGO	A-2271	7 października 1987
PARYS			GOTYCKI KOŚCIÓŁ Z WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA I CMENTARZEM	A-113	27 czerwca 1953
POMNIK			MŁYN WODNY	A-4055	3 kwietnia 1998
PROSNA			KUŹNIA NA TERENIE ZESPOŁU FOLWARCZNEGO	A-4214	15 lutego 2001
PROSNA			PAŁAC Z ARCHITEKTONICZNYM WYPOSAŻENIEM I PARK	A-49	13 września 1949
PROSNA			PARK KRAJOBRAZOWY	A-1328	5 marca 1981
PROSNA			PŁATKARNIA NA TERENIE ZESPOŁU FOLWARCZNEGO	A-4213	15 lutego 2001

PROSNA			STAJNIA	A-1173	12 września 1968
RÓWNINA GÓRNA			DWÓR	A-3996	23 czerwca 1997
RÓWNINA GÓRNA			PARK DWORSKI	A-1542	14 kwietnia 1984
SĄTOCZEK			PARK KRAJOBRAZOWY	A-1324	2 marca 1981
SĄTOCZNO			CMENTARZ	A-2272	7 października 1987
SĄTOCZNO			KOŚCIÓŁ WRAZ Z WYPOSAŻENIEM WNEŹRZA I OTACZAJĄCYM GO CMENTARZEM	A-111	27 czerwca 1953
TOŁKINY			BRAMA PAŁACOWA WRAZ Z NAJBLIŻSZYM OTOCZENIEM W PROMIENIU 50-100 M. I PARKIEM KRAJOBRAZOWYM	A-1163	9 września 1968
TOŁKINY			KOŚCIÓŁ WRAZ Z CMENTARZEM PRZYKOŚCIELNYM	A-1164	9 września 1968
TOŁKINY			MOST KAMIENNY	A-1161	8 września 1968
TOŁKINY			OBORA	A-914	18 maja 1968
TOŁKINY			PARK DWORSKI	A-1536	13 kwietnia 1984
TOŁKINY			STODOŁA	A-915	18 maja 1968
WANDAJSKI			PARK	A-1531	10 marca 1983

EWIDENCJA ZABYTEKÓW - gm. Korsze

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ADRES	LOKALIZACJA
Babieniec	cmentarz ewangelicki wiejski		ok. 4 km na północ od wsi, na skraju lasu, na wyniesieniu terenu...
Babieniec	ZDF: brukowana droga przejazdowa Worplawki-Tołkiny		
Babieniec	ZDF: brukoway podjazd do dworu, staw, b.gospodarczy w podwórzu		
Babieniec	ZDF: kuźnia		przy domu nr 11
Babieniec	ZDF: : piwnica murowana		
Babieniec	ZDF: park (pozostałości)		
Babieniec	szkoła-ob. budynek mieszkalny		
Babieniec	budynek gospodarczy przy szkole		
Babieniec	cmentarz ewangelicki (dawny)		1,5 km na północ od wsi, w polu
Babieniec	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Babieniec	dom	1	
Babieniec	ZDF: czworak (ob.. Mieszkalny)	10	
Babieniec	ZDF: bud. mieszkalny	11	

	robotników folwarcznych+ b. gospodarczy		
Babieniec	ZDF: zespół dworsko-folwarczny: czworak	11/13	
Babieniec	ZDF: dom robotników folwarcznych+ b gospodarczy	12	
Babieniec	dom	19	
Babieniec	dom	2	
Babieniec	dom	26	
Babieniec	dom	27	
Babieniec	szkoła-ob. b.mieszkalny	6	
Babieniec	Dwór- ob. b. mieszkalny	8	
Babieniec	ZDF: wozownia	8	
Babieniec	ZDF; stajnia	8	
Babieniec	ZDF: budynek gospodarczy-ob. Mieszkalny	9	
Babieniec Kolonia	dom	24	
Babieniec Kolonia	dom	25	
Babieniec Kolonia	dom	29	
Babieniec Kolonia	dom	4	
Babieniec Kolonia	dom	5	
Bluskajmy Duże	ZDF: budynek mieszkalny robotników folw.		
Bluskajmy Duże	ZDF: bud. mieszkalny robotników folw.		
Bluskajmy Duże	ZDF: budynek mieszkalny rob.folwarcznych		
Bluskajmy Duże	ZDF: budynek gospodarczy		
Bluskajmy Duże	ZDF: kuźnia i garaż		
Bluskajmy Duże	ZDF: -ob. bud. mieszkalny		
Błogaszewo	ZDF: chlewnia		
Błogaszewo	cmentarz ewangelicki		200m na północ od wsi, przy drodze do Parysa
Błogaszewo	ZDF: : dwojak z częścią gospodarczą -ob. - bud. Mieszkalny	18	
Błogaszewo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny (park-RZ)		
Błogaszewo	ZDF: stajnia z wozownią i spichlerzem		
Błogaszewo	ZDF: : obora		
Błogaszewo	dom+b.gospodarczy	10	
Błogaszewo	2 b. gospodarcze	14	
Błogaszewo	szkoła-ob. b.mieszkalny	16	
Błogaszewo	budynek gospodarczy	16	
Błogaszewo	dom	2	
Błogaszewo	dom+ b.gospodarczy	3	
Błogaszewo	b.gospodarczy	4	
Błogaszewo	dom	5	
Błogaszewo	dom	7	

Błogoszewo	dom+b.gospodarczy	8	
Błogoszewo	dom+b.gospodarczy	9	
Błuskajmy Duże	ZDF: zespół folwarczny		
Bykowo	ZDF: b. gospodarczy w podwórzcu (stodoła)		
Bykowo	ZDF: -stodoła - obecnie budynek gosp.		
Bykowo	cmentarz ewangelicki		500m na południe od wsi, przy drodze do Korsz
Bykowo	park	-	
Bykowo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny	-	
Bykowo	ZDF: dwór	11	
Bykowo	Dwór- ob. budynek mieszkalny	11	
Bykowo	ZDF: czworak	13	
Bykowo	ZDF: : dwojak -ob. budynek mieszkalny	13	
Chmielnik	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem+ staw ze strugą		
Chmielnik	ZDF: obora		
Chmielnik	ZDF: stajnia z owczarnią		
Chmielnik	ZDF: Park (pozostałości)		
Chmielnik	dwór	1	
Chmielnik	ZDF: ob. budynek mieszkalny	13 a-d	
Chmielnik	ZDF: czworak	6	
Długi Lasek	ZDF: staw		
Długi Lasek	ZDF: obora		
Długi Lasek	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z parkiem		
Długi Lasek	ZDF: rządcówka	5	
Dłużec Mały	ZDF: (pozostałości): obora w d. podwórzcu + chlewnia		
Dłużec Mały	ZDF: zespół dworsko-folwarczny-(pozostałości)		
Dłużec Mały	ZDF(pozostałości): czworak	4	
Dłużec Wielki	dom+ b.gospodarczy	1	
Dłużec Wielki	dom+2 b.gospodarcze	11	
Dłużec Wielki	dom	12	
Dłużec wielki	dom+park	17	
Dłużec Wielki	dom+ b.gospodarczy	2	
Dłużec Wielki	dróżnicówka-ob. b.mieszkalny	3	przy drodze z Gierkin do Głowbit
Dłużec Wielki	dróżówka-ob. b. mieszkalny	6	
Dłużec Wielki	dom	9	
Dłużec Wielki-Sarkajmy-Łankiejmy	aleja+ bruk	-	pprzy drodze Dłużec W. sarkajmy-Łankiejmy
Dłużec Mały	ZDF:pozostałości: obo		

Dubliny	cmentarz ewangelicki		500m na północ od wsi, w polu
Dubliny	dom	10	
Dubliny	dom	7	
Dubliny	dom	8	
Dubliny	dom	9	
Dzierżążnik	dom	1	
Garbno	cmentarz ewangelicki		we wsch.cz.wsi, przy drodze do os.mieszkaniowego, na wysokości szkoły, na szczycie wzniesienia, prawdopodobnie na terenie grodziska pruskiego
Garbno	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Garbno	most	-	nad rzeką Struga Rawa
Garbno	budynek gospodarczy	11	
Garbno	ZDF: przydworski zespół domów robotników folwarcznych	12, 14, 15, 16	
Garbno	dom	2	
Garbno	budynek mieszkalny	2	
Garbno	Plebania- d. szkoła	3	
Garbno	kościół parafialny (wieża -RZ)	4	
Garbno	Szkoła-ob. plebania	4	
Garbno	dom+ b.gospodarczy	5	
Garbno	Mleczarnia-ob. bud. biurow-usługowy	7	
Garbno	dom	8	
Garbno	Karczma-ob. budynek mieszkalny	8	
Giełpsz	dom	1	
Giełpsz	b. gospodarczy	1	
Giełpsz	budynek gospodarczy	2	
Giełpsz	dom	3	
Giełpsz	dom	4	
Glitajny	ZDF: zespół dworsko-folwarczny (park-RZ)		
Glitajny	ZDF: stacja transformatorowa		
Glitajny	ZDF: stolarnia i wozownia		
Glitajny	ZDF: kuźnia -ob. bud. gospodarczy		
Glitajny	ZDF: chlewnia-ob. b. gospodarczy, obora - ob.b.gospodarczy		
Glitajny	cmentarz ewangelicki-rodowy (park-RZ)		w płu.cz.parku dworskiego, w zakolu strumyka
Glitajny	ZDF: szkoła -ob. bud. Mieszkalny	11	
Glitajny	ZDF: czworak - ob. bud. mieszkalny+ b. gospodarczy	2	
Glitajny	ZDF: pięciorak -ob. b. mieszkalny+ b. gospodarczy	6	

Glitajny	ZDF: pięciorak-ob. b. mieszkalny+ b.gospodarczy	7	
Glitajny	ZDF: dwojak -ob.b. mieszkalny	8	
Glitajny	ZDF: czworak-ob. bud. mieszkalny	9	
Główny	ZDF: : kuźnia -ob. b. gospodarczy		
Główny	brukowana droga dojazdowa od szosy		
Główny	ZDF: zespół dworsko-folwarczny ze stawem (park-RZ)		
Główny	cmentarz ewangelicki z częścią rodową		w płu-wsch cz.parku dworskiego, przy drodze od zabudowan folwarcznych do nieistniejącej stacji pomp
Główny	dom	2	
Główny	dom	3	
Główny	dom+ b.gospodarczy	5	
Główny	ZDF: : rządówka - ob. b. mieszkalny	8	
Główny	ZDF; budynek gospodarczy	8	
Główny	ZDF: : sześciopak - ob.b. mieszkalny	9	
Główny	ZDF: stodoła-ob. bud. Gospodarczy	9	
Gudniki	pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej		
Gudniki	ZDF: rządówka		
Gudniki	park	-	
Gudniki	dom+ d. dom szosowy	1	
Gudniki	dom+ b. gospodarczy	12	
Gudniki	dom	16	
Gudniki	ZDF: rządówka- ob. b.mieszkalny	17	
Gudniki	dom dróżnika-ob. mieszkalny	17	
Gudniki	dom	2	
Gudniki	dom	3	
Gudniki	dom	4	
Gudniki	dom	5	
Gudniki	dom+ b, gospodarczy	6	
Gudniki	budynek gospodarczy	6	
Gudniki	dom	8	
Gudziki	dom+ 4 b. gospodarcze		
Gudziki	cmentarz ewangelicki		o500m od wsi w kier.płdn-wsch., w polu
Gudziki	dom+ b. gospodarczy	1	
Gudziki	dom	14	
Gudziki	dom	15	
Gudziki	dom+ b. gospodarczy	18	

Gudziki	dom	2	
Gudziki	szkoła - ob. b. mieszkalny	4	
Gudziki	dom+ b. gospodarczy	5	
Gudziki	dom+ b. gospodarczy	6	
Gudziki	dom	7	
Kałwagi	dom	1	
Kałwagi	dom+ 2 b. gospodarcze	11	
Kałwagi	dom	12	
Kałwagi	dom	13	
Kałwagi	dom	19	
Kałwagi	dom	2	
Kałwagi	dom+b. gospodarczy	20	
Kałwagi	dom	27	
Kałwagi	dom+ b. gospodarczy	4	
Kałwagi	dom	6	
Kałwagi	dom+ b. gospodarczy	7	
Kałwagi	dom	8	
Kałwagi	świątlica/dom	9	
Kałwagi Kolonia	dom+ b. gospodarczy	23	
Kałwagi Kolonia	dom	24	
Kałwagi- Kol.Kałwagi	szpaler drzew+ bruk	-	przy drodze Kałwagi-Kolonia Kałwagi
Kamień	dom	1	
Kamień	dom+ b. gospodarczy	2	
Kamień	dom+ b.gospodarczy	3	
Karszewo	ZDF: zespół dworsko- folwarczny		
Karszewo	ZDF: 3 stawy, struga łącząca dwa stawy		
Karszewo	ZDF: domy robotników folwarcznych z b. gospodarczymi przy nich	1,2,3	
Karszewo	ZDF: czworak - ob.b.ud. Mieszkalny	1A-1B	
Karszewo	ZDF: budynek gospodarczy	1A-1B	
Karszewo	ZDF: pięciorak - ob. B. mieszkalny	2A-2B	
Karszewo	ZDF: budynek gospodarczy	2A-2B	
Karszewo	ZDF: czworak -ob. bud. Mieszkalny	3A-3B	
Karszewo	ZDF: budynek gospodarczy	3A-3B	
Karszewo	ZDF: budynek szkolny -ob. bud. Mieszkalny	5	
Karszewo	ZDF: piwnica przy szkole	5	
Karszewo	ZDF: bud. gospodarczy przy szkole -ob. b. gospodarczy	5	
Karszewo	ZDF: : szkoła	5	
Karszewo	ZDF: obora	6	
Karszewo	ZDF: : dwojak	6	

Karszewo	ZDF: czworak -ob. budynek mieszkalny	8	
Karszewo	ZDF: bud. inwentarsko-magazynowy	8	
Karszewo	ZDF: budynek inwentarsko-magazynowy	8	
Kaskajmy	cmentarz ewangelicki		200m na południowy zachód od wsi
Korsze	wiadukt kolejowy	-	na skrzyżowaniu torowisk
Korsze	wiadukt kolejowy	-	nad droga prowadzącą do Nunkajm
Korsze	willa+ b. gospodarczy	18	
Korsze	dom	Chopina 1	
Korsze	dom	Chopina 10	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Chopina 12	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Chopina 14	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Chopina 16	
Korsze	dom	Chopina 2	
Korsze	dom	Chopina 3	
Korsze	dom	Chopina 4	
Korsze	dom	Chopina 5	
Korsze	dom	Chopina 6	
Korsze	dom	Chopina 7	
Korsze	dom	Chopina 8	
Korsze	dom	Długa 2	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Długa 8-10	
Korsze	wiaty przejścia podziemnego na peronach kolejowych	Dworcowa	
Korsze	budynek przy dworcu kolejowym	Dworcowa	
Korsze	dworzec kolejowy	Dworcowa 1A	
Korsze	budynek kolejowy	Dworcowa 2	
Korsze	budynek mieszkalny	Kilińskiego 1	
Korsze	budynek gospodarczy	Kilińskiego 1	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Kilińskiego 11	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Kilińskiego 4	
Korsze	budynek mieszkalny	Kilińskiego 5	
Korsze	budynek gospodarczy	Kilińskiego 5	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Kilińskiego 6	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Kilińskiego 7	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Kilińskiego 9	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Kilińskiego 2	
Korsze	kamienica	Kolejowa 2	
Korsze	dom	Konopnickiej 12-14	
Korsze	dom	Konopnickiej 13	
Korsze	dom	Konopnickiej 15	
Korsze	dom	Konopnickiej 17	

Korsze	dom	Konopnickiej 18	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Konopnickiej 19	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Konopnickiej 2	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Konopnickiej 21	
Korsze	dom	Konopnickiej 24	
Korsze	dom	Konopnickiej 26	
Korsze	dom	Konopnickiej 28	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Konopnickiej 4	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Konopnickiej 5	
Korsze	dom+ b. Gospodarczy	Konopnickiej 6	
Korsze	budynek gospodarczy	Konopnickiej 7	
Korsze	dom	Konopnickiej 8-10	
Korsze	budynek mieszkalny	Kopernika 10	
Korsze	budynek mieszkalny	Kopernika 12	
Korsze	budynek mieszkalny	Kopernika 14	
Korsze	dom	Kopernika 16	
Korsze	budynek mieszkalny	Kopernika 2	
Korsze	budynek mieszkalny	Kopernika 4	
Korsze	budynek mieszkalny	Kopernika 6	
Korsze	budynek mieszkalny	Kopernika 8	
Korsze	budynek mieszkalny	Kościuszki 10	
Korsze	budynek mieszkalny	Kościuszki 11	
Korsze	szkoła	Kościuszki 12	
Korsze	budynek gospodarczy przy szkole	Kościuszki 12	
Korsze	Szkoła	Kościuszki 12	
Korsze	budynek Policji	Kościuszki 2	
Korsze	budynek mieszkalny	Kościuszki 23	
Korsze	budynek gospodarczy	Kościuszki 23	
Korsze	budynek mieszkalny	Kościuszki 25	
Korsze	budynek mieszkalny	Kościuszki 7	
Korsze	budynek mieszkalny	Kościuszki 8	
Korsze	dom	Kościuszki 9	
Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 10	
Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 16	
Korsze	budynek gospodarczy	Mickiewicza 16	
Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 2	
Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 25	
Korsze	obora+ stodoła	Mickiewicza 25	
Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 29	
Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 3	
Korsze	cmentarz ewangelicki/ ob. rzymskokatolicki	Mickiewicza 31/33	za cerkwią
Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 32	
Korsze	Plebania	Mickiewicza 33	

Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 5	
Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 7	
Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 8	
Korsze	budynek mieszkalny	Mickiewicza 9	
Korsze	nastawnia kolejowa	Mickiewicza/Dworcowa	
Korsze	dom	Moniuszki 1	
Korsze	budynek mieszkalny	Moniuszki 2	
Korsze	2 budynki gospodarcze	Moniuszki 2	
Korsze	budynek mieszkalny	Moniuszki 4	
Korsze	budynek mieszkalny	Moniuszki 6	
Korsze	budynek mieszkalny	Moniuszki 8	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Nowy Świat 10	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Nowy Świat 2	
Korsze	dom+b. gospodarczy	Nowy Świat 4	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Nowy Świat 6	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Nowy Świat 8	
Korsze	dom	Ogrodowa 10	
Korsze	budynek mieszkalny	Ogrodowa 11	
Korsze	budynek gospodarczy	Ogrodowa 13	
Korsze	dom	Ogrodowa 14	
Korsze	budynek magazynowy	Ogrodowa 14 A	między torowiskami
Korsze	budynek mieszkalny	Ogrodowa 17	
Korsze	dom	Ogrodowa 19	
Korsze	budynek gospodarczy	ogrodowa 2	
Korsze	budynek mieszkalny	Ogrodowa 21	
Korsze	budynek gospodarczy	Ogrodowa 21	
Korsze	budynek mieszkalny	Ogrodowa 3	
Korsze	budynek gospodarczy	Ogrodowa 4	
Korsze	budynek mieszkalny	Ogrodowa 6	
Korsze	budynek gospodarczy	Ogrodowa 6	
Korsze	dom	Ogrodowa 7	
Korsze	budynek mieszkalny	Ogrodowa 8	
Korsze	dom	Ogrodowa 9	
Korsze	budynek kolejowy	Orzeszkowej	
Korsze	dom	Orzeszkowej 10	
Korsze	kamienica	Orzeszkowej 11	
Korsze	2 budynki gospodarcze	Orzeszkowej 11	
Korsze	budynek mieszkalny (kolejowy)	Orzeszkowej 12	
Korsze	budynek gospodarczy	Orzeszkowej 12	
Korsze	budynek mieszkalny	Orzeszkowej 6	
Korsze	parowozownia kolejowa	Orzeszkowej 6	
Korsze	Poczta	Orzeszkowej 7	
Korsze	budynek mieszkalny	Orzeszkowej 8	

Korsze	budynek mieszkalny	Orzeszkowej 9	
Korsze	budynek mieszkalny	Orzeszkowej 9a	
Korsze	nastawnia	Orzeszkowej b.n.	
Korsze	dom	Polna 9A	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Powstańców 1	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Powstańców 10	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Powstańców 11	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Powstańców 13	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Powstańców 15	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Powstańców 18-20	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Powstańców 5	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Powstańców 9	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Powszańców 3	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Raławicka 1	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Raławicka 10	
Korsze	dom	Raławicka 3	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Raławicka 4	
Korsze	dom	Raławicka 6	
Korsze	dom	Raławicka 8	
Korsze	dom	Skłodowskiej 1	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Skłodowskiej 11	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Skłodowskiej 13	
Korsze	budynek gospodarczy	Skłodowskiej 1-3	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Skłodowskiej 15	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Skłodowskiej 17	
Korsze	dom	Skłodowskiej 3	
Korsze	budynek gospodarczy	Skłodowskiej 3-5	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Skłodowskiej 4	
Korsze	dom	Skłodowskiej 5	
Korsze	budynek gospodarczy	Skłodowskiej 5-7	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Skłodowskiej 6	
Korsze	dom	Skłodowskiej 7	
Korsze	budynek gospodarczy	Skłodowskiej 7-9	
Korsze	dom	Skłodowskiej 9	
Korsze	dom	Słoneczna 11	
Korsze	dom	Słoneczna 5	
Korsze	dom	Słoneczna 7	
Korsze	dom	Słoneczna 9	
Korsze	cmentarz ewangelicki-ob. komunalny	Słowackiego	za kościołem, graniczy z os. Mieszkaniowym
Korsze	dom+ stodoła	Szkolna 10	
Korsze	dom	Szkolna 15	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Szkolna 16	
Korsze	dom	Szkolna 17	

Korsze	dom+ obora	Szkolna 21	
Korsze	dom	Szkolna 23	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Szkolna 5	
Korsze	dom	Szkolna 7	
Korsze	dom	Szkolna 9	
Korsze	dom	Wiejska 10	
Korsze	dom	Wiejska 17	
Korsze	dom	Wiejska 19	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	wiejska 2	
Korsze	dom + b. gospodarczy	wiejska 4	
Korsze	dom	Wiejska 6	
Korsze	dom	Wiejska 8	
Korsze	dom	Wileńska 1	
Korsze	dom	Wileńska 10	
Korsze	dom	Wileńska 11	
Korsze	dom	Wileńska 3	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wileńska 4	
Korsze	dom	Wileńska 6	
Korsze	budynek gospodarczy	Wileńska 7	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wileńska 8	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 1	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 11	
Korsze	budynek gospodarczy	Wojska Polskiego 11	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 13	
Korsze	budynek gospodarczy	Wojska Polskiego 13	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wojska Polskiego 14	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 15	
Korsze	budynek gospodarczy	Wojska Polskiego 15	
Korsze	dom	Wojska Polskiego 16	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 17	
Korsze	budynek gospodarczy	Wojska Polskiego 17	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 19	
Korsze	2 budynki gospodarcze	Wojska Polskiego 19	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 2	
Korsze	dom	Wojska Polskiego 22	
Korsze	dom	Wojska Polskiego 23	
Korsze	dom	Wojska Polskiego 24	
Korsze	dom	Wojska Polskiego 25	
Korsze	dom	Wojska Polskiego 26	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wojska Polskiego 27	
Korsze	dom	Wojska Polskiego 28	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wojska polskiego 29	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 3	
Korsze	budynek gospodarczy	Wojska Polskiego 3	

Korsze	dom	Wojska Polskiego 30	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wojska Polskiego 31	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wojska Polskiego 32	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wojska Polskiego 35	
Korsze	dom	Wojska Polskiego 36	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wojska Polskiego 37	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wojska Polskiego 44	
Korsze	willa	Wojska Polskiego 48	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 5	
Korsze	budynek gospodarczy	Wojska Polskiego 5	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 7	
Korsze	budynek gospodarczy	Wojska Polskiego 7	
Korsze	budynek mieszkalny	Wojska Polskiego 9	
Korsze	budynek gospodarczy	Wojska Polskiego 9	
Korsze	dom	Wolności 26	
Korsze	dom	Wolności 28	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wolności 29	
Korsze	budynek kolejowy	Wolności	na wysokości nr 32
Korsze	dom	Wolności 11	
Korsze	dom	Wolności 13	
Korsze	dom	Wolności 14	
Korsze	budynek mieszkalny-ob. biblioteka	Wolności 16	
Korsze	dom	Wolności 19	
Korsze	dom	Wolności 21	
Korsze	dom	Wolności 23	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wolności 30	
Korsze	dom	Wolności 31	
Korsze	dom	Wolności 35	
Korsze	dom	Wolności 37	
Korsze	dom	Wolności 39	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wolności 4	
Korsze	dom	Wolności 41	
Korsze	dom	Wolności 8	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Wolności 9	
Korsze	dom	Zielona 10	
Korsze	dom	Zielona 11	
Korsze	dom	Zielona 12	
Korsze	dom	Zielona 13	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Zielona 2	
Korsze	dom + b. gospodarczy	Zielona 3	
Korsze	dom	Zielona 4	
Korsze	dom	Zielona 5	
Korsze	dom	Zielona 7	

Korsze	dom	Zielona 9	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	zwycięzców 11	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Zwycięzców 3	
Korsze	dom	Zwycięzców 6	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Zwycięzców 7	
Korsze	dom	Zwycięzców 8	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Zwycięzców 1	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Zwycięzców 2	
Korsze	dom+ b. gospodarczy	Zwycięzców 9	
Kowalewo Duże	dom	1	
Kowalewo Duże	dom	2	
Kowalewo Duże	budynek gospodarczy	2	
Kowalewo Duże	dom	3	
Kowalewo Duże	dom	4	
Kowalewo Małe	dom	1	
Kowalewo Małe	dom	2	
Kraskowo	cmentarz ewangelicki-ob. rzymskokatolicki		na zachodnim skraju wsi, przy szosie do Łankiejm
Kraskowo	szkoła- ob. b. mieszkalny	1	
Kraskowo	budynek mieszkalny	1	
Kraskowo	dom	17	
Kraskowo	budynek gospodarczy	18	
Kraskowo	dom	19	
Kraskowo	dom	2	
Kraskowo	dom	20	
Kraskowo	3 b. gospodarcze	20	
Kraskowo	dom	21	
Kraskowo	dom+ b. gospodarczy	24	
Kraskowo	dom	25	
Kraskowo	dom+ b. gospodarczy	26	
Kraskowo	dom z podcieniem	27	
Kraskowo	budynek mieszkalny	27	
Kraskowo	dom z podcieniem+ b. gospodarczy	3	
Kraskowo	dom	31	
Kraskowo	dom+ b. gospodarczy	32	
Kraskowo	dom+ b. gospodarczy	35	położony skrajnie na północy
Kraskowo	dom	37	
Kraskowo	cmentarz/mogiła ludności cywilnej z I wojny światowej	39	
Kraskowo	dom	39	
Kraskowo	dom	4	
Kraskowo	dom	41	
Kraskowo	dom+ b. gospodarczy	42	
Kraskowo	budynek mieszkalny	45	

Kraskowo	dom	5	
Kraskowo	dom z podcieniem	7	
Kraskowo	budynek mieszkalny	8	
Kraszewo	ZDF: szpaler drzew		przy drodze wyjazdowej do szosy
Krzemity	cmentarz ewangelicki-dawny		ok. 300m od ruin zabudowań dworskich, na końcu alei dębowej wiodącej do dworu
Krzemity	park dworski		
Krzeszewo	ZDF: chlew		
Krzeszewo	ZDF: dwojak-ob. b. mieszkalny		mapa
Krzeszewo	ZDF: zespół folwarczny: pozostałości : brukowana droga dojazdowa z Łankiejm		
Krzeszewo	ZDF: obora i spichlerz	1,2	
Łankiejmy	cmentarz/mogiła		w zachodniej części wsi, na płn.skraju parku dworskiego, na niewielkim zboczu, ok. 100m od szosy Kętrzyn-bartoszyce
Łankiejmy	ZDF: : rządówka		
Łankiejmy	ZDF: pałac		
Łankiejmy	ZDF: budynek wielofunkcyjny		
Łankiejmy	ZDF: browar z cz. Mieszkalną		
Łankiejmy	ZDF: : budynek gospodarczy		
Łankiejmy	ZDF: : kuźnia, spichlerz		
Łankiejmy	ZDF: : chlewnia/obora		
Łankiejmy	cmentarz ewangelicki-ob. rzymskokatolicki		na północnym skraju wsi
Łankiejmy	cmentarz ewangelicki		
Łankiejmy	miejsce po zamku krzyżackim		
Łankiejmy	ZDF: brukowana droga dojazdowa od szosy		
Łankiejmy	ZDF: podwórze, chlewnia, czworaki, budynki gospodarcze przy czworakach		mapa
Łankiejmy	zespół dworca kolejowego: brukowana droga dojazdowa z Łankiejm		
Łankiejmy	zespół dworca kolejowego: aleja		
Łankiejmy	zespół dworca kolejowego: budynek dworca		
Łankiejmy	zespół dworca kolejowego: budynek gospodarczy przy dworcu		
Łankiejmy	dom	1	
Łankiejmy	szkoła	10	
Łankiejmy	dom	14	
Łankiejmy	dom	15	
Łankiejmy	dom	17	

Łankiejmy	dom+ b. gospodarczy	19	
Łankiejmy	dom+ b. gospodarczy	2	
Łankiejmy	dom	25	
Łankiejmy	dom	26	
Łankiejmy	dom	28	
Łankiejmy	ZDF: zespół dworsko-folwarczny (park-RZ)	29	
Łankiejmy	dom	3	
Łankiejmy	dom	30	
Łankiejmy	dom	31	
Łankiejmy	dom	32	
Łankiejmy	dom	33	
Łankiejmy	dom	4	
Łankiejmy	dom	40	
Łankiejmy	dom	41	
Łankiejmy	zespół dworca kolejowego: dom kolejarzy + b. gospodarczy	43	
Łankiejmy	zespół dworca kolejowego: dom kolejarzy+b. gospodarczy	44	
Łankiejmy	sklep, dom, d.zajazd	6	
Łankiejmy	dom	7	
Łankiejmy	dom	9	
Łąkajny	ZDF: (pozostałości): domy robotników folwarcznych	1, 2, 3	
Łąkajny	ZDF: dom robotników folw.- w podwórzu- ob. nieużytkowany		
Łąkajny	ZDF: piwnica		
Łąkajny	ZDF: obora z częścią magazynową		
Łąkajny	ZDF: stajnia		
Łąkajny	ZDF: (pozostałości): dwa stawy		
Łąkajny	ZDF: - ob. b.mieszkalny	1	
Łąkajny	ZDF: - ob. b.mieszkalny	2	
Łąkajny	ZDF(pozostałości): zespół folwarczny: budynki gospodarcze przy domach rob. Folwarcznych	2, 3	
Łąkajny	ZDF: trojak-ob. b.mieszkalny	3	
Łąkajny	ZDF; budynek gospodarczy	3	
Łąkajny	ZDF: budynek gospodarczy	3	
Marłuty	dom	6	
Nunkajmy	dom	1	
Nunkajmy	Nunkajmy	dom	2
Olszynka	ZDF: obora		
Olszynka	ZDF: budynek gospodarczy		

Olszynka	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z parkiem		
Olszynka	ZDF: aleja wjazdowa		
Olszynka	ZDF: podwórze		
Olszynka	ZDF: dom robotników folwarcznych	10	
Olszynka	ZDF: b. gospodarczy przy d. rob. Folwarcznych	10	
Olszynka	ZDF: dwór -ob. bud. Mieszkalny	11	
Olszynka	ZDF: wozownia z warsztatem	11	
Olszynka	ZDF: stajnia - ob.obora	11	
Olszynka	ZDF: - ob. bud. gospodarczy	11	
Olszynka	ZDF: stodoła -ob. bud. gospodarczy	11	
Olszynka	dróżniczówka+ b. gospodarczy	24	przy przecięciu drogi Warnikajmy-Korsze z linią kolejową
Olszynka	ZDF: budynek gospodarczy	3	
Olszynka	ZDF: czworak	3	
Olszynka	ZDF: b. gospodarczy przy d. rob. Folwarcznych	4	
Olszynka	dom	5	
Olszynka	dom	7	
Olszynka	ZDF: mleczarnia -ob. bud. mieszkalny	8	
Olszynka	ZDF: - wozownia -ob. bud. Bieszkalny	8	
Olszynka	ZDF: budynek gospodarczy	8	
Olszynka	ZDF: dom robotników folwarcznych	9	
Olszynka	ZDF: b. gospodarczy przy d. rob. Folwarcznych	9	
Parys	cmentarz ewangelicki		100m na południowy-wschód od wsi, przy drodze do Błogoszewa
Parys	dom+ b. gospodarczy	1	
Parys	dom	10	
Parys	dom+b. gospodarczy	12	
Parys	dom	13	
Parys	dom	15	
Parys	dom	18	
Parys	dom	19	
Parys	dom+ b. gospodarczy	2	
Parys	dom	20	
Parys	dom	23	
Parys	dom	24	
Parys	dom	25	
Parys	dom, d. dróżniczówka+ b. gospodarczy	26	
Parys	dom, d. dom kolejarzy	27	
Parys	dom+ 2 b. gospodarcze	4	

Parys	dom+ b. gospodarczy	5	
Parys	dom+ 2 b. gospodarcze, d. plebania	6	
Parys	dom+ b. gospodarczy	7	
Parys	dom+ b. gospodarczy	8	
Parys	dom	9	
Parys	dom	q4	
Piaskowiec	dom	1	
Piaskowiec	dom	2	
Piaskowiec	dom	3	
Piaskowiec	dom+ b.gospodarczy	4	
Piaskowiec	dom	5	
Piaskowiec	dom	8	
Płazy	park dworski		
Płutniki	cmentarz ewangelicki, wiejski		ok. 1 km.w kier.wschodnim od zabudowan folwarcznych, przy skarpie strumyka, na niewielkim wzniesieniu.
Płutniki	ZDF: podwórze, 2 b. gospodarcze w podwórzu	-	
Płutniki	ZDF: dom robotników folwarcznych	1	
Płutniki	ZDF: dom robotników folwarcznych	10	
Płutniki	ZDF: dom robotników folwarcznych	11	
Płutniki	ZDF: dom robotników folwarcznych	12	
Płutniki	ZDF: dom robotników folwarcznych	13	
Płutniki	ZDF: dom robotników folwarcznych	3	
Płutniki	ZDF: dom robotników folwarcznych	4	
Płutniki	ZDF: dom robotników folwarcznych	5	
Płutniki	ZDF: dom robotników folwarcznych	7	
Płutniki	ZDF: dom robotników folwarcznych	9	
Podgórzyn	ZDF: dwojak		
Podgórzyn	ZDF: budynek inwentarzowo-magazynowy		
Podgórzyn	ZDF; stajnia /ruina/		
Podgórzyn	ZDF: obora		
Podgórzyn	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z parkiem		
Podgórzyn	ZDF: dwa stawy	-	
Podgórzyn	ZDF: ogród	-	
Podgórzyn	ZDF: dom właściciela + 2 b. gospodarcze przy domu	1	
Podgórzyn	ZDF: dwojak	2	

Podgórzyn	ZDF: budynek gospodarczy	2	
Podgórzyn	ZDF: budynek gospodarczy	2	
Podlechy	dom	10	
Podlechy	dom	11	
Podlechy	dom	14	
Podlechy	dom	15	
Podlechy	dom	16	
Podlechy	dom	20	
Podlechy	zajazd - ob. b. mieszkalny	21	
Podlechy	dom	23	
Podlechy	dom	24	
Podlechy	dom	25	
Podlechy	dom	26	
Podlechy	dom	28	
Podlechy	dom	30	
Podlechy	dom	31	
Podlechy	dom	4	
Podlechy	dom	5	
Podlechy	dom	6	
Podlechy	dom	7	
Podlechy	dom	8	
Podlechy	dom	9	
Polany	dom	2	
Polany	dom	3	
Polany	dom	4	
Pomnik	ZDF: budynek gospodarczy		
Pomnik	ZDF: obora		
Pomnik	ZDF: chlewnia -ob. nieużytkowana		
Pomnik	ZDF: zespół folwarczny (młyn wodny-RZ)		
Pomnik	cmentarz ewangelicki		na południe od zabudowań, przy drodze Pomnik-Równina Dolna, na niewielkim wzniesieniu
Pomnik	ZDF: dom + budynek inventarsko-gospodarczy -ob. bud. Gospodarczy	1	
Pomnik	dom	1	
Pomnik	ZDF: dom robotników folwarcznych	10	mapa
Pomnik	ZDF: dom robotników folwarcznych	11	mapa
Pomnik	ZDF: dom robotników folwarcznych	12	mapa
Pomnik	dom	2	
Pomnik	ZDF: trojak -ob. bud. mieszkalny	3	
Pomnik	dom+ b.gospodarczy	3	

Pomnik	dom	4	
Pomnik	dom	5	
Pomnik	ZDF: dom młynarza z oficyną	8 (ob. 2/)	
Prosna	ZDF: obora		
Prosna	ZDF: zespół folwarczny (pałac i park-RZ)		
Prosna	ZDF: zespół pałacowo-folwarczno-parkowy (pałac, park, płatkarnia, kuźnia, stajnia-RZ)		
Prosna	ZDF: stajnia koni roboczych - ob. chlewnia		
Prosna	ZDF: spichlerz -ob. chlewnia		
Prosna	ZDF: chlewnia		
Prosna	ZDF: stodoła -ob. b. gospodarczy		
Prosna	ZDF: spichlerz -ob. magazyn zbożowy		
Prosna	ZDF: płatkarnia		
Prosna	ZDF: kuźnia		
Prosna	ZDF: budynek gospodarczy - parkowym-ob. garaż		
Prosna	ZDF: obora		
Prosna	ZDF/ zespół pałacowo folwarczny-budynek gospodarczy		
Prosna	ZDF: : podwórze	-	
Prosna	most na rz. Guber	-	
Prosna	ZDF: rządówka -ob. budynek mieszkalny	1	
Prosna	ZDF: sześciórak -ob. bud. mieszkalny	10	
Prosna	ZDF: dwojak - ob.b.mieszkalny+ b. gospodarczy	11	
Prosna	ZDF: czworak -ob. bud. mieszkalny	12	
Prosna	ZDF: trojak -ob. bud. mieszkalny	13	
Prosna	ZDF: dwojak - ob. b.mieszkalny	8	
Prosna	ZDF: ósmiorak -ob. b.mieszkalny	9	
Prosna-Bluskajmy Wielkie	aleja	-	przy drodze Prosna-Bluskajmy Wielkie
Równina Dolna	ZDF: obora		
Równina Dolna	ZDF: stajnia		
Równina Dolna	ZDF: park-pozostałości		
Równina Dolna	cmentarz ewangelicki/całkowicie zatarty		1 km na zachód od wsi
Równina Dolna	grodzisko		
Równina Dolna	ZDF: zespół dworsko-	-	

	folwarczny z podwórzem		
Równina Dolna	ZDF: obora w podwórzem	-	
Równina Dolna	ZDF: stodoła w podwórzem	-	
Równina Dolna	ZDF: dwojak	1	
Równina Dolna	ZDF: dom robotników folwarcznych	1	
Równina Dolna	ZDF: dwojak	2	
Równina Dolna	ZDF: dom robotników folwarcznych	2	
Równina Dolna	ZDF; czworak - ob. bud. mieszkalny	3	
Równina Dolna	ZDF: dom robotników folwarcznych	5	
Równina Dolna	ZDF: dom robotników folwarcznych	6	
Równina Dolna	ZDF: dwór-ob. bud. mieszkalny	8	
Równina Górna	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Równina Górna	ZDF: obora -ob. bud. gospodarczy		
Równina Górna	ZDF: stajnia		
Równina Górna	ZDF: podwórze ze stawem		
Równina Górna	cmentarz ewangelicki		400m na północ od wsi, przy szosie do Wilkowa
Równina Górna	ZDF: rządówka-ob. bud. mieszkalny	2	
Równina Górna	ZDF: czworak-ob. b.mieszkalny	3	
Równina Górna	ZDF: czworak-ob. bud. mieszkalny	4	
Równina Górna	ZDF: trojak - ob. bud. mieszkalny	6	
Saduny	ZDF: stodoła -ob. bud. gospodarczy		
Saduny	ZDF: stajnia -ob. bud. gospodarczy		
Saduny	ZDF: Park -pozostałości		
Saduny	ZDF: zespół dworsko-folwarczny ze stawem	-	
Saduny	ZDF: zespół folwarczny:dom	1	
Saduny	dom	11	
Saduny	dom	14	
Saduny	dom	15	
Saduny	dom	16	
Saduny	dom+ b.gospodarczy	17	
Saduny	dom+ 2 b.gospodarcze	18	
Saduny	dom+ b.gospodarczy	19	
Saduny	ZDF: pięciorak -ob. bud. mieszkalny	2	
Saduny	ZDF: budynek gospodarczy	2	
Saduny	budynek gospodarczy	23	

Saduny	ZDF: obora -ob. budynek gospodarczy z cz.mieszkalną	24	
Saduny	dom	3	
Saduny	dom	4	
Sajna Mała	ZDF: piwnica -ob. bud. gospodarczy		na tyłach dworu
Sajna Mała	ZDF: budynek gospodarczy		
Sajna Mała	ZDF: chlewnia		
Sajna Mała	ZDF: obora (12)		
Sajna Mała	ZDF: stodoła -ob. bud. gospodarczy		
Sajna Mała	ZDF: budynek gospodarczy - ob. bud. mieszkalny		
Sajna Mała	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z parkiem		
Sajna Mała	cmentarz ewangelicki		
Sajna Mała	ZDF: podwórze folwarczne		
Sajna Mała	ZDF: dwór -ob. bud. Mieszkalny	1	
Sajna Mała	ZDF: czworak -ob. bud. mieszkalny	2	
Sajna Mała	ZDF: czworak -ob. bud. mieszkalny	3	
Sajna Wielka	cmentarz ewangelicki		na północno-zachodnim skraju wsi
Sajna Wielka	dom+b.gospodarczy	10	
Sajna Wielka	dom	2	
Sajna Wielka	dom	3	
Sajna Wielka	budynek gospodarczy	4	
Sajna Wielka	dom	7	
Sajna Wielka	dom	8	
Sajna Wielka	dom+ b.gospodarczy	9	
Sarkajmy	ZDF: dwór		
Sarkajmy	ZDF: spichlerz		
Sarkajmy	ZDF: stajnia		
Sarkajmy	ZDF: obora		
Sarkajmy	ZDF: kuźnia		
Sarkajmy	ZDF. Z cz. gospodarczą -ob. b. m-gospodarczy		
Sarkajmy	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Sarkajmy	ZDF: owczarnia, obora z cz.mieszkalną	-	
Sarkajmy	ZDF: dwojak	1	
Sarkajmy	młyn - ob. b. mieszkalny+ brukowana droga dojazdowa	10	
Sarkajmy	ZDF: dwojak	3	
Sarkajmy	ZDF: dwojak	4	
Sarkajmy	ZDF: dwojak	5	
Sarkajmy	dom	7	

Sarkajmy	dom+ 2 b.gospodarcze	9	
Sątoczek	ZDF: zespół dworsko-folwarczny (park-RZ)		
Sątoczek	ZDF: budynek gospodarczy		
Sątoczek	ZDF: obora-stajnia -ob. bud. gospodarczy		
Sątoczek	ZDF: kuźnia		
Sątoczek	ZDF: dom robotników folwarcznych -ob. bud. mieszkalny		
Sątoczek	ZDF: 2 b. gospodarcze		
Sątoczek	dom+ 2 b.gospodarcze	1	
Sątoczek	ZDF: dwór -ob. budynek mieszkalny	5	
Sątoczno	kostnica w zespole kościoła parafialnego p.w. Chrystusa Króla		
Sątoczno	ZDF: czworak+ d. gospodarczy za nim	1	
Sątoczno	budynek gospodarczy	10	
Sątoczno	ZDF: czworak+ b. gospodarczy za nim	2	
Sątoczno	obora	2	
Sątoczno	ZDF: 2 b. gospodarcze	3	
Sątoczno	ZDF: czworak+ b. gospodarczy za nim	4	
Sątoczno	Plebania - ob. budynek mieszkalny/biblioteka	5	
Sątoczno	dom+ b.gospodarczy	6	
Sątoczno	dom+ b.gospodarczy	7	
Spręgliny	cmentarz ewangelicki		w kierunku północno-zachodnim, ok. 200m od ruin zabudowań, przy polnej drodze do Krzemit, na niewielkim wzniesieniu
Starynia	ZDF: (pozostałości): zespół dworsko-folwarczny zbrukowanym dojazdem z Tołkin		
Starynia	ZDF: dwojak -ob. bud. mieszkalny	12	
Starynia	ZDF:(pozostałości): dom robotników folwarcznych	3	
Starynia	ZDF: dwojak+ b. gospodarczy	4	
Starynia	ZDF: dwojak- b. gospodarczy	5	
Stawnica	cmentarz ewangelicki-ob. rzymskokatolicki		na północnym skraju wsi, przy drodze do Sątoczna
Stawnica	dom	1	
Stawnica	dom+ b.gospodarczy	10	
Stawnica	dom	2	
Stawnica	dom+ b.gospodarczy	3	
Stawnica	dom	4	
Stawnica	dom+ b.gospodarczy	5	

Stawnica	dom	6	
Stawnica	dom+ 2 b.gospodarcze	9	
Stępy	dom+ b.gospodarczy	2	
Stępy	dom	2	
Stępy	dom+ 2 b.gospodarcze	5	
Studzieniec	ZDF: budynek gospodarczy		
Studzieniec	Park dworskie stawem- pozostałości		
Studzieniec	ZDF: podwórze + 2 b.gospodarcze w podwórzu (obora i b.gosp.u szczytu dworu)		
Studzieniec	ZDF: zespół dworsko- folwarczny		
Studzieniec	dom	1	
Studzieniec	ZDF: dom robotników folwarcznych - ob. budynek mieszkalny	10	
Studzieniec	ZDF: dom robotników folwarcznych -ob. bud. mieszkalno-gospodarczy	11	
Studzieniec	ZDF: rzydomowy budynek gospodarczy	11	
Studzieniec	dom	12	
Studzieniec	dom+ b.gospodarczy	13	
Studzieniec	dom	14	
Studzieniec	dom	15	
Studzieniec	dom	19	
Studzieniec	dom	2	
Studzieniec	dom+ b.gospodarczy	20	
Studzieniec	dom	21	
Studzieniec	dom	23	
Studzieniec	dom	25	
Studzieniec	dom	27	
Studzieniec	dom	3	
Studzieniec	dom	4	
Studzieniec	dom+ b.gospodarczy	5	
Studzieniec	dom+ 2 b.gospodarcze	6	
Studzieniec	dwór -ob. bud. mieszkalny	7	
Studzieniec	ZDF: rządówka-ob. bud. mieszkalny	8	
Studzieniec	ZDF: dom robotników folwarcznych	9	
Suliki	cmentarz ewangelicki/całkowicie zatarty		
Suliki	ZDF: dom	1	
Suliki	ZDF: b. gospodarczy przy domu	3	
Suśnik	ZDF: stodoła		

Suśnik	ZDF: bukaciarnia		
Suśnik	ZDF: magazyn		
Suśnik	ZDF: obora, budynek gospodarczy		
Suśnik	ZDF: sześciorak		
Suśnik	ZDF: budynek gospodarczy I przy sześcioraku		
Suśnik	ZDF: budynek gospodarczy II przy sześcioraku		
Suśnik	ZDF: budynek gospodarczy III przy sześcioraku		
Suśnik	ZDF: dwojak		
Suśnik	ZDF: czworak		
Suśnik	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Suśnik	ZDF: dwojak -ob. bud. mieszkalny		
Suśnik	ZDF: budynek mieszkalny (szkoła?)		
Suśnik	dom	12	
Suśnik	dom	13	
Suśnik	ZDF: (pozostałości): dwojaki i czworaki	18, 19, 20, 21	mapa
Suśnik	dom	4	
Suśnik	dom	5	
Suśnik	dom	6	
Suśnik	dom	8	
Suśnik	dom+ b.gospodarczy	9	
Suśnik	dom	9	
Tołkiny	ZDF: obora		
Tołkiny	ZDF: obora		
Tołkiny	zespół dworca kolejowego: WC - ob. b.gospodarczy		
Tołkiny	zespół dworca kolejowego: brukowany dojazd do szosy z pozostałościami alei przy nim		
Tołkiny	dom	11	
Tołkiny	dom	12	
Tołkiny	dom+ b. gospodarczy	13	
Tołkiny	dom	14	
Tołkiny	dom dróżnika - ob. mieszkalny	17	przy skrzyżowaniu z drogą Kętrzyn-Bartoszyce
Tołkiny	dom+ b.gospodarczy	2	
Tołkiny	szkoła - ob. b.mieszkalny+ b.gospodarczy	3	
Tołkiny	zespół dworca kolejowego: budynek dworca	5	
Tołkiny	zespół dworca kolejowego: dom pracowników kolei+ b.gospodarczy	6	
Tołkiny	zespół dworca kolejowego: dom + b. gospodarczy	7	

Tołkiny	ZDF: stodoła w cz. Wschodniej zespołu	9	
Tołkiny	ZDF: budynek gospodarczy w cz. Południowej zespołu	9	
Tołkiny	ZDF: domy robotników folwarcznych	9 ???	mapa
Trzeciaki	Dwór -ob. bud. mieszkalny		
Trzeciaki	ZDF: wozownia-szopa		
Trzeciaki	ZDF: stodoła		
Trzeciaki	ZDF: obora		
Trzeciaki	ZDF: chlewnia		
Trzeciaki	ZDF: kuźnia		
Trzeciaki	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z parkiem		
Trzeciaki	ZDF: podwórze	3	
Trzeciaki	ZDF: dwa stawy	3	
Trzeciaki	ZDF: trojak	3	mapa
Trzeciaki	dom	5	
Wandajny	cmentarz ewangelicki		500m na południowy-zachód od wsi
Wandajny	ZDF: obora		
Wandajny	ZDF: trojak		
Wandajny	ZDF: trojak		
Wandajny	ZDF: trojak		
Wandajny	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z domami robotników folwarcznych (park-RZ)		mapa
Wandajny	ZDF: budynek gospodarczy	10	
Wandajny	ZDF; budynek gospodarczy na tyłach niezachowanego dworu	10	
Wandajny	dom	12	
Wandajny	ZDF: czworak	7	
Wandajny	ZDF: bud. gospodarczy przydomowy	7	
Wandajny	ZDF: czworak-ob. b.mieszkalny+ b. gospodarczy	8	
Wandajny	ZDF: czworak-ob..b.mieszkalny+ b. gospodarczy	9	
Warnikajmy	ZDF: wozownia z remizą		
Warnikajmy	ZDF; stajnia koni wyjazdowych		
Warnikajmy	ZDF: mleczarnia		
Warnikajmy	ZDF: zespół folwarczny z podwórzem i stawem (RZ)		
Warnikajmy	cmentarz	-	
Warnikajmy	ZDF: budynek mieszkalno-bramny -ob. mieszkalny	1	
Warnikajmy	ZDF: dom robotników folwarcznych	10	

Warnikajmy	ZDF: czworak -ob. bud. mieszkalny	11	
Warnikajmy	ZDF: trojak -ob. budynek mieszkalny	12	
Warnikajmy	ZDF: osiedle domów robotników folwarcznych - dom+ b.gospodarczy	15	
Warnikajmy	ZDF: osiedle domów robotników folwarcznych - dom+ b. gospodarczy	16	
Warnikajmy	ZDF: osiedle domów robotników folwarcznych - dom+ b. gospodarczy	17	
Warnikajmy	dom+ b.gospodarczy	7	
Warnikajmy	ZDF: budynek gospodarczy - ob. bud. mieszkalny	8	
Warnikajmy	ZDF: osiedle domów robotników folwarcznych - dom	8	
Warnikajmy	ZDF: dom robotników folwarcznych	9	
Warnikajmy	ZDF: budynek gospodarczy przydomowy	9	
Wągniki	ZDF: (pozostałości): dom+ b.gospodarczy	2	
Wetyn	ZDF: podwórze		
Wetyn	ZDF: stajnia w podwórzu		
Wetyn	ZDF: obora w podwórzu		
Wetyn	ZDF: warsztat w podwórzu		
Wetyn	ZDF: rządcówka z ogrodem	2	
Wetyn	ZDF: zespół dworsko-folwarczny	2	
Wetyn	ZDF: budynek gospodarczy przy d. zagrodzie	3	
Wetyn	ZDF: dom robotników folwarcznych	4	
Wiklewko	dom+ b.gospodarczy	1	
Wiklewo	cmentarz wielowyznaniowy/komunalny		we wsi
Wiklewo	dom	11	
Wiklewo	dom	14	
Wiklewo	dom	16	
Wiklewo	szkoła - ob. b.mieszkalny+ b. gospodarczy	6	
Wiklewo	dom robotników folwarcznych - ob. b. mieszkalny	7	
Wiklewo	dom	8	
Wiklewo	dworek - ob. b.mieszkalny+ park	9	
Wiklewo-Wiklewko	aleja przydrożna	-	przy drodze Wiklewo-Wiklewko

REJESTR ZABYTKÓW – m. Reszel

Miejscowość	Ulica	Numer	Obiekt	Nr	Data Wpisu
-------------	-------	-------	--------	----	------------

				Rejestru	
RESZEL			KOŚCIÓŁ ŚW KRZYŻA W WYPOSAŻENIEM WNETRZA (OBECNIE CERKIEW P.W. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO)	A-32	2 września 1949
RESZEL			MURY OBRONNE	A-317	15 czerwca 1957
RESZEL			UKŁAD URBANISTYCZNY, 50 - 100 M. OD ZEWNĘTRZNEJ LINII OBWAROWAŃ Z ZABUDOWĄ WIEKÓW PÓŹNIEJSZYCH	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	1 MAJA	4, 6	GAZOWNIA MIEJSKA (BUDYNEK TECHNOLOGICZNY, ZBIORNIK NA GAZ)	A-3383	15 września 1992
RESZEL	CHROBREGO	002	KAPLICZKA PRZYDROŻNA	A-3512	27 maja 1993
RESZEL	JAGIEŁŁY	004	DOM MIESZKALNO - USŁUGOWY (KAMIENICA)	A-4249	6 marca 2003
RESZEL	KRASICKIEGO	007	BUDYNEK SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO, D. SZKOŁY DLA GŁUCHONIEMYCH	A-4481	5 listopada 2007
RESZEL	KRASZEWSKIEGO	006	BASZTA OBRONNA	A-308	15 czerwca 1957
RESZEL	KS. WITOLDA	006 (4-9)	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	KS. WITOLDA	005 (4-9)	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	MAZURSKA		MOST GOTYCKI "WYSOKI"	A-266	15 czerwca 1957
RESZEL	MICKIEWICZA	4	BUDYNEK	A-4606	31 października 2013
RESZEL	PŁOWCE		MOST GOTYCKI "NISKI"	A-260	15 czerwca 1957
RESZEL	PODZAMCZE	001	KOLEGIUM JEZUICKIE	A-289	15 czerwca 1957
RESZEL	PODZAMCZE	003	ZAMEK BISKUPI I RESZTKI OBWAROWAŃ ZAMKOWYCH	A-290	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	012	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	002	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	001	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	014	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	017	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	013	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	026	KAMIENICZKA	A-294	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	008	KAMIENICZKA	A-298	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	007	KAMIENICZKA	A-301	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	027	KAMIENICZKA	A-303	15 czerwca 1957

RESZEL	REYMONTA	028	KAMIENICZKA	A-304	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	029	KAMIENICZKA	A-305	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	030	KAMIENICZKA	A-306	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	031	KAMIENICZKA	A-307	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	006	KAMIENICZKA	A-309	15 czerwca 1957
RESZEL	REYMONTA	005	KAMIENICZKA	A-312	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	013	DOM	A-3196	3 października 1991
RESZEL	RYNEK	021	DOM	A-4078	9 września 1998
RESZEL	RYNEK	022	DOM	A-4079	9 września 1998
RESZEL	RYNEK	023	DOM /APTEKA/	A-3059	21 sierpnia 1990
RESZEL	RYNEK	020	DOM MIESZKALNO - USŁUGOWY (KAMIENICA)	A-4237	20 września 2002
RESZEL	RYNEK	012	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	007	KAMIENICZKA	A-261	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	015/016	KAMIENICZKA	A-262	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	029	KAMIENICZKA	A-263	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	017	KAMIENICZKA	A-264	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	028	KAMIENICZKA	A-265	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	014	KAMIENICZKA	A-268	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	019	KAMIENICZKA	A-269	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	018	KAMIENICZKA	A-270	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	009	KAMIENICZKA	A-271	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	010	KAMIENICZKA	A-272	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	026	KAMIENICZKA	A-273	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	006	KAMIENICZKA	A-284	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	027	KAMIENICZKA	A-287	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	001	KAMIENICZKA	A-291	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	005	KAMIENICZKA	A-292	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	025	KAMIENICZKA	A-299	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	030	KAMIENICZKA	A-311	15 czerwca

					1957
RESZEL	RYNEK	032	KAMIENICZKA	A-313	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	031	KAMIENICZKA	A-324	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	008	KAMIENICZKA Z OFICYNĄ	A-296	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	033	PIWNICE BUDYNKU GŁÓWNEGO KAMIENICZKI	A-310	15 czerwca 1957
RESZEL	RYNEK	024	RATUSZ	A-282	15 czerwca 1957
RESZEL	SIENKIEWICZA	002	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	SIENKIEWICZA	003	KAMIENICZKA	A-267	15 czerwca 1957
RESZEL	SIENKIEWICZA	004	KAMIENICZKA	A-275	15 czerwca 1957
RESZEL	SIENKIEWICZA	005	KAMIENICZKA	A-276	15 czerwca 1957
RESZEL	SIENKIEWICZA	009	KAMIENICZKA	A-279	15 czerwca 1957
RESZEL	SIENKIEWICZA	008	KAMIENICZKA	A-281	15 czerwca 1957
RESZEL	SIENKIEWICZA	006	ZACHOWANE FUNDAMENTY I FRAGMENTY PIWNIC ORAZ ELEMENTY ŚREDNIOWIECZNEGO SYSTEMU KANALIZACJI	A-277	15 czerwca 1957
RESZEL	SIENKIEWICZA	007	ZACHOWANE FUNDAMENTY I FRAGMENTY PIWNIC ORAZ ELEMENTY ŚREDNIOWIECZNEGO SYSTEMU KANALIZACJI	A-278	15 czerwca 1957
RESZEL	SIENKIEWICZA	001	ZACHOWANE FUNDAMENTY I FRAGMENTY PIWNIC ORAZ ELEMENTY ŚREDNIOWIECZNEGO SYSTEMU KANALIZACJI	A-280	15 czerwca 1957
RESZEL	SŁOWACKIEGO	031	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	SŁOWACKIEGO	027	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	SŁOWACKIEGO	002	KAMIENICZKA	A-283	15 czerwca 1957
RESZEL	SŁOWACKIEGO	011	KAMIENICZKA	A-297	15 czerwca 1957
RESZEL	SŁOWACKIEGO	006	KAMIENICZKA	A-302	15 czerwca 1957
RESZEL	SŁOWACKIEGO	11-13	KLASZTOR SS. KATARZYNEK	A-274	15 czerwca 1957
RESZEL	SŁOWACKIEGO	009	KOŚCIÓŁ ŚW PIOTRA I PAWŁA Z WYPOSAŻENIEM I PLEBANIA	A-31	2 września 1949
RESZEL	SŁOWACKIEGO	001	PLEBANIA Z BUDYNKIEM GOSPODARCZYM	A-288	15 czerwca 1957
RESZEL	SŁOWACKIEGO	010	WILLA "MARIA"	A-3843	10 października 1995
RESZEL	SPICHRZOWA	011	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	SPICHRZOWA	010	KAMIENICZKA	A-315	15 czerwca 1957

RESZEL	SPICHRZOWA		SPICHLERZ	A-285	15 czerwca 1957
RESZEL	SPICHRZOWA		SPICHLERZ	A-286	15 czerwca 1957
RESZEL	SPICHRZOWA	003	SPICHLERZ	A-4173	10 maja 2000
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	015	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	014	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	013	DOM MIESZKALNY	A-293	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	011	KAMIENICZKA	A-300	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	010	KAMIENICZKA	A-314	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	001	KAMIENICZKA	A-316	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	003	KAMIENICZKA	A-318	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	004	KAMIENICZKA	A-319	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	007	KAMIENICZKA	A-320	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	005	KAMIENICZKA	A-321	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	006	KAMIENICZKA	A-322	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	002	KAMIENICZKA	A-323	15 czerwca 1957
RESZEL	WYSPIAŃSKIEGO	012	ZACHOWANE FUNDAMENTY I FRAGMENTY PIWNIC ORAZ ELEMENTY ŚREDNIOWIECZNEGO SYSTEMU KANALIZACJI	A-295	15 czerwca 1957
RESZEL	ZWYCIĘZCÓW	001	KAPLICZKA PRZYDROŻNA	A-3517	31 maja 1993
RESZEL	ZWYCIĘZCÓW		KAPLICZKA PRZYDROŻNA	A-3519	31 maja 1993

EWIDENCJA ZABYTKÓW - m. Reszel

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ADRES	LOKALIZACJA
Reszel	śródmieście ujęte ulicami: Podmiejska, 1 Maja, Zwycięzców, Warmińska, wraz z zabudową przy ulicach		śródmieście
Reszel	śródmieście ujęte ulicami: Kościuszki, Mazurska, Słowiańska, wraz z zabudową przy ulicach		śródmieście
Reszel	cmentarz ewangelicki parafialny		przy ulicy, u wylotu na Biskupiec, ogrodzony siatką
Reszel	dom	1 Maja 2	
Reszel	Transformator	1 Maja 4	
Reszel	dwór	Armii Krajowej 30	
Reszel	dom	Bohaterów 1	
Reszel	budynek gospodarczy	Bohaterów 8	
Reszel	dom	Bohaterów 8	
Reszel	dom	Bohaterów 9	

Reszel	osiedle domów mieszk. Z ulicami: Kopernika, Chopina, Norwida, Kochanowskiego, Kajki	Chopina 1/2-13/14	
Reszel	dom	Chrobrego 1	
Reszel	dom	Chrobrego 1A	
Reszel	dom	Chrobrego 2	
Reszel	Szkoła/Gimnazjum	Chrobrego 5a	
Reszel	dom	Chrobrego 6	
Reszel	Kapliczka	Chrobrego 7	
Reszel	dom	Chrobrego 7	
Reszel	Synagoga, ob. budynek mieszkalny	Chrobrego 8	
Reszel	dom	Dąbrowskiego 11	
Reszel	dom	Dąbrowskiego 3	
Reszel	Budynek mieszkalno-biurowy	Dąbrowskiego 5	
Reszel	dom	Dąbrowskiego 7	
Reszel	cmentarz/ aleja cmentarna - ob.park miejski	Gdańska	
Reszel	osiedle domów mieszkalnych	Gen. Zajęczka 1/3-18/20	
Reszel	dom	Jagiełły 10	
Reszel	Magazyn	Jagiełły 15	
Reszel	dom (cegłany)	Jagiełły 16	
Reszel	dom	Jagiełły 16A	
Reszel	dom	Jagiełły 20	
Reszel	dom	Jagiełły 21	
Reszel	dom	Jagiełły 22	
Reszel	dom	Jagiełły 23	
Reszel	dom	Jagiełły 4	
Reszel	dom	Jagiełły 5	
Reszel	dom	Jagiełły 7/8	
Reszel	dom	Jagiełły 9	
Reszel	dom	Jagiełły 9A	
Reszel	osiedle domów mieszk. Z ulicami: Kopernika, Chopina, Norwida, Kochanowskiego, Kajki	Kajki 1-8	
Reszel	osiedle domów mieszk. Z ulicami: Kopernika, Chopina, Norwida, Kochanowskiego, Kajki	Kochanowskiego 1- 18/20	
Reszel	Poczta	Kolejowa 1	
Reszel	Budynek gospodarczy	Kolejowa 1	
Reszel	dom	Kolejowa 11/13	
Reszel	dom	Kolejowa 14	
Reszel	magazyn	Kolejowa 14a	
Reszel	dom	Kolejowa 15	
Reszel	dom - dawniej Internat ZSZ	Kolejowa 16/18	
Reszel	dom	Kolejowa 17	
Reszel	dom	Kolejowa 19	
Reszel	dom	Kolejowa 2	

Reszel	kamienica	Kolejowa 20-22	
Reszel	dom	Kolejowa 21	
Reszel	kamienica	Kolejowa 24	
Reszel	dom	Kolejowa 25	
Reszel	dom	Kolejowa 26	
Reszel	dom	Kolejowa 27	
Reszel	Dworzec kolejowy	Kolejowa 28	
Reszel	Zespół dworca kolejowego:b. gospodarczy-magazyn, WC, bruki	Kolejowa 28, 29	
Reszel	zespół dworca kolejowego: dom	Kolejowa 29	
Reszel	Spichlerz ob. Biblioteka	Kolejowa 2A	
Reszel	dom - dawniej żłobek miejski (ob. Apteka)	Kolejowa 3	
Reszel	bank	Kolejowa 4	
Reszel	dom	Kolejowa 5	
Reszel	dom -ob. bud. Policji	Kolejowa 6	
Reszel	dom/kino	Kolejowa 7	
Reszel	dom	Kolejowa 8	
Reszel	dom	Konopnickiej 1	
Reszel	osiedle domów mieszk. Z ulicami: Kopernika, Chopina, Norwida, Kochanowskiego, Kajki	Kopernika 1-10	
Reszel	cmentarz żydowski	Kościuszki	na skarpie, z jednej strony graniczy ze szkołą podstawową nr 1
Reszel	osiedle domów mieszkalnych	Kościuszki i Okręg	
Reszel	dom	Kościuszki 1/4	
Reszel	dom	Kościuszki 11	
Reszel	dom	Kościuszki 13/14	
Reszel	dom	Kościuszki 15/17	
Reszel	dom	Kościuszki 18/19	
Reszel	kuźnia	Kościuszki 1a	
Reszel	dom	Kościuszki 20	
Reszel	dom	Kościuszki 21	
Reszel	dom	Kościuszki 5/6	
Reszel	Szkoła	Kościuszki 5A	
Reszel	dom	Kościuszki 7/10	
Reszel	Szkoła Podstawowa nr 2	Krasickiego 5	
Reszel	dom	Krasickiego 6	
Reszel	dom	Krasickiego 8	
Reszel	Budynek gospodarczy	Krasickiego 8	
Reszel	dom	Krasickiego 9	
Reszel	dom	Kraszewskiego 8	
Reszel	dom	Księcia Witolda 1, 1/3	
Reszel	dom	Księcia Witolda 4/9	
Reszel	dom	Łukasińskiego 1	

Reszel	dom	Łukasińskiego 2	
Reszel	budynek gospodarczy	Łukasińskiego 3	
Reszel	Szkoła	Łukasińskiego 3A	
Reszel	Budynek szkolny - zespół szkół	Łukasińskiego 3B	
Reszel	szkoła	Łukasińskiego 4	
Reszel	Budynek szkolny - zespół szkół	Łukasińskiego 4	
Reszel	dom	Łukasińskiego 6	
Reszel	dom	Łukasińskiego 9	
Reszel	dom	Mazurska 10	
Reszel	dom	Mazurska 11	
Reszel	dom	Mazurska 12	
Reszel	dom	Mazurska 13	
Reszel	dom	Mazurska 16	
Reszel	dom	Mazurska 18	
Reszel	dom	Mazurska 19	
Reszel	dom	Mazurska 21	
Reszel	dom	Mazurska 33	
Reszel	dom	Mazurska 34	
Reszel	dom	Mazurska 36	
Reszel	dom	Mazurska 37A	
Reszel	dom	Mazurska 39	
Reszel	dom	Mazurska 40	
Reszel	dom	Mazurska 41	
Reszel	dom	Mazurska 42	
Reszel	dom	Mazurska 44	
Reszel	dom	Mazurska 46	
Reszel	dom	Mazurska 47	
Reszel	dom	Mazurska 48/49	
Reszel	dom	Mazurska 67	
Reszel	dom	Mazurska 68/68a	
Reszel	kapliczka murowana	Mickiewicza	przy cmentarzu
Reszel	Brama cmentarza	Mickiewicza	
Reszel	dom	Mickiewicza 1	
Reszel	dom	Mickiewicza 2/3	
Reszel	dom - dawny budynek szpitalny	Mickiewicza 3	
Reszel	Miejski Ośrodek Kultury	Mickiewicza 4	
Reszel	cmentarz rz-kat. komunalny	Mickiewicza/Podmiejska	pomiędzy ulicami Mickiewicza i Podmiejską
Reszel	osiedle domów mieszk. Z ulicami: Kopernika, Chopina, Norwida, Kochanowskiego, Kajki	Norwida 1-9	
Reszel	dom	Okręg 1/3	
Reszel	dom	Okręg 10/12 ; 12	
Reszel	dom	Okręg 11	
Reszel	dom	Okręg 13/15 ; 13	

Reszel	dom	Okręg 17	
Reszel	dom	Okręg 17/19	
Reszel	dom	Okręg 2/4	
Reszel	dom	Okręg 27	
Reszel	dom	Okręg 7/9	
Reszel	dom	Okręg 8	
Reszel	obelisk	Paderewskiego	
Reszel	dom	Paderewskiego 1	
Reszel	dom	Pięięznego 1	
Reszel	krzyż	Pięięznego 1	
Reszel	magazyn	Pięięznego 3	
Reszel	dom	Pięięznego 7	
Reszel	dom	Płowce 3	
Reszel	dom - d. młyn miejski-rozlewnia wód gazowanych	Płowce 4	
Reszel	rzeźnia miejska - ob. dom mieszkalny	Płowce 5	
Reszel	dom	Płowce 7	
Reszel	dom	Podmiejska 17	
Reszel	dom	Podmiejska 18	
Reszel	dom	Podmiejska 19	
Reszel	dom	Podmiejska 20	
Reszel	dom	Podmiejska 21	
Reszel	dom	Podzamcze 2	
Reszel	dom	Podzamcze 4	
Reszel	dom	Podzamcze 6/7	
Reszel	kapliczka murowana	Raławicka	
Reszel	ZDF: dwór- ob.b. mieszkalny	Rataja 7	
Reszel	ZDF: zespół dworsko-folwarczny: budynek gospodarczy, dawna stajnia - obora,	Rataja 7	
Reszel	dom	Reymonta 3/4	
Reszel	dom	Reymonta 10/11	
Reszel	dom	Reymonta 15	
Reszel	dom	Reymonta 16	
Reszel	dom	Reymonta 19	
Reszel	dom	Reymonta 20	
Reszel	dom	Reymonta 30	
Reszel	dom	Reymonta 31	
Reszel	dom	Reymonta 35	
Reszel	dom/kamieniczka	Reymonta 9	
Reszel	dom	Reymonya 1/4	
Reszel	dom	Reymonya 19	
Reszel	fundamenty i piwnice oraz elementy średniowiecznej kanalizacji	Sienkiewicza 1	
Reszel	dom	Sienkiewicza 10	
Reszel	dom	Sienkiewicza 2	

Reszel	ogrodzenie zabudowań gospodarczych przy wikarówce	Słowackiego 1	
Reszel	dom	Słowackiego 11	
Reszel	dom	Słowackiego 15	
Reszel	dom	Słowackiego 17	
Reszel	Szpital	Słowackiego 3	
Reszel	dom	Słowackiego 5	
Reszel	dom	Słowackiego 8	
Reszel	kapliczka murowana	Słowiańska	
Reszel	dom	Słowiańska 10	
Reszel	dom	Słowiańska 11	
Reszel	dom	Słowiańska 12	
Reszel	dom	Słowiańska 13	
Reszel	dom	Słowiańska 14	
Reszel	dom	Słowiańska 2	
Reszel	dom	Słowiańska 24	
Reszel	dom	Słowiańska 3/3a	
Reszel	dom	Słowiańska 39	
Reszel	dom	Słowiańska 41	
Reszel	dom	Słowiańska 42	
Reszel	dom	Słowiańska 6	
Reszel	dom	Słowiańska 6	
Reszel	dom	Słowiańska 9	
Reszel	Transformatorownia	Spichrzowa (bez numeru)	
Reszel	dom	Spichrzowa 3	
Reszel	dom	Spichrzowa 5	
Reszel	dom	Spichrzowa 8	
Reszel	magazyn	Warmińska 1/2	
Reszel	dom	Warmińska 11	
Reszel	Młyn i spichlerz/magazyn	Warmińska 2	
Reszel	dom	Warmińska 20A	
Reszel	dom	Warmińska 26/28	
Reszel	Magazyn	Warmińska 3	
Reszel	dom	Warmińska 34	
Reszel	dom	Warmińska 7	
Reszel	dom	Warmińska 9	
Reszel	Budynek straży pożarnej/remiza	Wojska Polskiego 2/2A	
Reszel	dom	Wojska Polskiego 3	
Reszel	dom - tzw. "burmistrzówka"	Wojska Polskiego 5	
Reszel	dom	Wojska Polskiego 6	
Reszel	dom	Wojska Polskiego 7	
Reszel	dom	Wojska Polskiego 9	
Reszel	dom	Zajęczka 1/3	
Reszel	cmentarz ewangelicki	Zwycięzców	

Reszel	dom	Zwycięzców 1	
Reszel	dom	Zwycięzców 3	
Reszel	dom	Zwycięzców 5	

REJESTR ZABYTKÓW – gm. Reszel

Miejscowość	Ulica	Numer	Obiekt	NrRejestru	DataWpisu
BEŻŁAWKI			KOŚCIÓŁ /DAWNY ZAMEK/	A-749	5 lutego 1968
BEŻŁAWKI			OGRODZENIE KOŚCIOŁA Z OTOCZENIEM	A-750	5 lutego 1968
CZARNOWIEC			DWOREK	A-2802	3 maja 1989
LEGINY			DAWNY PARK PRZYPALACOWY	A-4425	14 sierpnia 2007
LEGINY			KOSTNICA	A-2804	3 maja 1989
LEGINY			KOŚCIÓŁ MARIII MAGDALENY Z CMENTARZEM PRZYKOŚCIELNYM	A-615	10 października 1967
ŁĘŻANY		006	DOM (DWOREK)	A-2803	3 maja 1989
ŁĘŻANY			PAŁAC Z PARKIEM	A-633	12 października 1967
ŁĘŻANY			PARK	A-1258	29 listopada 1978
ŁĘŻANY			ZESPÓŁ ZABUDOWY FOLWARCZNEJ (8 OBIEKTÓW)	A-4304	29 czerwca 2004
MOJKOWO	OBECNIE ANNOWO		PARK DWORSKI	A-1496	5 grudnia 1983
ROBAWY			KAPLICA Z WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA I OGRODZENIEM	A-30	2 września 1949
ŚWIĘTA LIPKA			ALEJA DRZEW ROSNĄCYCH WZDŁUŻ FRAGM. DROGI NR 590 ORAZ FRAGM. DROGI NR 594, MIĘDZY RESZLEM A ŚW. LIPKĄ	A-4483	17 października 2011
ŚWIĘTA LIPKA		28	BUDYNEK DAWNEJ SZKOŁY, OB. BUDYNEK POCZTY	A-4386	22 lutego 2006
ŚWIĘTA LIPKA		021	BUDYNEK MIESZKALNY - CHAŁUPA	A-4408	24 kwietnia 2006
ŚWIĘTA LIPKA			KAPLICZKA BAROKOWA	A-4455	27 września 2006
ŚWIĘTA LIPKA			BUDYNEK GOSPODARCZY	A-913	18 maja 1968
ŚWIĘTA LIPKA		026	DAWNA KARCZMA I HOTEL, OBECNIE BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY	A-4127	14 grudnia 1999
ŚWIĘTA LIPKA			KOŚCIÓŁ NAWIEDZENIA NMP W WYPOSAŻENIEM WNĘTRZA KRUŻGANKAMI I KLASZTOREM	A-117	28 września 1953
ŚWIĘTA LIPKA			PARK	A-1520	13 stycznia 1984
ŚWIĘTA LIPKA	DROGA ŚW LIPKA-RESZEL		KAPLICZKI RÓŻAŃCOWE	A-1162	9 września 1968
WOLA			PARK KRAJOBRAZOWY	A-1231	14 lutego 1978

EWIDENCJA ZABYTKÓW - gm. Reszel

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ADRES	LOKALIZACJA
Bezlawki	cmentarz ewangelicki		przylegający do kościoła od strony północnej, na wzniesieniu
Bezlawki	dom	1	
Bezlawki	dom	4	
Bezlawki	dom	6	
Bezlawki	dom	7	
Bezlawki	dom/d. karczma	8	
Bezlawki	park	12/4, 12/2	
Bezlawki	dom	13	
Bezlawki	dom	16	
Bezlawki	dom	18	
Bezlawki	dom	20	
Bezlawki	bydynek gospodarczy	20	
Bezlawki	dom	9	
Biel	ZDF: dwór i park	3	
Biel	ZDF: b. gospodarczy(nr 3), brukowany podjazd	3	
Czarnowiec	ZDF: zespół dworsko-folwarczny (dwór-RZ)		
Czarnowiec	ZDF: podwórze, podjazd, park, b. gospod. w podwórzu	1	
Czarnowiec	ZDF: stajnia-ob. chlewnia, stodoła, spichlerz z wozownią	1	
Dębnik	Budynek mieszkalny	4	
Dębnik	Budynek gospodarczy	4	
Grodzki Młyn	Budynek mieszkalny	2	
Grodzki Młyn	budynek gospodarczy	3	
Grodzki Młyn	zespół młyna: budynek gospodarczy-stajnia	3	
Grodzki Młyn	zespół myna: budynek gospodarczy-stodoła	3	
Grodzki Młyn	zespół młyna : młyn z podwórzem (młyn, domy 3 i 4, b.gosp.+stajni a i stodoła)	3, 4	
Grodzki Młyn	Budynek mieszkalny	4	
Kępa Tolnicka	Kapliczka przydrożna	przy drodze Reszel-Grzęda	
Klewno	Aleja		w kierunku N
Klewno	Budynek mieszkalny	16	
Klewno	Budynek mieszkalny	18	
Klewno	Budynek mieszkalny	19	
Klewno	Budynek gospodarczy-obora	19	
Klewno	Budynek mieszkalny	2	
Klewno	Budynek mieszkalny	22	
Klewno	Budynek mieszkalny	26	
Klewno	Budynek mieszkalny	30	
Klewno	Budynek mieszkalny	37	

Klewno	Budynek mieszkalny	4	
Klewno	Budynek gospodarczy-obora	4	
Klewno	Budynek gospodarczy-chlewnia z lamusem	4	
Klewno	Budynek gospodarczy-stodoła	4	
Klewno	Kapliczka	4	
Leginy	cmentarz ewangelicki		za wsią, na wzgórzu, teren pagórkowaty, nie ogrodzony
Leginy	cmentarz komunalny - rzymskokatolicki przykościelny		we wsi, na terenie przykościelnym, ogrodzony murem ceglany, sąsiaduje z zabudowa mieszkalną
Leginy	ZDF: kuźnia		
Leginy	cmentarz rodowy rodz. Caspar (ogrodzenie metalowe)		
Leginy	zespół kościoła - kostnica	-	
Leginy	Szkoła - I	49	
Leginy	ZDF: : domy robotników folw. (5 dwojaków)	50, 51, 52, 53,58	
Leginy	ZDF: spichlerz z cz.mieszkalną	56	
Leginy	ZDF: podwórze, b. gosp.(chlewnia,stodoła, ,3 obory z cz.mieszk (park-RZ)	56, 58 ?	
Leginy	dom	57	
Leginy	Szkoła - II	63	
Leginy	Kapliczka - przy skrzyżowaniu dróg przy domu nr 9	k/9	
Lipowa Góra	ZDF: zespół dworsko-folwarczny z podwórzem, spichlerzem i stajnią	-	
Łęczany	stacja transformatorowa		
Łęczany	cmentarz ewangelicki wraz z kaplicą		na skraju lasu, na niewielkim wzniesieniu w kierunku północno-wschodnim, ok. 500m od zabudowań, w cz. Wschodniej cm. Kaplica
Łęczany	Budynek trafostacji/magazyn		
Łęczany	ZDF:trojak	-	
Łęczany	Budynek mieszkalny	18	
Łęczany	budynek gospodarczy	19	
Łęczany	ZDF:czworak - ob. b. mieszkalny	19	
Łęczany	szkoła - ob. b. mieszkalny	24	
Łęczany	Budynek gospodarczy	24	
Mnichowo	Budynek mieszkalny	1	
Mnichowo	Kapliczka	12	
Mnichowo	Budynek mieszkalny+ b. gospodarczy	15	
Mnichowo	Budynek mieszkalny	16	
Mnichowo	Budynek mieszkalny	18	

Mnichowo	Budynek gospodarczy-obora ze spichlerzem	18	
Mnichowo	Budynek gospodarczy-stodoła	18	
Mnichowo	Budynek gospodarczy	19	
Mnichowo	Budynek mieszkalny	3	
Mnichowo	Budynek mieszkalny	4	
Mnichowo	Budynek mieszkalny	7	
Mojkowo (Annowo)	dwór - ob. b. mieszkalny	1	
Mojkowo (Annowo)	Budynek gospodarczy	1	
Pasterzewo	Budynek mieszkalny	6	
Pieckowo	cmentarz ewangelicki /mogiła z brzoźowym krzyżem		
Pieckowo	cmentarz ewangelicki - komunalny		w lesie, przy drodze ze Świętej Lipki do Pieckowa, na płaskim terenie
Pieckowo	cmentarz/ mogiła z 1945 r.		przy asfaltowej drodze, ok. 1 km.od wsi, na płdn-zach, na skraju lasu, na skarpie
Pieckowo	zespół dworca kolejowego: b. mieszkalny (13), brukowany podjazd i aleja	13	
Pieckowo	dworzec kolejowy - ob. dom+ b. gospodarczy	14	
Pieckowo	szkoła -ob. dom mieszkalny	17	
Pieckowo	dom	20	
Pieckowo	dom	23	
Pieckowo	dom - d. b. mieszkalny dla pracowników kolejowych	28	
Pieckowo	dom	30	
Pieckowo	dom	36	
Pieckowo	dom	40	
Pieckowo	dom	41	
Pieckowo	dom	45	
Pieckowo	dom	47	
Pieckowo	dom	49	
Pieckowo	dom	5	
Pieckowo	Budynek OSP/ remiza -d. rybaczkówka	przy drodze Święta Lipka-Kętrzyn	
Pilec	cmentarz ewangelicki		na wzniesieniu za wsią, nad rz. Dajna, przy drodze z Bezlówek do pilca
Pilec	cmentarz ewangelicki		na terenie płaskim, przy szosie do Mrągowa, pomiędzy budynkami mieszkalnymi
Pilec	brukowana droga przez wieś	-	N/S
Pilec	dom	11	
Pilec	dom	12	
Pilec	zesp. Zabudowy młyna wodnego: młyn, b. mieszkalny,	13	

	obora, magazyn, podwórze		
Pilec	dom	29	
Pilec	dom	33	
Pilec	Budynek gospodarcz	6	
Pilec	dom	67	
Pilec	dom	69	
Pilec	osiedle domów mieszkalnych	69-73	
Pilec	dom	70	
Pilec	dom	71	
Pilec	dom	73	
Plenowo	dom	3	
Pudwągi	cmentarz ewangelicki - rodowy		w kierunku wschodnim od zabudowań, przy drodze polnej do Smokowa, na szczycie wzniesienia
Pudwągi	park		
Pudwągi	cmentarz		
Ramty	ZDF: zespół dworsko-folwarczny		
Ramty	ZDF: dwór	12	
Ramty	ZDF: park, cmentarz, podwórze, drogi dojazdowe, 2 b. rob. folwarcznych	12, 10, 8	
Ramty	ZDF: b. gospodarcze (2 stodoły, obora, stajnia, kuźnia, magazyn)	12, 10, 8	
Ramty	ZDF: budynki gospodarcze (obora, komin, d. płatkarnia-ob. magazyn, wiata, chlewnia, ...)	12, 10, 8	
Robawy	kaplica NMP		
Robawy	cmentarz wiejski (kaplica i ogrodzenie-RZ)		w obrębie kaplicy, na planie prostokąta, granice wyznacza murowane ogrodzenie.
Robawy	Budynek mieszkalny	13	
Robawy	Budynek mieszkalny	15	
Robawy	Budynek gospodarczy	19	
Robawy	Budynek gospodarczy	7	
Robawy	dwór	8	
Robawy	Dom mieszkalny-d. dom nauczyciela	9	
Siemki	cmentarz ewangelicki		przy drodze z d. PGR Starynia do wsi Siemki, w lesie, na wzniesieniu
Stąpławki	Budynek mieszkalny-d. gospodarczy	1	
Stąpławki	Budynek mieszkalny	3	
Stąpławki	Budynek mieszkalny	4	
Stąpławki	Budynek gospodarczy- chlewnia	4-5	
Stąpławki	Budynek mieszkalny	5	
Stąpławki	Budynek gospodarczy	k/6	

Śpigłówka/Śpigiel	ZDF: zespół dworsko-folwarczny; obora, rządcówka, b. wielofunkcyjny, obora, podwórze...		
Śpigłówka/Śpigiel	ZDF: 2 domy roboników folwarcznych+ b. gospodarcze		
Śpigłówka/Śpigiel	cmentarz ewangelicki		przy drodze z Werplin do Śpigłówki, na wzniesieniu za wsią, na płaskim terenie
Święta Lipka	cmentarz komunalny rzymskokatolicki		w centrum wsi, na południe od kościoła, przy drodze reszel-Kętrzyn
Święta Lipka	figurka		
Święta Lipka	dom	1	
Święta Lipka	dom	10	
Święta Lipka	dom	11	
Święta Lipka	dom	13	
Święta Lipka	budynek gospodarczy	13	
Święta Lipka	dom	18	
Święta Lipka	chałupa drewniana	19	
Święta Lipka	chałupa drewniana	19	
Święta Lipka	chałupa drewniana	20	
Święta Lipka	chałupa drewniana	20	
Święta Lipka	dom	21	
Święta Lipka	dom	23	
Święta Lipka	dom	25	
Święta Lipka	dom	25	
Święta Lipka	dom	5	
Święta Lipka	dom	6	
Święta Lipka	dom	7	
Święta Lipka	dom	9	
Tolniki Małe	dom+ 3 b. gospodarcze	1	
Tolniki Małe	dom z parkiem i podwórzem	10	
Tolniki Małe	obora	10	
Tolniki Małe	chlew	10	
Tolniki Małe	dom	12	
Tolniki Małe	dom	13	
Tolniki Małe	Budynek gospodarczy	13	
Tolniki Małe	dom	14	
Tolniki Małe	dom	15	
Tolniki Małe	Budynek gospodarczy	15	
Tolniki Małe	Budynek gospodarczy	16	
Tolniki Małe	dom z podwórzem	19	
Tolniki Małe	obora	19	
Tolniki Małe	chlew	19	
Tolniki Małe	dom z ogrodem i podwórzem brukowym	2	

Tolniki Małe	stajnia	2	
Tolniki Małe	obora	2	
Tolniki Małe	stodoła	2	
Tolniki Małe	dom	3	
Tolniki Małe	obora	5	
Tolniki Małe	stodoła	5	
Tolniki Małe	dom	8	
Tolniki Małe	Budynek gospodarczy	8	
Tolniki Małe	dom	9	
Tolniki Małe	Kaplica	k/12	
Tolniki Małe	Krzyż przydrożny	skrzyżowanie dróg pomiędzy domami 1 i 5	
Wanguty	ZDF: stodoła ryglowa		w pñn-wsch.cz. Założenia, na wschód od drogi do Beżławek
Wanguty	ZDF: zespół dworsko- folwarczny		
Wanguty	cmentarz ewangelicki/rodowy		na południe od zabudowań,mok 25m od polnej drogi do Pieckowa, na wzniesieniu, na skraju lasu
Wanguty	ZDF: Dwór	2	
Wanguty	Budynek gospodarczy z częścią mieszkalną (d. obora)	3	
Wanguty	Budynek mieszkalny (d. budynek mieszkalny dla pracowników folwarku)	7	
Widryny	cmentarz z kaplicą		na wzniesieniu, na południowym skraju wsi, przy drodze do Śpiglówki
Widryny	cmentarz ewangelicki		na wzniesieniu, ok. 200m na północ od wsi, przy wschodniej stronie drogi.
Widryny	Budynek gospodarczy	14	
Widryny	Budynek gospodarczy	18	
Widryny	szkoła - ob. b. mieszkalny	19	
Widryny	dom	21	
Widryny	dom	24	
Widryny	dom	27	
Widryny	dom	28	
Widryny	dom	29	
Widryny	Budynek mieszkalny- d. szkoła	9	
Wola	ZDF: owczarnia		
Wola	Budynek gospodarczy		
Wola	Budynek gospodarczy		
Wola	ZDF: + 3 b. gospodarcze		
Wola	cmentarz ewangelicki		
Wola	cmentarz ewangelicki	-	na wzgórzu, na północny zachód od wsi, ok. 200m na

			wschód od płu- wschodniego skraju zabudowan
Wola	dom	11 (7)	
Wola	Budynek gospodarczy	11 (7)	
Worplawki	ZDF: zespół dworsko- folwarczny		
Worplawki	ZDF: budynek wielofunkcyjny		
Worplawki	cmentarz ewangelicki		na wzgórzu, ok. 300m na płu-zachód od wsi, przy drodze polnej
Worplawki	ZDF: budynek gospodarczy z częścią mieszkalną	10	
Worplawki	ZDF: budynek gospodarczy z częścią mieszkalną	12	
Worplawki	ZDF: budynek gospodarczy z częścią mieszkalną	13	
Worplawki	ZDF: dwór	25	
Worplawki	ZDF: dom robotników folwarcznych	3	
Worplawki	ZDF: dom	5	
Worplawki	ZDF: rządówka - ob. b. mieszkalny	9	
Worplawki	ZDF: droga brukowana	9	
Wólka Ryńska	ZDF: zespół dworsko- folwarczny		
Wólka Ryńska	ZDF: dwór		
Wólka Ryńska	ZDF: park		
Wólka Ryńska	dom	4	
Zawidy	dom	11	
Zawidy	dom	12	
Zawidy	dom	22	
Zawidy	dom	32	
Zawidy	Budynek gospodarczy	32	
Zawidy	dom	35	
Zawidy	dom	6	
Zawidy	Budynek gospodarczy- chlew i spichlerz	6	
Zawidy	Budynek gospodarczy-obora	6	
Zawidy	Budynek gospodarczy-stodoła	6	
Zawidy	dom	9	
Zawidy	Kaplica	k/ 6	
Zawidy	Kapliczka	k/3 i 6	
Zawidy	Krzyż przydrożny	n-ko 11	

REJESTR ZABYTEKÓW - gm. Srokowo

Miejscowość	Ulica	Numer	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu
BRZEŹNICA			PAŁAC	A-2998	25 stycznia 1990

BRZEŹNICA			PARK KRAJOBRAZOWY	A-3252	23 grudnia 1991
BRZEŹNICA			ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY (15 OBIEKTÓW)	A-3412	2 listopada 1992
JEGŁAWKI - STARE JEGŁAWKI			ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY	A-3416	9 listopada 1992
JEGŁAWKI - STARE JEGŁAWKI	---	---	PARK	A-1500	5 grudnia 1983
KAŁKI			PAŁAC	A-2999	25 stycznia 1990
KAŁKI			PARK	A-3251	23 grudnia 1991
KĄTY			ZAŁOŻENIE DWORSKO - PARKOWE	A-4238	14 października 2002
KOLKIEJMY			DWÓR	A-3414	5 listopada 1992
KOLKIEJMY			PARK DWORSKI	A-1499	5 grudnia 1983
KOSAKOWO			DZWONNICA	A-739	10 grudnia 1968
SINIEC			PARK KRAJOBRAZOWY	A-3347	7 kwietnia 1992
SKANDŁAWKI			PAŁAC WRAZ Z NAJBLIŻSZYM OTOCZENIEM OBEJMUJĄCYM DZIAŁKĘ	A-4474	17 września 2007
SKANDŁAWKI			PARK	A-3349	7 kwietnia 1992
SOLANKA			ZESPÓŁ DWORSKO - PARKOWY	A-4257	2 lipca 2003
SROKOWO			OBORA	A-910	18 maja 1968
SROKOWO			RUINY DAWNEJ WIEŻY WIDOKOWEJ TZW. WIEŻY BISMARCKA Z OTOCZENIEM: PARKIEM I PAMIĄTKOWYM GŁAZEM ORAZ ZC. DZIAŁKI	A-4359	27 listopada 2006
SROKOWO			UKŁAD URBANISTYCZNY WRAZ Z ZABUDOWĄ	A-378	1 sierpnia 1957
SROKOWO	BARCIAŃSKA	019	DOM	A-2087	14 sierpnia 1987
SROKOWO	BARCIAŃSKA	002	DOM	A-2103	14 sierpnia 1987
SROKOWO	BARCIAŃSKA	015	DOM	A-2104	14 sierpnia 1987
SROKOWO	BARCIAŃSKA	017	DOM	A-2105	14 sierpnia 1987
SROKOWO	BARCIAŃSKA	004	DOM	A-2118	14 sierpnia 1987
SROKOWO	BARCIAŃSKA	006	DOM	A-2122	14 sierpnia 1987
SROKOWO	BARCIAŃSKA	007	DOM	A-2123	14 sierpnia 1987
SROKOWO	BARCIAŃSKA	005	DOM	A-373	1 sierpnia 1957
SROKOWO	BARCIAŃSKA	004	DOM	A-374	1 sierpnia 1957
SROKOWO	BARCIAŃSKA	010	DOM	A-380	1 sierpnia

					1957
SROKOWO	CHOPINA	009	DOM	A-2097	14 sierpnia 1987
SROKOWO	CHOPINA	001	DOM	A-2124	14 sierpnia 1987
SROKOWO	CHOPINA	002	DOM	A-2125	14 sierpnia 1987
SROKOWO	CHOPINA	005	DOM	A-2126	14 sierpnia 1987
SROKOWO	CHOPINA	010	DOM	A-368	1 sierpnia 1957
SROKOWO	CHOPINA	007	DOM	A-369	1 sierpnia 1957
SROKOWO	CHOPINA	004	DOM	A-370	1 sierpnia 1957
SROKOWO	CHOPINA	003	DOM	A-371	1 sierpnia 1957
SROKOWO	CHOPINA	006	DOM	A-372	1 sierpnia 1957
SROKOWO	CHOPINABK	011	DOM	A-367	1 sierpnia 1957
SROKOWO	CMENTARZ PARAFIALNY		KAPLICA CMENTARNA NA CMENTARZU PARAFIALNYM	A-2120	14 sierpnia 1987
SROKOWO	LEŚNA	001	WILLA	A-2095	14 sierpnia 1987
SROKOWO	OKRZEI		KOŚCIÓŁ EWANGELICKO - AUGSBURSKI	A-2128	14 sierpnia 1987
SROKOWO	PIEKARSKA	005?7	BUDYNEK PLEBANI PARAFII RZYMSKO - KATOLICKIEJ	A-2121	14 sierpnia 1987
SROKOWO	PIEKARSKA	004	DOM	A-2088	14 sierpnia 1987
SROKOWO	PIEKARSKA	003	DOM KAFLARZA	A-2116	14 sierpnia 1987
SROKOWO	PLAC RYNKOWY	009	DOM	A-2089	14 sierpnia 1987
SROKOWO	PLAC RYNKOWY	010	DOM	A-2090	14 sierpnia 1987
SROKOWO	PLAC RYNKOWY	012	DOM	A-2091	14 sierpnia 1987
SROKOWO	PLAC RYNKOWY	013	DOM	A-2092	14 sierpnia 1987
SROKOWO	PLAC RYNKOWY	001	RATUSZ	A-360	1 sierpnia 1957
SROKOWO	PLAC RYNKOWY		SPICHLERZ	A-366	1 sierpnia 1957
SROKOWO	STRZELECKA	001	DOM	A-2093	14 sierpnia 1987
SROKOWO	TRAUGUTTA	005	DOM	A-2094	14 sierpnia 1987
SROKOWO	TRAUGUTTA	002	KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. KRZYŻA	A-365 I A-1166	1 sierpnia 1957
SROKOWO	WILEŃSKA	008	DOM	A-2086	14 sierpnia 1987
SROKOWO	WILEŃSKA	006	DOM	A-2096	14 sierpnia 1987
SROKOWO	WILEŃSKA	011	DOM	A-2098	14 sierpnia 1987
SROKOWO	WILEŃSKA	005	DOM	A-2106	14 sierpnia

					1987
SROKOWO	WILEŃSKA	002	DOM	A-4017	17 listopada 1997
SZCZECINIAK			PARK KRAJOBRAZOWY	A-3346	7 kwietnia 1992
WIKROWO			PARK DWORSKI	A-1497	5 grudnia 1983

EWIDENCJA ZABYTKÓW - gm. Srokowo

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ADRES	LOKALIZACJA
Wólka Jankowska	ZDF: zespół folwarczny		
Wólka Jankowska	ZDF: rządówka		
Wikrowo	ZDF; obora z silosami		
Skandławki	ZDF: zespół folwarczny(pałac i park-RZ)		
Kałki	ZDF: spichlerz		
Kałki	ZDF: budynek wielofunkcyjny		
Chojnica	dwór + spichlerz		
Jankowice	park dworski		
Jegławki	park pałacowy		
Księży Dwór Barciański	park dworski		
Łęknica	park		
Pyszki	ZDF: zespół folwarczny		
Siniec	ZDF: dwór		
Siniec	ZDF: d. domy robotników folwarcznych, dom ogrodnika		
Siniec	ZDF: bruki, dom w zespole cegielni, transformator		
Siniec	ZDF: zespół dworsko-folwarczny aleją brzozową (park-RZ)		
Solanka	ZDF: Dwór+ brama wjazdowa (zespół RZ)		na terenie parku wpisanego do rejestru zabytków
gm. Srokowo	Aleje		aleje wjazdowe do Wilczej Wólki z Kolkiejm i Srokowa
gm. Srokowo	Kanał Mazurski ze śluzami: leśniewo Górne, Leśniewo Dolne, piaski, bajory Małe, nDługopole	-	
Brzeźnica-Kałki	most nad Kanałem Mazurskim	-	
Chojnica	ZDF: zespół fworsko-folwarczny z parkiem	-	
Chojnica	dom d. robotników folwarcznych	-	
Chojnica	dom, d. robotników folwarcznych	-	
Kałki	ZDF : zespół z podwórzem, stajnią, stodoła, obora; kuźnia, wiata, stajnia, stelmacharni	-	
Kolonia Kosakowo	dom+ 2 b. gospodarcze	-	
Łęknica	szkoła-ob. b. mieszkalny+ b. gospodarczy	-	
Kolkiejmy	dom d. robotników folwarcznych	-	
Księży Dwór	ZDF: dwór	-	
Księży Dwór	ZDF: aleja prowadząca do dworu	-	

Księży Dwór	ZDF: domy robotników folwarcznych + budynki gospodarcze(czwork-xxx-wyłączono)	-	
Jegławki	chałupa drewniana	-	
Jegławki	kamień ku czci poległych w I w. św.	-	
Jegławki	domy	-	
Złote Pole	Dworek-ob. budynek mieszkalny	-	
Siemkowo	dom	-	
Siemkowo	dom	-	
Siniec	ZDF: brama wjazdowa od drogi głównej, podwórze gospodarcze, bud. gospodarcze	-	
Solanka	domy robotników folwarcznych+ staw we wsi (Sno)	-	
Srokowo	bruki	-	Wiejska, uliczka pomiędzy ul. Wileńską a Słoneczną, ul. Ludowa (przy bud. nr 1), uliczka gosp. Przy młynie, uliczka gosp. Na tyłach budynków północnej pierzei ul. Wileńskiej, ul. Młyńska
Wikrowo	ZDF: zespół dworsko-folwarczny-układ przestrzenny z dojazdem oraz podwórzem,+ obora(park-RZ	-	
Wólka Jankowska	rządówka-ob. b. mieszkalny	-	
Srokowo	Aleje	-	przy drodze łączącej ul. Cmentarną z ul. Szkolną
Bajory Małe	cmentarz ewangelicki	-	na południowym skraju wsi
Bajory Wielkie	cmentarz ewangelicki	-	200m na zachód od wsi, za szkołą
Bajory Wielkie	cmentarz ewangelicki	-	1 km na zachód od wsi, przy drodze w kierunku nasypu kolejowego
Boruchowo	cmentarz ewangelicki	-	100m na południe od wsi, przy drodze polnej do Srokowa
Brzeźnica	cmentarz ewangelicki	-	2 km na południe od wsi, przy drodze do bajor Wielkich
Brzeźnica	cmentarz ewangelicki	-	600m na południowo-zachód od wsi, przy drodze do d. PGR Kałki
Chojnica	cmentarz ewangelicki	-	d. PGR Chojnica-1 km na południowy zachód od wsi, w polu
Chojnica	cmentarz ewangelicki	-	1 km na południowy -wschód od wsi, w polu
Jankowice	cmentarz ewangelicki	-	na południowo-wschodnim skraju wsi
Jegławki	cmentarz ewangelicki	-	na południowym skraju wsi, przy strudze
Jegławki	cmentarz ewangelicki	-	na południowo-wschodnim skraju wsi
Kałki	cmentarz ewangelicki	-	d. PGR Kałki- 1,5 km na południe od wsi, na skraju lasu
Kosakowo	cmentarz ewangelicki	-	400m na północny wschód od

			wsi, przy drodze do Kolonii Kosakowo
Księży Dwór	cmentarz ewangelicki	-	100m na wschód od wsi
Księży Dwór	cmentarz ewangelicki	-	100m na północny wschód od wsi, w polu
Leśniewo	cmentarz ewangelicki	-	300m na zachód od wsi
Leśniewo Kolonia	cmentarz ewangelicki	-	na zachodnim skraju wsi
Leśniewo	cmentarz ewangelicki	-	350m na zachód od wsi, w polu
Leśny Rów	cmentarz ewangelicki	-	na zachodnim skraju wsi
Leśny Rów	cmentarz ewangelicki	-	300m na południowy-zachód od Lesienic
Leśny Rów	cmentarz ewangelicki	-	400m na południe od wsi
Łęknica	cmentarz ewangelicki	-	na południowy-zachód od wsi, przy drodze do d. PGR Skandławki
Łęknica	cmentarz ewangelicki	-	700m na południe od wsi, przy drodze w kierunku nasypu kolejowego
Łęsk	cmentarz ewangelicki	-	700m na wchód od wsi, w polu
Marszałki	cmentarz ewangelicki	-	100m na północ od leśniczówki
Osikowo	cmentarz ewangelicki	-	400m na wschód od wsi, w lesie
Silec	cmentarz ewangelicki	-	200m na północ od wsi, obok drogi do Srokowa
Silec	cmentarz ewangelicki	-	500m na południe od wsi, w polu
Siniec	cmentarz ewangelicki	-	500m na północ od wsi, w polu
Skandławki	cmentarz ewangelicki	-	1 km na zachód od wsi, przy drodze polnej
Solanka	cmentarz ewangelicki	-	200m na zachód od wsi
Solanka	cmentarz ewangelicki/rodowy	-	1km na zachód od wsi
Srokowo	cmentarz ewangelicki/wyżn. Rzymskokatolickiego	-	przy szosie Srokowo-Leśny Rów
Srokowo	cmentarz komunalny rzymskokatolicki	-	800m od wsi, w kierunku Wysokiej Góry
Srokowo	cmentarz ewangelicki	-	przy drodze Srokowo-Barciany
Srokowski Dwór	cmentarz ewangelicki/rodowy	-	100m na południe od zabudowań gospodarczych
Suchodoły	cmentarz ewangelicki	-	300m na północ od d. PGR, nad rzeką
Szczeciniak	cmentarz ewangelicki	-	1 km na południowy -zachód od wsi, przy drodze polnej
Wilczyny	cmentarz ewangelicki/rodowy	-	1 km na zachód od wsi
Wilczyny	cmentarz ewangelicki	-	250m na północ od wsi, w lesie
Wilczyny	cmentarz ewangelicki	-	500m na wschód od wsi, przy drodze do Srokowa
Wilczyny	cmentarz ewangelicki	-	500m na północ od wsi, w lesie
Wilczyny	cmentarz ewangelicki	-	2 km na północny-zachód od wsi, wśród łąk

Wyskok	cmentarz ewangelicki	-	200m na północ od d. PGR Bajory-Gaje
Wyskok	cmentarz ewangelicki	-	na południowym skraju wsi
Wysoka Góra	cmentarz ewangelicki	-	100m na zachód od wsi
Lesieniec	ZDF: zespół folwarczny	1	
Bajory Wielkie	dom podcieniowy	1	
Bajory Wielkie	obora	1	
Jankowice	dom	1	
Lesieniec	(dom - xxxx-wyłączono)+ b. gospodarczy	1	
Leśny Rów	dom+ 2 b. gospodarcze	1	
Młynowo	dom	1	
Pyszki	ZDF dom rob. folwarcznych	1	
Rybakowo	(dom- xxxxx-wyłączono)+ 2 b. gospodarcze	1	
Siniec	dom z cz.gospodarczą	1	
Srokowo	dom	1	
Wyskok	dom	1	
Bajory Małe	dom	10	
Srokowo	dom	10	
Wyskok	dom	10	
Łęknica	dom	11	
Wyskok	dom	11	
Łęknica	ZDF z podwórzem, domem, 2 b. gospodarczymi i ogrodem	12	
Łęknica	dom	13	
Leśniewo	dom+ 2 b. gospodarcze	13	
Srokowo	dom+ b. gospodarczy	13	
Wilczyny	dom (sklep)	13	
Łęknica	dom	14	
Srokowo	dom	14	
Łęknica	ZDF: podwórze, domem i 4 b. gospodarczymi	15	
Wilczyny	dom	15	
Jankowice	dom+ b. gospodarczy	16	
Srokowo	dom	16	
Leśny Rów	dom+ 2 b. gospodarcze	16/21A	
Jankowice	dom	17	
Leśny Rów	dom	17	
Srokowo	dom	17	
Wilczyny	dom	17	
Leśniewo	dom	18	
Srokowo	dom	18	
Wyskok	dom	18	
Silec	dom	19	
Wyskok	dom	19	

Skandławki	ZDF: czworak	2	
Bajory Małe	dom	2	
Lesieniec	dom	2	
Leśny Rów	dom+ 2 b. gospodarcze	2	
Osikowo	dom+ b. gospodarczy	2	
Ryplawki	ZDF: dom z d. założenia folwarcznego	2	
Wilcza Wólka	Zagrodz: dom+ obora+ chlew+ stodoła	2	
Wyskok	dom	2	
Złote Pole	dom+ b. gospodarczy	2	
Jankowice	dom	20	
Jegławki	dom	20	
Srokowo	dom+ b. gospodarczy	20	
Jegławki	dom	21	
Srokowo	dom	22	
Srokowo	dom	23	
Srokowo	budynek gospodarczy	23	
Kosakowo	Karczma z zajazdem - ob. dom+ b. gospodarczy	24	
Wilczyny	stodoła+ b. gospodarczy	24	
Silec	dom	25	
Jegławki	dom	26	
Srokowo	dom	27	
Srokowo	dom	28	
Srokowo	budynek gospodarczy	28	
Silec	dom	29	
Srokowo	dom+ b. gospodarczy	29	
Osikowo	(dom- xxxx-wyłączono)+ b. gospodarczy	3	
Silec	dom	3	
Siniec	dom z cz.gospodarczą	3	
Srokowo	kamieniczka	3	
Szczeciniak	ZDF: zespół dworsko-folw.-domy robotników folw+ b. g-cze, (rządcówka nr 2--xxxx -wyłączono)(park-RZ)	3,5,6,7,8	
Silec	dom	30	
Silec	dom	32	
Silec	dom	33	
Silec	dom	34	
Silec	dom	35	
Silec	dom	36	
Siniec	budynek o nieustalonej funkcji	37	
Silec	dom	37	
Siniec	dom z cz.gospodarczą	38	
Siniec	dom z cz.gospodarczą	39	
Silec	dom	4	
Siniec	dom z cz.gospodarczą	4	

Siniec	dom z cz.gospodarczą	41	
Siniec	dom z cz.gospodarczą	42	
Leśniewo	dom+ b. gospodarczy	5	
Siniec	dom z cz.gospodarczą	5	
Jankowice	dom	5/5A	
Bajory Wielkie	Szkoła - ob. budynek mieszkalny	6	
Leśniewo	dom	6	
Siniec	dom z cz.gospodarczą	6	
Srokowo	kamienica	6	
gm. Srokowo	Aleja	650 N	od zachodniej granicy gminy Srokowo-Kolkiejmy-Jegławki
gm. Srokowo	Aleja lipowa z domieszkami	650 N	Kosakowo-wschodnia granica gminy Srokowo
Siniec	dom z cz.gospodarczą	7	
Srokowo	kamienica	7	
Silec	dom	8	
Srokowo	Poczta+ b. gospodarczy	8	
Bajory Małe	dom	9	
Bajory Małe	obora	9	
Łęknica	dom	9	
Łęknica	budynek gospodarczy	9	
Srokowo	dom+ b. gospodarczy	9	
Leśniewo	dom	9/9A	
Srokowo	kamieniczka+ 2 b. gospodarcze	Barciańska 1	
Srokowo	dom	Barciańska 11	
Srokowo	Piekarnia - ob.budynek gospodarczy	Barciańska 3	
Srokowo	dom	Barciańska 3	
Srokowo	dom	Barciańska 8	
gm. srokowo	Aleja dębowa (zwarta, pełna)	droga 1584 N	zachodnia granica gminy, Srokowo-Jankowice
gm. Srokowo	Aleja mieszana (przeważa lipa i grab, zwarta, z lukami)	droga 1584 N	Jankowice-Srokowo
gm. Srokowo	Aleja lipowa (zwarta, z nielicznymi ubytkami)	droga 1602 N	Lesiniec-granica powiatu
gm. Srokowo	Aleja grabowa (zwarta, pełna)	droga 1711 N	Srokowski Dwór-Srokowo
gm. srokowo	Aleja lipowa (zwarta, z lukami)	droga 1719 N	droga pow. Jankowice-Ogródki-na odcinku ok. 1 km-do granicy gminy
gm. Srokowo	Aleja klonowa (zwarta, z lukami)	droga 1723 N	droga powiatowa Brzeźnica-Kałki
gm. Srokowo	Aleja lipowa z domieszkami (zwarta, pełna)	droga 1725 N	Srokowo-Solanka-Siniec-granica gminy
gm. Srokowo	Aleja Lipowa	droga 1727 N	granica gminy-Nowa Różanka-granica gminy
Srokowo	dom/spichlerz	Kętrzyńska 7 A	
Srokowo	dom	Kwiatowa 1	
Srokowo	dom+ b. gospodarczy	Kwiatowa 2	
Srokowo	dom	Kwiatowa 3	

Srokowo	dom+ b. gospodarczy	Kwiatowa 4	
Srokowo	dom	Kwiatowa 5	
Srokowo	dom	Kwiatowa 6	
Srokowo	dom	Kwiatowa 7	
Srokowo	kamieniczka	Ludowa 1	
Srokowo	dom	Ludowa 3	
Srokowo	domy	Łąkowa 1	
Srokowo	kamieniczka	Parkowa 1	
Srokowo	budynek gospodarczy	Pl. Rynkowy 13	
Srokowo	kamieniczka	Pl. Rynkowy 7	
Srokowo	kamieniczka	Pl. Rynkowy 8	
Srokowo	dom	Słoneczna 1	
Srokowo	dom	Słoneczna 2	
Srokowo	budynek gospodarczy	Słoneczna 2	
Srokowo	kamieniczka	Strzelecka 1?	
Srokowo	domy	Szkolna ?	
Srokowo	dom	Szkolna 10	
Srokowo	dom	Szkolna 11	
Srokowo	szkoła+ sala gimnastyczna	Szkolna 3	
Srokowo	dom	Szkolna 8	
Srokowo	dom	Szkolna 9	
Srokowo	budynek gospodarczy	Traugutta 2A	
Srokowo	dom	Wiejska ?	
Srokowo	dom	Wiejska ?	
Srokowo	Wozownia-ob. b. gospodarczy	Wiejska ?	
Srokowo	budynek gospodarczy	Wiejska ?	
Srokowo	spichlerz	Wileńska	
Srokowo	dom	Wileńska 10	
Srokowo	dom	Wileńska 3	
Srokowo	dom	Wileńska 7	
Srokowo	Komisariat Policji/kamieniczka	Wileńska 9	
Srokowo	dom	Zielna 2	

3. Zabytki nieruchome stanowiące własność powiatu.

a) wpisane do rejestru zabytków:

Budynek Starostwa Powiatowego w Kętrzynie przy Placu Grunwaldzkim 1.

Budynek wzniesiony w latach 1894-1895 z inicjatywy ówczesnego starosty Georga von der Trenka w stylu niemieckiego neogotyku. Budowla rozmieszczona na planie prostokąta ze współczesną dobudówką od strony północnej, podpiwniczona, wykonana z czerwonej klinkierowej cegły, dwukondygnacyjna. Budynek jest przykryty dachem czterospadowym. Budowla o zachowanych cechach zabytku. We wnętrzu budynku na szczególnie uznanie zasługuje sala posiedzeń tzw. kominkowa z drewnianą boazerią. Obok głównego budynku wybudowane były budynki boczne, przeznaczone na stajnie, wozownie i gospodarcze oczywiście utrzymane w konwencji architektonicznej głównego gmachu. Obecnie wykorzystywane są jako garaże. Do 1945 r. gmach pełnił funkcje administracyjne i był siedzibą Landratu. Po 1945 r. budynek przeznaczony był jako siedziba władz administracyjnych powiatu oraz różnych instytucji państwowych. Obecnie mieści się w nim Starostwo Powiatowe w Kętrzynie.

Zespół Szkół Ogólnokształcących przy ul. Powstańców Warszawy 2 w Kętrzynie.

Budowę gmachu rozpoczęto w czerwcu 1904 r., a trzy lata później, 17 kwietnia 1907 r. odbyło się uroczyste oddanie do użytku i poświęcenie Gimnazjum Księcia Albrechta, które w 1927 r. przekształcone zostało w gimnazjum humanistyczne z nauczaniem języka francuskiego, łaciny i greki. Obiekt architektonicznie utrzymany w stylu charakterystycznych gmachów Prus Wschodnich przełomu XIX i XX w.

Budynek zbudowany z czerwonej klinkierowej cegły na planie nieregularnej podkowy otwartej od strony boiska. Korpus główny 9-osiowy, kalenicowo ustawiony od ulicy, flankują dwuosiowe ryzality. Wszystkie elewacje członują ostrołuczne blendy biegnące przez całą wysokość, w których umieszczone są okna oddzielone fryzem arkadowym. Budynek przykrywa dwuspadowy dach z sygnaturką. Sygnaturkę pokrywa dach wielospadowy, a wieżę

dach namiotowy. Budynek przetrwał okres II wojny pod nazwą „ Państwowej Szkoły im. Księcia Albrechta w Rastenburgu”. Od 1945 w budynku było Państwowe Koedukacyjne Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące, a od stycznia 1956 Liceum Ogólnokształcące im. Wojciecha Kętrzyńskiego. Obecnie mieści się w nim Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Wojciecha Kętrzyńskiego.

Budynek szkolny przy ul. Krasickiego 7 w Reszlu

mieści się Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Reszlu.

Obiekt wzniesiony w 1906 r. w stylu neogotyckim. Bryła rozcłonkowana, posadowiona na podmurówce z ciosów granitowych, podpiwniczona, murowana z cegły, trójkondygnacyjna. Pierwsza kondygnacja wydzielona z gzymsem kordonowym. Fasada ze zryzalitowanymi osiami, które są wydzielonymi lizenami. Nad ryzalitem tworzą schodkowy szczyt ze sterczynami, zwieńczony wieżyczką z hełmem wiciowym. Budynek pokryty dachem wielopołaciowym z dachówki ceramicznej. Obecnie w budynku

Most Gotycki, wysoki przy ul. Mazurskiej w Reszlu

Most zbudowany w XIV-XV wieku. Murowany z cegły, trójprzęsłowy, przeszła oszkarpowane. Konstrukcja mostu została wzmocniona w XIX w. Wówczas rozebrany został nadbudowany nad mostem budynek więzienia.

Most gotycki, niski przy ul. Płowce w Reszlu

Most zbudowany na przełomie XIV-XV w. jednoprzęsłowy, z jednym przyczółkiem murowanym z kamienia polnego, natomiast drugi z cegły. Most w 2012 r. poddany został gruntownej renowacji.

b) objęte ochroną konserwatorską**Budynek Szpitala Powiatowego przy ul. M.C. Skłodowskiej 2 w Kętrzynie.**

Budynek Szpitala wzniesiony został w pierwszych latach XX wieku w stylu niemieckiego neogotyku. Budynek o rozczłonkowanej bryle, trójkondygnacyjny, podpiwniczony wykonany z czerwonej klinkierowej cegły, przykryty dachami dwuspadowymi z lukarnami. Budowla o zachowanych cechach zabytku. Szpital budowany był ze środków przekazanych przez osoby fizyczne oraz funduszy powiatu i miasta. Początkowo szpital liczył 60 łóżek, a opiekę nad chorymi sprawowały 4 siostry i lekarze z Zakładu Psychiatrycznego przy dzisiejszej ul. Asnyka. Kontrolę nad szpitalem sprawowało kuratorium w składzie: starosta, burmistrz i najwyższy rangą duchowny ewangelicki. Po wybudowaniu, kościół ewangelicki przekazał szpital do zarządzania przez powiat. Dnia 8 sierpnia 1908 r. dyrektorem szpitala został dr Ludwig Diehl, który funkcję tą pełnił do stycznia 1945 r.

Budynek o rozczłonkowanej bryle, trójkondygnacyjny, podpiwniczony wykonany z czerwonej klinkierowej cegły, przykryty dachami dwuspadowymi z lukarnami. Budowla o zachowanych cechach zabytku. Szpital budowany był ze środków przekazanych przez osoby fizyczne oraz funduszy powiatu i miasta. Początkowo szpital liczył 60 łóżek, a opiekę nad chorymi sprawowały 4 siostry i lekarze z Zakładu Psychiatrycznego przy dzisiejszej ul. Asnyka. Kontrolę nad szpitalem sprawowało kuratorium w składzie: starosta, burmistrz i najwyższy

Kaplica w zespole szpitala przy ul. M.C. Skłodowskiej 2

Budynek wzniesiony na przełomie XIX i XX wieku. Jest to obiekt z elementami historyzującymi w wystroju elewacji, bez podpiwniczenia, parterowy, z dobudówką pod daszkiem pulpitu. Ściany konstrukcyjne z cegły tynkowane, przykryty dachem dwuspadowym. Budynek o zachowanych cechach zabytku.

Budynek biurowy w zespole szpitala przy ul. M.C. Skłodowskiej 2.

Budowla wzniesiona na przełomie XIX i XX wieku. Budynek parterowy, bez podpiwniczenia. Ściany konstrukcyjne z cegły na zaprawie wapiennej, nie tynkowane z ryzalitem tworzącym niewielkie skrzydło w elewacji frontowej. Budynek przykryty dachem naczółkowym z ryzalitem pulpitu. Budowla o częściowo zatartych cechach zabytku.

Budynek kostnicy w zespole szpitala przy ul. M.C.Skłodowskiej 2.

Budynek wzniesiony na przełomie XIX i XX wieku. Obiekt składający się z dwóch brył, bez podpiwniczenia, parterowy, wykonany z cegły na zaprawie wapiennej. Część główna przykryta dachem czterospadowym. Dobudówka z dachem płaskim. Budynek o zachowanych cechach zabytku.

Mogiła zbiorowa z czasów II wojny światowej.

Mogiła, w której pochowany został ostatni dyrektor szpitala z czasów Prus Wschodnich dr Ludwig Diehl, zmarły śmiercią samobójczą oraz pielęgniarki zamordowane przez żołnierzy Armii Czerwonej po zajęciu Kętrzyna

w styczniu 1945 r. Tablice komemoratywne odsłonięte w czerwcu 2008 r.

Budynki mieszkalno-użytkowe dawnego zespołu koszarowego przy ul. Sikorskiego 72, 76A, 76C, 76D, 76H w Kętrzynie

Doprowadzenie na przełomie XIX i XX wieku linii kolejowej do Kętrzyna miały decydujący wpływ na wybudowanie w latach 1897-1898 kompleksu koszarowego złożonego z kilku budynków. Są to budynki wykonane z czerwonej cegły, dwukondygnacyjne, podpiwniczone o dwuspadzistych dachach

krytych dachówką holenderką. W koszarach tych stacjonowała od 1 października 1898 r. 3 Wschodniopruski Pułk Piechoty Królewskiej im. Fryderyka Wielkiego. W latach 1935-37 kompleks został rozbudowany i wówczas stacjonowała w nim jednostka 2 Mazurskiego Pułku Piechoty Nr 147 im.

Marszałka von Hindenburga. Po zakończeniu II wojny światowej i przyłączenia Kętrzyna do ziem polskich, kompleks koszarowy przejęty został w 1949 r. przez 7 Brygadę Ochrony Pogranicza. W 1957 roku część budynków koszarowych przekazano na siedzibę Państwowego Zakładu Wychowawczego a 6 budynków na mieszkania dla napływających z terenów Wileńszczyzny Polaków-repatriantów. Od 1966 r. w obiektach byłego Zakładu Wychowawczego mieści się do dzisiaj Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy

Obiekt użyteczności publicznej przy ul. Pocztowej 11/13 w Kętrzynie wraz z ogrodzeniem

Zespół budynków wzniesiony w drugiej połowie XIX w. Od początku powstania do lat 30-tych XX w. mieścił się w nich Zakład dla Upośledzonych Umysłowo założony w 1865

r. przez członka loży masońskiej, prezydenta prowincji Gustawa von Saltzwedella, właściciela dóbr w Pieckowie. Pierwszy budynek przy ul. Pocztowej 11 przeznaczony dla kobiet wzniesiony został w 1869 r. Następnie w latach 1881-1893 wzniesiono budynek dla mężczyzn i dzieci oraz szkołę (obecne budynki przy Pocztowej 8 i 10. Po objęciu władzy przez narodowych socjalistów zakład został zlikwidowany i przeznaczono na zespół szkół zawodowych i

handlowych. W roku 1947 kompleks budynków przekazano na cele oświatowe. Pod względem architektonicznym zespół budynków utrzymany jest w stylu charakterystycznym dla budownictwa tego okresu. Budynki wybudowano na fundamentach z kamiennych ciosów z czerwonej klinkierowej cegły. Dach dwuspadowy kryty czerwoną dachówką holenderką. W latach 2012-2013 obiekt będzie wyremontowany i stanie się siedzibą Powiatowego Urzędu Pracy, PCPR, Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej oraz MOPS.

Ogrodzenie wzniesione w 1884 r. w stylistyce nawiązującej do neogotyckiego stylu budowli szkolnych. Ogrodzenie składa się z murowanych z cegieł słupków, połączonych żelaznymi kratami, a słupki bramne przykryte daszkami dwuspadowymi.

Budynek biurowy przy ul. Powstańców Warszawy 3 w Kętrzynie.

Budynek zbudowany pod koniec XIX w. podlegający władzy sądowniczej do 1945 r. prawdopodobnie pełnił funkcję aresztu. W latach 1947-67 był siedzibą pierwszego muzeum, które tworzyła Zofia Licharewa. Do końca lat 80-tych budynek był siedzibą PKS. W latach 1998-2013 r. budynek był też siedzibą Powiatowej Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej.

Budynek Domu Pomocy Społecznej przy ul. Wileńskiej 16 w Kętrzynie

Budynek wzniesiony w połowie XIX w., podpiwniczony, dwukondygnacyjny z użytkowym poddaszem w facjacie, ściany konstrukcyjne z cegły z ryzalitem na osi oraz rozbudowanymi ryzalitami bocznymi tworzącymi skrzydła, przykryty dwuspadowym dachem.

Budynek administracyjny przy ul. Limanowskiego 1 w Kętrzynie

Budynek wzniesiony na początku XX wieku. Obiekt podpiwniczony, dwukondygnacyjny z użytkowym poddaszem w facjacie. Ściany konstrukcyjne z cegły. Budynek pokryty dachem czterospadowym o poderwanych połaciach z facjată w połaci frontowej. Budynek o zachowanych cechach zabytku. W przeszłości budynek szkolny. W latach 1997-2013 budynek był siedzibą Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie

Budynek Zespołu Szkół im. Macieja Rataja przy ul. Łukasieńskiego 3 w Reszlu wraz z budynkiem gospodarczym.

Budynek wzniesiony na przełomie XIX i XX wieku, dwukondygnacyjny z użytkowym poddaszem. Kondygnacje rozdzielone gzymsem kordonowym. Ściana frontowa w pierwszej kondygnacji dziewięcioosiowa, a w drugiej dziesięcioosiowa. Nad osiami ściany frontowej drugiej kondygnacji umieszczona czteroosiowa facjata zwieńczona szczytem z attyką.

Budynek pokryty dachem naczółkowym z dachówki ceramicznej. Obok budynku wzniesiony w tym samym czasie budynek gospodarczy jednokondygnacyjny, murowany z cegły, otynkowany. Dobudówka pod oddzielną kalenicą z dwuskrzydłowymi wrotami. Obie części budynku przykryte dwuspadowym dachem z dachówki ceramicznej.

Budynek ZOZ przy ul. Słowackiego 3 w Reszlu.

Budynki reszelskiego szpitala to budowla o rozczłonkowanym planie, murowana z cegły ceramicznej, o dwuspadowych dachach, krytych dachówką ceramiczną. Zbudowane zostały czterech etapach na przełomie XIX i XX wieku z inicjatywy sióstr Św. Katarzyny. Pierwsze trzy etapy zrealizowano w latach 1869-1893. Czwarty etap zrealizowano po

wyburzeniu resztek muru obronnego 1930 r. Szpital posiadał 75 łóżek szpitalnych i był jedną z wiodących placówek medycznych. Reszelski szpital prowadzony był przez zakon sióstr św. Katarzyny i był jedyną placówką o tak rozbudowanym zakresie leczenia. Po 1945 r. szpital został upaństwowiony i pełnił rolę szpitala powiatowego. Obecnie pełni funkcję.

4. Zabytki o największej wartości historycznej dla powiatu.

1. Zespół klasztorny wraz z układem przestrzennym w Świętej Lipce. To jeden z cenniejszych zabytków okresu baroku, zwanym „Perłą baroku”, obiekt o niezwykłej wartości zabytkowej, zaliczany do najwspanialszych okazów późnego baroku w Polsce. Sanktuarium w Świętej Lipce to kompleks klasztorny, którego początek dała kaplica wybudowana pod koniec XV wieku, która na początku XVI wieku została zniszczona i na jej miejsce wybudowano w I połowie wieku XVII nową. Ponieważ ruch pątniczy rozwijał się w 1686 r. rozpoczęto budowę nowej świątyni. Konsekracja kościoła rozpoczęła się w 1693 r., a prace wykończeniowe trwały do XVIII wieku. Do 1773 r. klasztorem zarządzali jezuici, kiedy to zakon został rozwiązany. Wejście na dziedziniec zdobi ręcznie kuta brama z motywem liści akantu, która jest zabytkiem sztuki kowalskiej lat 30-tych XVII wieku. Ścianę prezbiterium zajmuje bogato rzeźbiony ołtarz główny, w którego dolnej części znajduje się obraz Matki Boskiej Świętolipskiej z 1640 r. Ozdobą wnętrza sanktuarium są organy pochodzące z lat 1719-1721, które zostały przebudowane na początku XX w.

2. Założenie przestrzenne Starego Miasta Reszła z uwzględnieniem gotyckiego zamku Biskupów Warmińskich oraz kościoła Św. Piotra i Pawła. Reszel to jedyne miasto na

Warmii i Mazurach, które zachowało dawny, pochodzący ze średniowiecza, układ urbanistyczny. Wpisany został na międzynarodową listę miast zabytkowych ICOMOS -Międzynarodowej Rady Zabytków i Zespołów Zabytkowych, działającej pod patronatem UNESCO. Najciekawszym i najstarszym zabytkiem Starego Reszła jest otoczony murami obronnymi z basztą, potężny zamek pochodzący z okresu 1350-1401, który stoi nad brzegiem rzeki Sajna, w miejscu dawnej drewnianej strażnicy krzyżackiej. W Połowie XV wieku zamek utracił funkcje obiektu militarnego i stał się rezydencją biskupów warmińskich. Po zaborze Warmii przez Prusy zamek przekształcono w więzienie i w czasie buntu więźniów w 1807 r. został spalony. Po odbudowie stał się siedzibą parafii ewangelickiej. Nad dziedzińcem góruje potężna baszta, z której szczytu można oglądać panoramę starego miasta. Dziś zamek pełni funkcję ośrodka imprez o zasięgu międzynarodowym. Mieści się też w nim Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, hotel i restauracja.

W granicach układu urbanistycznego znajduje się gotycki kościół św. Piotra i Pawła, który został wzniesiony w pierwszej połowie XIV wieku. W wyniku pożaru w 1774 r. uległ całkowitemu zniszczeniu, a następnie odbudowany. Do roku 1945 w kościele znajdowały się przedmioty z XIV-XVI wieku. Wielokrotnie przebudowywany, obecny kształt uzyskał w 1837 r. Kościół posiada trójnawowe wnętrze, którego wyposażenie pochodzi z połowy XIX wieku. Atrakcją kościoła jest 50 metrowej wysokości wieża, z której można oglądać panoramę Reszla.

3. Kościół w Bezlawkach. Obiekt wzniesiony został w XV wieku na miejscu drewnianej strażnicy i pełnił do 1513 r. funkcję zamku krzyżackiego, a po utracie znaczenia militarnego został zaadoptowany na kościół, natomiast jego dziedziniec na cmentarz. Na początku XVIII w. kościół został wzbogać o masywną wieżę, którą do niego dobudowano. Do 1980 r. kościół był własnością wspólnoty ewangelicko-augsburskiej, po czym przekazano go kościołowi katolickiemu i jest kościołem filialnym parafii w Wilkowie. Do dziś zachował się układ architektoniczny dawnego zamku wraz z częścią murów obronnych.

4. Gotycki kościół św. Jerzego w Kętrzynie. To jeden z niewielu na Warmii i Mazurach kościołów warownych, które spełniały funkcje obronne. Świątynia zbudowana w II połowie XIV wieku przez Krzyżaków, otoczona fragmentami murów obronnych. Stanowi przykład obronnej architektury sakralnej, której dwie wieże pełniły rolę baszt obronnych. Na uwagę zasługuje dużej wartości historycznej wnętrze kościoła, a przede wszystkim sklepienia kryształowe z XVI wieku, neogotycki ołtarz oraz dwie cele pokutne. W początkach XVI wieku kościół

rozbudowano do świątyni trzynawowej. Cenną wartością kościoła jest ambona pochodząca z 1594 r., a także pochodzące z 1882 r. organy. Po przejściu ostatniego mistrza zakonnego na luteranizm kościół przekształcono na zbór lutherański. Kościół posiada neogotycki ołtarz w lewej nawie pochodzący z XIX w., który do 1945 r. był ołtarzem głównym. Po II wojnie przekształcony został w świątynię katolicką, a w 1997 r. wyniesiony do godności Bazyliki Mniejszej. Przy kościele znajduje się lapidarium, w którym zgromadzone są zabytkowe nagrobki i płyty nagrobne z okolicznych cmentarzy i kościołów. Kościół św. Jerzego posiada tytuł bazyliki mniejszej oraz pełni funkcję kolegiaty.

5. Pałac w Nakomiadach. Zespół parkowo-pałacowy pochodzi z początku XVIII wieku.

Zbudowany na średniowiecznych fundamentach średniowiecznej strażnicy powstałej w latach 1392-1396 i w rozbudowany w stylu baroku holenderskiego. Obiekt dwukondygnacyjny z dwukondygnacyjnymi piwnicami o głębokości 7 m pod ziemią. Zespół pałacowo-parkowo-gospodarczy składa się z budynku pałacu głównego, zabudowań folwarczno-

gospodarczych oraz parku krajobrazowego. Jego ciekawostką są dwupiętrowe piwnice o głębokości 7 m. Pałac otoczony jest zabytkowym parkiem krajobrazowym ze stawem założonym w XVIII wieku oraz licznymi alejami spacerowymi. Pałac po II wojnie był własnością PGR, a obecnie jest własnością prywatną. Za pałacem rozciąga się piękny park krajobrazowy założony w XVIII wieku z kilkusetletnim drzewostanem, stanowiącym pomnik przyrody. W parku znajduje się neogotycka kaplica z 1847 r., której część pełniła funkcję grobowca.

6. Zamek w Barcianach. Ten potężna krzyżacka budowla otoczona murem, powstała w

wieku XIV, w miejscu, w którym była drewniana strażnica, na wzniesieniu, otoczona jeziorem i bagnami Liwny. Otaczały go fortyfikacje zewnętrzne oraz fosa. W XV wieku zamkowe pomieszczenia mieściły kaplicę, zbrojownię, prochownię, piekarnię, browar, kuchnię i magazyny. Na przedzamczu usytuowany był młyn, spichlerz i stajnia. Częściowo zniszczony podczas polsko-krzyżackich wojen w XV wieku, po czym po sekularyzacji zakonu stracił znaczenie militarne i był siedzibą zarządcy miejscowego

majątku. Zamek barciański był na przestrzeni wieków kilkakrotnie przebudowywany. Od XIX wieku do roku 1945 zamek pozostawał w rękach prywatnych. Po II wojnie światowej stał się siedzibą PGR, obecnie jest własnością prywatną.

7. Pałac w Drogoszach. To największy pałac na Mazurach i jedna z trzech największych

rezydencji dawnych Prus Wschodnich. Pałac powstał w latach 1710-1716. Elewacja frontowa pałacu posiada czterokolumnowy portyk oraz podjazd pochodzący z roku 1785. Do pałacu dobudowano w 1766 r. skrzydła boczne. W prawym skrzydle mieściły się apartamenty dla gości oraz teatr, natomiast w lewym m.in. kaplicę, którą pod koniec XIX wieku przebudowano w stylu neogotyckim. Pałac był miejscem bogatej kolekcji dzieł sztuki oraz cennych księgozbiorów. Podczas II wojny światowej pałac nie uległ

zniszczeniu, a wystrój wnętrz i sprzęt został rozgrabiony. We wnętrzach pałacu zachowały się kominki i piece. Za pałacem rozciąga się park krajobrazowy z cennym starodrzewem. Do 1954 roku pałac stał pusty, a następnie do 1991 r. mieścił się tam Ośrodek Szkolenia Rolniczego. Obecnie jest własnością prywatną.

8. Wodociągowe wieże ciśnień w Zespole Dworca Kolejowego w Korszach.

Stanowią charakterystyczny element krajobrazu kulturowego miasta Korsze, przy czym każda z wież pod względem konstrukcji reprezentuje inny typ. Z zarysu historii miasta wynika, że wzniesiono je nie tylko w celu zaopatrzenia parowozów w wodę ale też zaopatrzenia obiektów przemysłowych i mieszkalnych budynków. Przed I wojną światową na stacji Korsze stały blisko siebie trzy wieże, zbudowane pod koniec XIX, które w wyniku działań wojennych uległy zniszczeniu. Z uwagi na to, że Korsze były ważnym strategicznie węzłem kolejowym wieże ciśnień szybko odbudowano. W pierwszej kolejności odbudowano najstarszą, pochodzącą z 1890 r. ze zbiornikiem typu Intze. W roku 1915 wzniesiono najokazalszą, z kulistym stalowym zbiornikiem typu Klonne, a w 1938 r., w sąsiedztwie parowozowni, kolejną ze zbiornikiem typu Barkhausena. Wieże ciśnień to najbardziej charakterystyczne obiekty zabytkowe Korsz. To przykład architektury budowli technicznych przełomu XIX i XX wieku.

9. Neobarokowy pałac w Łęczanach.

Zabytek o szczególnych walorach, wybudowany wraz z zespołem parkowym i zabudowaniami folwarczno-gospodarczymi w 1910-1911 r. w stylu neobarokowym z wysoką wieżą i tarasem ogrodowym, otoczony pięknym parkiem krajobrazowym, jako siedziba pruskiego rodu szlacheckiego von Fischer-Lossainen. Najciekawszym pomieszczeniem jest wysoka, na dwie kondygnacje sala balowa. Obiekt zachował elementy wystroju wnętrz, sztukaterie, ceramiczne i marmurowe

piece, boazerie oraz wykończenia kuchni i łazienek. II wojnę światową pałac przetrwał w stanie nienaruszonym, poza grabieżą mienia ruchomego. W 1957 r. pałac wraz z licznymi zabudowaniami przejęła Akademia Rolniczo-Techniczna w Olsztynie i otworzyła tam zakład doświadczalny. Na początku lat 90- dzierżawcą pałacu był ówczesny poseł Tadeusz Matyjek i pełnił on funkcje reprezentacyjne. Obecnie pałac jest własnością Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

10. Gotycki kościół w Gudnikach. Zbudowany w dwóch etapach (XIV i XV w.) obiekt sakralny. W połowie XVIII w. do części zachodniej kościoła dobudowano drewnianą dzwonnice. Największą wartość zabytkową ma oryginalne wyposażenie i wystrój wnętrza

kościół pochodzące z przełomu XVII i XVIII stulecia w tym barokowy ołtarz z 1626 r. oraz płyta nagrobna szwedzkiego lekarza Johana Bernarda Varnbagen, z czerwonego marmuru, wbudowana w południową ścianę świątyni z roku 1647. Obok kościoła stoi granitowy pomnik w kształcie prostopadłościanu poświęcony mieszkańcom wsi Gudnik, poległym w wojnie 1914-1918. Obecnie jest to kościół filialny jednej

z parafii w Reszlu.

5. Zabytki ruchome.

Zabytek ruchomy to zgodnie z treścią art. 3 pkt 1 i 3 ustawy, „rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych będących dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki lub zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową”.

Na terenie powiatu kętrzyńskiego zabytki ruchome, jako zbiory muzealne, występują tylko w 2 placówkach muzealnych, a mianowicie w Galerii „Zamek” w Reszlu, będącą oddziałem Muzeum Warmii i Mazur oraz Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie jako jednostki samorządu miasta Kętrzyn, a także prywatnym Muzeum Ziemi Mazurskiej w Owczarni gmina Kętrzyn.

Katalog cennych zabytków ruchomych tworzą także przedmioty wyposażenia kościołów. Są to przede wszystkim ołtarze i przedmioty liturgiczne ale też rzeźby, malarstwo oraz elementy dekoracyjne wewnątrz kościołów, jak i na zewnątrz.

6. Zasoby archeologiczne.

Zgodnie z art. 3 pkt 4 ustawy, zabytek archeologiczny to „zabytek nieruchomy będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów, bądź ich śladów, lub zabytek ruchomy, będący tym wytworem”. Na zasób zabytków archeologicznych składają się zarówno tzw. stanowiska archeologiczne (obiekty zlokalizowane w terenie), jak i ruchome zabytki (przedmioty) pochodzące z tych stanowisk. Można je podzielić na posiadające własną formę krajobrazową (grodziska, cmentarzyska kurhanowe, niektóre osady) oraz stanowiska płaskie, niewidoczne na powierzchni ziemi (osady, obozowiska, cmentarzyska płaskie szkieletowe). Obecnie, na obszarze powiatu w rejestrze C ujęte są 32 zabytki archeologiczne, określone jako cmentarzyska, osady, grodziska i kurhany wpisane do rejestru zabytków oraz 1298 stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Rodzaj oraz ich rozkład przedstawiają poniższe tabele.

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE – m. Kętrzyn

Miejscowość	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu	Stanowisko w miejscowości
KĘTRZYN	NAWARSTWIENIA KULTUROWE STAREGO MIASTA WRAZ Z ZAMKIEM	C-147	11 marca 1992	st. II, I (zamek)

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE – gm. Barciany

Miejscowość	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu	Stanowisko w miejscowości	Nazwa Własna
BARCIANY	GRODZISKO PRADZIEJOWE	C-270	16 sierpnia 2006	st. VIII	
BARCIANY	NAWARSTWIENIA KULTUROWE STAREGO MIASTA	C-173	5 lutego 1993	st. I	
GARBNO	CMENTARZYSKO ŚREDNIOWIECZNE I NOWOŻYTNE	C-210	3 kwietnia 1996	st. II	
GARBNO	GRODZISKO STAROŻYTNE, STOŻKOWE	C-209	5 lutego 1996	st. I	
MOŁTAJNY	OSADA NAWODNA	C-228	28 kwietnia 1997	st. I	

MOŁTAJNY	GRODZISKO I ZAMCZYSKO ŚREDNIOWIECZNE	C-226	30 grudnia 1996	st. II	
RADOSZE	GRODZISKO STAROPRUSKIE, WYŻYNNE	C-125	11 grudnia 1982	st. I	Zaleska Góra

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE – gm. Kętrzyn

Miejscowość	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu	Stanowisko w miejscowości	Nazwa Własna
GAŁWUNY	GRODZISKO STOŻKOWE	C-219	9 grudnia 1996	st. II	
GAŁWUNY	GRODZISKO CYPLOWE, WIELOCZŁONOWE	C-218	9 grudnia 1996	st. I	
KWIEDZINA	GRODZISKO CYPLOWE, WIELOCZŁONOWE	C-225	30 grudnia 1996	st. I	
MAŻANY	GRODZISKO OBRONNE, WCZESNOŻELAZNE	C-124	11 grudnia 1982	st. I	Pegeerowska Góra
NAKOMIADY	KURHAN KKZB (WEŻ) Z OTOCZENIEM	C-281	18 maja 2009	st. IX	
NAKOMIADY	GRODZISKO WYŻYNNE	C-047	22 listopada 1968	st. I	Zamkowa Góra
OSEWO	KURHAN STAROŻYTNY	C-206	2 lutego 1996	st. I	
POGANOWO	KOMPLEKS OSADNICZY	C-275	26 września 2006	st. IV	
POGANOWO	GRÓDEK STRAŻNICZY	C-054	29 listopada 1968	st. I	Zamkowa Góra
PORĘBEK	GRODZISKO WCZESNOŚREDNIOWIECZNE	C-051	28 listopada 1968	st. III	Zamkowa Góra

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE – gm. Korsze

Miejscowość	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu	Stanowisko w miejscowości	Nazwa Własna
GARBNO	GRODZISKO CYPLOWE, WIELOCZŁONOWE	C-213	30 września 1996	st. I	
GARBNO	GRODZISKO PÓŁWYSPOWE	C-111	7 sierpnia 1973	st. II	Lisia Góra
ŁANKIEJMY	ZAMCZYSKO ŚREDNIOWIECZNE	C-208	5 lutego 1996	st. I	
RÓWNINA DOLNA	GRODZISKO Z XIII-XV W.	C-123	25 czerwca 1981	st. I	
RÓWNINA DOLNA-POMNIK	CMENTARZYSKO STAROŻYTNE I ŚREDNIOWIECZNE	C-195	28 marca 1996	st. II, III	
SĄTOCZNO	GRODZISKO I ZAMEK KRZYZACKI	C-278	8 października 2008	st. I	
STARYNIA	KURHAN	C-230	28 kwietnia 1997	st. I	

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE – m. Reszel

Miejscowość	Obiekt	Nr	Data	Stanowisko w
-------------	--------	----	------	--------------

		Rejestru	Wpisu	miejsowości
RESZEL	NAWARSTWIENIA KULTUROWE STAREGO MIASTA WRAZ Z ZAMKIEM	C-157	29 czerwca 1992	st. I, III

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE – gm. Reszel

Miejscowość	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu	Stanowisko w miejscowości
BEZŁAWKI	GRODZISKO OBRONNE	C-126	18 marca 1983	st. I
ŚPIGLÓWKA	GRODZISKO STOŻKOWE	C-243	15 czerwca 1998	st. I

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE – gm. Srokowo

Miejscowość	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu	Stanowisko w miejscowości	Nazwa Własna
BAJORY	GRODZISKO	C-129	5 sierpnia 1983	st. II	Góra Grodzisko
JEGŁAWKI	GRODZISKO	C-207	5 lutego 1996	st. I	
SROKOWO	NAWARSTWIENIA KULTUROWE STAREGO MIASTA	C-167	1 września 1992	st. I	
WILCZYNY	GRODZISKO NASYPOWE	C-117	30 października 1973	st. I	Góra Zamkowa lub Pillberg

**Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków
Kętrzyn gmina miejska**

Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
1.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	VII	1	
2.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	I	19	archiwalne
3.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	II	20	archiwalne
4.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	III	21	archiwalne
5.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	IV	22	archiwalne
6.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	V	23	archiwalne
7.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	VI	24	archiwalne
8.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	III	38	
9.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	IV	39	archiwalne
10.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	V	40	archiwalne
11.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	VI	41	archiwalne
12.	Kętrzyn	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	VII	42	archiwalne

**Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków
Kętrzyn gmina wiejska**

Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
1.	Bałowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	II	25	
2.	Bałtrucie	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	I	43	
3.	Banaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	I	24	
4.	Banaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	II	26	
5.	Banaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	III	27	
6.	Banaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IV	28	
7.	Banaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	V	29	
8.	Banaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	VI	30	
9.	Banaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	VII	31	
10.	Banaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	VIII	32	
11.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	I	13	
12.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	VI	14	
13.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	VII	1	
14.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	II	2	
15.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	VIII	4	
16.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	IX	5	
17.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	V	13	
18.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	X	23	
19.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	XI	26	
20.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	XII	27	
21.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	XIII	28	
22.	Biedaszki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	III	35	archiwalne
23.	Borki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	I	46	
24.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	I	1	
25.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	II	2	
26.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	III	6	
27.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	IV	7	
28.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	V	35	
29.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VI	37	
30.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VII	38	
31.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VIII	43	
32.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	IX	44	
33.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	X	45	
34.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XI	46	
35.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XII	47	
36.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XIII	48	
37.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XIV	49	
38.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XV	50	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Kętrzyn gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
39.	Czerniki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XVI	51	
40.	Filipówka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IV	55	
41.	Filipówka	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	I	3	
42.	Filipówka	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	II	24	
43.	Filipówka	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	III	25	
44.	Gałwuny	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IV	6	
45.	Gałwuny	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	III	10	
46.	Gałwuny	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	II	12	
47.	Gałwuny	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	V	22	
48.	Gałwuny	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	VI	23	
49.	Gałwuny	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	VII	36	
50.	Gałwuny	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	VIII	37	
51.	Gałwuny	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IX	38	
52.	Głobie	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	II	2	
53.	Głobie	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	I	3	
54.	Głobie	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	III	13	
55.	Głobie	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	IV	25	archiwalne
56.	Gnatowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	I	9	
57.	Gnatowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	II	40	
58.	Gnatowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	III	41	
59.	Gnatowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IV	42	
60.	Godzikowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-70	I	8	archiwalne
61.	Grabno	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	I	6	
62.	Grabno	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	II	7	
63.	Grabno	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	III	8	
64.	Grabno	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	IV	9	
65.	Grabno	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	V	19	
66.	Grabno	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	VI	20	
67.	Grabno	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	VII	21	
68.	Grabno	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	VIII	22	
69.	Gromki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	I	33	
70.	Gromki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	II	34	
71.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	III	5	
72.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	II	7	
73.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	I	8	
74.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IV	15	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Kętrzyn gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
75.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	V	16	
76.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	VI	17	
77.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	VII	18	
78.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	VIII	19	
79.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IX	20	
80.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	X	21	
81.	Jeżewo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	XI	25	
82.	Karolewo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	I	8	
83.	Karolewo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	II	9	
84.	Karolewo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	III	17	
85.	Karolewo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	IV	18	
86.	Katkajmy	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	I	47	
87.	Katkajmy	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	II	48	
88.	Koczarki	Kętrzyn	Kętrzyn	20-70	I	1	archiwalne
89.	Koczarki	Kętrzyn	Kętrzyn	20-70	II	2	
90.	Koskajmy	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	I	35	
91.	Koskajmy	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	II	39	
92.	Koskajmy	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	III	49	
93.	Koskajmy	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IV	50	
94.	Kotkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	III	1	
95.	Kotkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IV	51	
96.	Kotkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	V	52	
97.	Kotkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-68	I	1	
98.	Kotkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-68	II	2	
99.	Kruszewiec	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	II	33	
100.	Kruszewiec	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	III	34	
101.	Kruszewiec	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	I	14	
102.	Kwiedzina	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	I	5	
103.	Kwiedzina	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	III	15	
104.	Kwiedzina	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	IV	16	
105.	Langanki	Kętrzyn	Kętrzyn	20-70	I	3	
106.	Linkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-68	I	21	
107.	Linkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-68	II	22	
108.	Linkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-68	III	23	
109.	Linkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	17-68	IV	24	
110.	Łazdoje	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	II	4	archiwalne

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Kętrzyn gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
111.	Łazdoje	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	III	5	archiwalne
112.	Łazdoje	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	IV	6	archiwalne
113.	Martiany	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	IV	11	
114.	Martiany	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	V	23	
115.	Martiany	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	VI	30	
116.	Martiany	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	III	31	
117.	Martiany	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	I	16	
118.	Martiany	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	II	17	
119.	Marzenin	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	I	10	archiwalne
120.	Marzenin	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	II	11	archiwalne
121.	Marzenin	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	III	12	archiwalne
122.	Marzenin	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	IV	13	archiwalne
123.	Mażany	Kętrzyn	Kętrzyn	16-70	II	5	
124.	Mażany	Kętrzyn	Kętrzyn	17-71	V	1	
125.	Mażany	Kętrzyn	Kętrzyn	17-71	I	2	
126.	Mażany	Kętrzyn	Kętrzyn	17-71	IV	4	
127.	Mażany	Kętrzyn	Kętrzyn	17-71	VI	5	
128.	Mażany	Kętrzyn	Kętrzyn	17-71	VII	6	
129.	Mażany	Kętrzyn	Kętrzyn	17-71	VIII	7	
130.	Mażany	Kętrzyn	Kętrzyn	17-71	IX	8	
131.	Muławki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	I	10	
132.	Muławki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	II	11	
133.	Muławki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	III	12	
134.	Muławki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	VI	17	
135.	Muławki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	VII	18	
136.	Muławki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	IV	33	archiwalne
137.	Muławki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	V	34	archiwalne
138.	Nakomiady	Kętrzyn	Kętrzyn	19-70	II	2	
139.	Nakomiady	Kętrzyn	Kętrzyn	19-70	III	3	
140.	Nakomiady	Kętrzyn	Kętrzyn	19-70	IV	4	archiwalne
141.	Nakomiady	Kętrzyn	Kętrzyn	19-70	V	5	archiwalne
142.	Nakomiady	Kętrzyn	Kętrzyn	19-70	VI	6	
143.	Nakomiady	Kętrzyn	Kętrzyn	19-70	VII	9	
144.	Nakomiady	Kętrzyn	Kętrzyn	19-70	VIII	11	
145.	Nowa Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	16-70	IX	6	
146.	Nowa Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	I	25	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Kętrzyn gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
147.	Nowa Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	II	26	
148.	Nowa Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	III	27	
149.	Nowa Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	IV	28	
150.	Nowa Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	V	39	
151.	Nowa Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VI	40	
152.	Nowa Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VII	41	
153.	Nowa Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VIII	42	
154.	Nowa Wieś Kętrzyńska	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	I	14	
155.	Nowa Wieś Kętrzyńska	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	II	15	
156.	Nowa Wieś Mała	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	II	29	
157.	Nowa Wieś Mała	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	III	30	
158.	Nowa Wieś Mała	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	IV	31	
159.	Nowa Wieś Mała	Kętrzyn	Kętrzyn	18-69	I	32	archiwalne
160.	Nowy Mykielnik	Kętrzyn	Kętrzyn	16-69	I	7	
161.	Nowy Mykielnik	Kętrzyn	Kętrzyn	16-69	II	8	
162.	Nowy Mykielnik	Kętrzyn	Kętrzyn	16-69	III	9	
163.	Osewo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	II	32	
164.	Osewo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	IV	34	
165.	Osewo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	V	35	
166.	Osewo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	I	43	
167.	Parcz	Kętrzyn	Kętrzyn	17-71	I	18	archiwalne
168.	Parcz	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	II	36	
169.	Parcz	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	III	37	
170.	Poganowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-70	II	10	
171.	Poganowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-70	III	12	
172.	Porębek	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	I	2	
173.	Porębek	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	II	3	
174.	Porębek	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	III	4	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Kętrzyn gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
175.	Porębek	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IV	53	
176.	Porębek	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	V	54	
177.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	VI	24	
178.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	VII	25	
179.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	VIII	26	
180.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	IX	27	
181.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	X	28	
182.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	XI	29	
183.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	I	38	
184.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	II	39	
185.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	III	40	
186.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	IV	41	
187.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-71	V	42	
188.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	XII	4	
189.	Požarki	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	XIII	7	
190.	Pręgowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	I	31	
191.	Pręgowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	II	32	
192.	Pręgowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	III	33	
193.	Salpik	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	I	2	
194.	Salpik	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	II	3	
195.	Salpik	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	III	10	
196.	Salpik	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	IV	11	
197.	Salpik	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	VI	12	
198.	Salpik	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	VII	13	
199.	Salpik	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	VIII	14	
200.	Salpik	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	IX	15	
201.	Salpik	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	V	23	
202.	Salpik	Kętrzyn	Kętrzyn	19-71	X	24	
203.	Sławkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	I	10	
204.	Stachowizna	Kętrzyn	Kętrzyn	19-68	I	34	
205.	Stara Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	I	3	
206.	Stara Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	II	12	
207.	Stara Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	III	13	
208.	Stara Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	IV	23	
209.	Stara Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	V	29	
210.	Stara Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VI	30	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Kętrzyn gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
211.	Stara Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VII	31	
212.	Stara Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VIII	32	
213.	Stara Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	IX	44	
214.	Stara Różanka	Kętrzyn	Kętrzyn	17-69	X	45	
215.	Wajsznory	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	I	11	
216.	Wajsznory	Kętrzyn	Kętrzyn	18-70	II	12	
217.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	I	3	
218.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	II	14	archiwalne
219.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	III	39	
220.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	IV	40	
221.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	V	41	
222.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	VI	42	
223.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	VII	43	
224.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	VIII	44	
225.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	IX	45	
226.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	X	46	
227.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	XI	47	
228.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	XII	48	
229.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	XIII	49	
230.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	XIV	50	
231.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	XV	51	
232.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	XVI	52	
233.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	XVII	53	
234.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	XVIII	54	
235.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	XIX	55	
236.	Wilkowo	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	XX	57	
237.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	II	4	
238.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	I	5	
239.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VI	8	
240.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VII	9	
241.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	VIII	10	
242.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	IX	11	
243.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	X	14	
244.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XI	15	
245.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XII	16	
246.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XIII	17	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Kętrzyn gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
247.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XIV	18	
248.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XV	19	
249.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XVI	20	
250.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XVII	21	
251.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XVIII	22	
252.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XIX	24	
253.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	XX	36	
254.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	III	52	archiwalne
255.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	IV	53	archiwalne
256.	Wopławki	Kętrzyn	Kętrzyn	17-70	V	54	archiwalne
257.	Wólka	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	I	7	
258.	Wólka	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	II	8	archiwalne
259.	Wólka	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	III	9	
260.	Wólka	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	IV	34	
261.	Wólka	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	V	35	
262.	Wólka	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	VI	36	
263.	Wólka	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	VII	37	
264.	Wólka	Kętrzyn	Kętrzyn	19-69	VIII	38	
265.	Żyłki	Kętrzyn	Kętrzyn	16-69	I	12	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
1.	Anielin	Barciany	Kętrzyn	14-68	I	63	archiwalne
2.	Aptynty	Barciany	Kętrzyn	13-69	I	28	
3.	Aptynty	Barciany	Kętrzyn	13-69	II	52	
4.	Asuny	Barciany	Kętrzyn	12-70	IV	1	
5.	Asuny	Barciany	Kętrzyn	12-70	III	2	
6.	Asuny	Barciany	Kętrzyn	12-70	I	4	
7.	Asuny	Barciany	Kętrzyn	12-70	II	5	
8.	Asuny	Barciany	Kętrzyn	12-70	V	8	
9.	Asuny	Barciany	Kętrzyn	12-70	VI	10	
10.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-70	I	15	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
11.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-70	II	16	
12.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-70	III	17	
13.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-70	IV	45	
14.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-70	V	46	
15.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-70	VI	47	
16.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-70	VII	48	
17.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-69	XII	3	
18.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-69	XIII	10	
19.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-69	XIV	11	
20.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-69	IX	22	archiwalne
21.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-69	X	23	archiwalne
22.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	14-69	XI	24	archiwalne
23.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XV	1	
24.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XIX	2	
25.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XX	3	
26.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXI	7	
27.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXII	8	
28.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXII	32	
29.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXIV	33	
30.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXV	34	
31.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXVI	35	
32.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXVII	36	
33.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXVIII	38	
34.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXIX	39	
35.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXX	55	
36.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXXI	56	
37.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XXXII	71	archiwalne
38.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XVI	74	archiwalne
39.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XVII	75	archiwalne
40.	Barciany	Barciany	Kętrzyn	15-69	XVIII	76	archiwalne
41.	Bobrowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	IV	22	
42.	Bobrowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	V	23	
43.	Bobrowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	VI	24	
44.	Bobrowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	VII	47	
45.	Bobrowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	IX	48	
46.	Bobrowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	VIII	51	
47.	Bobrowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	I	54	archiwalne

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
48.	Bobrowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	II	55	archiwalne
49.	Bobrowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	III	56	archiwalne
50.	Bogusławki Wielkie	Barciany	Kętrzyn	14-68	I	35	
51.	Bogusławki Wielkie	Barciany	Kętrzyn	14-68	II	36	
52.	Borszyny	Barciany	Kętrzyn	16-69	I	1	
53.	Borszyny	Barciany	Kętrzyn	16-69	II	14	
54.	Borszyny	Barciany	Kętrzyn	16-69	III	23	
55.	Czaczek	Barciany	Kętrzyn	13-69	I	4	
56.	Czaczek	Barciany	Kętrzyn	13-69	II	5	
57.	Czaczek	Barciany	Kętrzyn	14-69	III	4	
58.	Czaczek	Barciany	Kętrzyn	14-69	IV	5	
59.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	XII	8	
60.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	V	15	
61.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	IV	16	
62.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	VI	17	
63.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	III	18	
64.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	VII	27	
65.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	XI	28	
66.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	VIII	35	
67.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	I	39	
68.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	IX	40	
69.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	II	41	
70.	Dębiany	Barciany	Kętrzyn	15-70	X	42	
71.	Drogosze	Barciany	Kętrzyn	14-68	IX	32	
72.	Drogosze	Barciany	Kętrzyn	14-68	X	33	
73.	Drogosze	Barciany	Kętrzyn	15-68	I	1	
74.	Drogosze	Barciany	Kętrzyn	15-68	II	2	archiwalne
75.	Drogosze	Barciany	Kętrzyn	15-68	III	3	archiwalne
76.	Drogosze	Barciany	Kętrzyn	15-68	IV	15	
77.	Drogosze	Barciany	Kętrzyn	15-68	V	22	
78.	Drogosze	Barciany	Kętrzyn	15-68	VI	52	
79.	Drogosze	Barciany	Kętrzyn	15-68	VII	53	
80.	Drogosze	Barciany	Kętrzyn	15-68	VIII	54	
81.	Duje	Barciany	Kętrzyn	12-69	I	19	archiwalne
82.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	II	34	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
83.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	X	35	
84.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	III	36	
85.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	IV	37	
86.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	V	38	
87.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	VI	39	
88.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	VII	40	
89.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	VIII	45	
90.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	IX	46	
91.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	13-69	I	57	archiwalne
92.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	14-69	XI	12	
93.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	14-69	XII	13	
94.	Frączkowo	Barciany	Kętrzyn	14-69	XIII	14	
95.	Garbno	Barciany	Kętrzyn	13-68	III	3	
96.	Garbno	Barciany	Kętrzyn	13-68	IV	7	
97.	Garbno	Barciany	Kętrzyn	13-68	V	8	
98.	Garbno	Barciany	Kętrzyn	13-68	VI	9	
99.	Garbno	Barciany	Kętrzyn	13-68	VII	10	
100.	Garbno	Barciany	Kętrzyn	13-68	VIII	14	
101.	Garbno	Barciany	Kętrzyn	13-68	IX	15	
102.	Garbno	Barciany	Kętrzyn	13-68	X	16	
103.	Garbno	Barciany	Kętrzyn	13-68	XI	17	
104.	Garbno	Barciany	Kętrzyn	13-68	XII	18	
105.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	III	6	
106.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	IV	7	
107.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	V	8	
108.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	VI	9	
109.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	VII	15	
110.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	VIII	16	
111.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	IX	17	
112.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	X	18	
113.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	XI	19	
114.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	XII	20	
115.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	I	25	archiwalne
116.	Gęsie Góry	Barciany	Kętrzyn	14-69	II	26	archiwalne
117.	Gęsiki	Barciany	Kętrzyn	14-69	II	1	
118.	Gęsiki	Barciany	Kętrzyn	14-69	III	2	
119.	Gęsiki	Barciany	Kętrzyn	14-69	I	27	archiwalne

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
120.	Główczyno	Barciany	Kętrzyn	14-70	II	18	
121.	Główczyno	Barciany	Kętrzyn	14-70	I	19	
122.	Gościardowo	Barciany	Kętrzyn	14-69	I	28	archiwalne
123.	Gumniska	Barciany	Kętrzyn	15-69	III	28	
124.	Gumniska	Barciany	Kętrzyn	15-69	I	53	
125.	Gumniska	Barciany	Kętrzyn	15-69	II	54	
126.	Kapławki	Barciany	Kętrzyn	15-69	I	16	
127.	Kapławki	Barciany	Kętrzyn	15-69	II	18	
128.	Kiemławki Małe	Barciany	Kętrzyn	16-69	I	2	
129.	Kiemławki Małe	Barciany	Kętrzyn	16-69	II	3	
130.	Kiemławki Małe	Barciany	Kętrzyn	16-69	III	13	
131.	Kiemławki Małe	Barciany	Kętrzyn	16-69	I	18	
132.	Kiemławki Małe	Barciany	Kętrzyn	16-69	II	20	
133.	Kolwiny	Barciany	Kętrzyn	14-68	I	31	
134.	Kolwiny	Barciany	Kętrzyn	14-68	II	34	
135.	Kolwiny	Barciany	Kętrzyn	14-68	III	55	
136.	Kotki	Barciany	Kętrzyn	13-69	III	16	
137.	Kotki	Barciany	Kętrzyn	13-69	IV	17	
138.	Kotki	Barciany	Kętrzyn	13-69	V	18	
139.	Kotki	Barciany	Kętrzyn	13-69	VI	19	
140.	Kotki	Barciany	Kętrzyn	13-69	I	20	
141.	Kotki	Barciany	Kętrzyn	13-69	II	21	
142.	Kotki	Barciany	Kętrzyn	13-69	VII	41	
143.	Kotki	Barciany	Kętrzyn	13-69	VIII	43	
144.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	13-68	XXIX	21	
145.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	I	1	
146.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	II	2	
147.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	III	3	
148.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	IV	4	
149.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	V	5	
150.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	VI	6	
151.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	VII	7	
152.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	VIII	8	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
153.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	IX	9	
154.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	X	10	
155.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XI	11	
156.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XII	12	
157.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XIII	13	
158.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XIV	14	
159.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XV	15	
160.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XVI	16	
161.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XVII	17	
162.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XVIII	18	
163.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XIX	19	
164.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XX	20	
165.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XXI	21	
166.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XXII	22	
167.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XXIII	23	
168.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XXIV	24	
169.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XXV	25	
170.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XXVI	26	
171.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XXVI	27	
172.	Krelikiejmy	Barciany	Kętrzyn	14-68	XXVIII	59	
173.	Krymławki	Barciany	Kętrzyn	14-68	I	39	
174.	Krzeczewo	Barciany	Kętrzyn	14-68	II	42	
175.	Krzeczewo	Barciany	Kętrzyn	14-68	III	44	
176.	Krzeczewo	Barciany	Kętrzyn	14-68	IV	45	
177.	Krzeczewo	Barciany	Kętrzyn	14-68	V	46	
178.	Krzeczewo	Barciany	Kętrzyn	14-68	VI	47	
179.	Krzeczewo	Barciany	Kętrzyn	14-68	I	60	archiwalne
180.	Kudwiny	Barciany	Kętrzyn	14-69	I	29	archiwalne
181.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	I	4	
182.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	II	5	
183.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	III	6	
184.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	IV	7	
185.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	V	8	
186.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	VI	9	
187.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	VII	10	
188.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	VIII	11	
189.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	IX	12	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków
Barciany gmina wiejska

Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
190.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	X	13	
191.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	XI	14	
192.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	XII	15	
193.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	XIII	17	
194.	Kurkławki	Barciany	Kętrzyn	12-69	XIV	18	
195.	Maciejki	Barciany	Kętrzyn	12-68	I	1	
196.	Maciejki	Barciany	Kętrzyn	12-68	II	2	
197.	Maciejki	Barciany	Kętrzyn	12-68	III	3	
198.	Maciejki	Barciany	Kętrzyn	12-68	IV	4	
199.	Maciejki	Barciany	Kętrzyn	12-68	V	5	
200.	Maciejki	Barciany	Kętrzyn	12-68	VI	6	
201.	Maciejki	Barciany	Kętrzyn	12-68	VII	7	
202.	Maciejki	Barciany	Kętrzyn	12-68	VIII	8	
203.	Maciejki	Barciany	Kętrzyn	12-68	IX	9	
204.	Maciejki	Barciany	Kętrzyn	13-68	X	39	
205.	Markławki	Barciany	Kętrzyn	15-69	VII	26	
206.	Markławki	Barciany	Kętrzyn	15-69	I	59	
207.	Markławki	Barciany	Kętrzyn	15-69	II	61	
208.	Markławki	Barciany	Kętrzyn	15-69	III	62	
209.	Markławki	Barciany	Kętrzyn	15-69	IV	63	
210.	Markławki	Barciany	Kętrzyn	15-69	V	64	
211.	Markławki	Barciany	Kętrzyn	15-69	VI	65	
212.	Michałkowo	Barciany	Kętrzyn	12-69	I	1	
213.	Michałkowo	Barciany	Kętrzyn	12-69	II	2	
214.	Michałkowo	Barciany	Kętrzyn	12-69	III	3	
215.	Modgarby	Barciany	Kętrzyn	14-68	I	37	
216.	Modgarby	Barciany	Kętrzyn	14-68	II	38	
217.	Modgarby	Barciany	Kętrzyn	14-68	III	40	
218.	Modgarby	Barciany	Kętrzyn	14-68	IV	41	
219.	Modgarby	Barciany	Kętrzyn	14-68	V	48	
220.	Modgarby	Barciany	Kętrzyn	14-68	VI	64	archiwalne
221.	Modgarby	Barciany	Kętrzyn	14-68	VIII	65	archiwalne
222.	Modgarby	Barciany	Kętrzyn	14-68	VIII	66	archiwalne
223.	Modgarby	Barciany	Kętrzyn	14-68	IX	67	archiwalne
224.	Modgarby	Barciany	Kętrzyn	14-68	X	68	archiwalne
225.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	12-69	XII	16	
226.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	II	6	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
227.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	III	7	
228.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	IV	8	
229.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	V	9	
230.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	VI	10	
231.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	VII	11	
232.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	VIII	12	
233.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	IX	13	
234.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	X	14	
235.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XI	15	
236.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XIII	26	
237.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XIV	27	
238.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XII	25	
239.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XV	29	
240.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XVI	30	
241.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XVII	31	
242.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XXI	32	
243.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XVIII	33	
244.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XIX	49	
245.	Mołtajny	Barciany	Kętrzyn	13-69	XX	50	
246.	Momajny	Barciany	Kętrzyn	12-68	I	15	
247.	Momajny	Barciany	Kętrzyn	12-68	II	16	
248.	Momajny	Barciany	Kętrzyn	13-68	III	37	
249.	Momajny	Barciany	Kętrzyn	13-68	IV	38	
250.	Nidziały	Barciany	Kętrzyn	15-70	III	14	
251.	Niedziałki	Barciany	Kętrzyn	15-70	II	19	
252.	Niedziałki	Barciany	Kętrzyn	15-70	III	25	
253.	Niedziałki	Barciany	Kętrzyn	15-70	IV	26	
254.	Niedziałki	Barciany	Kętrzyn	15-70	I	51	
255.	Niedziały	Barciany	Kętrzyn	15-70	II	48	
256.	Niedziały	Barciany	Kętrzyn	16-70	I	1	
257.	Niedziały	Barciany	Kętrzyn	16-70	V	4	
258.	Niedziały	Barciany	Kętrzyn	16-70	IV	16	
259.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	14-70	XVII	44	
260.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	XVI	10	
261.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	II	11	
262.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	XV	12	
263.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	III	13	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
264.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	XIV	21	
265.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	XIII	24	
266.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	IV	31	
267.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	XII	32	
268.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	V	33	
269.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	XI	36	
270.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	VII	37	
271.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	X	38	
272.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	I	43	
273.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	IX	44	
274.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	VI	45	
275.	Ogródki	Barciany	Kętrzyn	15-70	VIII	46	
276.	Ostry Róg	Barciany	Kętrzyn	16-69	I	22	
277.	Pinkajmy Małe	Barciany	Kętrzyn	15-69	I	67	
278.	Pinkajmy Małe	Barciany	Kętrzyn	15-69	II	68	
279.	Pinkajmy Małe	Barciany	Kętrzyn	15-69	III	69	
280.	Pinkajmy Małe	Barciany	Kętrzyn	15-69	IV	70	
281.	Podławki	Barciany	Kętrzyn	16-69	I	16	
282.	Pokrzywno	Barciany	Kętrzyn	14-68	I	61	
283.	Pokrzywno	Barciany	Kętrzyn	14-68	II	62	
284.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	II	4	
285.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	III	5	
286.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	IV	6	
287.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	V	9	
288.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	VI	10	
289.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	VII	11	
290.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	VIII	12	
291.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	IX	13	
292.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	X	14	
293.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	XI	15	
294.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	XII	19	
295.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	XIII	20	
296.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	XIV	21	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
297.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	XV	22	
298.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	XVI	23	
299.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	XVII	29	
300.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	XVIII	30	
301.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	XIX	31	
302.	Radosze	Barciany	Kętrzyn	15-69	I	72	archiwalne
303.	Rodele	Barciany	Kętrzyn	15-70	I	22	
304.	Rodele	Barciany	Kętrzyn	15-70	II	23	
305.	Rodele	Barciany	Kętrzyn	15-70	III	34	
306.	Rodele	Barciany	Kętrzyn	15-69	V	27	
307.	Rodele	Barciany	Kętrzyn	15-69	IV	73	archiwalne
308.	Ruta	Barciany	Kętrzyn	13-69	I	1	
309.	Ruta	Barciany	Kętrzyn	13-69	II	2	
310.	Ruta	Barciany	Kętrzyn	13-69	III	3	
311.	Ruta	Barciany	Kętrzyn	13-69	IV	42	
312.	Ruta	Barciany	Kętrzyn	13-69	V	44	
313.	Rutka	Barciany	Kętrzyn	12-68	I	10	
314.	Rutka	Barciany	Kętrzyn	12-68	II	11	
315.	Rutka	Barciany	Kętrzyn	12-68	III	12	
316.	Rutka	Barciany	Kętrzyn	12-68	IV	13	
317.	Rutka	Barciany	Kętrzyn	12-68	V	14	
318.	Rutka	Barciany	Kętrzyn	12-68	VI	17	
319.	Silginy	Barciany	Kętrzyn	13-68	IV	22	
320.	Silginy	Barciany	Kętrzyn	13-68	V	23	
321.	Silginy	Barciany	Kętrzyn	13-68	VI	24	
322.	Silginy	Barciany	Kętrzyn	13-68	VII	25	
323.	Silginy	Barciany	Kętrzyn	13-68	VIII	28	
324.	Silginy	Barciany	Kętrzyn	14-68	I	28	
325.	Silginy	Barciany	Kętrzyn	14-68	II	29	
326.	Silginy	Barciany	Kętrzyn	14-68	III	30	
327.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	I	4	archiwalne
328.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	II	5	archiwalne
329.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	III	6	archiwalne
330.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	IV	26	
331.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	V	27	
332.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	VI	29	
333.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	VII	30	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków
Barciany gmina wiejska

Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
334.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	VIII	31	
335.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	IX	32	
336.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	X	33	
337.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	XI	34	
338.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	XII	35	
339.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	13-68	XIII	36	
340.	Skandawa	Barciany	Kętrzyn	14-68	I	43	
341.	Skierki	Barciany	Kętrzyn	16-70	I	9	
342.	Skierki	Barciany	Kętrzyn	16-70	II	11	
343.	Skierki	Barciany	Kętrzyn	16-70	III	22	
344.	Skoczewo	Barciany	Kętrzyn	15-69	IX	25	
345.	Skoczewo	Barciany	Kętrzyn	15-69	I	44	
346.	Skoczewo	Barciany	Kętrzyn	15-69	II	49	
347.	Skoczewo	Barciany	Kętrzyn	15-69	III	50	
348.	Skoczewo	Barciany	Kętrzyn	15-69	IV	51	
349.	Skoczewo	Barciany	Kętrzyn	15-69	V	52	
350.	Skoczewo	Barciany	Kętrzyn	15-69	VI	57	
351.	Skoczewo	Barciany	Kętrzyn	15-69	VII	58	
352.	Skoczewo	Barciany	Kętrzyn	15-69	VIII	60	
353.	Staniszewo	Barciany	Kętrzyn	16-70	I	3	
354.	Staniszewo	Barciany	Kętrzyn	16-70	II	8	
355.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	VIII	20	
356.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	XI	25	
357.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	XIII	26	
358.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	XIV	27	
359.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	III	28	
360.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	VI	29	
361.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	VII	30	
362.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	V	31	
363.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	IX	43	
364.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	XII	49	
365.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	XV	50	
366.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	IV	51	
367.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	X	52	
368.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	XVI	63	
369.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	I	74	archiwalne
370.	Suchawa	Barciany	Kętrzyn	14-70	II	75	archiwalne

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
371.	Szaty Wielkie	Barciany	Kętrzyn	16-69	I	4	
372.	Szaty Wielkie	Barciany	Kętrzyn	16-69	II	5	
373.	Szaty Wielkie	Barciany	Kętrzyn	16-69	IV	19	
374.	Szaty Wielkie	Barciany	Kętrzyn	16-69	III	21	
375.	Święty Kamień	Barciany	Kętrzyn	12-70	I	3	
376.	Święty Kamień	Barciany	Kętrzyn	12-70	II	6	
377.	Święty Kamień	Barciany	Kętrzyn	12-70	IV	7	
378.	Święty Kamień	Barciany	Kętrzyn	12-70	III	9	
379.	Święty Kamień	Barciany	Kętrzyn	13-70	V	3	
380.	Święty Kamień	Barciany	Kętrzyn	13-70	VI	4	
381.	Święty Kamień	Barciany	Kętrzyn	13-70	VII	5	
382.	Święty Kamień	Barciany	Kętrzyn	13-70	VIII	10	
383.	Taborzec	Barciany	Kętrzyn	15-69	X	24	
384.	Taborzec	Barciany	Kętrzyn	15-69	I	37	
385.	Taborzec	Barciany	Kętrzyn	15-69	II	40	
386.	Taborzec	Barciany	Kętrzyn	15-69	III	41	
387.	Taborzec	Barciany	Kętrzyn	15-69	IV	42	
388.	Taborzec	Barciany	Kętrzyn	15-69	V	43	
389.	Taborzec	Barciany	Kętrzyn	15-69	VI	45	
390.	Taborzec	Barciany	Kętrzyn	15-69	VII	46	
391.	Taborzec	Barciany	Kętrzyn	15-69	VIII	47	
392.	Taborzec	Barciany	Kętrzyn	15-69	IX	48	
393.	Wielewo	Barciany	Kętrzyn	13-69	I	58	archiwalne
394.	Wilkowo Małe	Barciany	Kętrzyn	15-69	IV	17	
395.	Wilkowo Małe	Barciany	Kętrzyn	15-68	I	47	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Barciany gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
396.	Wilkowo Małe	Barciany	Kętrzyn	15-68	II	49	
397.	Wilkowo Małe	Barciany	Kętrzyn	15-68	II	50	
398.	Wilkowo Wielkie	Barciany	Kętrzyn	15-68	I	26	
399.	Wilkowo Wielkie	Barciany	Kętrzyn	15-68	II	51	
400.	Winda	Barciany	Kętrzyn	16-70	I	2	
401.	Winda	Barciany	Kętrzyn	16-70	V	10	
402.	Winda	Barciany	Kętrzyn	16-70	VI	12	
403.	Winda	Barciany	Kętrzyn	16-70	VII	13	
404.	Winda	Barciany	Kętrzyn	16-70	III	14	
405.	Winda	Barciany	Kętrzyn	16-70	II	15	
406.	Winda	Barciany	Kętrzyn	16-70	IV	21	
407.	Wypęk	Barciany	Kętrzyn	15-69	I	66	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Korsze gmina miejsko-wiejska							
	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
1.	Babieniec	Korsze	Kętrzyn	17-68	II	6	
2.	Babieniec	Korsze	Kętrzyn	17-68	III	7	
3.	Babieniec	Korsze	Kętrzyn	17-68	IV	8	
4.	Babieniec	Korsze	Kętrzyn	17-68	V	9	
5.	Babieniec	Korsze	Kętrzyn	17-68	VI	12	
6.	Babieniec	Korsze	Kętrzyn	17-68	VII	14	
7.	Babieniec	Korsze	Kętrzyn	17-68	I	26	archiwalne
8.	Bluskajny	Korsze	Kętrzyn	14-67	I	7	
9.	Bluskajny	Korsze	Kętrzyn	14-67	II	8	
10.	Bluskajny	Korsze	Kętrzyn	14-67	III	10	
11.	Bluskajny	Korsze	Kętrzyn	14-67	IV	19	
12.	Błogoszewo	Korsze	Kętrzyn	16-68	I	43	
13.	Bykowo	Korsze	Kętrzyn	15-67	I	21	
14.	Bykowo	Korsze	Kętrzyn	15-67	II	22	
15.	Bykowo	Korsze	Kętrzyn	15-67	III	23	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Korsze gmina miejsko-wiejska							
	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
16.	Bykowo	Korsze	Kętrzyn	15-67	IV	24	
17.	Dłużec Wielki	Korsze	Kętrzyn	15-67	I	33	archiwalne
18.	Dłużec Wielki	Korsze	Kętrzyn	15-67	II	7	
19.	Dłużec Wielki	Korsze	Kętrzyn	15-67	III	8	
20.	Dłużec Wielki	Korsze	Kętrzyn	15-67	IV	9	
21.	Dłużec Wielki	Korsze	Kętrzyn	15-67	V	10	
22.	Dłużec Wielki	Korsze	Kętrzyn	15-67	VI	11	
23.	Dubliny	Korsze	Kętrzyn	16-69	VIII	6	
24.	Dubliny	Korsze	Kętrzyn	16-69	IX	15	
25.	Dubliny	Korsze	Kętrzyn	16-68	I	1	archiwalne
26.	Dubliny	Korsze	Kętrzyn	16-68	II	20	
27.	Dubliny	Korsze	Kętrzyn	16-68	III	22	
28.	Dubliny	Korsze	Kętrzyn	16-68	IV	23	
29.	Dubliny	Korsze	Kętrzyn	16-68	V	24	
30.	Dubliny	Korsze	Kętrzyn	16-68	VI	26	
31.	Dubliny	Korsze	Kętrzyn	16-68	VII	29	
32.	Dzikownia	Korsze	Kętrzyn	16-68	I	4	archiwalne
33.	Dzikownia	Korsze	Kętrzyn	16-68	II	5	archiwalne
34.	Garbno	Korsze	Kętrzyn	16-69	V	17	
35.	Garbno	Korsze	Kętrzyn	16-69	IV	24	archiwalne
36.	Garbno	Korsze	Kętrzyn	16-68	III	19	
37.	Giełprz	Korsze	Kętrzyn	15-67	I	6	
38.	Glitajny	Korsze	Kętrzyn	15-68	I	14	
39.	Glitajny	Korsze	Kętrzyn	15-68	II	16	
40.	Glitajny	Korsze	Kętrzyn	15-68	III	17	
41.	Glitajny	Korsze	Kętrzyn	15-68	IV	18	
42.	Glitajny	Korsze	Kętrzyn	15-68	V	19	
43.	Glitajny	Korsze	Kętrzyn	15-68	VI	20	
44.	Głowbity	Korsze	Kętrzyn	15-67	I	18	
45.	Grudniki	Korsze	Kętrzyn	17-67	I	5	
46.	Gudniki	Korsze	Kętrzyn	16-68	I	36	
47.	Gudniki	Korsze	Kętrzyn	17-68	I	13	
48.	Gudniki	Korsze	Kętrzyn	17-68	II	19	
49.	Gudziki	Korsze	Kętrzyn	16-68	II	15	
50.	Gudziki	Korsze	Kętrzyn	16-68	III	16	
51.	Gudziki	Korsze	Kętrzyn	16-68	IV	17	
52.	Gudziki	Korsze	Kętrzyn	16-68	V	18	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Korsze gmina miejsko-wiejska							
	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
53.	Gudziki	Korsze	Kętrzyn	16-68	VI	21	
54.	Gudziki	Korsze	Kętrzyn	16-68	VII	25	
55.	Karszewo	Korsze	Kętrzyn	15-67	I	25	
56.	Karszewo	Korsze	Kętrzyn	15-67	II	26	
57.	Kępa Tolnicka	Korsze	Kętrzyn	17-67	II	25	
58.	Korsze	Korsze	Kętrzyn	15-67	I	1	
59.	Korsze	Korsze	Kętrzyn	15-67	II	2	archiwalne
60.	Kowalewo Małe	Korsze	Kętrzyn	16-66	I	45	archiwalne
61.	Kowalewo Małe	Korsze	Kętrzyn	16-66	II	46	archiwalne
62.	Kowalewo Małe	Korsze	Kętrzyn	16-66	III	47	
63.	Kraskowo	Korsze	Kętrzyn	16-67		9	
64.	Kraskowo	Korsze	Kętrzyn	16-68	I	6	archiwalne
65.	Kraskowo	Korsze	Kętrzyn	16-68	II	7	archiwalne
66.	Kraskowo	Korsze	Kętrzyn	16-68	III	37	
67.	Kraskowo	Korsze	Kętrzyn	16-68	IV	38	
68.	Kraskowo	Korsze	Kętrzyn	16-68	V	39	
69.	Kraskowo	Korsze	Kętrzyn	16-68	VI	40	
70.	Kraskowo	Korsze	Kętrzyn	16-68	VII	42	
71.	Krzemity	Korsze	Kętrzyn	16-67	I	16	archiwalne
72.	Krzemity	Korsze	Kętrzyn	16-67	II	17	archiwalne
73.	Krzemity	Korsze	Kętrzyn	16-67	III	18	archiwalne
74.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-67	XI	12	archiwalne
75.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-67	XII	13	archiwalne
76.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-67	XIII	14	archiwalne
77.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-67	XIV	15	archiwalne
78.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-66	I	48	
79.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-66	II	49	
80.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-66	III	50	
81.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-66	IV	51	
82.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-66	V	52	
83.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-66	VI	53	
84.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-66	VII	54	
85.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-66	VIII	55	
86.	Łankiejmy	Korsze	Kętrzyn	16-66	IX	56	
87.	Łękajny	Korsze	Kętrzyn	14-67	I	15	
88.	Łękajny	Korsze	Kętrzyn	14-67	II	16	
89.	Łękajny	Korsze	Kętrzyn	14-67	III	17	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Korsze gmina miejsko-wiejska							
	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
90.	Łękajny	Korsze	Kętrzyn	14-67	IV	18	
91.	Marłuty	Korsze	Kętrzyn	14-67	I	12	
92.	Marłuty	Korsze	Kętrzyn	14-67	III	14	
93.	Marłuty	Korsze	Kętrzyn	14-67	II	13	
94.	Olszynka	Korsze	Kętrzyn	16-68	I	41	
95.	Parys	Korsze	Kętrzyn	15-68	I	11	
96.	Parys	Korsze	Kętrzyn	15-68	II	12	
97.	Parys	Korsze	Kętrzyn	15-68	III	13	
98.	Parys	Korsze	Kętrzyn	15-68	IV	43	
99.	Płutniki	Korsze	Kętrzyn	16-68	I	44	
100.	Podlechy	Korsze	Kętrzyn	16-67	I	8	
101.	Podlechy	Korsze	Kętrzyn	16-67	II	11	
102.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	I	21	
103.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	II	23	
104.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	III	24	
105.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	IV	25	
106.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	V	27	
107.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	VI	28	
108.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	VII	29	
109.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	VIII	30	
110.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	IX	31	
111.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	X	32	
112.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	XI	33	
113.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	XII	34	
114.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	XIII	35	
115.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	XIV	36	
116.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	XV	37	
117.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	XVI	38	
118.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	XVII	56	
119.	Pomnik	Korsze	Kętrzyn	15-68	XVIII	57	
120.	Prosna	Korsze	Kętrzyn	14-67	I	23	
121.	Równina Dolna	Korsze	Kętrzyn	15-68	IV	39	
122.	Równina Dolna	Korsze	Kętrzyn	15-68	V	40	
123.	Równina Dolna	Korsze	Kętrzyn	15-68	VI	41	
124.	Równina Dolna	Korsze	Kętrzyn	15-68	VII	42	
125.	Równina Dolna	Korsze	Kętrzyn	15-68	VIII	44	
126.	Równina Dolna	Korsze	Kętrzyn	15-68	IX	45	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Korsze gmina miejsko-wiejska							
	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
127.	Równina Dolna	Korsze	Kętrzyn	15-68	X	46	
128.	Równina Dolna	Korsze	Kętrzyn	15-68	XI	55	
129.	Równina Górna	Korsze	Kętrzyn	15-68	I	48	
130.	Równina Górna	Korsze	Kętrzyn	16-68	II	33	
131.	Saduny	Korsze	Kętrzyn	16-68	I	3	archiwalne
132.	Saduny	Korsze	Kętrzyn	16-68	II	27	
133.	Saduny	Korsze	Kętrzyn	16-68	III	28	
134.	Saduny	Korsze	Kętrzyn	16-68	IV	30	
135.	Saduny	Korsze	Kętrzyn	16-68	V	31	
136.	Saduny	Korsze	Kętrzyn	16-68	VI	32	
137.	Saduny	Korsze	Kętrzyn	16-68	VII	34	
138.	Saduny	Korsze	Kętrzyn	16-68	VIII	35	
139.	Sajna Mała	Korsze	Kętrzyn	15-67	I	12	
140.	Sajna Mała	Korsze	Kętrzyn	15-67	II	13	
141.	Sajna Mała	Korsze	Kętrzyn	15-67	III	14	
142.	Sarkajmy	Korsze	Kętrzyn	16-67	I	3	
143.	Sątoczek	Korsze	Kętrzyn	14-67	I	37	
144.	Sątoczek	Korsze	Kętrzyn	14-67	II	38	
145.	Sątoczek	Korsze	Kętrzyn	14-67	III	39	
146.	Sątoczek	Korsze	Kętrzyn	14-67	IV	40	
147.	Sątoczek	Korsze	Kętrzyn	14-67	V	41	
148.	Sątoczek	Korsze	Kętrzyn	14-67	VI	42	
149.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	II	1	archiwalne
150.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	V	5	
151.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	III	3	archiwalne
152.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	IV	4	archiwalne
153.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	VIII	25	
154.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	VIII	24	
155.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	IX	26	
156.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	X	27	
157.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	XI	28	
158.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	XII	29	
159.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	XIII	30	
160.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	VI	31	
161.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	XIV	32	
162.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	XV	33	
163.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	XVI	34	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Korsze gmina miejsko-wiejska							
	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
164.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	XVII	35	
165.	Sątoczno	Korsze	Kętrzyn	14-67	XVIII	36	
166.	Słępy	Korsze	Kętrzyn	15-67	I	4	archiwalne
167.	Słępy	Korsze	Kętrzyn	15-67	III	19	
168.	Słępy	Korsze	Kętrzyn	15-67	II	20	
169.	Sokolica	Korsze	Kętrzyn	14-66	XV	27	
170.	Studzieniec	Korsze	Kętrzyn	15-67	III	15	
171.	Studzieniec	Korsze	Kętrzyn	15-67	I	16	
172.	Studzieniec	Korsze	Kętrzyn	15-67	II	17	
173.	Suliki	Korsze	Kętrzyn	14-67	I	6	archiwalne
174.	Suliki	Korsze	Kętrzyn	14-67	II	20	
175.	Suliki	Korsze	Kętrzyn	14-67	III	21	
176.	Suliki	Korsze	Kętrzyn	14-67	IV	22	
177.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	16-67	IV	4	
178.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	16-67	V	5	
179.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	16-67	VI	6	
180.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	16-67	I	19	archiwalne
181.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	16-67	II	20	archiwalne
182.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	16-67	III	21	archiwalne
183.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	17-67	I	1	archiwalne
184.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	17-67	II	2	archiwalne
185.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	17-67	III	10	
186.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	17-67	IV	22	
187.	Suśnik	Korsze	Kętrzyn	17-67	V	27	
188.	Tołkiny	Korsze	Kętrzyn	17-68	I	11	
189.	Tołkiny	Korsze	Kętrzyn	17-68	II	15	
190.	Tołkiny	Korsze	Kętrzyn	17-68	III	16	
191.	Tołkiny	Korsze	Kętrzyn	17-68	IV	17	
192.	Tołkiny	Korsze	Kętrzyn	17-68	V	8	
193.	Tołkiny	Korsze	Kętrzyn	17-68	VI	20	
194.	Trzeciaki	Korsze	Kętrzyn	17-67	I	8	
195.	Trzeciaki	Korsze	Kętrzyn	17-67	II	23	
196.	Wandajmy	Korsze	Kętrzyn	17-67	I	11	
197.	Wandajny	Korsze	Kętrzyn	16-67	II	2	
198.	Wandajny	Korsze	Kętrzyn	16-67	III	7	
199.	Wandajny	Korsze	Kętrzyn	16-67	I	10	
200.	Warnikajmy	Korsze	Kętrzyn	16-68	I	2	archiwalne

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Korsze gmina miejsko-wiejska							
	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
201.	Warnikajmy	Korsze	Kętrzyn	16-68	II	8	
202.	Warnikajmy	Korsze	Kętrzyn	16-68	III	9	
203.	Warnikajmy	Korsze	Kętrzyn	16-68	IV	10	
204.	Warnikajmy	Korsze	Kętrzyn	16-68	V	11	
205.	Warnikajmy	Korsze	Kętrzyn	16-68	VI	12	
206.	Warnikajmy	Korsze	Kętrzyn	16-68	VII	13	
207.	Warnikajmy	Korsze	Kętrzyn	16-68	VIII	14	
208.	Wągniki	Korsze	Kętrzyn	14-68	I	49	
209.	Wągniki	Korsze	Kętrzyn	14-68	II	50	
210.	Wągniki	Korsze	Kętrzyn	14-68	III	51	
211.	Wągniki	Korsze	Kętrzyn	14-68	IV	52	
212.	Wągniki	Korsze	Kętrzyn	14-68	V	53	
213.	Wągniki	Korsze	Kętrzyn	14-68	VI	54	
214.	Wągniki	Korsze	Kętrzyn	14-68	VII	56	
215.	Wągniki	Korsze	Kętrzyn	14-68	VIII	57	
216.	Wągniki	Korsze	Kętrzyn	14-68	IX	58	
217.	Wetyn	Korsze	Kętrzyn	14-67	I	43	
218.	Wetyn	Korsze	Kętrzyn	14-67	II	44	
219.	Wetyn	Korsze	Kętrzyn	14-67	III	45	
220.	Wiklewo	Korsze	Kętrzyn	15-67	V	5	
221.	Wiklewo	Korsze	Kętrzyn	15-68	I	7	
222.	Wiklewo	Korsze	Kętrzyn	15-68	II	8	
223.	Wiklewo	Korsze	Kętrzyn	15-68	III	9	
224.	Wiklewo	Korsze	Kętrzyn	15-68	IV	10	
225.	Worpławki	Korsze	Kętrzyn	17-68	IV	10	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Reszel gmina miejsko-wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
1.	Bartyny	Reszel	Kętrzyn	18-68	I	12	
2.	Bezławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	III	15	
3.	Bezławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	IV	16	
4.	Bezławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	V	17	
5.	Bezławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	VI	18	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Reszel gmina miejsko-wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
6.	Beżławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	VII	19	
7.	Beżławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	VIII	20	
8.	Beżławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	IX	21	
9.	Beżławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	X	22	
10.	Beżławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	XIV	26	
11.	Beżławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	XIII	25	
12.	Beżławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	XII	24	
13.	Beżławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	XI	23	
14.	Beżławki	Reszel	Kętrzyn	19-69	XV	56	
15.	Beżławki	Reszel	Kętrzyn	19-68	II	1	
16.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	17-67	I	19	
17.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	17-67	II	20	
18.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	VIII	9	
19.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	XV	10	
20.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	VII	11	
21.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	I	14	
22.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	II	15	
23.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	III	16	
24.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	IV	17	
25.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	V	19	
26.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	VI	21	
27.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	IX	30	
28.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	X	31	
29.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	XI	32	
30.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	XII	51	
31.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	XIII	52	
32.	Dębnik	Reszel	Kętrzyn	18-67	XIV	59	
33.	Kępa Tolnicka	Reszel	Kętrzyn	17-67	I	3	archiwalne
34.	Kępa Tolnicka	Reszel	Kętrzyn	18-67	I	54	
35.	Kępa Tolnicka	Reszel	Kętrzyn	18-67	II	55	
36.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	IV	4	
37.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	V	5	
38.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	VI	14	
39.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	VII	16	
40.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	VIII	17	
41.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	IX	20	
42.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	X	30	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Reszel gmina miejsko-wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
43.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	XI	31	
44.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	XII	32	
45.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	XIII	34	
46.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	XIV	35	
47.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	XV	36	
48.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	II	37	
49.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-68	III	38	
50.	Klewno	Reszel	Kętrzyn	18-67	I	12	
51.	Leginy	Reszel	Kętrzyn	19-67	I	3	archiwalne
52.	Leginy	Reszel	Kętrzyn	19-67	II	8	
53.	Leginy	Reszel	Kętrzyn	19-67	III	9	
54.	Leginy	Reszel	Kętrzyn	19-67	IV	10	
55.	Leginy	Reszel	Kętrzyn	19-67	V	11	
56.	Leginy	Reszel	Kętrzyn	20-67	IX	7	
57.	Leginy	Reszel	Kętrzyn	20-67	XI	9	podwodne
58.	Łężany	Reszel	Kętrzyn	20-67	I	1	archiwalne
59.	Łężany	Reszel	Kętrzyn	20-67	II	2	archiwalne
60.	Łężany	Reszel	Kętrzyn	20-67	III	3	
61.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	18-67	I	24	
62.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	18-67	II	27	
63.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	18-67	III	41	
64.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	18-67	IV	42	
65.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	18-67	V	45	
66.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	18-67	VI	46	
67.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	18-67	VII	47	
68.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	18-67	VIII	48	
69.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	18-67	IX	56	
70.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	19-67	X	12	
71.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	19-67	XI	13	
72.	Mnichowo	Reszel	Kętrzyn	19-67	XII	14	
73.	Niewodnica	Reszel	Kętrzyn	19-68	II	5	archiwalne
74.	Niewodnica	Reszel	Kętrzyn	19-68	I	6	archiwalne
75.	Pasterzewo	Reszel	Kętrzyn	19-68	II	4	
76.	Pasterzewo	Reszel	Kętrzyn	19-68	I	9	
77.	Pasterzewo	Reszel	Kętrzyn	19-68	III	41	
78.	Pasterzewo	Reszel	Kętrzyn	19-68	IV	46	archiwalne
79.	Pieckowo	Reszel	Kętrzyn	18-68	I	10	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Reszel gmina miejsko-wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
80.	Pieckowo	Reszel	Kętrzyn	18-68	II	11	
81.	Pieckowo	Reszel	Kętrzyn	18-68	III	33	
82.	Pilec	Reszel	Kętrzyn	19-68	II	8	
83.	Pilec	Reszel	Kętrzyn	19-68	III	10	
84.	Pilec	Reszel	Kętrzyn	19-68	I	16	
85.	Pilec	Reszel	Kętrzyn	19-68	IV	29	
86.	Pilec	Reszel	Kętrzyn	19-68	V	35	
87.	Pilec	Reszel	Kętrzyn	19-68	VI	36	
88.	Pilec	Reszel	Kętrzyn	19-68	VII	37	
89.	Pilec	Reszel	Kętrzyn	19-68	VIII	38	
90.	Pilec	Reszel	Kętrzyn	19-68	IX	39	
91.	Pilec	Reszel	Kętrzyn	19-68	X	40	
92.	Pudwagi	Reszel	Kętrzyn	18-68	I	9	
93.	Putwagi	Reszel	Kętrzyn	18-69	I	16	
94.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	III	3	
95.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	III	4	
96.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	V	5	
97.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	VI	6	
98.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	VII	7	
99.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	VIII	8	
100.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	XIV	13	
101.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	XI	18	
102.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	XII	20	
103.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	XIII	62	archiwalne
104.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	IX	63	archiwalne
105.	Reszel	Reszel	Kętrzyn	18-67	X	64	archiwalne
106.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-68	IX	13	
107.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-68	X	15	
108.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-68	XI	18	
109.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-68	XII	21	
110.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-68	XIII	22	
111.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-68	XIV	23	
112.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-68	XV	24	
113.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-68	XVI	25	
114.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-68	XVII	26	
115.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-67	II	22	
116.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-67	III	23	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Reszel gmina miejsko-wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
117.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-67	IV	25	
118.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-67	V	26	
119.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-67	VI	43	
120.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-67	VII	44	
121.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	18-67	I	61	archiwalne
122.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	19-68	XVIII	2	
123.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	19-68	XIX	47	
124.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	19-68	XX	48	
125.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	19-68	XXI	49	
126.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	19-68	XXII	51	
127.	Robawy	Reszel	Kętrzyn	19-67	VIII	15	
128.	Siemki	Reszel	Kętrzyn	17-68	VII	1	
129.	Siemki	Reszel	Kętrzyn	17-68	VIII	2	
130.	Siemki	Reszel	Kętrzyn	17-68	II	28	archiwalne
131.	Siemki	Reszel	Kętrzyn	17-68	I	27	archiwalne
132.	Siemki	Reszel	Kętrzyn	18-68	III	3	
133.	Siemki	Reszel	Kętrzyn	18-68	IV	6	
134.	Siemki	Reszel	Kętrzyn	18-68	V	7	
135.	Siemki	Reszel	Kętrzyn	18-68	VI	8	
136.	Stachowizna	Reszel	Kętrzyn	19-69	IV	29	
137.	Stachowizna	Reszel	Kętrzyn	19-69	II	27	
138.	Stachowizna	Reszel	Kętrzyn	19-69	III	28	
139.	Stachowizna	Reszel	Kętrzyn	19-69	V	30	
140.	Stachowizna	Reszel	Kętrzyn	19-68	I	34	
141.	Staniewo	Reszel	Kętrzyn	19-68	I	21	
142.	Staniewo	Reszel	Kętrzyn	19-68	II	22	
143.	Staniewo	Reszel	Kętrzyn	19-68	III	25	
144.	Staniewo	Reszel	Kętrzyn	19-68	IV	28	
145.	Stapławki	Reszel	Kętrzyn	19-68	I	11	
146.	Stapławki	Reszel	Kętrzyn	19-68	II	12	
147.	Stapławki	Reszel	Kętrzyn	19-68	III	18	
148.	Stapławki	Reszel	Kętrzyn	19-68	IV	19	
149.	Stapławki	Reszel	Kętrzyn	19-68	V	20	
150.	Stapławki	Reszel	Kętrzyn	19-68	VI	23	
151.	Stapławki	Reszel	Kętrzyn	19-68	VII	24	
152.	Stapławki	Reszel	Kętrzyn	19-68	VIII	26	
153.	Stapławki	Reszel	Kętrzyn	19-68	IX	27	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Reszel gmina miejsko-wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
154.	Śpigłówka	Reszel	Kętrzyn	20-68	II	1	
155.	Śpigłówka	Reszel	Kętrzyn	20-68	IV	7	
156.	Śpigłówka	Reszel	Kętrzyn	20-68	V	8	
157.	Święta Lipka	Reszel	Kętrzyn	18-68	IV	19	
158.	Święta Lipka	Reszel	Kętrzyn	19-68	I	13	archiwalne
159.	Święta Lipka	Reszel	Kętrzyn	19-68	II	14	
160.	Święta Lipka	Reszel	Kętrzyn	19-68	III	15	
161.	Święta Lipka	Reszel	Kętrzyn	19-68	V	17	archiwalne
162.	Święta Lipka	Reszel	Kętrzyn	19-68	VI	50	
163.	Tolniki Małe	Reszel	Kętrzyn	17-67	I	9	
164.	Tolniki Małe	Reszel	Kętrzyn	17-67	II	14	
165.	Tolniki Małe	Reszel	Kętrzyn	17-67	III	15	
166.	Tolniki Małe	Reszel	Kętrzyn	17-67	IV	16	
167.	Tolniki Małe	Reszel	Kętrzyn	17-67	V	21	
168.	Tolniki Małe	Reszel	Kętrzyn	17-67	VI	24	
169.	Tolniki Małe	Reszel	Kętrzyn	17-67	VII	26	
170.	Tolniki Małe	Reszel	Kętrzyn	17-67	VII	29	
171.	Tolniki Małe	Reszel	Kętrzyn	17-67	VIII	30	
172.	Tolniki Małe	Reszel	Kętrzyn	17-67	IX	31	
173.	Widryny	Reszel	Kętrzyn	19-68	I	3	
174.	Widryny	Reszel	Kętrzyn	19-68	II	42	
175.	Widryny	Reszel	Kętrzyn	19-68	III	43	
176.	Widryny	Reszel	Kętrzyn	19-68	IV	44	
177.	Widryny	Reszel	Kętrzyn	19-68	V	45	
178.	Widryny	Reszel	Kętrzyn	20-68	VI	4	archiwalne
179.	Widryny	Reszel	Kętrzyn	20-68	VII	5	archiwalne
180.	Widryny	Reszel	Kętrzyn	20-68	VIII	6	
181.	Wilkowo	Reszel	Kętrzyn	19-69	XX	57	
182.	Worplawki	Reszel	Kętrzyn	17-68	I	3	
183.	Worplawki	Reszel	Kętrzyn	17-68	II	4	
184.	Worplawki	Reszel	Kętrzyn	17-68	III	5	
185.	Worplawki	Reszel	Kętrzyn	17-68	IV	10	
186.	Worplawki	Reszel	Kętrzyn	17-67	I	4	archiwalne
187.	Worplawki	Reszel	Kętrzyn	17-67	II	6	
188.	Worplawki	Reszel	Kętrzyn	17-67	III	7	
189.	Worplawki	Reszel	Kętrzyn	17-67	IV	12	
190.	Worplawki	Reszel	Kętrzyn	17-67	V	13	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Reszel gmina miejsko-wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
191.	Worpławki	Reszel	Kętrzyn	17-67	VI	28	
192.	Wólka Pilecka	Reszel	Kętrzyn	19-68	II	30	
193.	Wólka Pilecka	Reszel	Kętrzyn	19-68	III	31	
194.	Wólka Pilecka	Reszel	Kętrzyn	19-68	IV	32	
195.	Wólka Pilecka	Reszel	Kętrzyn	19-68	V	33	
196.	Wólka Pilecka Niewodnica	Reszel	Kętrzyn	19-68	I	7	
197.	Wólka Ryńska	Reszel	Kętrzyn	18-68	I	27	
198.	Wólka Ryńska	Reszel	Kętrzyn	18-68	II	28	
199.	Wólka Ryńska	Reszel	Kętrzyn	18-68	III	29	
200.	Wólka Ryńska	Reszel	Kętrzyn	18-67	IV	57	
201.	Wólka Ryńska	Reszel	Kętrzyn	18-67	V	58	
202.	Zawidy	Reszel	Kętrzyn	18-67	I	37	
203.	Zawidy	Reszel	Kętrzyn	18-67	II	38	
204.	Zawidy	Reszel	Kętrzyn	18-67	III	39	
205.	Zawidy	Reszel	Kętrzyn	18-67	IV	40	
206.	Zawidy	Reszel	Kętrzyn	19-67	V	2	archiwalne
207.	Zawidy	Reszel	Kętrzyn	19-67	VI	5	
208.	Zawidy	Reszel	Kętrzyn	19-67	VII	6	
209.	Zawidy	Reszel	Kętrzyn	19-67	VIII	7	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków Srokowo gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscowości	nr stan na obszarze	uwagi
1.	Bajory	Srokowo	Kętrzyn	13-71	II	4	
2.	Bajory	Srokowo	Kętrzyn	13-71	I	5	
3.	Bajory	Srokowo	Kętrzyn	13-71	IV	8	
4.	Bajory	Srokowo	Kętrzyn	13-71	III	9	
5.	Bajory Małe	Srokowo	Kętrzyn	13-71	I	18	archiwalne
6.	Bajory Małe	Srokowo	Kętrzyn	13-71	II	19	archiwalne
7.	Bajory Małe	Srokowo	Kętrzyn	13-71	II	20	archiwalne
8.	Bajory Wielkie	Srokowo	Kętrzyn	13-71	I	17	archiwalne
9.	Brzeźnica	Srokowo	Kętrzyn	13-71	VI	1	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Srokowo gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscu wości	nr stan na obszarze	uwagi
10.	Brzeźnica	Srokowo	Kętrzyn	13-71	VII	2	
11.	Brzeźnica	Srokowo	Kętrzyn	13-71	VIII	3	
12.	Brzeźnica	Srokowo	Kętrzyn	12-71	V	1	
13.	Brzeźnica	Srokowo	Kętrzyn	12-71	III	2	
14.	Brzeźnica	Srokowo	Kętrzyn	12-71	IV	4	
15.	Brzeźnica	Srokowo	Kętrzyn	12-71	I	3	
16.	Brzeźnica	Srokowo	Kętrzyn	12-71	II	6	
17.	Chojnica	Srokowo	Kętrzyn	16-70	II	17	
18.	Chojnica	Srokowo	Kętrzyn	16-70	III	18	
19.	Chojnica	Srokowo	Kętrzyn	15-71	I	34	
20.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	VI	1	
21.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	VIII	2	
22.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	IX	3	
23.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	VII	4	
24.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	III	5	
25.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	IV	6	
26.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	X	7	
27.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	XI	9	
28.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	XII	20	
29.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	V	29	
30.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	XIII	30	
31.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	I	49	archiwalne
32.	Jankowice	Srokowo	Kętrzyn	15-70	II	50	archiwalne
33.	Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	V	11	
34.	Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	IV	32	
35.	Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	VI	33	
36.	Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	VII	34	
37.	Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	VIII	35	
38.	Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	III	36	
39.	Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	IX	37	
40.	Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	X	38	
41.	Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	XI	39	
42.	Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	II	66	archiwalne
43.	Kałki	Srokowo	Kętrzyn	13-70	I	11	
44.	Kąty	Srokowo	Kętrzyn	16-70	I	7	
45.	Kąty	Srokowo	Kętrzyn	16-70	II	19	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Srokowo gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscu wości	nr stan na obszarze	uwagi
46.	Kolkiejmy	Srokowo	Kętrzyn	14-70	III	53	
47.	Kolkiejmy	Srokowo	Kętrzyn	14-70	II	54	
48.	Kolkiejmy	Srokowo	Kętrzyn	14-70	I	64	archiwalne
49.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	IV	1	
50.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	III	2	
51.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	IV	3	
52.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	VIII	9	
53.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	VII	10	
54.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	XIII	12	
55.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	XIV	13	
56.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	XV	14	
57.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	IX	40	
58.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	II	41	
59.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	X	42	
60.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	XI	56	
61.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	XII	57	
62.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	I	71	archiwalne
63.	Kosakowo	Srokowo	Kętrzyn	15-70	XVI	47	
64.	Księży Dwór	Srokowo	Kętrzyn	15-71	I	56	archiwalne
65.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XX	2	
66.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	VI	3	
67.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	IX	4	
68.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	VIII	16	
69.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XIII	19	
70.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XIV	22	
71.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XV	23	
72.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XVI	24	
73.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XVII	25	
74.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XVIII	26	
75.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	VII	37	
76.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XIX	38	
77.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	V	39	
78.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XXI	40	
79.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XI	44	
80.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XII	45	
81.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	X	46	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Srokowo gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscu wości	nr stan na obszarze	uwagi
82.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	I	57	archiwalne
83.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	II	58	archiwalne
84.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	III	59	archiwalne
85.	Leśniewo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	IV	60	archiwalne
86.	Leśny Rów	Srokowo	Kętrzyn	15-71	V	5	
87.	Leśny Rów	Srokowo	Kętrzyn	15-71	VI	14	
88.	Leśny Rów	Srokowo	Kętrzyn	15-71	I	20	
89.	Leśny Rów	Srokowo	Kętrzyn	15-71	IV	28	
90.	Leśny Rów	Srokowo	Kętrzyn	15-71	II	30	
91.	Leśny Rów	Srokowo	Kętrzyn	15-71	III	43	
92.	Łeknica	Srokowo	Kętrzyn	13-70	VI	1	
93.	Łeknica	Srokowo	Kętrzyn	13-70	II	2	
94.	Łeknica	Srokowo	Kętrzyn	13-70	I	7	
95.	Łeknica	Srokowo	Kętrzyn	13-70	III	9	
96.	Łeknica	Srokowo	Kętrzyn	13-70	IV	12	
97.	Łeknica	Srokowo	Kętrzyn	13-70	V	13	
98.	Silec	Srokowo	Kętrzyn	15-71	I	29	
99.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	I	1	
100.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	II	2	
101.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	III	3	
102.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	IV	4	
103.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	V	5	
104.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	VI	8	
105.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	VII	9	
106.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	VIII	10	
107.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	IX	11	
108.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	X	12	
109.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	XI	13	
110.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	XII	29	
111.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-71	XIII	30	
112.	Sinieć	Srokowo	Kętrzyn	16-70	XIV	20	
113.	Skandławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	III	55	
114.	Skandławki	Srokowo	Kętrzyn	13-70	II	6	
115.	Skandławki	Srokowo	Kętrzyn	13-70	I	8	
116.	Solanka	Srokowo	Kętrzyn	16-71	I	6	
117.	Solanka	Srokowo	Kętrzyn	16-71	II	7	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Srokowo gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscu wości	nr stan na obszarze	uwagi
118.	Solanka	Srokowo	Kętrzyn	16-71	III	14	
119.	Solanka	Srokowo	Kętrzyn	16-71	IV	15	
120.	Solanka	Srokowo	Kętrzyn	16-71	V	16	
121.	Solanka	Srokowo	Kętrzyn	16-71	VI	17	
122.	Solanka	Srokowo	Kętrzyn	16-71	VIII	19	
123.	Solanka	Srokowo	Kętrzyn	16-71	VII	18	
124.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	14-71	IV	12	
125.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	14-71	V	13	
126.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	14-71	VI	14	
127.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	14-71	VII	15	
128.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	14-71	VIII	19	
129.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	14-71	IX	20	
130.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	14-71	X	23	
131.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	14-71	I	24	archiwalne
132.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XIV	1	
133.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XV	6	
134.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XVI	7	
135.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XVII	12	
136.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XVIII	13	
137.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XIX	15	
138.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XI	17	
139.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XX	18	
140.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XXI	21	
141.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XXV	27	
142.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XXII	36	
143.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XXIII	41	
144.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XXIV	42	
145.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XII	47	
146.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XIII	48	
147.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XXVI	49	
148.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XXVII	50	
149.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XXVIII	51	
150.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	XXIX	52	
151.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	II	54	
152.	Srokowo	Srokowo	Kętrzyn	15-71	III	55	archiwalne
153.	Srokowski	Srokowo	Kętrzyn	14-71	V	16	

Wykaz stanowisk archeologicznych wojewódzkiej ewidencji zabytków							
Srokowo gmina wiejska							
Lp	Miejscowość	Gmina	Powiat	nr obszaru AZP	nr stan w miejscu wości	nr stan na obszarze	uwagi
	Dwór						
154.	Srokowski Dwór	Srokowo	Kętrzyn	14-71	III	18	
155.	Srokowski Dwór	Srokowo	Kętrzyn	14-71	IV	21	
156.	Srokowski Dwór	Srokowo	Kętrzyn	14-71	II	25	archiwalne
157.	Stare Jegławki	Srokowo	Kętrzyn	14-70	I	67	archiwalne
158.	Wikrowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	II	21	
159.	Wikrowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	IV	22	
160.	Wikrowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	III	23	
161.	Wikrowo	Srokowo	Kętrzyn	14-70	I	24	
162.	Wilcza Wólka	Srokowo	Kętrzyn	14-70	I	72	archiwalne
163.	Wilcza Wólka	Srokowo	Kętrzyn	14-70	II	73	archiwalne
164.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-71	XIV	17	
165.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	V	5	
166.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	VI	6	
167.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	XII	7	
168.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	XI	8	
169.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	IX	58	
170.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	VI	59	
171.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	VIII	60	
172.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	X	61	
173.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	VII	62	
174.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	III	68	archiwalne
175.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	IV	69	archiwalne
176.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	14-70	II	70	archiwalne
177.	Wilczyny	Srokowo	Kętrzyn	13-70	XIII	14	
178.	Wyskok	Srokowo	Kętrzyn	13-71	II	10	
179.	Wyskok	Srokowo	Kętrzyn	12-71	I	5	
180.	Wysoka Góra	Srokowo	Kętrzyn	14-71	I	11	

IV. OCENA STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO POWIATU. ANALIZA SZANS I ZAGROŻEŃ.

Region kętrzyński, leżący na obszarach dawnej Barcji jest niezwykle bogaty w wiele obiektów zabytkowych i grodzisk pochodzących z okresu wczesnego średniowiecza lub późniejszych. Liczne konflikty zbrojne, jakie na przestrzeni wieków miały miejsce na tych ziemiach sprawiły, że wiele budowli zmieniało swoje oblicze. Część z nich, zniszczona konfliktami zbrojnymi i działaniami wojennymi, została odbudowana natomiast część popadła w ruinę. Największe zniszczenia pozostawiła II wojna światowa, bowiem w jej wyniku znacznemu zniszczeniu uległo wiele obiektów zabytkowych. Brak polityki państwa po zakończeniu wojny sprawił, że wiele obiektów zabytkowych, wskutek braku działań ze strony państwa została zniszczona i jest obecnie ruiną. Obecna sytuacja wielu obiektów zabytkowych rozsianych po całym powiecie jest trudna, bowiem oprócz przywracania wielu obiektom ich wartości historycznej widoczna jest także postępująca degradacja wartości zabytkowej wielu budynków a spowodowane jest to sytuacją ekonomiczną właścicieli, głównie żyjących w środowisku wiejskim.

Poniższa tabela przedstawia analizę silnych i słabych stron a także szans i zagrożeń uwarunkowań mających istotny wpływ na ochronę zabytków powiatu kętrzyńskiego.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• atrakcyjne położenie powiatu,• duża ilość obiektów zabytkowych,• różnorodność obiektów zabytkowych i miejsc o walorach historycznych stanowiących bogate źródło dziedzictwa kulturowego,• rosnące zainteresowanie właścicieli zabytków ich rewaloryzacją,• dobre rozpoznanie zasobów dziedzictwa kulturowego z terenu powiatu,• promocja zasobów dziedzictwa kulturowego powiatu,• wysoka wartość zachowanego dziedzictwa kulturowego,• uwzględnienie w dokumentach programowych gmin i powiatu kwestii ochrony dziedzictwa kulturowego,• popularyzacja historii i dziedzictwa kulturowego przez władze publiczne oraz organizacje pozarządowe.	<ul style="list-style-type: none">• brak w gminach powiatu programów ochrony i opieki nad zabytkami,• brak właściwej polityki państwa w latach powojennych w zakresie ochrony zabytków,• zły stan zachowania części zabytków,• słaba świadomość społeczna potrzeby utrzymania zabytków i ich wartości dla dziedzictwa kulturalnego,• niska promocja oraz edukacja dot. wartości kulturowych powiatu,• brak zintegrowanej w skali powiatu polityki ochrony zabytków,• mała aktywność organizacji pozarządowych w zakresie ochrony dóbr,• niski poziom edukacji w szkołach w odniesieniu do ochrony dziedzictwa kulturowego,• duże koszty rewaloryzacji zabytków,• zbyt małe środki na finansowanie zadań w dziedzinie ochrony zabytków
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• wzrost zainteresowania władz	<ul style="list-style-type: none">• pogarszający się stan części zabytków

<p>publicznych oraz właścicieli obiektów zabytkowych ich ochroną i rewaloryzacją,</p> <ul style="list-style-type: none">• wzrost ilości organizacji pozarządowych w dziedzinie ochrony zabytków,• rozwój turystyki i agroturystyki z wykorzystaniem obiektów zabytkowych,• możliwość pozyskiwania środków do prac konserwatorskich obiektów zabytkowych pochodzących z budżetu państwa, samorządów, UE,• szersze uwzględnianie potrzeb ochrony zabytków w dokumentach programowych gmin,• promowanie krajobrazu kulturowego powiatu i historii zabytków,• postępująca poprawa sieci komunikacyjnej na terenie powiatu.	<ul style="list-style-type: none">• samowola w zakresie prac budowlanych na obiektach zabytkowych,• dewaloryzacja środowiska i krajobrazu kulturowego powiatu,• marginalizacja potencjału obiektów zabytkowych w procesie rozwoju ruchu turystycznego,• brak spójnych działań jednostek samorządowych powiatu,• postępująca dewastacja dziedzictwa kulturowego,• mocny wpływ kultur zewnętrznych,• brak środków na ochronę i renowację zabytków.
---	--

V. KIERUNKI I ZADANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA 2014-2017

1. Założenia programu opieki nad zabytkami

Na podstawie przeprowadzonej analizy zasobów dziedzictwa kulturowego powiatu, uwarunkowań prawnych, finansowych, społeczno-gospodarczych i innych, które będą mieć wpływ na zakres i możliwości opieki nad zabytkami oraz wykonywanie działań na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego powiatu, przeprowadzono analizę SWOT, zawierającą ocenę stanu obecnego (silne i słabe strony) oraz spodziewane zjawiska przyszłe (szanse i zagrożenia). W wyniku powyższych analiz wskazane zostały cele, oraz priorytety a także kierunki działań, które powinny lub mogą być podejmowane dla ich realizacji.

Wyraźnie jednak trzeba podkreślić, że nie stanowią one katalogu nakazów. Stanowią natomiast możliwie szeroką propozycję i elastyczne ramy, w których mieszczą się potencjalne najróżnorodniejsze inicjatywy. Część z zaproponowanych działań przeprowadzona zostanie jako zadania własne samorządu powiatu. Z pewnością będą one podejmowane w odniesieniu do zabytków będących własnością powiatu. Natomiast inicjatywy i przedsięwzięcia innych podmiotów instytucjonalnych i prywatnych, będą wspierane, koordynowane lub tylko monitorowane. Założona przez samorząd powiatu polityka opieki i ochrony zabytków przewiduje działania wieloletnie. W związku z tym część planowanych zadań zostanie zakończona w ramach zaprogramowanego czteroletniego okresu, przynosząc natychmiastowe efekty. Natomiast część z nich w dłuższej perspektywie czasowej złoży się na realizację zaplanowanych w programie kierunków.

Opracowanie powiatowego programu opieki nad zabytkami wymaga zaangażowania władz oraz pracowników samorządowych odpowiedzialnych za sprawy związane z ochroną i opieką nad zabytkami. W realizacji zadań z zakresu ochrony zabytków bardzo korzystne

jest przekazanie kompetencji dotyczących opieki nad zabytkami określonym, odpowiedzialnym osobom, w każdej z gmin i w powiecie. Opracowanie ogólnych zasad współpracy na poziomie gmin i powiatu jest niezbędnym elementem dla sprawnego funkcjonowania ochrony zabytków na terenie powiatu.

2. Cele powiatowego programu opieki nad zabytkami.

Za główny cel niniejszego Programu przyjęto potrzebę wzmocnienia poziomu ochrony i opieki nad zasobami dziedzictwa kulturowego, co posłużyć ma nie tylko zachowaniu zabytków ale też budowaniu tożsamości regionalnej oraz promocji turystycznej regionu. Zachowane i dobrze zagospodarowane dziedzictwo kulturowe stanowi niezwykle istotny czynnik wpływający na budowanie tożsamości mieszkańców powiatu oraz jego promocję turystyczną. Mając jednak na uwadze postanowienia ustawy szczegółowymi celami niniejszego programu będą:

1. Włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.
2. Uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej.
3. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.
4. Wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego.
5. Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami.
6. Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystywaniem tych zabytków.
7. Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

**WZMOCNIENIE POZIOMU OCHRONY I OPIEKI NAD DZIEDZICTWEM
KULTUROWYM KĘTRZYŃSKIEGO POWIATU SŁUŻĄCYM ZACHOWANIU
ZABYTKÓW ORAZ BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI REGIONALNEJ**

Przyjęte cele realizowane będą w ramach 3 priorytetów:

**Priorytet 1. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU
KULTUROWEGO POWIATU**

**Priorytet 2. PROMOCJA I EDUKACJA W ZAKRESIE DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO**

Priorytet 3. ŚWIADOME I AKTYWNE ZARZĄDZANIE ZABYTKAMI POWIATU

Priorytet I. Ochrona i aktywne kształtowanie krajobrazu kulturowego powiatu.

Kształtowane przez wieki obszary zabytkowe oraz krajobraz kulturowy powiatu wymagają szczególnego poszanowania w procesach urbanistycznych i inwestycyjnych. Do zachowania historycznych cech krajobrazów kulturowych konieczne jest podejmowanie decyzji mających na celu opiekę nad zabytkami już na etapie programowania rozwoju i planowania przestrzennego. Ważne aby wszelkie działania w przestrzeni kulturowej były prowadzone z poszanowaniem środowiska przyrodniczego ale też tradycyjnych form zabudowy i zagospodarowania terenu. Zachowanie walorów dziedzictwa kulturowego miast i wsi powiatu kętrzyńskiego są możliwe jedynie w wyniku wspólnych działań w sferze przestrzennej, społecznej i ekonomicznej. Wymaga to ścisłej współpracy organów władzy publicznej, instytucji, organizacji sektora pozarządowego oraz całej społeczności powiatu, wykorzystania dostępnych mechanizmów prawnych, partnerstwa publiczno-prywatnego. Ważnym zagadnieniem jest przygotowanie i realizacja kompleksowych programów rewitalizacji miast i wspierania wielokierunkowego rozwoju kętrzyńskiej wsi. Z punktu widzenia rozwoju gospodarczego i zachowania walorów kulturowych powiatu niezbędne wydaje się wsparcie przedsiębiorczości wykorzystującej rodzime dziedzictwo kulturowe lub działającej w obszarze opieki nad zabytkami. Do realizacji tego celu konieczne staje się wdrożenie właściwych polityk finansowych oraz właściwa polityka przestrzenna i społeczna.

Priorytet I. OCHRONA I AKTYWNE KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO POWIATU	
kierunki działań	zadania
1. Ochrona dziedzictwa kulturowego 2. Ochrona elementów krajobrazu kulturowego	<ul style="list-style-type: none">• monitorowanie działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną,• przeciwdziałanie samowolom budowlanym,• włączenie tematyki ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych powiatu,• sporządzenie dokumentacji zabytków będących własnością powiatu,• wspieranie wszelkich inicjatyw mających na celu ochronę dziedzictwa kulturowego powiatu,• przeciwdziałanie procesom degradacji obiektów zabytkowych,• konsekwentne wdrażanie programu w odniesieniu do ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego,• wspieranie inicjatyw w zakresie pozyskiwania środków finansowych na ochronę zabytków

Priorytet II. Promocja i edukacja w zakresie dziedzictwa kulturowego.

Zabytki wypełniają w dużej mierze przestrzeń, która nas otacza. Ich stan zachowania zależy przede wszystkim od mieszkańców powiatu i ich stosunku do zabytków. Aby zachęcić mieszkańców powiatu do opieki nad zabytkami, niezbędne jest wykształcenie pozytywnych postaw wobec zabytków i historii regionu. Poszanowanie dla historii i tradycji regionu, w tym dla istniejących w powiecie zabytków, wynika z wiedzy lokalnej społeczności. Jedynie wysoka świadomość społeczna o wartości zabytków oraz potrzeba ich zachowania dla przyszłych pokoleń są w stanie zapewnić właściwe kształtowanie obrazu kulturowego powiatu kętrzyńskiego. Osiągnięcie tego celu wymaga stałego propagowania wiedzy o zabytkach powiatu oraz podejmowania działań aktywizujących społeczeństwo na rzecz poszanowania i opieki nad zabytkami. Cele te można osiągnąć przez podejmowanie działań edukacyjnych oraz popularyzację i promocję wiedzy o zabytkach, a także wspieranie działań zachęcających do poznawania dziedzictwa kulturowego powiatu. Efektywna opieka nad zabytkami wymaga rzetelnej wiedzy lokalnej społeczności o zabytkach, ich historii oraz obecności tej problematyki w procesie edukacji i życiu społecznym. Realizacja celu wymaga zatem podjęcia działań na rzecz edukacji o szeroko rozumianym dziedzictwie kulturowym oraz popularyzacji i promocji wiedzy o zabytkach. Efektem realizacji tych celów będą wdrażane programy i ścieżki edukacyjne adresowane do uczniów, profesjonalistów i decydentów, wzbogacanie wiedzy o zabytkach i ich wartości dla powiatu w celu ich zachowania, adaptacji i właściwego eksponowania.

Priorytet II. PROMOCJA I EDUKACJA W ZAKRESIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	
kierunki działań	zadania
1. Popularyzacja dziedzictwa kulturowego powiatu	<ul style="list-style-type: none">• opracowanie informacji prezentującej zabytki powiatu na stronie internetowej
2. Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym	<ul style="list-style-type: none">• wydanie albumu o zabytkach powiatu• zorganizowanie Europejskich Dni Dziedzictwa Kulturowego
3. Promocja dziedzictwa kulturowego powiatu	<ul style="list-style-type: none">• upowszechnienie wiedzy o zabytkach poprzez organizowanie konkursów• opracowanie multimedialnej prezentacji zabytków powiatu• upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie kulturowym powiatu poprzez uwzględnienie w systemie edukacji w szkołach ponadgimnazjalnych• uwzględnienie problematyki dziedzictwa kulturowego w organizowanym corocznie międzynarodowym plenerze fotograficzno-

	<p>malarskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie imprez kulturalnych, konkursów i konferencji mających na celu popularyzowanie ochrony zabytków • wspieranie organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze kultury i dziedzictwa narodowego • aktywizacja lokalnej społeczności poprzez włączanie jej w system opieki nad zabytkami powiatu
--	---

Priorytet III. Świadome i aktywne zarządzanie zabytkami powiatu.

Kształtowanie kulturowego obrazu powiatu wymaga zastosowania i usprawnienia oddziaływania na zachodzące procesy ekonomiczno – społeczne. Do tego celu powinny być wykorzystywane wszelkie dostępne instrumenty prawne i organizacyjne. Podstawą skutecznego i aktywnego zarządzania zabytkami jest przede wszystkim pełna wiedza o zasobach i stanie ich zachowania, formach własności oraz przemianach którym podlegają. Do skutecznego zarządzania zabytkami niezbędne wydaje się stworzenie sprawnych struktur zarządzających, a mianowicie powołanie społecznej służby ochrony konserwatorskiej, złożonej z przedstawicieli wszystkich jednostek samorządowych powiatu, a następnie stworzenie ogólnodostępnej bazy danych o zabytkach oraz monitorowanie wszelkich działań w sferze wykorzystania zabytków. Nowoczesne i aktywne zarządzanie zabytkami powinno służyć wzmocnieniu problematyki utrzymania zasobów i przeciwdziałania ich degradacji poprzez uczestnictwo obiektów zabytkowych w rozwoju gospodarczy powiatu, szczególnie w obszarze turystyki. Zatem włączenie obiektów zabytkowych w procesy gospodarcze wymagać będzie integracji działań społeczno-gospodarczych, w tym realizacji kompleksowych programów rewitalizacji obszarów miejskich oraz wielokierunkowego rozwoju wsi. Włączenie obiektów zabytkowych w procesy gospodarcze uzależnione jest od stanu ich zachowania oraz możliwości adaptacji do pożądaných funkcji, co może zapewnić działając tylko kompleksowo tworząc właściwe warunki organizacyjno-prawne i finansowe.

Priorytet III. ŚWIADOME I AKTYWNE ZARZĄDZANIE ZABYTKAMI	
kierunki działań	zadania
1. Przeciwdziałanie zjawiskom degradacji obiektów zabytkowych	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie działań w zakresie rewaloryzacji zabytków o szczególnym znaczeniu dla powiatu • prowadzenie systematycznej kontroli stanu utrzymania i sposobów użytkowania obiektów zabytkowych

<p>2. Właściwe zarządzanie zabytkami będącymi własnością powiatu</p> <p>3. Współpraca powiatu z właścicielami zabytków w zakresie poprawy stanu zabytków</p> <p>4. Wspieranie włączania zabytków powiatu w procesy ekonomiczno-społeczne</p>	<ul style="list-style-type: none">• bieżące prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich obiektów zabytkowych stanowiących własność powiatu• współpraca z gminami i organizacjami pozarządowymi w zakresie utrzymania obszarów chronionych• wspieranie idei rozwoju działalności gospodarczej a szczególnie agroturystycznej w oparciu o obiekty zabytkowe• inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do poszukiwania nowych właścicieli lub dzierżawców dla obiektów zabytkowych wymagających zagospodarowania• wspieranie inicjatyw mających na celu pozyskiwanie funduszy na opiekę nad zabytkami• dofinansowywanie prac rewaloryzacyjnych przy obiektach zabytkowych poprzez udzielanie dotacji na prace konserwatorskie• wspieranie działań związanych z zabezpieczaniem obiektów zabytkowych przed pożarami, kradzieżami i aktami wandalizmu• opracowanie planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych• oznakowanie zabytków będących własnością powiatu
---	--

3. Instrumenty wdrażania i źródła finansowania programu.

Realizacja celów i zadań wskazanych w niniejszym Powiatowym Programie Opieki Nad zabytkami Powiatu Kętrzyńskiego na lata 2013-2016 możliwa będzie dzięki stosowaniu poniższych instrumentów:

- **prawnych**, wyrażających się w uwzględnianiu i respektowaniu zapisów niniejszego Programu przy tworzeniu dokumentów prawa miejscowego, uwzględniających problematykę dziedzictwa kulturowego,
- **finansowych**, polegających na finansowaniu podejmowanych działań zawartych w programie z budżetu powiatu, budżetów gmin i właścicieli prywatnych i środków pozabudżetowych,
- **współpracy i koordynacji**, oznaczających współpracę w realizacji celów Programu z gminami, osobami fizycznymi i organizacjami pozarządowymi,
- **społecznych**, bowiem Program kierowany jest nie tylko do podmiotów władzy i administracji ale też społeczeństwa powiatu,

- **kontrolnych**, polegających na egzekwowaniu przepisów wynikających z ustaw

W procesie realizacji Programu wykorzystywane zostaną instrumenty wynikające z krajowych i regionalnych programów ochrony dziedzictwa kulturowego oraz instrumenty dostępne na poziomie Powiatu, a także partnerów uczestniczących w realizacji programu – Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, państwowych i samorządowych instytucji kultury, jednostek samorządowych powiatu kętrzyńskiego, kościołów i organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze kultury.

Realizacja programu wymaga przede wszystkim stałej współpracy starostwa z gminami położonymi na terenie powiatu, które spełniają niezwykle istotną rolę w ochronie dziedzictwa kulturowego. Finansowanie zadań wynikających z programu będzie realizowane z wielu źródeł. Będą to zarówno środki pochodzące z budżetów powiatu i gmin a także środki prywatne właścicieli zabytków.

4. Monitorowanie i ocena realizacji programu.

Za koordynację i monitorowanie realizacji Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Kętrzyńskiego na lata 2013-2016 odpowiada Zarząd Powiatu, który co dwa lata zobowiązany jest przedstawiać Radzie Powiatu sprawozdanie z jego realizacji. Sprawozdanie to powinno być przekazywane Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w celu jego wykorzystania przy opracowywaniu, aktualizacji i realizacji wojewódzkiego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Monitoring wszelkich działań dotyczących Programu opieki nad zabytkami pozwoli na ocenę funkcjonowania programu, uzyskanych efektów, prawidłowości przyjętych celów i priorytetów. Umożliwi również aktualizację programu i sformułowanie Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2017-2020.

Monitoring polegający na prowadzeniu stałej obserwacji procesów i zjawisk, które są istotne z punktu widzenia realizacji programu, będzie prowadzony z wykorzystywaniem sprawozdawczości i działań monitorujących prowadzonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, samorządy gminne oraz właścicieli.

Literatura

1. Tadeusz Korowaj: Dzieje Miasta i Gminy Korsze. Przewodnik Historyczny, wyd. Korsze 2007.
2. Tadeusz Korowaj: Rastenburg/Kętrzyn. Przewodnik historyczny po mieście, wyd. Kętrzyn 2005.
3. Robert Zakrzewski: Święta Lipka, Wilczy Szaniec, Reszel, Kętrzyn. Przewodnik, wyd. Kętrzyn 2007.
4. Zofia Licharewa: Kętrzyn. Z dziejów miasta i powiatu, Warszawa 1967.
5. Aniela Bałanda, Mirosław Kuliński: Kętrzyn z dziejów miasta i okolic, wyd. Pojezierze Olsztyn 1978.
6. Małgorzata Jackiewicz-Graniec, Mirosław Graniec: Pałace i dwory dawnych Prus Wschodnich, wyd. Studio ARTA, Olsztyn 2001.
7. Krzysztof A. Worobiec, Iwona Liżewska: Aleje przydrożne. Historia, znaczenie, zagrożenie i ochrona, wyd. Borussia, Kadzidłowo-Olsztyn 2008.
8. Program opieki nad zabytkami województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2012-2015, załącznik do Uchwały Nr XIII/240/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 28 grudnia 2011 r.
9. Narodowa Strategia Kultury na lata 2004-2013 oraz Uzupełnienie do Narodowej Strategii Kultury na lata 2004-2020.
10. Narodowy Program Kultury „Ochrona Zabytków i Dziedzictwa Kulturowego na lata 2004-2013”.
11. Strategia Rozwoju Kultury województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2015 r.
12. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
13. Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 r.

PRZEWODNICZĄCA
RADY POWIATU
w Kętrzynie
Teresa Prokop